

**ANALIZA I OCENA
SYTUACJI NA RYNKU PRACY
W WOJEWÓDZTWIE
ŚWIĘTOKRZYSKIM
W 2009 ROKU**

————— **Kielce, maj 2010** —————

Wydawca:

Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach
ul. Witosa 86, 25-561 Kielce
tel. 41 36 41 600, fax 41 36 41 666
strona internetowa: www.wup.kielce.pl
e-mail: wup@wup.kielce.pl

Redakcja:

Wydział Badań i Analiz Rynku Pracy
WUP w Kielcach

ISSN 1899-1394

Niniejsza publikacja udostępniona jest na stronie internetowej
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach.
Przedruk w całości lub części oraz wykorzystanie danych statystycznych
w druku dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

Druk:

Drukarnia PANZET
25-390 Kielce, ul. Dymińska 38
tel. 41 361 26 31
www.panzet.com.pl

Nakład: 280 egz.

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

SPIS TREŚCI	str.
Uwagi metodyczne	10
1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE	13
1.1. Uwarunkowania demograficzne	13
1.1.1. Ludność	13
1.1.2. Ludność według wieku	15
1.2. Sytuacja gospodarcza	19
1.2.1. W kraju	19
1.2.2. W województwie	22
1.3. Rynek pracy	24
1.3.1. Pracodawcy	24
1.3.2. Pracujący	27
1.3.3. Zatrudnienie	29
1.3.4. Bezrobocie	30
1.3.5. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w woj. świętokrzyskim na tle innych województw	31
2. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA	34
2.1. Poziom i stopa bezrobocia	34
2.1.1. Zmiany poziomu bezrobocia	34
2.1.2. Stopa bezrobocia	35
2.1.3. Bezrobocie regionalne: poziom i stopa bezrobocia w powiatach	36
2.1.4. Podstawowe składniki bilansu bezrobotnych	37
2.2. Zmiany w strukturze bezrobocia	39
2.2.1. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku	39
2.2.2. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia	40
2.2.3. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	42
2.2.4. Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności	43
2.2.5. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	45
2.2.6. Bezrobotni według grup zawodów i specjalności	46
2.3. Podsumowanie	51
3. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH	52
3.1. Bezrobocie wśród mieszkańców wsi	52
3.1.1. Poziom bezrobocia	52
3.1.2. „Napływ” i „odpływ” z bezrobocia	52
3.1.3. Udział kobiet	53
3.1.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku	53
3.1.5. Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	54
3.2. Bezrobotne kobiety	56

	str.
3.3. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	58
3.3.1. Bezrobotni do 25 roku życia	58
3.3.2. Długotrwale bezrobotni	60
3.3.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia	60
3.3.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	60
3.3.5. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	60
3.3.6. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	61
3.3.7. Bezrobotni niepełnosprawni	61
3.4. Podsumowanie	64
4. DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	65
4.1. Oferty pracy	65
4.2. Aktywne programy rynku pracy	69
4.2.1. Realizacja aktywnych programów rynku pracy	69
4.2.2. Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych	70
4.2.3. Podjęcia działalności gospodarczej	71
4.2.4. Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	71
4.2.5. Staż u pracodawcy	71
4.2.6. Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	72
4.2.7. Prace społecznie użyteczne	73
4.2.8. Szkolenia i przekwalifikowania	74
4.2.9. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa	75
4.2.10. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy	77
4.3. Podsumowanie	79
5. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POLITYKI RYNKU PRACY	80
5.1. Współpraca Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Sejmikiem, komisjami problemowymi Sejmiku i Zarządem Województwa Świętokrzyskiego	80
5.2. Współdziałanie Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Wojewódzką Radą Zatrudnienia	85
5.3. Realizacja wojewódzkich programów mających na celu tworzenie nowych miejsc pracy i likwidację negatywnych skutków bezrobocia	89
5.4. Organizowanie i koordynowanie oraz świadczenie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, a także ich rozwijanie na terenie województwa	105
5.5. Realizacja zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych	112
5.6. Realizacja zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami członkowskimi Unii Europejskiej	117
5.7. Realizacja innych zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników	122

	str.
5.8. Prowadzenie Rejestru Agencji Zatrudnienia	123
5.9. Prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych	126
5.10. Opracowywanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę oraz współdziałanie z organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy	127
5.11. Współdziałanie z partnerami rynku pracy	131
5.12. Realizacja zadań w zakresie służby zastępczej	139
5.13. Wydawanie zaświadczeń uznających przedsiębiorcę za znajdującego się w trudnych warunkach finansowych	141
5.14. Realizacja zadań w zakresie systemu audytu wewnętrznego	142
5.15. Realizacja zadań w zakresie organizowania, prowadzenia i finansowania szkoleń kadry publicznych służb zatrudnienia	143
5.16. Podsumowanie	147
6. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ ŚWIĘTOKRZYSKĄ WOJEWÓDZKĄ KOMENDĘ OHP	151
6.1. Zatrudnienie obywateli polskich za granicą	151
7. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ ADMINISTRACJĘ RZĄDOWĄ W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM	154
7.1. Zatrudnienie cudzoziemców	154
7.2. Kontrola legalności zatrudnienia	155
7.3. Zadania wynikające z ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy	157
7.4. Zadania wynikające z ustawy z dnia 1 lipca 2009r. o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców	161
Aneks statystyczny	163 - 225
Tablice	
Kartogramy	
Wykresy	
Adresy urzędów pracy województwa świętokrzyskiego	226 - 227

1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2009	167
2. Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy w latach 1999-2009	168
3. Jednostki osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i pozostałe jednostki gospodarki narodowej	169
4. Jednostki osób prawnych i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej	169
5. Liczba bezrobotnych w latach 2008-2009 według województw	171
6. Stopa bezrobocia w latach 2007-2009 według województw	172
7. Oferty pracy zgłoszone w latach 2008 - 2009 według województw	173
8. Średnia liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy w latach 2002-2009 według województw	174
9. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w latach 2008-2009 według powiatów	176
10. Bezrobotni, oferty pracy, podjęcia pracy oraz podmioty gospodarcze w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2009	178
11. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2009	179
12. Poziom bezrobocia rejestrowanego według powiatów w latach 1999-2009	180
13. Bezrobotni zarejestrowani i wyrejestrowani w 2009 roku	181
14. Bezrobotni, którzy podjęli pracę	182
15. Podjęcia pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej	183
16. „Napływ” i „odpływ” bezrobotnych, w tym osoby które podjęły pracę, wg powiatów	184
17. Stan i struktura bezrobocia	185
18. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku według powiatów	186
19. Bezrobotni według wieku	187
20. Bezrobotni według poziomu wykształcenia	187
21. Bezrobotni według stażu pracy	187
22. Bezrobotni według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	188
23. Struktura „wiekowa” bezrobotnych według powiatów	189
24. Poziom wykształcenia bezrobotnych według powiatów	190
25. Staż pracy bezrobotnych według powiatów	191
26. Czas oczekiwania bezrobotnych na pracę według powiatów	192
27. Bezrobotni oraz oferty pracy według wielkich grup zawodów w 2009 roku	193
28. Bezrobotni rejestrujący się w 2008 i 2009 roku oraz ilość ofert pracy wg 3-cyfrowych grup zawodów	194 - 197
29. Bezrobotni wg 3-cyfrowych grup zawodów na koniec grudnia 2008 i 2009 roku	198 - 201
30. Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg 3-cyfrowych grup zawodów w 2009 roku	202 - 204
31. Bezrobotni zamieszkali na wsi „napływ” i „odpływ”	205
32. Rejestrowane bezrobocie na wsi w 2009 roku - „napływ”, „odpływ” oraz podjęcia pracy	206

	str.
33. Rejestrowane bezrobocie na wsi według powiatów	207
34. Zarejestrowani bezrobotni ogółem, w tym zamieszkali na wsi	208
35. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku	209
36. Bezrobotni zamieszkali na wsi według poziomu wykształcenia	209
37. Bezrobotni zamieszkali na wsi według stażu pracy	209
38. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku, wykształcenia i stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	210
39. Bezrobotni do 25 roku życia zarejestrowani „napływ” i wyrejestrowani „odpływ” w 2009 roku	211
40. Niepełnosprawni zarejestrowani na koniec 2008 i 2009 roku	212
41. Niepełnosprawni według wieku	213
42. Niepełnosprawni według poziomu wykształcenia	213
43. Niepełnosprawni według stażu pracy	213
44. Bezrobotni niepełnosprawni zarejestrowani według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	214
45. Oferty pracy zgłoszone w 2009 roku według powiatów	215
46. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2009 roku według powiatów	216
47. Środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	219
48. Wydatki z Funduszu Pracy poniesione na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2009 roku według powiatów	220
49. Podstawowe dane o bezrobociu w miastach i gminach woj. świętokrzyskiego	222 - 225

KARTOGRAMY

Charakterystyka woj. świętokrzyskiego - Ludność według stanu na 31.12.2008r.	163
Stopa bezrobocia według powiatów, stan na koniec 2008r. i 2009r.	177

WYKRESY

1. Ludność województwa świętokrzyskiego według wieku	164
2. Pracujący według sektorów w województwie i kraju w 2008 roku	165
3. Pracujący w województwie świętokrzyskim wg sekcji PKD w 2008 roku	166
4. Zharmonizowana stopa bezrobocia w krajach Unii Europejskiej za grudzień 2009 roku	170
5. Liczba bezrobotnych w latach 2008 - 2009	175
6. Efektywność poszczególnych form aktywizacji zawodowej realizowanych w województwie świętokrzyskim w latach 2008-2009	217
7. Efektywność zatrudnieniowa aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w latach 2008-2009	218
8. Struktura wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2009 roku	221

UWAGI METODYCZNE

1. Podstawę prawną do sporządzania sprawozdawczości rynku pracy stanowi *ustawa z dnia 29 czerwca 1995r. o statystyce publicznej* (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) oraz rozporządzenia:
 - Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2008r. w *sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2009* (Dz. U. Nr 221, poz. 1436, z późn. zm.),
 - Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 maja 2009r. w *sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2009* (Dz. U. Nr 85, poz. 717, z późn. zm.).
2. Podstawową jednostką opracowującą sprawozdania z zakresu rynku pracy są powiatowe urzędy pracy. Statystyka dla miasta Kielc i powiatu kieleckiego, za okres od 1 stycznia 2000r. do 31 grudnia 2008r., sporządzana była przez Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach. Z dniem 1 stycznia 2009r. rozpoczął działalność Miejski Urząd Pracy w Kielcach, który realizuje sprawozdawczość dot. miasta Kielce.
3. Dane o liczbie bezrobotnych obejmują osoby zarejestrowane w urzędach pracy, zgodnie z definicją zawartą w *ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (t.j. Dz. U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.).
4. Do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zgodnie z art. 49 ustawy, zalicza się:
 - a. bezrobotnych do 25 roku życia,
 - b. bezrobotnych długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, o którym mowa w art. 50 ust.2 pkt 2, albo kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
 - c. bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
 - d. bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
 - e. bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 r.ż.,
 - f. bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
 - g. bezrobotnych niepełnosprawnych.

Bezrobotnym, o których mowa w pkt. a, c i f powiatowy urząd pracy w okresie do 6 miesięcy od dnia rejestracji, powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, odbycia przygotowania zawodowego dorosłych lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Bezrobotnym będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy, o których mowa w art. 49 ustawy, korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej, powiatowy urząd pracy w okresie 6 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania:

- powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, odbycia przygotowania zawodowego dorosłych, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych lub
 - na wniosek ośrodka pomocy społecznej może skierować do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym.
5. Według ustawy długotrwale bezrobotnym jest osoba, która pozostaje w rejestrach powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Definicja ta różni się od przyjętej w sprawozdawczości urzędów pracy, zgodnie z którą czas pozostawania bez pracy liczony jest w pełnych miesiącach od momentu ostatniego zarejestrowania się bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy. Pierwsza grupa opisana została w rozdziale 3 „Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy”, natomiast druga w rozdziale 2 „Stan i struktura bezrobocia”.
 6. Przyrost naturalny to różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów. Wartość dodatnia oznacza liczbę urodzeń przewyższającą liczbę zgonów, ujemna - odwrotnie. Jeśli mamy do czynienia z wartością ujemną, mówimy o ubytku naturalnym.
 7. Przez „Ludność aktywną zawodowo” (cywilna siła robocza) należy rozumieć zbiorowość składającą się z osób uznanych według klasyfikacji GUS za pracujące oraz osoby bezrobotne, o których mowa w pkt. 3.
 8. Przez „Stopę bezrobocia” należy rozumieć procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.
 9. Przez „napływ” bezrobotnych należy rozumieć liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych w urzędach pracy w danym okresie sprawozdawczym.
 10. Przez „odpływ” bezrobotnych należy rozumieć liczbę bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy w danym okresie sprawozdawczym.
 11. Przez „Wskaźnik płynności rynku pracy” należy rozumieć wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym, do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.
 12. Analiza ofert pracy dokonana została na podstawie:
 - sprawozdania miesięcznego MPiPS-01 o rynku pracy,
 - półrocznej sprawozdawczości o rynku pracy: załącznika nr 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy” i załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”.

13. W statystyce bezrobotnych według zawodów i specjalności stosuje się kryterium klasyfikacji bezrobotnych poprzednio pracujących według zawodu wykonywanego przez nich w ostatnim miejscu pracy.
Bezrobotnych dotychczas niepracujących klasyfikuje się według zawodu wyuczonego, zgodnie z posiadanym świadectwem (dyplomem) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego.
Grupa „bez zawodu” obejmuje osoby, które nie spełniają jednocześnie dwóch warunków: a) nie posiadają świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego, b) nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.
14. Powyższa statystyka sporządzana jest zgodnie z obowiązującą od 1 stycznia 2005r. Klasyfikacją Zawodów i Specjalności wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644, z późn. zm.).
15. Od 1 stycznia 2008r. obowiązuje Polska Klasyfikacja Działalności (zwana PKD 2007) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 24 grudnia 2007r. (Dz.U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.), która zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności z 2004 roku wprowadzoną Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 20 stycznia 2004r. (Dz. U. Nr 33, poz. 289).
16. Sprawozdawczość statystyczna rynku pracy w grupie bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dot. zakładu pracy uwzględnia osoby zarejestrowane na mocy zapisu art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE

Województwo świętokrzyskie zajmuje powierzchnię 11.710 km², co stanowi 3,7% obszaru kraju. Terytorialnie obejmuje 14 powiatów, w tym 13 ziemskich i 1 grodzki oraz 102 gminy, w tym: 5 miejskich, 26 miejsko - wiejskich i 71 wiejskich.

1.1. Uwarunkowania demograficzne

1.1.1. Ludność

Rok 2008 był pierwszym, w którym zanotowano korzystne zjawisko zwiększenia liczby ludności kraju. **Ludność Polski** liczyła **38.136 tys. osób**, tj. o 21 tys. więcej niż w 2007 roku.

W końcu **2008 roku liczba ludności województwa wyniosła 1.272,8 tys. osób**, co stanowiło 3,3% populacji kraju. Nadal obserwowano spadek liczby mieszkańców Świętokrzyskiego. Na przestrzeni 12 miesięcy ubyło ich 3,9 tys. (w 2007 roku - 4,3 tys., a w 2006 roku - 5,2 tys. osób).

Podstawowymi czynnikami wpływającymi na zmiany w liczbie i strukturze ludności były: przyrost naturalny i migracje.

W Świętokrzyskim przyrost naturalny był nadal ujemny, ale wykazywał tendencje rosnące. W 2008 roku wyniósł minus 1,2 tys., podczas gdy przed rokiem - minus 1,7 tys. Powiatami, w których odnotowano dodatni przyrost naturalny były: kielecki - 258 (w 2007r. - 324), m. Kielce - 146 (przed rokiem - minus 1) i staszowski - 1 (rok wcześniej - minus 52).

Drugim składnikiem ubytku rzeczywistego powodującego zmniejszenie liczby ludności Polski jest **ujemne saldo migracji zagranicznych**, tzw. definitywnych (na pobyt stały). Szacuje się, że w końcu 2008 roku poza granicami kraju przebywało ok. 2.210,0 tys. Polaków, tj. o 60 tys. mniej niż w 2007 roku (ok. 2.270,0 tys.). Zdecydowana większość - ok. 1.820,0 tys. przebywała w krajach członkowskich UE (o 40 tys. mniej niż w 2007 roku). Spośród krajów UE najwięcej osób przebywało w Wielkiej Brytanii (650 tys.), Niemczech (490 tys.), Irlandii (180 tys.) i Holandii (108 tys.). W 2008 roku zmniejszyła się liczba Polaków wyjeżdżających za granicę. Jednocześnie na skutek kryzysu gospodarczego i jego konsekwencji dla rynków pracy wielu krajów, wzrosła liczba powrotów Polaków z zagranicy, głównie z Wielkiej Brytanii, Irlandii i Stanów Zjednoczonych. Szacuje się, że liczba Polaków przebywających w Niemczech pozostała na tym samym poziomie, wzrosła zaś liczba naszych rodaków w Holandii. Wstępne oceny wskazują, że ok. 70% polskich emigrantów przebywa za granicą co najmniej 12 miesięcy. Większość

z nich pozostaje za granicą w związku z pracą, ale zwiększa się z roku na rok liczba członków rodzin emigrantów pozostających na ich utrzymaniu¹.

W województwie ujemne saldo migracji, będące konsekwencją przewagi rocznych odpływów ludności nad wielkością napływów, tj. przewagi liczby mieszkańców wymeldowanych z pobytu stałego nad liczbą zameldowanych na pobyt stały, wyniosło minus 2,3 tys. osób (w 2007 roku - minus 2,9 tys.). Za granicę wymeldowały się z pobytu stałego 652 osoby (w 2007 roku - 633). Na 652 osoby emigrujące 35,1% wyjechało do Wielkiej Brytanii, 13,8% do Niemiec i 8,3% do Stanów Zjednoczonych. Całkowity odpływ ludności (wymeldowania z pobytu stałego do innej gminy w kraju oraz za granicę) wyniósł 13,1 tys. osób wobec 17,2 tys. w 2007 roku.

Pod względem liczby ludności Polska znajduje się na 32 miejscu wśród krajów świata i na 6 w krajach Unii Europejskiej. Na 1 km² powierzchni mieszka 122 osoby (w miastach około 1.090, na wsi 51).

Nadal maleje liczba i udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie ludności kraju; obecnie ludność miejska stanowi niewiele ponad 61%, natomiast sukcesywnie rośnie liczba ludności zamieszkałej na wsi.

W Świętokrzyskim na 1 km² powierzchni przypada 109 osób. Wskaźnik ten charakteryzował się jednak znacznym zróżnicowaniem terytorialnym. Podregion kielecki był prawie dwukrotnie gęściej zaludniony niż sandomiersko-jędrzejowski, o czym zdecydowała przede wszystkim duża gęstość zaludnienia na terenie miasta Kielce - 1.865 osób/km². Powiatami ziemskimi o dużej gęstości zaludnienia były: skarżyski, ostrowiecki oraz starachowicki. Najmniejsze zagęszczenie ludności wystąpiło w powiecie włoszczowskim - 52 osoby/km².

W Świętokrzyskim ludność mieszkająca w 31 miastach stanowiła 45,3% mieszkańców województwa (na wsi mieszkało 54,7%), a jej odsetek w ogólnej liczbie ludności sukcesywnie się zmniejszał. W mieście Kielce mieszkało 205,1 tys. osób (16,1% ogółu ludności). Liczba mieszkańców Kielce zmniejszała się - w porównaniu z 2007 rokiem o 0,8 tys. osób (rok wcześniej - o 1,3 tys.). W głównych ośrodkach miejskich województwa mieszkało odpowiednio: w Ostrowcu Świętokrzyskim - 5,7% ogółu ludności, Starachowicach - 4,1%, Skarżysku-Kamiennej - 3,8% oraz Sandomierzu - 1,9%. W trzech największych miastach, liczących powyżej 50 tys. ludności mieszkało łącznie 330,2 tys. osób, tj. ponad ¼ mieszkańców Świętokrzyskiego. Niski udział ośrodków miejskich szczególnie cechował powiaty: kazimierski, pińczowski, opatowski, włoszczowski oraz buski, a także kielecki, który stanowi otoczenie grodzkiego miasta Kielce.

W 2008 roku liczba ludności zwiększyła się w dziewięciu województwach (w 2007 r. - tylko w czterech). Największy przyrost miał miejsce w województwie pomorskim, wielkopolskim, mazowieckim oraz małopolskim. W pozostałych

¹ „Informacja o rozmiarach i kierunkach emigracji z Polski w latach 2004-2008”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 28 sierpnia 2009r.

województwach odnotowano spadek liczby ludności, jednak tempo ubytku rzeczywistego było wyraźnie słabsze w porównaniu do notowanego w poprzednich latach. Województwa, w których liczba ludności maleje najszybciej to opolskie, łódzkie oraz świętokrzyskie.

W ogólnej liczbie ludności Polski kobiety stanowiły prawie 52%. W Świętokrzyskim udział kobiet był również nieznacznie większy niż mężczyzn i wyniósł - 51,3%, (w mieście Kielce - 52,7%). Współczynnik feminizacji, określający liczbę kobiet przypadającą na 100 mężczyzn, wyniósł 105 (w kraju 107). Przewaga liczby kobiet nad mężczyznami była wyższa w miastach, gdzie wskaźnik miał wartość 110 (w kraju - 111) wobec 101 na wsi (w kraju - 101). Najwyższy współczynnik wystąpił w Kielcach - 112, najniższy w powiecie kieleckim - 101.

1.1.2. Ludność według wieku

Struktura wiekowa ludności, prezentowana według tzw. ekonomicznych grup wieku, tj. ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym oraz miejsce zamieszkania decydują o zróżnicowaniu terytorialnym zasobów siły roboczej na lokalnych rynkach pracy.

Rezultatem przemian w procesach demograficznych **w kraju**, a przede wszystkim głębokiej depresji urodzeniowej z lat 90-tych oraz z początku tego stulecia, jest **gwałtowne zmniejszenie się liczby dzieci i młodzieży** (0-17 lat). W końcu 2008 roku ich udział w ogólnej liczbie ludności wyniósł 19,3% (w 2000r. - 24,4%; w 1990r. - 29%). Dzieci w wieku poniżej 15 roku życia stanowią obecnie 15,3% ogólnej populacji wobec prawie 25% w 1990r. (w 2000 roku ponad 19%).

Jednocześnie występuje **proces starzenia się zasobów siły roboczej** powodowany zwiększeniem się liczby osób w wieku niemobilnym, tj. powyżej 44 roku życia. Udział ludności w tym wieku wyniósł 24,4% i był o ponad 3 punkty procentowe większy niż w 2000 roku (21,0%). Coraz mniej korzystne stają się relacje pomiędzy poszczególnymi grupami wieku, co obrazuje **współczynnik obciążenia demograficznego** - na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 55 osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym - 30 osób i poprodukcyjnym - 25). W 2000 roku współczynnik obciążenia demograficznego wynosił 64 osoby (40 - w wieku przedprodukcyjnym i 24 - w poprodukcyjnym).

W ostatnich latach obserwowane jest zwiększenie liczby osób w wieku emerytalnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej). Udział tej grupy w ogólnej populacji wyniósł 16,2% (w 2000 roku - prawie 15%, w 1990 roku - niespełna 13%)².

² „Ludność. Stan i struktura w przekroju terytorialnym. Stan w dniu 31.12.2008r.”, rozdz. „Podstawowe informacje o rozwoju demograficznym Polski do 2008 roku.”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, styczeń 2009.

W Świętokrzyskim obserwowano niekorzystne zmiany świadczące o starzeniu się społeczeństwa. Nastąpiło zmniejszenie udziału dzieci i młodzieży (w wieku 0-17 lat), przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyzn w wieku 65 lat i więcej oraz kobiet w wieku 60 lat i więcej). Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym obniżył się z 19,4% w 2007 roku do **19,0%** w 2008 roku. Najstarsi stanowili **17,7%** populacji, podczas gdy w 2006 roku 17,4%. Proces demograficznego starzenia społeczeństwa był większy na wsi niż w mieście - 55,8% grupy osób w wieku poprodukcyjnym to mieszkańcy wsi.

Zwiększył się udział ludności w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lata). Odsetek ludności w wieku zdolności do pracy wyniósł na koniec 2008 roku **63,3%** (w 2007 roku 63,1%). Wyhamowaniu uległa, obserwowana w latach poprzednich, spadkowa tendencja liczebności grupy mobilnej (18-44 lata). W 2008 roku zwiększyła się ona o 0,1 pkt. proc. i obejmowała 38,6% ogółu mieszkańców województwa oraz 60,9% zbiorowości w wieku produkcyjnym (w 2007 roku odpowiednio: 38,5% oraz 60,9%). W niewielkim stopniu zwiększył się również odsetek ludności niemobilnej zawodowo (45-59 lat kobiety, 45-64 lata mężczyźni) - o 0,1 pkt proc., osiągając 24,8% ludności województwa. Wskaźnik obciążenia demograficznego ludności utrzymał się na poziomie z 2007 roku. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 58 osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym). Korzystniejsza relacja wystąpiła w miastach, w których wyniosła 52 osoby wobec 64 na wsi. Dysproporcje relacji determinował również obszar zamieszkania - w podregionie kieleckim wyniósł 56 osób, zaś w sandomiersko-jędrzejowskim - 62. Najmniejsze obciążenie odnotowano w m. Kielce - 50 osób, a najwyższe w powiecie włoszczowskim - 64³.

Struktura ludności według wieku jest zróżnicowana w zależności od miejsca zamieszkania i wynosi dla wieku:

	w mieście	na wsi
- przedprodukcyjnego	16,8%,	20,8%,
- produkcyjnego	66,0%,	61,2%,
- poprodukcyjnego	17,2%,	18,0%.

Wieś charakteryzuje się wyższym niż miasto udziałem ludności w wieku przed i poprodukcyjnym, niższym zaś odsetkiem osób w wieku największej aktywności zawodowej.

³ „Stan i ruch naturalny ludności w województwie świętokrzyskim w 2008 roku”, Urząd Statystyczny w Kielcach, maj 2009.

Powiaty, w których zanotowano najwyższy udział ludności w poszczególnych kategoriach wieku:

- przedprodukcyjny: kielecki - 22,2%, staszowski - 20,9%, włoszczowski - 20,8%,
- produkcyjny: m. Kielce - 66,6%, ostrowiecki - 64,2%, skarżyski - 64,1%,
- poprodukcyjny: kazimierski - 20,2% oraz buski i pińczowski - po 20,0%.

Charakterystyczna dla podregionu sandomiersko-jędrzejowskiego jest przewaga ludności w wieku przedprodukcyjnym (19,6% wobec 18,6% w podregionie kieleckim) i poprodukcyjnym (odpowiednio 18,5% wobec 17,1%). W podregionie kieleckim odnotowano natomiast wyższy udział ludności w wieku produkcyjnym - 64,3% niż w podregionie sandomiersko-jędrzejowskim - 61,9%.

Struktura wieku ludności ulega nadal dynamicznym zmianom. Liczba ludności w wieku produkcyjnym determinuje podaż zasobów siły roboczej na rynku pracy. Zmiany demograficzne, obserwowane od 2006 roku, polegające na wzroście liczby urodzeń mogą wskazywać na przełom w dotychczasowym rozwoju ludności. Jednak perspektywa przełamania dotychczasowej trudnej sytuacji demograficznej jest dość odległa. Dzietność polskich kobiet kształtuje się na najniższym poziomie wśród krajów UE i jednym z najniższych w krajach europejskich. Jednocześnie coraz więcej osób wyjeżdża z Polski deklarując pozostanie za granicą przez dłuższy czas. Głęboki niż demograficzny z lat 90-tych oraz utrzymująca się emigracja za granicę (zwłaszcza czasowa ludzi młodych, o najwyższym natężeniu od 2004 roku) przyczyni się do dalszych trudności: w sytuacji demograficznej, na rynku pracy oraz w systemie zabezpieczenia społecznego.

Perspektywy rozwoju demograficznego - prognoza do 2035 roku

Zgodnie z założeniami najnowszej prognozy ludności (opracowanej przez GUS w 2008r.), w najbliższych latach należy oczekiwać dalszego wzrostu współczynnika dzietności do 1,42-1,45 w latach 2015-2020. Taki poziom dzietności nie zapewnia prostej zastępowalności pokoleń.

W najbliższych latach spodziewany jest dalszy wzrost liczby urodzeń, który może utrzymać się do 2012r., zaś w kolejnych latach liczba urodzeń będzie się powoli zmniejszać, osiągając w 2035r. wielkość 272,5 tys.

W dalszym ciągu będzie następował spadek umieralności i systematyczny wzrost przeciętnego trwania życia do poziomu ok. 77 lat dla mężczyzn oraz do ok. 83 lat dla kobiet w 2035r. Jednak, odrabianie zaległości w tym obszarze w porównaniu do krajów najbardziej rozwiniętych będzie następowało wolniej niż w ostatniej dekadzie XX wieku. Dystans do 15 wysokorozwiniętych krajów, który jest konsekwencją opóźnienia szacowanego na 21-22 lata, utrzyma się w całym prognozowanym okresie. Takie założenie wynika z utrzymujących się problemów z dostępem do usług medycznych i opiekuńczych oraz obserwowaną

w ostatnich latach emigracją zarobkową wykwalifikowanych pracowników służby zdrowia, co w sytuacji starzejącego się społeczeństwa jest czynnikiem hamującym poprawę w procesie umieralności.

Konsekwencją tych zmian będzie systematyczne zmniejszanie się liczby ludności, przy czym tempo tego spadku będzie coraz wyższe. W 2020 roku liczba ludności Polski zmaleje do 37,8 mln, zaś w 2035 roku - do niespełna 36 mln, zatem w okresie najbliższych 28 lat liczba ludności Polski zmniejszy się o ponad 2 miliony. Ubytek ten w 90% będzie dotyczył miast, głównie z powodu mniejszej dzietności w miastach niż na wsi, ale też na skutek nowego zjawiska, jakim jest przemieszczanie się części ludności miejskiej na tereny wiejskie na obrzeżach miast.

Wydłużanie się przeciętnego trwania życia przy jednocześnie niskim poziomie dzietności oraz nieznaczającym saldzie migracji zagranicznych definitywnych będą powodować niekorzystne zmiany w strukturze wieku ludności, praktycznie w całym prognozowanym okresie.

Najbardziej dynamiczne zmiany będą dotyczyły:

- zmniejszania się liczby i udziału grupy wieku produkcyjnego w ogólnej populacji,
- starzenia się zasobów siły roboczej,
- starzenia się całego społeczeństwa,
- zmniejszania się liczby kobiet w wieku prokreacyjnym,
- wzrostu współczynników obciążenia demograficznego, zwłaszcza w odniesieniu do osób w wieku poprodukcyjnym.

Liczba osób w **wieku produkcyjnym**, w całym okresie prognozy, będzie ulegać systematycznemu zmniejszaniu z obecnego poziomu 24,6 mln do 20,7 mln w 2035r., a zatem o ponad 3,8 mln, przy czym największy spadek będzie miał miejsce w latach 2015 - 2020 (ok. 1,2 mln osób). Starzenie się ludności spowoduje znaczące ubytki ludności w wieku mobilnym, w ciągu 28 lat prognozy nastąpi zmniejszenie tej populacji o ponad 4,4 mln i przesunięcie w kierunku niemobilnych grup wieku ludności.

Malejąca dzietność i wzrastająca długość życia powodują starzenie się społeczeństwa. Wyniki prognozy sygnalizują znaczne zaawansowanie tego procesu. Wiek środkowy, który w końcu 2008r. wyniósł dla kobiet 39,6 lat i 35,6 lat dla mężczyzn, wzrośnie odpowiednio do 48,3 i 45,5 lat. Miarą starzenia się społeczeństwa jest również udział osób w podeszłym wieku (80 lat i więcej) w strukturze ogółem. Przewiduje się ponad dwukrotny wzrost liczebności tej grupy - do 2.574,0 tys. w 2035r., przy czym dwie trzecie ludności w podeszłym wieku będzie mieszkało w miastach. W miastach co 10 kobieta przekroczy 80 rok życia.

Zmiany relacji między poszczególnymi grupami wieku wg kryteriów ekonomicznych przekładają się na wielkości współczynników obciążenia demograficznego, tj. liczby osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wartości tego współczynnika będą rosły i w 2035r.

osiągną poziom 77 w miastach oraz 71 na wsi, co w skali kraju oznacza ponad 30% wzrost w okresie objętym prognozą⁴.

1.2. SYTUACJA GOSPODARCZA

1.2.1. W kraju

W 2009 roku, po trzech latach wysokiego wzrostu gospodarczego, notowano spowolnienie zapoczątkowane w II połowie 2008 roku. Negatywny wpływ zjawisk kryzysowych o charakterze globalnym na sytuację makroekonomiczną w Polsce okazał się mniejszy niż w większości krajów Unii Europejskiej. W rezultacie Polska była jedynym państwem członkowskim, które w 2009 roku osiągnęło wzrost gospodarczy, chociaż dużo wolniejszy niż w poprzednich latach. Pogorszenie koniunktury gospodarczej odbiło się jednak niekorzystnie na sytuacji finansowej przedsiębiorstw i ich aktywności inwestycyjnej, a także pośrednio na położeniu gospodarstw domowych, a także kondycji finansów publicznych. Pakiet działań antykryzysowych miał znacznie mniejszy wymiar finansowy niż w wielu gospodarkach europejskich. Sektor rządowy i samorządowy wpływały stabilizująco na rynek pracy, wynagrodzenia oraz dynamikę procesów inwestycyjnych.

Nasilenie zjawisk inflacyjnych było mniejsze niż w 2008 roku w obszarze cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz cen producentów w budownictwie, w przemyśle wzrost cen był nieco większy.

Po wyraźnym osłabieniu w I półroczu 2009 roku, w ostatnich miesiącach roku obserwowano poprawę dynamiki produkcji przemysłowej, sprzedaży detalicznej, w usługach transportowych i łączności oraz obrotów w handlu zagranicznym.

Według wstępnego szacunku, **produkt krajowy brutto** był realnie wyższy niż w 2008 roku o 1,7% (wobec wzrostu o 5,0% w 2008 roku). W podobnej skali zwiększyła się wartość dodana brutto, w tym w budownictwie o 4,7%, a w usługach rynkowych o 2,5%. Po raz pierwszy od 2002 roku obniżyła się wartość dodana w przemyśle (o 1,1%).

Szacuje się, że **produkcja sprzedana przemysłu** w 2009 roku była o 3,5% niższa niż w 2008 roku. W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób spadek wyniósł 3,2% (wobec wzrostu o 2,5% w 2008r.). Wpłynął na to spadek, chociaż stopniowo słabnący, w trzech pierwszych kwartałach 2009 roku. W IV kwartale odnotowano znaczny wzrost produkcji w stosunku do niskiego poziomu w końcu 2008 roku. Zmniejszenie produkcji obserwowano we wszystkich sekcjach przemysłu, z wyjątkiem dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji, gdzie notowano wzrost sprzedaży o 2,0%. W przetwórstwie przemysłowym sprzedaż obniżyła się

⁴ „Ludność. Stan i struktura w przekroju terytorialnym. Stan w dniu 31.12.2008r.”, rozdz. „Podstawowe informacje o rozwoju demograficznym Polski do 2008 roku”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, styczeń 2009.

o 2,7%, a w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę - o 4,8%. W sekcji górnictwo i wydobywanie zmniejszenie produkcji utrzymało się we wszystkich kwartałach. Spadek w tej sekcji był najgłębszy i w całym roku wyniósł 12,9%.

Produkcja budowlano - montażowa ogółem, według wstępnych szacunków, w 2009 roku była wyższa niż w 2008r. o ok. 3,0%. W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wzrost wyniósł 3,7% (wobec wzrostu o 10,9% w 2008 roku). Szybszy wzrost dotyczył sprzedaży robót o charakterze remontowym (o 8,6%) niż inwestycyjnym (o 1,7%). Udział robót inwestycyjnych w produkcji budowlano - montażowej zmniejszył się w porównaniu z 2008r. o 1,4 pkt proc. - do 68,9%.

Według szacunków, **sprzedaż detaliczna** ogółem w 2009 roku ukształtowała się na poziomie o ok. 1,3% wyższym niż w 2008r. W podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób zwiększyła się o 2,7%. Szybciej niż w 2008 roku rosła m.in. sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, natomiast po szybkim wzroście w poprzednich latach, obniżyła się w grupie „pojazdy samochodowe, motocykle, części” oraz „paliwa stałe, ciekłe i gazowe”.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych, w tym żywności i napojów bezalkoholowych rosły wolniej niż w 2008 roku (odpowiednio w kwartałach o: 3,5% wobec 4,2% oraz 4,1% wobec 6,1%). Obniżyły się ceny w zakresie transportu. Nieco niższy, chociaż nadal wysoki, był wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem. W 2009 roku ceny producentów w przemyśle zwiększyły się w skali większej niż przed rokiem (3,4% wobec 2,2%), na co wpłynęła głównie wysoka dynamika w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz górnictwie i wydobywaniu, natomiast w budownictwie rosły znacznie wolniej i tylko w niewielkim stopniu przekroczyły poziom z 2008 roku (wzrost o 0,2%).

Oslabienie dynamiki gospodarczej niekorzystnie wpłynęło na **rynek pracy**. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** w 2009 roku wyniosło **5.327,5 tys. osób** i było niższe niż przed rokiem o 1,2% (przed rokiem wzrost o 4,8%). Na spadek zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw wpłynęła przede wszystkim redukcja kadr w przetwórstwie przemysłowym (o 6,7%). W końcu grudnia 2009 roku, w rezultacie stopniowego wzrostu, stopa bezrobocia rejestrowanego była najwyższa od sierpnia 2007 roku i wyniosła 11,9% (w ujęciu rocznym wzrost o 2,4 pkt. proc.). Wśród bezrobotnych zwiększył się udział absolwentów i osób młodych, natomiast zmniejszył - długotrwale bezrobotnych oraz osób bez kwalifikacji zawodowych.

Ocena koniunktury gospodarczej na 2010 rok

Perspektywy dotyczące sytuacji gospodarczej, formułowane przez przedsiębiorstwa działające w przetwórstwie przemysłowym, handlu detalicznym oraz budownictwie, są nieco bardziej optymistyczne wobec pesymistycznych z grudnia 2009 roku. Pozytywne są prognozy przedsiębiorstw przemysłowych oraz oceny bieżące jednostek handlowych, natomiast w budownictwie utrzymują się one nadal na niekorzystnym poziomie.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest oceniany lepiej niż w grudniu 2009 roku. Pozytywne oceny formułują przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 250 i więcej osób, przy negatywnych opiniach pozostałych klas wielkości przedsiębiorstw. Prognozy firm dotyczące produkcji oraz portfela zamówień są optymistyczne. Nadal pesymistyczne przewidywania dotyczą sytuacji finansowej firm. Zdaniem przedsiębiorców, ceny wyrobów gotowych mogą rosnąć. Nadal planowane są redukcje zatrudnienia. Wśród barier ograniczających bieżącą działalność przedsiębiorstw najbardziej uciążliwymi pozostają: niedostateczny popyt na rynku krajowym i zagranicznym oraz niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej, a także m.in. problemy finansowe przedsiębiorstw.

Prognozy koniunktury w **budownictwie** są nadal pesymistyczne, zbliżone do notowanych w grudniu 2009 roku. W zakresie produkcji i portfela zamówień rokowania są bardziej optymistyczne. Negatywne są przewidywania dotyczące sytuacji finansowej badanych podmiotów. Zapowiadane jest mniejsze ograniczenie zatrudnienia i wolniejszy spadek cen realizacji robót budowlano - montażowych. Najbardziej uciążliwymi barierami w prowadzeniu działalności budowlano - montażowej pozostają: konkurencja ze strony innych firm, koszty zatrudnienia i niedostateczny popyt.

Ogólny klimat koniunktury w przedsiębiorstwach **handlu detalicznego** oceniany jest negatywnie, chociaż mniej pesymistycznie niż zakładano w końcu 2009 roku. Na poprawę wskaźnika ogólnego klimatu koniunktury wpłynęła pozytywna ocena bieżącej sytuacji gospodarczej jednostek, natomiast oceny przyszłej sprzedaży są pesymistyczne. Przewidywania dotyczące sytuacji gospodarczej są niezadowolające, szczególnie w branży „gospodarstwo domowe” oraz „włókno, odzież, obuwie”. Planowane ograniczenie zatrudnienia może być nieco mniejsze niż dotychczas prognozowano⁵.

⁵ „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju, rok 2009”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, 28 stycznia 2010.

1.2.2. W województwie

W 2009 roku produkcja sprzedana przemysłu w województwie ukształtowała się na poziomie niższym od osiągniętego w 2008 roku o 9,2% i wyniosła 18.617,9 mln zł (w bieżących cenach bazowych). Do tak dużego spadku sprzedaży przyczyniły się przede wszystkim przedsiębiorstwa zajmujące się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz górnictwem i wydobywaniem. Wyraźnie niższą produkcję odnotowało także przetwórstwo przemysłowe. Wyższą niż w 2008 roku sprzedaż osiągnięto jedynie w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji.

Produkcja budowlano - montażowa osiągnęła wartość 3.688,7 mln zł (w bieżących cenach bazowych) i była o 12,4% wyższa w porównaniu do 2008 roku. Znaczący wzrost produkcji budowlano - montażowej wystąpił w jednostkach prowadzących działalność w sferze budowy obiektów inżynierii lądowej i wodnej - o 24,6%. Większa niż w 2008 roku była także sprzedaż produkcji w firmach wykonujących roboty budowlane specjalistyczne - o 3,2%. W przedsiębiorstwach zajmujących się budową budynków odnotowano natomiast spadek wynoszący 2,6%. Udział produkcji budowlano - montażowej w ogólnej kwocie przychodów ze sprzedaży budownictwa w tym okresie wyniósł 57,6% i był o 3,0 pkt. proc. niższy niż w 2008 roku. Udział robót o charakterze inwestycyjnym w ogólnej produkcji budowlano - montażowej w okresie 12 miesięcy 2009 roku wyniósł 50,0% i był o 4,8 pkt. proc. mniejszy niż w 2008 roku.

Sprzedaż hurtowa zrealizowana na przestrzeni 12 miesięcy 2009 roku przez jednostki handlowe i niehandlowe osiągnęła poziom o 5,7% wyższy niż w 2008 roku, a **detaliczna** o 2,1% niższy. W firmach handlowych, w tym okresie, sprzedaż hurtowa zwiększyła się o 9,1%, a detaliczna o 3,4%. Wzrost sprzedaży detalicznej w porównaniu do 2008 roku odnotowano w grupach: farmaceutyki, kosmetyki (o 22,5%), żywność, napoje, tytoń (o 10,0%), prasa, książki (o 6,9%) oraz meble, sprzęt RTV i AGD (o 1,0%). Poziomu sprzedaży z 2008 roku nie uzyskano w grupach: paliwa (spadek o 27,4%), włókno, odzież, obuwie (o 14,2%) oraz pojazdy samochodowe (o 6,0%).

W okresie styczeń-grudzień 2009 roku **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** było niższe niż w 2008 roku o 2,8% i osiągnęło poziom 113.340 osób. Na przestrzeni dwunastu miesięcy zatrudnienie zwiększyło się jedynie w sektorze publicznym o 4,9% do (15.722 osób), natomiast w prywatnym zmniejszyło się o 3,9% (do 97.618 osób). W okresie czterech kwartałów wysoką dynamikę wzrostu odnotowano w budownictwie (o 13,4%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 12,7%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 12,5%). Spadek wystąpił m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 9,8%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 4,0%).

W 2009 roku liczba **podmiotów gospodarki narodowej** zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON w województwie zmniejszyła się o 2,5% w porównaniu do 2008 roku⁶.

Prognozy koniunktury gospodarczej w świetle wyników Szybkiego Monitoringu NBP oraz danych statystyki publicznej przedstawiają się następująco:

1. Najwyższym optymizmem w zakresie poprawy sytuacji przedsiębiorstw odznaczają się jednostki przetwórstwa przemysłowego, w tym szczególnie eksporterzy, zatem grupa przedsiębiorstw najbardziej dotknięta przez skutki międzynarodowego kryzysu finansowego. Pomimo stopniowej poprawy, głównym problemem sektora przedsiębiorstw pozostaje zbyt mały popyt, a w dalszej kolejności wahania kursu walutowego oraz silna konkurencja.

2. Poprawiły się prognozy i oczekiwania odnośnie popytu, zamówień i produkcji. Wzrost optymizmu zanotowała większość sekcji i klas. Mimo lekkiego pogorszenia optymizmu w zakresie popytu i zamówień, firmy budowlane deklarują dalszy wzrost produkcji.

3. Odnotowano wzrost aktywności eksportowej sektora przedsiębiorstw. Skala eksportu pozostaje jednak wciąż poniżej wartości przeciętnych, a sytuacja eksporterów, mimo wyraźnej poprawy wciąż jest gorsza niż sytuacja przedsiębiorstw oferujących swoje produkty wyłącznie na rynku krajowym.

4. Zwiększył się optymizm w zakresie planów zatrudnienia. Pracodawcy nadal jednak częściej zamierzają zwalniać pracowników niż tworzyć nowe miejsca pracy, choć skala zwolnień ma mieć znacznie łagodniejszy przebieg niż w okresie spowolnienia gospodarki w latach 2001-2002. Niewielkiego wzrostu zatrudnienia można oczekiwać przede wszystkim w przedsiębiorstwach, które przezwyciężyły już trudności będące następstwem kryzysu finansowego. W przedsiębiorstwach, które wciąż zmagają się z problemami, ale też w firmach, które wcale nie odczuły skutków kryzysu, przeważają też plany zmniejszenia liczby etatów.

5. Podwyżki wynagrodzeń planuje mniej przedsiębiorców niż w latach ubiegłych. Pozytywnym sygnałem jest to, że mniej przedsiębiorstw zamierza obniżyć wynagrodzenia.

6. Odsetek przedsiębiorstw planujących nowe inwestycje jest tylko nieco większy niż w 2009 roku, a wyraźnie niższy niż w latach 2007-2008.

7. Po okresie obniżania cen przedsiębiorcy planują większe podwyżki, zarówno w przetwórstwie przemysłowym jak i budownictwie⁷.

⁶ „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego. Grudzień 2009”.
Urząd Statystyczny w Kielcach, 29.01.2010.

⁷ „Informacja o kondycji przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem stanu koniunktury w IV kwartale 2009 roku oraz prognoz koniunktury na I kwartał 2010”. Narodowy Bank Polski, Instytut Ekonomiczny, Biuro Badań Przedsiębiorstw, Gospodarstw Domowych i Rynków; styczeń 2010.

1.3. RYNEK PRACY

1.3.1. Pracodawcy

Na koniec grudnia 2009 roku w **Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej** w województwie świętokrzyskim zarejestrowanych było **105.678 podmiotów gospodarki narodowej** (bez rolników indywidualnych).

Liczba zarejestrowanych podmiotów była niższa o 2.721, tj. o 2,5% w porównaniu do 2008 roku. Na przestrzeni 2009 roku zarejestrowano 9.035 podmiotów, a wyrejestrowano 11.123. Tak duża ilość wyrejestrowanych podmiotów jest między innymi wynikiem weryfikacji rejestru, która towarzyszyła pracom mającym na celu przeklasyfikowanie według nowej Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) działalności podmiotów wpisanych do rejestru.

Sektor prywatny obejmował 96,9% (102.362) ogółu podmiotów, a udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w tym sektorze wyniósł 82,4%.

Wśród zarejestrowanych podmiotów 4.550 to spółki handlowe, w tym 553 z udziałem kapitału zagranicznego, 7.003 spółki cywilne, 496 spółdzielni, 6 przedsiębiorstw państwowych, 175 fundacji, 2.887 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 84.315 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

W porównaniu ze stanem na koniec 2008 roku o 111 zwiększyła się liczba spółek handlowych, w tym o 16 z udziałem kapitału zagranicznego, powstało 120 stowarzyszeń i organizacji społecznych, 13 fundacji oraz 1 przedsiębiorstwo państwowe.

Na przestrzeni lat liczba podmiotów gospodarki narodowej stopniowo się zwiększała. Wyjątek stanowił rok 2004 i 2009, w którym odnotowano jej niewielki spadek.

Najwięcej podmiotów gospodarczych w 2009 roku zarejestrowanych było w sekcjach⁸: handel i naprawy - 37,6 tys. (spadek o 5,5%), budownictwo - 13,4 tys. (więcej o 0,5%), obsługa nieruchomości i firm - 12,5 tys. (mniej o 1,9%).

Jako podstawowy rodzaj działalności 35,6% ogółu podmiotów zadeklarowało działalność z sekcji handel i naprawy, 12,7% - budownictwo, 11,9% - obsługa nieruchomości i firm, a 9,3% - przetwórstwo przemysłowe.

⁸ Podmioty gospodarcze scharakteryzowane zostały według sekcji PKD z 2004r.

**Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze
KRUPGN - REGON w województwie świętokrzyskim
stan na koniec grudnia 2008 i 2009 roku**

<i>Wyszczególnienie</i>	2008 rok	2009 rok	<i>Wzrost/ spadek do 2008r.</i>	<i>Udział w % 2009r.</i>
RAZEM	108.399	105.678	-2.721	100
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	1.739*	1.819*	80	1,7
Górnictwo	102	113	11	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	10.056	9.875	-181	9,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	152	162	10	0,2
Budownictwo	13.344	13.406	62	12,7
Handel i naprawy	39.852	37.649	-2.203	35,6
Hotele i restauracje	2.851	2.793	-58	2,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	7.649	7.417	-232	7,0
Pośrednictwo finansowe	3.870	3.537	-333	3,4
Obsługa nieruchomości i firm	12.781	12.540	-241	11,9
Administracja publiczna i obrona narodowa	1.275	1.280	5	1,2
Edukacja	2.770	2.793	23	2,6
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	4.808	4.929	121	4,7
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	7.148	7.361	213	7,0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	1	2	1	-
Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	2	1	-

Uwaga: Dla celów porównawczych ilość podmiotów w latach 2008-2009 została wykazana zgodnie z Klasyfikacją PKD z 2004 roku.

Źródło: Dane uzyskane z Urzędu Statystycznego w Kielcach, *bez rolników indywidualnych.

Poziom rozwoju poszczególnych sektorów gospodarki oraz stopień urbanizacji wpływa na ilościowe zróżnicowanie terytorialne podmiotów gospodarki narodowej.

Znacznie więcej podmiotów gospodarczych działa na terenach powiatów, w których dominuje sektor przemysłowy i usługowy. Na terenach o przeważającym charakterze rolniczym liczba jednostek gospodarczych jest znacznie mniejsza.

Najwięcej podmiotów prowadzi działalność na terenie m. Kielc (26,5%) oraz w powiatach: kieleckim (12,5%), ostrowieckim (10,3%), skarżyskim (7,1%), starachowickim (6,7%). Najmniej jednostek odnotowano w powiecie: kazimierskim (1,5%), pińczowskim (2,3%), włoszczowskim (2,9%) i opatowskim (3,1%).

W podregionie kieleckim zlokalizowanych było 68,9% jednostek, zaś w podregionie sandomiersko-jędrzejowskim siedzibę miało 31,1% podmiotów gospodarczych.

Najliczniej reprezentowane podmioty handlowe skupione były głównie w aglomeracjach miejskich, tj. Kielcach - 9.324 oraz powiatach: kieleckim - 4.670, ostrowieckim - 4.343, skarżyskim - 2.939, sandomierskim - 2.553, starachowickim - 2.399 i koneckim - 2.254.

Najwięcej jednostek związanych z obsługą nieruchomości i firm funkcjonowało na terenie m. Kielc - 5.044 i powiatów: ostrowieckiego - 1.147, kieleckiego - 1.028, skarżyskiego - 968.

Największa liczba podmiotów branży budowlanej prowadziła działalność w m. Kielce - 3.043 oraz powiatach: kieleckim - 2.205, ostrowieckim - 1.252, koneckim - 924, staszowskim - 916 i buskim - 890.

Przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego funkcjonowały głównie na terenie m. Kielc - 2.246 oraz powiatów: kieleckiego - 1.321, koneckiego - 889, ostrowieckiego - 888 i skarżyskiego - 808.

Podmioty gospodarki narodowej według liczby pracujących

Ogółem	105.678
z tego:	
• małe do 9 osób	100.240 (94,9%),
• średnie od 10 - 49	4.476 (4,2%),
• duże od 50 - 249	838 (0,8%),
• powyżej 249	124 (0,1%).

O potencjale gospodarczym regionu decyduje liczba działających na jego terenie podmiotów. Na rozwój przedsiębiorczości, tak w kraju jak i w województwie, znaczny wpływ wywiera Sektor Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Wśród jednostek małych o liczbie pracujących do 9 osób, dominują podmioty osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą⁹.

Szczegółowe dane dotyczące podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON przedstawiają **Tablice Nr 3 i 4 Aneksu Statystycznego**.

⁹ Na podstawie materiałów Urzędu Statystycznego w Kielcach – „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego. Grudzień 2009”, styczeń 2010 oraz „Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w województwie świętokrzyskim, Stan na koniec 2009 r.”, luty 2010.

1.3.2. Pracujący

W kraju w 2008 roku liczba pracujących w gospodarce narodowej, z uwzględnieniem jednostek małych oraz pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych, wyniosła **13.711.043 osoby** i była wyższa o 254.070 osób (o 1,9%) od notowanej w 2007 roku.

Przeszło trzykrotnie więcej osób pracowało w prywatnym sektorze gospodarki - 10.415.983 (76,0%), w publicznym zaś 3.295.060 (24,0%). Ponad połowę (54,7%) stanowili pracujący w trzech sekcjach PKD: przemyśle (22,5%), handlu i naprawach (16,6%) oraz rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybactwie (15,6%).

W województwie liczba pracujących w 2008 roku wyniosła **468.937 osób** i była wyższa o 11.836 osób (o 2,6%) w porównaniu do 2007 roku.

Z ogólnej liczby pracujących większość zatrudniona była w **sektorze prywatnym - 368.194 osoby (78,5%)**, w mniejszości zaś pozostawali pracownicy sektora publicznego - **100.743 osoby (21,5%)**.

Najwięcej pracujących pozostaje nadal w rolnictwie (30,6%), następnie w przemyśle (18,5%), handlu i naprawach (14,3%), edukacji (6,6%), ochronie zdrowia i pomocy społecznej (5,8%), budownictwie (5,3%), transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (5,3%) oraz obsłudze nieruchomości i firm (4,8%). Łącznie pracujący w tych sekcjach stanowili **91,2%** ogólnej ich liczby.

W strukturze pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki występują dysproporcje pomiędzy województwem a krajem.

W sektorze I gospodarki (głównie w rolnictwie) pracowało **30,6% ogółu pracujących** (w kraju 15,6%), w sektorze II (przemysł i budownictwo) - **23,8%** (w kraju 28,7%), zaś w sektorze III (usługi) - **45,6%** (w kraju 55,7%).

Udział pracujących w rolniczym sektorze gospodarki w województwie jest niemal dwukrotnie wyższy niż w kraju, natomiast sektory produkcyjny i usługowy mają mniejszą reprezentację pracujących (odpowiednio o: 4,9 i 10,1 punktu procentowego).

Tendencją w strukturze pracujących w kraju jest systematyczny spadek liczby pracujących w rolnictwie i przemyśle, a wzrost w usługach.

W województwie zmiany strukturalne zachodzą nieco wolniej, lecz zauważalne jest już zmniejszenie udziału pracujących w rolnictwie (z 33,0% w 2002 roku na 30,6% w 2008 roku) i niewielki wzrost w usługach (z 44,1% w 2002 roku do 45,6% w 2008 roku) oraz w sektorze przemysłowo - budowlanym (z 22,9% w 2002 roku do 23,8% w 2008 roku).

Dynamika pracujących w 2008 roku

Sektory i Działy PKD*	Świętokrzyskie	Polska
	koniec 2007=100	
Ogółem	102,6	101,9
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	99,6	99,8
Przemysł	97,5	99,1
w tym:		
przetwórstwo przemysłowe	97,0	98,9
Budownictwo	113,5	107,4
Handel i naprawy	103,4	102,7
Hotele i restauracje	117,0	115,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	125,4	104,4
Pośrednictwo finansowe	111,8	105,7
Obsługa nieruchomości i firm	108,0	102,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	99,5	101,9
Edukacja	101,7	100,6
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	101,5	101,5
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	103,8	105,0

* Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności z 2004 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Kielcach.

1. Dynamika wzrostu liczby pracujących w 2008 roku, w porównaniu do 2007r., była wyższa w województwie niż w kraju - o 0,7 punktu procentowego.

2. Liczba pracujących w kraju i w województwie rosła niemal we wszystkich sekcjach PKD, poza przemysłem (w kraju spadek o 0,9 punktu procentowego, w Świętokrzyskim o 2,5 punktu procentowego) i rolnictwem (odpowiednio o 0,2 i 0,4 punktu procentowego), gdzie nastąpiło zmniejszenie liczby pracujących w porównaniu do 2007 roku. W Świętokrzyskim zmniejszyła się liczba pracujących w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i zdrowotnych - o 0,5 punktu procentowego, zaś w kraju w tej sekcji nastąpił wzrost - o 1,9 punktu.

3. Zatrudnienie szybciej rosło w województwie niż w kraju w 7 sekcjach PKD, a zdecydowanie wyższe było w: transporcie, gospodarce magazynowej i łączności - o 21 punktów procentowych, budownictwie i pośrednictwie finansowym - po 6,1 punktu procentowego więcej niż w kraju oraz obsłudze nieruchomości i firm - o 5,4 punktu.

4. Krajowa dynamika zatrudnienia wyprzedzała wojewódzką w działalności usługowej komunalnej, społecznej i indywidualnej, pozostałej - o 1,2 punktu procentowego, zaś w ochronie zdrowia i pomocy społecznej wzrost liczby pracujących zarówno w kraju jak i województwie wyniósł 1,5%.

1.3.3. Zatrudnienie

Sytuacja na rynku pracy, w kraju, w 2009 roku była mniej korzystna niż w 2008 roku. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw, w tym głównie w przetwórstwie przemysłowym, obniżyło się w porównaniu z 2008 rokiem, a jego dynamika w kolejnych kwartałach pogarszała się. Ograniczeniu zatrudnienia towarzyszył dużo większy niż przed rokiem napływ do bezrobocia.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2009 roku ukształtowało się na poziomie **5.327,5 tys.**, tj. o 1,2% niższym niż w 2008 roku, w którym odnotowano wzrost o 4,8%.

Na spadek zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw wpłynęła przede wszystkim redukcja zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym (o 6,7%), obsłudze rynku nieruchomości (o 1,9%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,4%).

W pozostałych sekcjach przeciętne zatrudnienie zwiększyło się, w tym w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 10,3%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,7%), budownictwie (o 5,3%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,7%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2,9%)¹⁰.

Na przestrzeni 2009 roku poziom zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w **Świętokrzyskim** był niższy niż w 2008 roku. Znaczne jego ograniczenie notowano w przetwórstwie przemysłowym, zaś stosunkowo wysoki wzrost obserwowano m.in. w budownictwie oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 113.340 osób i było niższe niż w 2008 roku o **2,8%**. Na przestrzeni dwunastu miesięcy zatrudnienie zwiększyło się w sektorze publicznym o 4,8% (do 15.722 osób), natomiast w prywatnym zmniejszyło się o 4,0% (do 97.618 osób).

W okresie czterech kwartałów 2009 roku wysoką dynamikę wzrostu odnotowano w budownictwie (o 13,4%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 12,7%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 12,5%).

Spadek wystąpił m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 9,8%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 4,0%)¹¹.

¹⁰ „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju. Rok 2009”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, styczeń 2010.

¹¹ „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego. Grudzień 2009”, Urząd Statystyczny w Kiecach, styczeń 2010.

1.3.4. Bezrobocie

W 2009 roku, w związku z coraz mocniejszym odczuwaniem przez polską gospodarkę efektów światowego kryzysu, nastąpiło pogorszenie sytuacji na rynku pracy i zwiększenie liczby osób pozostających bez pracy.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w województwie na koniec grudnia 2009 roku wyniosła **83.819 osób** i była wyższa o 6.103 osoby (7,9%) w porównaniu do końca grudnia 2008 roku.

Na przestrzeni 2009 roku zarejestrowano 121.195 bezrobotnych, tj. o 21.485 osób więcej (o 21,5%) niż w 2008 roku. Liczba wyrejestrowanych wyniosła 115.092 osoby i w porównaniu do 2008 roku była wyższa o 9.759 osób (o 9,3%).

W porównaniu do grudnia 2008 roku zmniejszyła się populacja bezrobotnych kobiet o 775 osób (o 1,8%), zwiększyła się natomiast mężczyźni o 6.878 (o 19,6%). Od dwóch lat systematycznie zmniejszał się udział pozostających bez pracy kobiet (z 55,2% w 2007 roku do 50,0% w 2009 roku), natomiast wzrastał odsetek bezrobotnych mężczyzn (z 44,8% do 50,0%).

Z ogólnej liczby bezrobotnych 54,0%, tj. 45.298 osób mieszkało na wsi.

Bezrobotni pozostający w ewidencji urzędów pracy to głównie osoby, które poprzednio pracowały - 74,9% ogółu (62.739 osób), spośród nich 3,5% utraciło pracę z przyczyn dotyczących zakładów pracy.

Odsetek osób bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2009 roku wyniósł 21,9% wobec 20,9% w 2008 roku. Osoby w wieku 25-34 lata stanowiły 30,6% ogółu pozostających bez pracy, w 2008 roku - 29,6%. Łącznie osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 52,5% ogółu, tj. o 2 punkty procentowe więcej niż rok wcześniej.

Zwiększyła się liczba bezrobotnych osób powyżej 50 roku życia (o 903 osoby). Pod koniec 2009 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawało 16.341 osób (19,5% ogółu) należących do tej kategorii bezrobotnych, których odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 0,4 punktu procentowego.

Charakterystyczną cechą struktury bezrobocia pozostaje niski poziom wykształcenia zarejestrowanych oraz długotrwałe pozostawanie bez pracy. Najwięcej osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (29,5%) oraz gimnazjalne i niższe (22,8%). Łącznie obie grupy stanowiły 52,3% ogółu bezrobotnych.

W rejestrach urzędów pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 31,7% ogółu bezrobotnych (w 2008 roku - 43,2%), wśród których 57,8% stanowiły kobiety

Wskaźnik płynności rynku pracy w 2009 roku wyniósł 32,8%, przy czym w: I półroczu - 33,1%, II półroczu - 32,6% (wskaźnik płynności rynku pracy

to wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym, do nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie).

1.3.5. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w woj. świętokrzyskim na tle innych województw

Podstawowe dane liczbowe dotyczące bezrobocia w latach 2008 - 2009

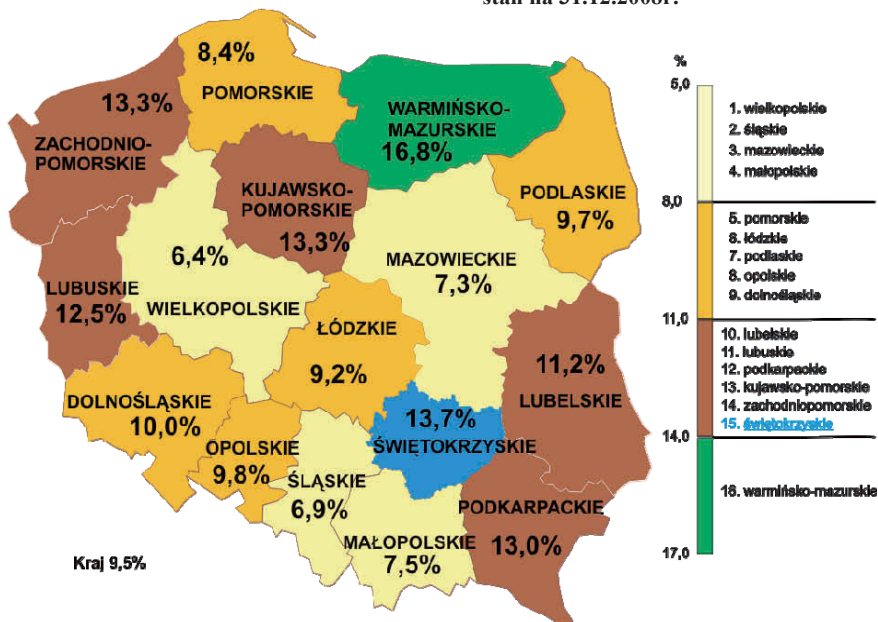
Lp.	Wyszczególnienie	GRUDZIEŃ 2008r.		GRUDZIEŃ 2009r.	
		Województwa	liczba	Województwa	liczba
1	Liczba bezrobotnych	POLSKA	1.473.752	POLSKA	1.892.680
		Świętokrzyskie	77.716	Świętokrzyskie	83.819
		Mazowieckie	178.028	Mazowieckie	224.480
		Śląskie	122.748	Śląskie	168.425
		Podkarpackie	115.567	Dolnośląskie	146.260
		Dolnośląskie	113.890	Podkarpackie	141.944
		Kujawsko-Pomorskie	110.256	Kujawsko-Pomorskie	134.127
2	Stopa bezrobocia*	POLSKA	9,5	POLSKA	11,9
		Świętokrzyskie	13,7	Świętokrzyskie	14,7
		Warmińsko-Mazurskie	16,8	Warmińsko-Mazurskie	20,2
		Zachodniopomorskie	13,3	Zachodniopomorskie	16,5
		Kujawsko-Pomorskie	13,3	Lubuskie	15,9
		Podkarpackie	13,0	Kujawsko-Pomorskie	15,8
		Lubuskie	12,5	Podkarpackie	15,5
3	Liczba bezrobotnych kobiet	POLSKA	833.435	POLSKA	966.421
		Świętokrzyskie	42.663	Świętokrzyskie	41.888
		Mazowieckie	93.650	Mazowieckie	107.950
		Śląskie	73.071	Śląskie	89.903
		Kujawsko-Pomorskie	65.964	Dolnośląskie	74.319
		Podkarpackie	64.122	Wielkopolskie	73.039
		Dolnośląskie	63.378	Kujawsko-Pomorskie	72.105
4	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi	POLSKA	670.434	POLSKA	832.914
		Świętokrzyskie	43.725	Świętokrzyskie	45.298
		Mazowieckie	82.511	Mazowieckie	101.076
		Podkarpackie	72.544	Podkarpackie	88.745
		Lubelskie	55.468	Małopolskie	71.566
		Małopolskie	54.302	Lubelskie	63.354
		Kujawsko-Pomorskie	50.590	Wielkopolskie	62.587

* Stopa bezrobocia w 2008 roku po korekcie GUS.

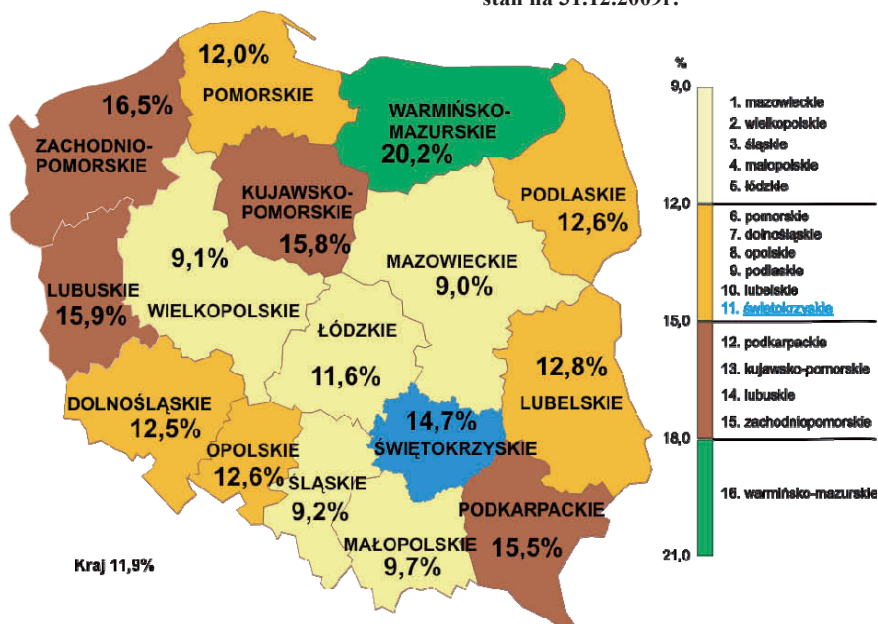
Bezrobotni zamieszkałi na wsi w Świętokrzyskim stanowili 54,0% ogółu zarejestrowanych (na równi z lubelskim), co oznacza trzecie miejsce po woj. podkarpackim (62,5%) i małopolskim (55,0%). W kraju udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogółem zarejestrowanych wyniósł 44,0%.

Stopa bezrobocia według województw

stan na 31.12.2008r.

stan na 31.12.2009r.

Stopa bezrobocia rejestrowanego to wyrażony w procentach stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo (bezrobotnych i pracujących).

W kraju stopa bezrobocia na koniec 2008 roku wyniosła 9,5%, a **w 2009 roku 11,9%**. **W województwie** odpowiednio: 13,7% i **14,7%**.

Wzrost analizowanego wskaźnika **odnotowano we wszystkich województwach**, przy czym **najmniejszy w Świętokrzyskim, co spowodowało przesunięcie z miejsca przedostatniego na 11 pozycję**. Oznacza to, iż pięć województw miało wyższą stopę bezrobocia.

W kraju stopa bezrobocia jest bardzo zróżnicowana w zależności od województwa. Najwyższa dla warmińsko-mazurskiego 20,2%, natomiast najniższa dla mazowieckiego 9,0%. Sytuacja taka jest spowodowana m.in. nierównomiernym stopniem rozwoju gospodarczego i infrastruktury w poszczególnych regionach kraju, a także wysokością inwestycji przeznaczonych na ich rozwój.

Stopa bezrobocia w Unii Europejskiej¹² (UE-27) w grudniu 2009 roku była najwyższa od sierpnia 1998 roku i wyniosła **9,4%**. Stopa bezrobocia dla Polski, obliczana według metodologii Eurostatu, wyniosła w grudniu 2009 roku 8,7% (w grudniu 2008 roku - 7,0%). Wśród krajów UE-27 najwyższą stopę bezrobocia odnotowano na Łotwie - 20,5% oraz w Hiszpanii - 18,9%. Najniższe bezrobocie odnotowano w Holandii - 3,9%, Austrii - 4,8% i Luksemburgu - 5,6%.

Ze względu na różnice w poziomie rozwoju poszczególnych województw oraz ilość podmiotów gospodarczych działających na regionalnych rynkach pracy występują znaczne dysproporcje pod względem liczby ofert zgłaszanych do urzędów pracy. W 2009 roku woj. świętokrzyskie pod względem liczby dostępnych za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy wolnych miejsc pracy uplasowało się na 14 pozycji w kraju. **Województwo świętokrzyskie było jedynym w kraju, w którym wystąpił wzrost liczby ofert pracy o 7.000 (tj. o 21,4%). W kraju odnotowano spadek o 21,0%**. W Świętokrzyskim liczba bezrobotnych przypadająca na 1 ofertę pracy wyniosła 22 osoby. Więcej bezrobotnych oczekiwało na 1 ofertę pracy w czterech województwach: podkarpackim (28 osób), lubelskim, podlaskim i warmińsko - mazurskim (po 24). Najmniej osób przypadało na 1 miejsce pracy w województwach: opolskim i śląskim (po 9). W kraju przypadało średnio 16 bezrobotnych.

¹² Zharmonizowana stopa bezrobocia w Unii Europejskiej dotyczy grupy bezrobotnych w wieku 15-74 lata. Obliczana jest przez EUROSTAT na podstawie kwartalnych wyników badania siły roboczej (w Polsce BAEL) oraz miesięcznych danych z bezrobocia rejestrowanego.

2. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

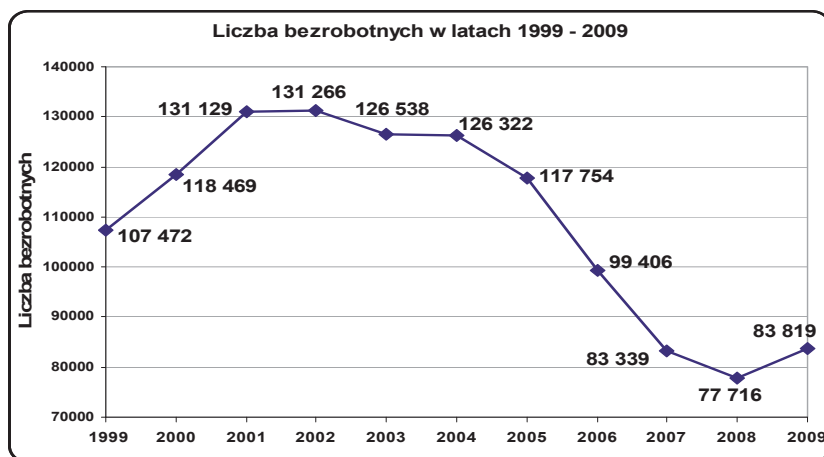
2.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

2.1.1. Zmiany poziomu bezrobocia

Na przestrzeni lat 2003-2008 poziom bezrobocia w województwie systematycznie zmniejszał się i na koniec grudnia 2008 roku wynosił 77.716 osób, tj. o 53.550 (o 40,8%) mniej w porównaniu do końca 2002 roku.

W 2009 roku bezrobocie wzrastało we wszystkich województwach, przy czym najwolniej w świętokrzyskim. **W marcu, pomimo spowolnienia gospodarczego, woj. świętokrzyskie było jedynym regionem w kraju, w którym bezrobocie zmniejszyło się. Najwyższy spadek o 4,8% odnotowano w kwietniu.**

Na koniec grudnia 2009 roku liczba bezrobotnych w województwie wyniosła 83.819 osób i była wyższa o 6.103 osoby, tj. o 7,9% w odniesieniu do grudnia 2008 roku.

Liczba bezrobotnych na koniec 2008 roku oraz w poszczególnych kwartałach 2009 roku przedstawia się następująco:

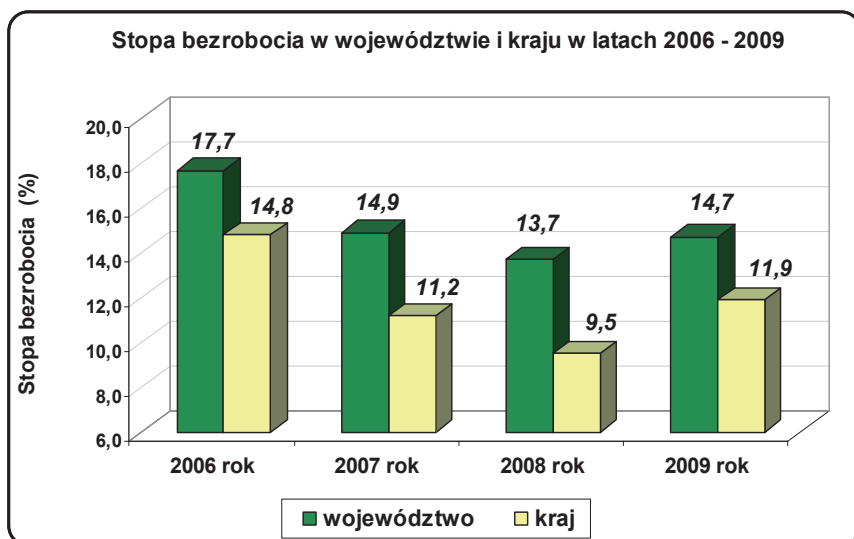
Kwartał	Liczba bezrobotnych na koniec kwartału	Wzrost / spadek bezrobocia w liczbach bezwzględnych	Dynamika wzrostu / spadku bezrobocia w %
IV 2008	77.716		
I 2009	84.790	7.074	9,1
II 2009	78.001	- 6.789	- 8,0
III 2009	78.902	901	1,2
IV 2009	83.819	4.917	6,2

Główne czynniki kształtujące sytuację na rynku pracy:

- odczuwanie przez polską gospodarkę efektów globalnego kryzysu,
- nieprzedłużanie umów o pracę zawartych na czas określony,
- zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładów pracy powodowane kryzysem,
- powroty osób po okresie zatrudnienia poza granicami kraju,
- spowolnienie wzrostu gospodarczego, przy czym Polska osiągnęła najwyższe wskaźniki w Unii Europejskiej,
- ograniczony popyt na pracę i spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw,
- napływ środków unijnych na inwestycje i infrastrukturę, rozwój przedsiębiorczości i kapitału ludzkiego oraz rozwój obszarów wiejskich i ochronę środowiska,
- zwiększone środki Funduszu Pracy na aktywne programy rynku pracy,
- działania podejmowane na rzecz łagodzenia skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców.

2.1.2. Stopa bezrobocia

Na koniec grudnia 2009 roku **stopa bezrobocia w województwie** wyniosła **14,7%**, **w kraju 11,9%**. Na przestrzeni 2009 roku analizowany wskaźnik, po kilkuletniej tendencji spadkowej, **wzrósł o 1 punkt procentowy** w województwie i o **2,4 punktu** w kraju.

2.1.3. Bezrobocie regionalne: poziom i stopa bezrobocia w powiatach

Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych było w powiatach:

- kieleckim	13.612 osób,	- skarżyskim	7.267,
- m. Kielce	11.285,	- koneckim	7.074,
- ostrowieckim	9.454,	- starachowickim	6.974.

Najmniej bezrobotnych odnotowano w powiatach:

- pińczowskim	1.622 osoby,	- włoszczowskim	3.025,
- kazimierskim	1.918,	- buskim	3.213.

W porównaniu do grudnia 2008 roku bezrobocie było wyższe w większości powiatów. **Największy wzrost liczby bezrobotnych** wystąpił w powiatach: ostrowieckim - o 2.123 osoby (o 29,0%), starachowickim - o 1.617 (o 30,2%), opatowskim - o 968 (o 21,6%) oraz m. Kielce - o 816 (o 7,8%).

Natomiast **spadek** zanotowano w dwóch powiatach: koneckim - o 899 osób (o 11,3%) oraz kieleckim - o 686 (o 4,8%).

Stopa bezrobocia na koniec 2009 roku w **podregionie kieleckim** ukształtowała się na poziomie **16,6%**, a **dla podregionu sandomiersko-jędrzejowskiego** wyniosła **12,0%** (w 2008r. odpowiednio: 15,7% i 11,0%).

Terytorialne zróżnicowanie wysokości stopy bezrobocia na koniec 2009 roku:

- **najniższa** na południu województwa w: wzrost/spadek w pkt. proc. do 2008r.

▪ pińczowskim	8,4%,	(+ 0,3),
▪ buskim	8,9%,	(+ 0,1),
oraz m. Kielce	10,3%	(+ 0,7),

- **najwyższa** na północy województwa w:

▪ skarżyskim	24,1%,	(+ 1,9),
▪ koneckim	20,1%,	(- 1,9),
▪ ostrowieckim	19,9%,	(+ 3,8).

W pozostałych powiatach stopa bezrobocia wyniosła: 19,2% w opatowskim, 18,7% w kieleckim, 17,5% w starachowickim, 13,6% we włoszczowskim, 12,2% w jędrzejowskim, 11,3% w kazimierskim, 11,2% w sandomierskim oraz 11,1% w staszowskim.

Najwyższy wzrost stopy bezrobocia odnotowano w powiatach: ostrowieckim (o 3,8 punktu procentowego), starachowickim (o 3,5) i opatowskim (o 2,9), natomiast **spadek** analizowanego wskaźnika miał miejsce w powiatach koneckim (o 1,9 punktu) i kieleckim (o 0,7).

Szczegółowe dane dotyczące stopy bezrobocia w powiatach na koniec 2008 i 2009 roku przedstawiono w **Tablicy Nr 9 Aneksu Statystycznego**.

2.1.4. Podstawowe składniki bilansu bezrobotnych

I. Nowo zarejestrowani bezrobotni „napływu”

W 2009 roku w powiatowych urzędach pracy województwa **zarejestrowano 121.195 bezrobotnych**. W porównaniu do 2008 roku „napływu” zwiększył się o 21.485 osób, tj. o 21,5%.

Wśród nowo zarejestrowanych:

- 19,7% stanowili rejestrujący się po raz pierwszy, tj. 23.851 osób, (w 2008 roku - 18,7%, tj. 18.620 osób),
- 80,3% powracający do rejestracji po raz drugi i kolejny, tj. 97.344 osoby, (w 2008 roku - 81,3%, tj. 81.090 osób).

Jednocześnie z ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych:

- 58.711 osób zamieszkiwało w mieście (48,4%),
- 62.484 osoby zamieszkiwały na wsi (51,6%),
- 56.906 osób to kobiety (47,0%), a 64.289 to mężczyźni (53,0%),
- 26.020 osób posiadało prawo do zasiłku (21,5%),
- 19.199 to osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (15,8%),
wybrane grupy osób pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy:
 - 45.156 to bezrobotni do 25 roku życia (37,3%),
 - 5.779 to osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia (4,8%),
 - 40.678 to długotrwale bezrobotni (33,6%),
 - 15.852 to bezrobotni powyżej 50 roku życia (13,1%),
 - 25.845 to bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych (21,3%),
 - 48.286 to bezrobotni bez doświadczenia zawodowego (39,8%).

Z analizy „napływu” bezrobotnych w 2009 roku wynika, że **najwięcej nowo zarejestrowanych** zanotowano w powiatach: kieleckim - 20.172, m. Kielce - 17.023, ostrowieckim - 14.379, skarżyskim - 10.978, koneckim - 10.341 i starachowickim - 10.265. **Najmniej osób zarejestrowano** w powiatach: kazimierskim - 1.937 oraz pińczowskim - 2.119.

W porównaniu do 2008 roku liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych zwiększyła się we wszystkich powiatach, w tym najwięcej w: kieleckim (o 4.744 osoby), m. Kielce (o 3.983), ostrowieckim (o 2.524), staszowskim (o 1.425) oraz skarżyskim (o 1.328).

II. Bezrobotni wyrejestrowani „odpływ”

Na przestrzeni 2009 roku **wyłączono** z ewidencji urzędów pracy **115.092 bezrobotnych**, tj. o 9.759 osób więcej (o 9,3%) niż w 2008 roku.

Podstawową przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było podjęcie pracy przez 39.796 osób, tj. **34,6%** wyrejestrowanych, z tego:

- zatrudnienie niesubsydiowane podjęło - 29.601 osób, tj. 74,4% ogółu podejmujących pracę (o 3.659 osób mniej w odniesieniu do 2008r.), w tym: pracę sezonową - 800 osób,
- zatrudnienie subsydiowane podjęło - 10.195 osób, tj. 25,6% (o 1.497 więcej).

Drugą co do wielkości składową odpływu stanowili wyłączeni z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy - 27.034 osoby, tj. **23,5%**.

Ponadto 48.262 bezrobotnych (41,9%) wyłączonych zostało z powodu:

- rozpoczęcia stażu - 19.410 osób, tj. 16,9% wyłączeń,
- rozpoczęcia szkolenia - 5.147 osób, tj. 4,5%,
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy - 777 osób, tj. 0,7%,
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej - 1.288 osób, tj. 1,1%,
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego - 5.989 osób, tj. 5,2%,
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy - 3.954 osoby, tj. 3,4%,
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych, uprawnień do świadczenia przedemerytalnego, ukończenia 60/65 lat - 1.225 osób, tj. 1,1%,
- pozostałych przyczyn - 10.472 osoby, tj. 9,0%.

Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani w latach 1999 - 2009

Lata	„Napływ”	„Odpływ”	Wzrost / spadek bezrobocia	
			w liczbach	w %
1999	108.716	86.068	22.648	-
2000	94.206	83.209	10.997	10,2
2001	92.872	80.212	12.660	10,7
2002	95.158	95.021	137	0,1
2003	95.477	100.205	- 4.728	- 3,6
2004	102.670	102.886	- 216	- 0,2
2005	104.700	113.268	- 8.568	- 6,8
2006	100.891	119.239	-18.348	- 15,6
2007	96.371	112.438	-16.067	- 16,2
2008	99.710	105.333	-5.623	- 6,7
2009	121.195	115.092	6.103	7,9

Na przestrzeni lat 1999 - 2002 napływ do bezrobocia był wyższy od odpływu, co zadecydowało o wzroście liczby bezrobotnych w województwie. W latach 2003 - 2008 następowało systematyczne zmniejszanie poziomu bezrobocia, co wynikało z wyższej liczby osób wyłączonych z ewidencji urzędów pracy w porównaniu do nowo zarejestrowanych.

W 2009 roku, po sześciolletniej tendencji spadkowej liczby bezrobotnych, napływ był wyższy od odpływu i tym samym odnotowano wzrost bezrobocia.

Najwięcej bezrobotnych wyrejestrowano w powiatach: kieleckim - 20.858 osób, m. Kielce - 16.207, ostrowieckim - 12.256, koneckim - 11.240 i skarżyskim - 10.278, natomiast **najmniej w kazimierskim** - 1.703 osoby i pińczowskim - 2.073.

Szczegółowe dane dotyczące nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych bezrobotnych w 2009 roku, w podziale na kwartały oraz wg powiatowych urzędów pracy, przedstawiono w **Tablicach Nr 13 i 16 Aneksu Statystycznego**.

2.2. ZMIANY W STRUKTURZE BEZROBOCIA

2.2.1. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku

Prawo do zasiłku na koniec 2009 roku posiadały 15.383 osoby, tj. **18,4%** ogółu bezrobotnych (*w kraju 20,1%*), **bez prawa do zasiłku** zarejestrowanych pozostawało 68.436 osób, tj. **81,6%** (*w kraju 79,9%*).

W porównaniu do 2008 roku nastąpiło zwiększenie liczby bezrobotnych z prawem do zasiłku o 3.670 osób i ich udziału w strukturze bezrobotnych o 3,3 punktu procentowego. Grupa osób bez prawa do zasiłku zwiększyła się o 2.433 osoby.

Udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku był:

- **najwyższy w powiatach:** koneckim - 29,0%, ostrowieckim - 24,8%, kieleckim i skarżyskim - po 22,0% oraz starachowickim - 21,4%,
- **najniższy w powiatach:** kazimierskim - 6,2%, sandomierskim - 7,2%, włoszczowskim - 11,1% i jędrzejowskim - 11,4%.

Wysoki udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku (powyżej średniej wojewódzkiej - 81,6%) posiadały powiaty: kazimierski - 93,8%, sandomierski - 92,8%, włoszczowski - 88,9%, jędrzejowski - 88,6%, buski - 88,0%, pińczowski - 87,4%, m. Kielce - 86,5% oraz opatowski - 86,0%.

W 2009 roku **wśród nowo zarejestrowanych** bezrobotnych udział osób z prawem do zasiłku wynosił 21,5% (w 2008r. - 18,6%), natomiast bez prawa do zasiłku - 78,5% (w 2008r. - 81,4%).

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku i bez prawa do zasiłku wg powiatowych urzędów pracy przedstawiają **Tablice Nr 18 i 49 Aneksu Statystycznego**.

2.2.2. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia

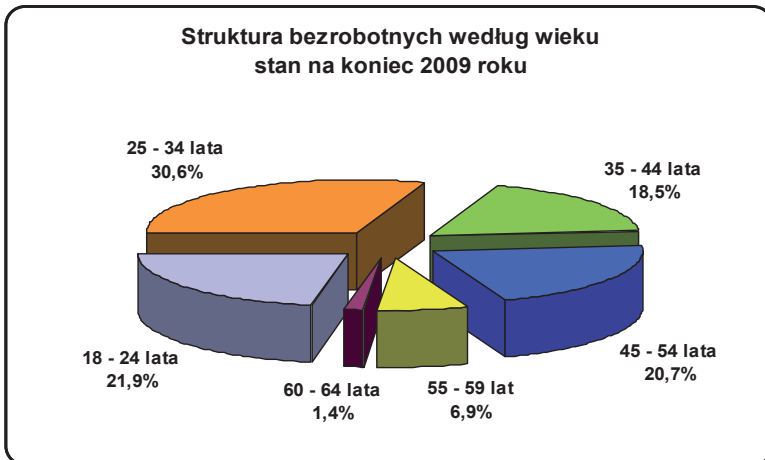
I. Według wieku

W końcu grudnia 2009 roku najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby **w wieku 25-34 lata - 25.615**, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych wyniósł **30,6%** (w kraju - 28,9%). Odnotowano zwiększenie liczby bezrobotnych w tej grupie wiekowej o 2.557 osób i ich udziału o 1 punkt procentowy w porównaniu do 2008 roku.

Bezrobotni **w wieku 18-24 lata** stanowili grupę **18.384 osób**, tj. **21,9%** (w kraju - 22,5%). Omawiana populacja zwiększyła się o 2.150 osób, a udział wzrósł o 1 punkt procentowy w odniesieniu do 2008 roku.

Łącznie osoby **w wieku 18-34 lata** stanowiły **52,5%** ogółu bezrobotnych (w kraju - 51,4%).

Udział bezrobotnych w pozostałych grupach wiekowych wynosił:
45-54 lata - 20,7% (17.345 osób), **35-44 lata - 18,5%** (15.483), **55-59 lat - 6,9%** (5.814), **60-64 lata - 1,4%** (1.178).

W porównaniu do 2008 roku zanotowano wzrost liczby bezrobotnych w większości grup wiekowych, z wyjątkiem grupy 45-54 lata (spadek o 202 osoby). W strukturze bezrobotnych zmniejszył się udział osób z wymienionej grupy wiekowej (o 1,9 punktu procentowego) oraz osób w wieku 35-44 lata (o 0,3 punktu).

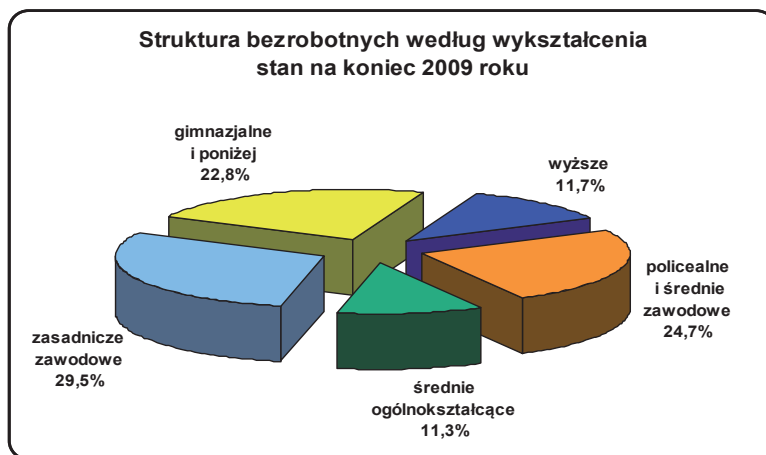
II. Według poziomu wykształcenia

Niekorzystną cechą struktury bezrobocia pozostaje niski poziom wykształcenia bezrobotnych. Podobnie jak w poprzednich latach, najwięcej osób posiadało wykształcenie **zasadnicze zawodowe** - **24.708**, tj. **29,5%** (w kraju - 28,9%) oraz **gimnazjalne i niższe** - **19.138 osób**, tj. **22,8%** (w kraju - 28,8%). Łącznie te dwie grupy stanowiły - **52,3%** (w kraju - 57,7%) ogółu bezrobotnych.

Świadectwo ukończenia **szkół policealnych i średnich zawodowych** posiadało **20.730 osób** - **24,7%** (w kraju - 22,1%) ogółu bezrobotnych, natomiast dyplomami **wyższych uczelni** legitymowało się **9.795 osób** - **11,7%** (w kraju - 9,4%). Najmniej bezrobotnych posiadało wykształcenie **średnie ogólnokształcące** - **9.448 osób**, tj. **11,3%** (w kraju - 10,8%).

W porównaniu do 2008 roku zanotowano zwiększenie liczby bezrobotnych w grupach z wykształceniem: zasadniczym zawodowym - o 1.940 osób, wyższym - o 1.699, policealnym i średnim zawodowym - o 1.619 oraz średnim ogólnokształcącym - o 849. Najwyższy wzrost udziału dotyczył osób z wyższym wykształceniem (o 1,3 punktu). Zmniejszyła się natomiast liczba (o 4) i odsetek (o 1,8 punktu) osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym.

W zależności od poziomu wykształcenia zróżnicowany był **udział długotrwale bezrobotnych**. **Najniższy** wśród osób z wykształceniem wyższym (23,8%), natomiast **najwyższy** wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (38,2%) oraz zasadniczym zawodowym (33,6%).

Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych wg wieku i poziomu wykształcenia zawierają **Tablice Nr 19, 20, 22, 23, 24 Aneksu Statystycznego**.

2.2.3. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

I. Według stażu pracy

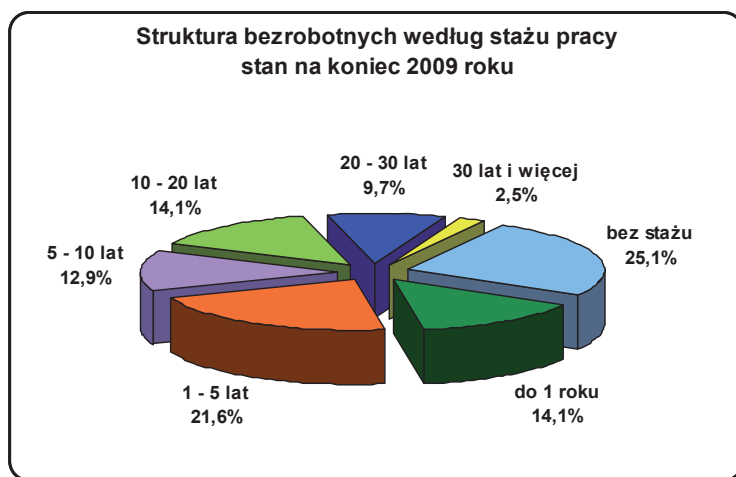
W końcu grudnia 2009 roku spośród zarejestrowanych bezrobotnych najliczniejszą populację stanowiły **osoby bez stażu pracy - 21.080**, tj. **25,1%** (w kraju - 21,1%). Analizowana grupa zmniejszyła się o 181 osób, a jej udział w strukturze bezrobotnych obniżył się o 2,3 punktu w porównaniu do 2008 roku.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących, najwięcej osób posiadało staż pracy: od **1 do 5 lat - 18.070** (21,6% ogółu), **do 1 roku - 11.850** (14,1%), od **10 do 20 lat - 11.796** (14,1%), od **5 do 10 lat - 10.826** (12,9%).

Kolejne grupy, to bezrobotni legitymujący się długim stażem pracy: od **20 do 30 lat - 8.137 osób** (9,7%), **30 lat i więcej - 2.060 osób** (2,5%).

W porównaniu do 2008 roku zwiększyła się liczba bezrobotnych we wszystkich grupach według stażu pracy, w tym najwięcej w grupie osób posiadających staż od 1 do 5 lat (o 2.497 osób).

Udział długotrwale bezrobotnych był **najwyższy** wśród osób ze stażem pracy od 10 do 20 lat (37,1%) oraz od 20 do 30 lat (36,4%), a **najniższy** ze stażem 30 lat i więcej (24,4%).

II. Według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec grudnia 2009 roku **26.552** zarejestrowane osoby **oczekiwały na pracę ponad rok**, tj. **31,7%** ogółu (w kraju - 25,8%), z tego:

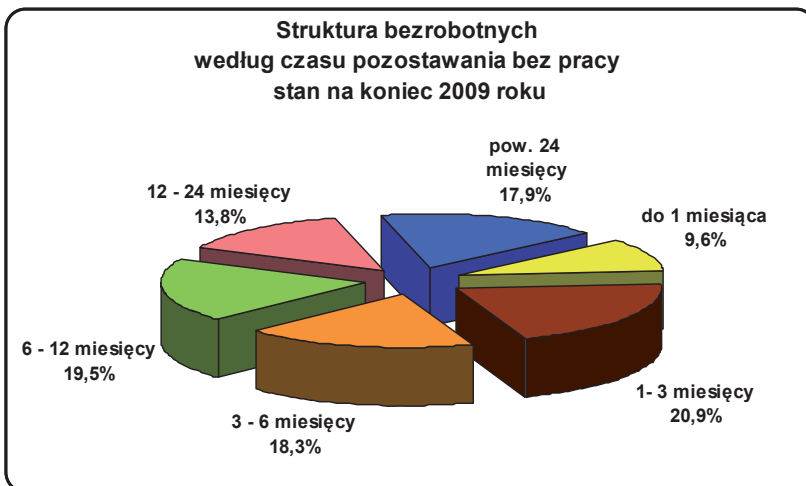
- **14.972 osoby**, tj. **17,9%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy,
- **11.580 osób**, tj. **13,8%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

Liczba długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 7.035 osób, tj. o 20,9% w porównaniu do 2008 roku, a udział tej grupy obniżył się o 11,5 punktu procentowego.

Wśród długotrwale bezrobotnych najwięcej było osób:

- w wieku: **25-34 lata** (29,0%) oraz **45-54 lata** (26,9%),
- z wykształceniem: **zasadniczym zawodowym** (31,3%) oraz **gimnazjalnym i niższym** (27,6%),
- **bez stażu pracy** (24,2%) oraz **ze stażem pracy od 1 do 5 lat** (19,6%).

Udział bezrobotnych z pozostałych grup według czasu pozostawania bez pracy kształtował się następująco: od 1 do 3 miesięcy - **20,9%** (17.477 osób), od 6 do 12 miesięcy - **19,5%** (16.356 osób), od 3 do 6 miesięcy - **18,3%** (15.348 osób). Najmniej osób pozostawało bez pracy do 1 miesiąca - 8.086, tj. **9,6%**.

Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych wg stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy przedstawiono w **Tablicach Nr 21, 22, 25, 26 i 49 Aneksu Statystycznego**.

2.2.4. Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Populacja bezrobotnych, którzy pracowali przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy wyniosła - **62.739 osób**, tj. **74,9%** ogółu (przed rokiem 72,6%). W porównaniu do 2008 roku zbiorowość ta zwiększyła się o 6.284 osoby, tj. o 11,1%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących:

- 40.570 osób, tj. 64,7% pracowało w zakładach sektora prywatnego,
- 8.633 osoby, tj. 13,7% w zakładach sektora publicznego,
- 13.536 osób, tj. 21,6% w zakładach o niezidentyfikowanej działalności.

Większość bezrobotnych pracowała poprzednio w zakładach należących do sekcji: przetwórstwo przemysłowe (**20,1%**), handel i naprawy (**13,9%**), budownictwo (**10,1%**), pozostała działalność usługowa (**8,3%**) oraz administracja publiczna (**7,8%**). W zakładach pracy wymienionych sekcji pracowało **60,2% bezrobotnych** poprzednio pracujących.

Jednocześnie większość ofert zgłoszonych w 2009 roku do urzędów pracy (**66,1%**) wpłynęła od pracodawców prowadzących działalność w powyższych sekcjach. Ponadto zgłoszono 2.330 ofert pracy zakwalifikowanych do sekcji ochrona zdrowia i pomoc społeczna oraz 2.139 do edukacji.

Bezrobotni poprzednio pracujący według Polskiej Klasyfikacji Działalności*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni poprzednio pracujący stan na 31.12.2009r.	w tym: zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	Oferty pracy zgłoszone w 2009 roku
Ogółem	62.739	2.195	36.899**
w tym sekcje:	42.614	1.792	29.855
- przetwórstwo przemysłowe	12.626	1.229	3.562
- handel i naprawy	8.719	220	6.535
- budownictwo	6.325	97	2.789
- pozostała działalność usługowa	5.193	72	3.534
- administracja publiczna i obrona narodowa	4.890	24	7.928
- edukacja	1.235	25	2.139
- transport i gospodarka magazynowa	1.233	72	819
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1.201	29	2.330
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1.192	24	219

* Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności z 2007 roku.

** Według załącznika 2 do sprawozdania MPiPS-01 w 2009 roku zgłoszono 36.899 ofert pracy, podana liczba nie uwzględnia 2.854 ofert, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

2.2.5. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Spośród 62.739 osób poprzednio pracujących, które zarejestrowane były na koniec grudnia 2009 roku, liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy wyniosła **2.195 osób**, tj. **3,5%**.

Najwięcej zwolnionych w tym trybie pochodziło z zakładów należących do: przetwórstwa przemysłowego (56,0%), handlu i napraw (10,0%) oraz budownictwa (4,4%).

W 2009 roku **43 zakłady pracy zwolniły 2.356 pracowników**, w tym:

- 12 zakładów z sektora publicznego zwolniło 162 osoby,
- 31 zakładów z sektora prywatnego zwolniło 2.194 osoby.

Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2009 roku według powiatów

Powiat	Liczba zakładów	Liczba osób
Buski	4	95
Kazimierski	1	1
m. Kielce	4	539
Kielecki	1	19
Konecki	5	40
Opatowski	2	278
Ostrowiecki	8	507
Pińczowski	2	5
Skarżyski	4	175
Starachowicki	7	341
Staszowski	5	356
Razem	43	2.356

W 2009 roku pracę utraciło o 1.550 osób więcej niż w roku 2008, kiedy to w 19 zakładach pracy zwolniono 806 pracowników.

Najwięcej osób zostało zwolnionych z branży:

- odzieżowej 1.023 pracowników (43,4% ogółu),
- metalowej i motoryzacyjnej 396 (16,8%),
- poligraficznej 339 (14,4%),
- transportu kolejowego 127 (5,4%).

2.2.6. Bezrobotni według grup zawodów i specjalności

W populacji bezrobotnych przeważają osoby posiadające zawód. **Wśród 83.819 bezrobotnych** zarejestrowanych na koniec grudnia 2009 roku w powiatowych urzędach pracy pozostawało:

- **64.113 bezrobotnych posiadających zawód, tj. 76,5%,**
- **19.706 bezrobotnych bez zawodu, tj. 23,5% ogółu.**

W porównaniu do 2008 roku zwiększyła się zarówno populacja bezrobotnych posiadających zawód (o 5.620 osób), jak i bezrobotnych bez zawodu (o 483 osoby).

Wśród grup zawodowych najwyższy wzrost bezrobocia dotyczył robotników przemysłowych i rzemieślników o 2.960 osób, tj. o 14,6%. Ponadto zwiększyła się liczba zarejestrowanych specjalistów o 980 osób (o 13,7%) oraz techników i innego średniego personelu o 616 osób (o 4,3%).

Nieznaczny spadek zanotowano jedynie w grupie rolników, ogrodników, leśników i rybaków (o 57 osób).

Bezrobotni oraz oferty pracy według wielkich grup zawodów

Symbol grupy	Nazwa grupy	Bezrobotni zarejestrowani na 31.12.2009r.		Oferty pracy zgłoszone w 2009r.	Udział grup zawodów w %	Udział kobiet w %
		Ogółem	kobiety			
	OGÓLEM	83.819	41.888	36.899	100,0	50,0
	Bez zawodu	19.706	10.283	0	23,5	52,2
	Bezrobotni posiadający zawód	64.113	31.605	36.899	76,5	49,3
„0”	Siły zbrojne	2	0	0	0,0	0,0
„1”	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	93	33	134	0,1	35,5
"2"	Specjaliści	8.145	5.588	2.605	9,7	68,6
"3"	Technicy i inny średni personel	14.869	8.080	6.267	17,7	54,3
"4"	Pracownicy biurowi	1.822	1.335	6.734	2,2	73,3
"5"	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7.868	6.844	7.347	9,4	87,0
"6"	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1.065	649	216	1,3	60,9
"7"	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	23.206	6.303	4.593	27,7	27,2
"8"	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2.391	578	1.566	2,9	24,2
"9"	Pracownicy przy pracach prostych	4.652	2.195	7.437	5,5	47,2

Bezrobocie w grupach zawodowych kształtowało się następująco:

W grupie „1” - przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy zarejestrowanych było **93 bezrobotnych**. Grupa ta stanowiła **0,1%** populacji bezrobotnych. Wśród zarejestrowanych najczęściej było kierowników małych przedsiębiorstw (33 osoby) oraz kierowników pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych (30 osób).

W grupie „2” - specjaliści zarejestrowanych było **8.145 osób**, tj. **9,7%** ogółu bezrobotnych. Najwyższe bezrobocie odnotowano wśród:

- **specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania - 2.727 osób**, tj. **33,5%** ogółu grupy (w tym: 1.531 ekonomistów, 857 specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania oraz 283 specjalistów ds. finansowych),
- **nauczycieli i specjalistów szkolnictwa - 1.273 osoby**, tj. **15,6%**. Wśród bezrobotnych **nauczycieli i wychowawców** przeważali nauczyciele: gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych - 738 osób, szkół podstawowych - 199 osób oraz przedszkoli - 115 osób.

Ponadto, wśród specjalistów bez pracy pozostawali: archeolodzy, socjolodzy i pokrewni (788 osób), filozofowie, historycy i politolodzy (403), specjaliści administracji publicznej (344), specjaliści ochrony zdrowia (249), inżynierowie mechanicy (221), pielęgniarki i położne (214) oraz inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska (212).

W grupie specjalistów udział długotrwale bezrobotnych wyniósł 18,0% i był najniższy w porównaniu do pozostałych grup zawodowych.

W 2008 roku dla specjalistów pracodawcy zgłosili **2.605 ofert pracy**.

W grupie „3” - technicy i inny średni personel bez pracy pozostawało **14.869 osób**, tj. **17,7%** ogółu.

Najwyższe bezrobocie dotyczyło pracowników ds. finansowych i handlowych - 4.239 osób (28,5%) oraz techników mechaników - 2.680 (18,0%). Ponadto licznie zarejestrowani pozostawali technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni (1.209 osób), technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni (1.051), dietetycy i żywieniowcy (760) oraz technicy technologii żywności (724).

Pracodawcy zgłaszali **znaczne zapotrzebowanie na pracowników posiadających wykształcenie techniczne**.

Do urzędów pracy wpłynęło **6.267 ofert pracy** przeznaczonych dla analizowanej grupy zawodowej, w tym najczęściej dla średniego personelu biurowego (2.966).

W grupie „4” - pracownicy biurowi w rejestrach bezrobocia pozostawali **1.822 osoby (2,2%** ogółu). Wśród pracowników biurowych kobiety stanowią zdecydowaną większość - 73,3% ogółu bezrobotnych.

Najwięcej osób zarejestrowanych było w zawodach: pracownicy obsługi biurowej - 801 (44,0%), magazynierzy i pokrewni - 440 (24,1%) oraz pracownicy do spraw finansowo-statystycznych - 134 (7,4%).

Pracodawcy zgłosili **6.734 oferty pracy**, które głównie dotyczyły zatrudnienia pracowników obsługi biurowej (4.715).

W grupie „5” - pracownicy usług osobistych i sprzedawcy zarejestrowanych było **7.868 osób**, tj. **9,4%** ogółu. Charakterystyczny dla tej grupy jest bardzo wysoki udział bezrobotnych kobiet - 87,0%.

Ponad połowa grupy - 51,8% (4.073 osoby) to bezrobotni **sprzedawcy**, którzy zajmują pierwsze miejsce w rankingu zawodów bezrobotnych. Ponadto licznie zarejestrowani byli: kucharze - 1.755 (22,3%), fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni - 1.062 (13,5%) oraz kelnerzy i pokrewni - 500 (6,4%).

W 2009 roku dla *pracowników usług osobistych i sprzedawców* zgłoszono ogółem **7.347 ofert pracy**, w tym **4.379 dla sprzedawców**.

W grupie „6” - rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy zarejestrowanych było **1.065 osób**, tj. **1,3%** ogółu bezrobotnych.

Najwyższe bezrobocie odnotowano wśród rolników produkcji roślinnej - 317 osób (29,8%), ogrodników producentów warzyw i kwiatów - 227 (21,3%), rolników produkcji roślinnej i zwierzęcej - 213 (20,0%) oraz robotników leśnych - 127 (11,9%).

Do urzędów pracy trafia niewiele propozycji zatrudnienia dla osób związanych z rolnictwem. W 2009 roku wpłynęło **216 ofert pracy** dla tej grupy zawodowej.

W grupie „7” - robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy zarejestrowanych było **23.206 bezrobotnych**, tj. **27,7%** ogółu i była to największa grupa zawodowa. W grupie tej dominowali mężczyźni, których udział na koniec 2009 roku wyniósł 72,8%.

Wśród oczekujących na pracę licznie zarejestrowani byli: ślusarze i pokrewni - 2.270 osób (9,8%), mechanicy pojazdów samochodowych - 2.211 (9,5%), mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń - 2.039 (8,8%), krawcy i kapelusznicy - 1.888 (8,1%), murarze - 1.593 (6,9%), ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali - 1.540 (6,6%), piekarze i cukiernicy - 1.435 (6,2%) oraz szwaczki i hafciarki - 1.254 (5,4%).

Pracodawcy zgłosili **4.593 oferty pracy** dla bezrobotnych **robotników przemysłowych i rzemieślników**.

W grupie „8” - operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń zarejestrowanych było **2.391 bezrobotnych (2,9%)**, w tym: 518 kierowców samochodów ciężarowych i osobowych (21,7%), 240 operatorów maszyn i urządzeń do obróbki metali (10,0%) oraz 156 monterów maszyn i urządzeń mechanicznych (6,5%).

Dla danej grupy pracodawcy zgłosili **1.566 ofert pracy**.

Grupa „9” - pracownicy przy pracach prostych liczyła **4.652 osoby**, tj. **5,5%** ogółu. Najwięcej było bezrobotnych: pomocy i sprzątaczek biurowych, hotelowych - 936 osób (20,1%), gospodarzy budynków (robotników gospodarczych) - 895 (19,2%) oraz robotników przy pracach prostych w przemyśle - 842 (18,1%).

Wśród ofert zgłoszonych do urzędów pracy w 2009 roku największy udział (20,2%) stanowiły propozycje zatrudnienia dla **pracowników do prac prostych - 7.437 miejsc pracy**.

Pomimo znacznej ilości ofert pracy skierowanej do tej grupy zawodowej, część osób o niskim poziomie wykształcenia ma trudności z podjęciem pracy. Potwierdza to wskaźnik długotrwałego bezrobocia (37,5%), który był najwyższy w porównaniu do pozostałych grup zawodowych.

Wnioski z analizy struktury bezrobotnych i ofert pracy według zawodów:

- **Największy udział** wśród bezrobotnych, tak jak w latach poprzednich, stanowili *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (27,7%)* oraz *technicy i inny średni personel (17,7%)*.
- **Najwięcej ofert pracy** pracodawcy zgłosili dla bezrobotnych z grupy zawodowej *pracownicy przy pracach prostych - 7.437 (20,2% ogółu)* oraz *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy - 7.347 (19,9%)*.
- **Najwyższy współczynnik feminizacji** wystąpił wśród bezrobotnych:
 - *pracowników usług osobistych i sprzedawców (87,0%)*,
 - *pracowników biurowych (73,3%)*,
 - *specjalistów (68,6%)*.
- **Bezrobotni mężczyźni przeważali** wśród:
 - *operatorów i monterów maszyn i urządzeń (75,8%)*,
 - *robotników przemysłowych i rzemieślników (72,8%)*
 - *przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (64,5%)*,
 - *pracowników przy pracach prostych (52,8%)*.
- **We wszystkich grupach zawodowych** zaobserwowano wzrost udziału mężczyzn i zmniejszenie odsetka kobiet (średnio o 5,4 punktu proc.).
- **Zmniejsza się systematycznie udział długotrwanie bezrobotnych** w poszczególnych grupach zawodowych, przy czym **najwyższy** pozostał w grupie *pracowników przy pracach prostych (37,5%)*, a **najniższy** wśród osób z wyższym wykształceniem zaliczanych do grupy *specjalistów (18,0%)*.

Z rankingu zawodów bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2009 roku wynika, że spośród 64.113 osób z określonym zawodem najbardziej liczną grupą byli bezrobotni:

◆ sprzedawcy i demonstratorzy	4.073,
◆ pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	3.288,
◆ technicy mechanicy	2.680,
◆ ślusarze i pokrewni	2.270,
◆ mechanicy pojazdów samochodowych	2.211,
◆ mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	2.039,
◆ krawcy, kapelusznicy i pokrewni	1.888,
◆ kucharze	1.755,
◆ murarze i pokrewni	1.593,
◆ ustawiacze - operatorzy obrabiarek skrawających do metali	1.540,
◆ ekonomiści	1.531,
◆ piekarze, cukiernicy i pokrewni	1.435,
◆ szwaczki, hafciarki i pokrewni	1.254,
◆ technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1.209,
◆ fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1.062,
◆ technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1.051 osób.

Łącznie osoby z zawodami obejmującymi 16 pierwszych pozycji w rankingu zawodów bezrobotnych (grupy powyżej 1 tysiąca) stanowiły **48,2%** ogółu zarejestrowanych posiadających zawód.

Dane dotyczące zawodów bezrobotnych opracowano wg 3 i 4-cyfrowych kodów zawodów. **W Tablicach Nr 27, 28, 29 i 30 Aneksu Statystycznego przedstawiono bezrobotnych oraz oferty pracy wg grup wielkich oraz 3-cyfrowych kodów zawodów.**

2.3. PODSUMOWANIE

- Wyhamowała, notowana od 2003 roku, tendencja spadkowa liczby zarejestrowanych, a poziom bezrobocia na przestrzeni 2009 roku wzrósł o 6.103 osoby, tj. o 7,9% (w kraju o 28,4%).
- Stopa bezrobocia w województwie wyniosła 14,7% (w kraju 11,9%) i była wyższa o 1 punkt procentowy (w kraju o 2,4) w porównaniu do 2008 roku.
- Znacznie zwiększył się „napływ” do bezrobocia. Liczba osób nowo zarejestrowanych była o 21.485 osób wyższa (o 21,5%) niż w 2008 roku.
- Z ogólnej liczby wyrejestrowanych bezrobotnych 34,6% podjęło pracę.
- Wzrósł udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku z 15,1% do 18,4% (w kraju z 18,4% do 20,1%).
- Osoby w wieku 18 - 34 lata stanowiły 52,5% ogółu bezrobotnych (w kraju 51,4%).
- Utrzymuje się zróżnicowanie natężenia bezrobocia według poziomu wykształcenia. Najwięcej bezrobotnych (52,3%) posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe bądź gimnazjalne i niższe, a najmniej (23,0%) średnie ogólnokształcące lub wyższe.
- Znaczny udział wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez stażu pracy (25,1%) oraz bez zawodu (23,5%).
- Z ogółu bezrobotnych 31,7% oczekiwało na pracę ponad rok (w kraju 25,8%). Wśród długotrwale bezrobotnych najczęściej było osób w wieku 25-34 lata i 45-54 lata, o niskim poziomie wykształcenia oraz bez stażu pracy.
- Większość bezrobotnych, przed zarejestrowaniem pracowała w zakładach pracy należących do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, handel i naprawy, budownictwo, pozostała działalność usługowa oraz administracja publiczna (łącznie 60,2%).
- Z przyczyn leżących po stronie pracodawcy zwolnionych zostało 2.356 pracowników z 43 zakładów pracy (o 1.550 osób więcej niż w 2008r.).
- W strukturze zawodowej bezrobotnych najwyższy udział stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (27,7%) oraz technicy i inny średni personel (17,7%).
- Najwięcej bezrobotnych kobiet posiadało zawody zaliczane do grupy technicy i inny średni personel, natomiast mężczyźni to w większości robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.
- Najwyższy współczynnik feminizacji wystąpił wśród bezrobotnych pracowników usług osobistych i sprzedawców, natomiast najwyższy odsetek mężczyzn odnotowano w grupie operatorów i monterów maszyn i urządzeń.

3. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH

3.1. BEZROBOCIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW WSI

3.1.1. Poziom bezrobocia

W końcu grudnia 2009 roku w ewidencji bezrobotnych znajdowało się **45.298 osób zamieszkałych na wsi**, tj. **54,0%** ogółu (w kraju - 44,0%). Liczba zarejestrowanych w analizowanej grupie zwiększyła się o 1.573 osoby, tj. o 3,6% w porównaniu do 2008 roku.

Gospodarstwa rolne posiadało 7.291 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 16,1%.

Bezrobocie na wsi charakteryzuje znaczne zróżnicowanie terytorialne:

najwyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi zanotowano w powiatach: kieleckim - 91,7%, włoszczowskim - 80,0% i opatowskim - 77,0%,

najniższy w: ostrowieckim - 30,8%, skarżyskim - 33,6% i starachowickim - 40,4%.

Wysokość analizowanego wskaźnika wynika ze struktury demograficznej ludności. Najwyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi występuje w powiatach, w których dominuje ludność wiejska.

3.1.2. „Napływ” i „odpływ” z bezrobocia

W 2009 roku **zarejestrowano 62.484 bezrobotnych** zamieszkałych na wsi, tj. **51,6%** ogółu nowo zarejestrowanych. Napływ tej kategorii bezrobotnych był o 11.700 osób wyższy w porównaniu do 2008 roku.

Na przestrzeni 2009 roku z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 60.911 bezrobotnych** omawianej populacji, czyli **52,9%** ogółu wyrejestrowanych.

Najważniejszymi przyczynami odpływu z bezrobocia było podjęcie pracy przez 20.585 osób (33,8% odpływu) oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy - 14.109 osób (23,2%). Staż rozpoczęło 10.870 osób (17,8%), szkolenie - 2.895 (4,8%), pracę społecznie użyteczną - 635, natomiast przygotowanie zawodowe w miejscu pracy - 417. Ze statusu bezrobotnego dobrowolnie zrezygnowało 3.687 osób (6,1%), a przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy odmówiło 2.478 osób (4,1%).

Najwięcej osób podjęło pracę w II kwartale - 6.215 bezrobotnych. W okresie tym odnotowano niższy, w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, wskaźnik płynności rynku pracy - 44,8% (w II kw. 2008r. - 56,8%).

Najtrudniejsza sytuacja wystąpiła w I kwartale 2009 roku. Pracę podjęło wówczas 3.758 osób, a wskaźnik płynności rynku pracy wyniósł 25,6% i był najniższy na przestrzeni całego roku.

W porównaniu z 2008 rokiem nastąpiło zmniejszenie wskaźnika płynności rynku pracy w poszczególnych kwartałach, w wyniku większego „napływu” do bezrobocia i jednoczesnego spadku liczby podejmujących pracę.

Podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej osób uzyskało zatrudnienie w II i III kwartale. Zjawisko to wynika ze zwiększonego, w tym okresie, zapotrzebowania na siłę roboczą w rolnictwie, leśnictwie, budownictwie oraz innych sekcjach gospodarki związanych z sezonowością produkcji.

3.1.3. Udział kobiet

Według stanu na koniec 2009 roku liczba bezrobotnych **kobiet zamieszkałych na wsi** wyniosła **22.729 osób**, tj. **50,2%**, natomiast **mężczyźni** stanowili **49,8%** (22.569 osób) ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi. W odniesieniu do grudnia 2008 roku zmniejszyła się populacja kobiet (o 1.457 osób), wzrosła natomiast liczba mężczyzn (o 3.030 osób).

W okresie 2009 roku **zarejestrowano 29.598 kobiet**, tj. **47,4%** „napływu” bezrobotnych zamieszkałych na wsi, natomiast **wyrejestrowano 31.055 kobiet** tj. **51,0%** „odpływu”. W grupie zarejestrowanych więcej było mężczyzn (52,6%), a wśród wyłączonych mniej (49,0%).

Kobiety przeważały wśród zaktywizowanych mieszkańców wsi: rozpoczynających przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (86,3%), podejmujących naukę (73,5%), skierowanych na staż (71,9%), wykonujących pracę społecznie użyteczną (65,8%), prace interwencyjne (63,7%), jak również wśród dobrowolnie rezygnujących ze statusu bezrobotnego (72,3%) oraz w grupie osób, które odmówiły przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy (54,1%).

Niższy udział kobiet niż mężczyzn odnotowano wśród aktywowanych w ramach szkoleń (31,3%), rozpoczynających działalność gospodarczą (25,5%) i podejmujących pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego (35,8%), jak również wśród nie potwierdzających gotowości do pracy (40,3%).

3.1.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku

Wśród zarejestrowanych na koniec grudnia 2009 roku **bezrobotnych zamieszkałych na wsi prawo do zasiłku posiadało 8.187 osób**, tj. **18,1%**. Odnotowano wyższy udział uprawnionych do zasiłku wśród mężczyzn - 21,8% (4.923 osoby) niż kobiet - 14,4% (3.264 osoby).

Bez prawa do zasiłku pozostawało 37.111 osób, tj. **81,9%** ogółu zarejestrowanych na wsi, w tym 19.465 kobiet oraz 17.646 mężczyzn.

Dla porównania, wśród bezrobotnych zamieszkałych w miastach prawo do zasiłku posiadało 7.196 osób, tj. 18,7%. Wśród kobiet udział zasiłkobiorców wyniósł 16,4%, a wśród mężczyzn - 21,0%.

3.1.5. Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Według wieku

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, jak i w mieście, znaczny udział stanowią ludzie młodzi. **W końcu grudnia 2009 roku zarejestrowanych było 13.999 osób w wieku 25-34 lata, tj. 30,9% ogółu zamieszkałych na wsi** (analogiczny udział wśród zamieszkałych w mieście wynosił 30,2%). W analizowanej grupie wiekowej długotrwale bezrobotni, oczekujący na pracę powyżej roku, stanowili 34,2%.

Drugą pod względem liczebności grupą pozostawali bezrobotni w wieku **18-24 lata - 11.643 osoby (25,7%)**.

Łącznie udział osób w wieku **18-34 lata** wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyniósł **56,6%** (w mieście 47,7%).

Bezrobotni w wieku: **35-44 lata** stanowili **18,5%** (8.377 osób), **45-54 lata - 18,2%** (8.227 osób), **55-59 lat - 5,5%** (2.521 osób), **60-64 lata - 1,2%** (531 osób).

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, kobiety przeważały w grupach wiekowych: 25-34 lata (55,7%), 35-44 lata (54,2%) oraz 18-24 lata (51,4%), mężczyźni natomiast stanowili większość w grupach wiekowych 55-59 lat (72,4%) oraz 45-54 lata (54,9%).

Według poziomu wykształcenia

Znaczny udział w populacji bezrobotnych stanowią osoby o niskim poziomie wykształcenia. Najwięcej pozostających bez pracy mieszkańców wsi posiadało wykształcenie **zasadnicze zawodowe - 32,1%** (14.536 osób) oraz **gimnazjalne i niższe - 24,9%** (11.286 osób). Łącznie udział analizowanych grup wyniósł **57,0%** ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi (w mieście 46,8%).

Świadectwo ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych posiadało 10.828 osób (23,9%), średnich ogólnokształcących - 4.670 osób (10,3%). Studia wyższe ukończyło 3.978 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (8,8%).

W porównaniu do 2008 roku zmniejszyła się liczba osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (o 651), natomiast w pozostałych grupach odnotowano wzrost liczby bezrobotnych, w tym z wykształceniem: zasadniczym zawodowym (o 671), policealnym i średnim zawodowym (o 692), wyższym (o 576) i średnim ogólnokształcącym (o 285).

Najwyższy udział długotrwale bezrobotnych wśród zamieszkałych na wsi wystąpił w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (41,6%) oraz zasadniczym zawodowym (34,8%), natomiast najniższy wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (24,6%) i wyższym (25,5%).

Bezrobotnych zamieszkałych na wsi charakteryzuje niższy poziom wykształcenia w porównaniu do zamieszkałych w mieście. W grupie osób zamieszkałych na wsi odnotowano wyższy udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym - 57,0% (w mieście 46,8%), natomiast niższy z wykształceniem wyższym i średnim - 43,0% (w mieście 53,2%).

Według stażu pracy

W końcu grudnia 2009 roku z ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców wsi najliczniej reprezentowane były **osoby bez stażu pracy - 13.028**, tj. **28,8%** (w mieście 20,9%).

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących najwięcej osób posiadało krótki staż pracy od **1 do 5 lat - 9.955 (22,0%)**. Liczną grupę stanowili zarejestrowani legitymujący się bardzo krótkim stażem pracy **do 1 roku - 6.313 osób**, tj. **13,9%** ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Kolejne grupy bezrobotnych posiadały staż pracy od **10 do 20 lat - 5.881 osób**, tj. **13,0%** i od **5 do 10 lat - 5.810 osób**, tj. **12,8%**.

Znacznie mniej zarejestrowanych było osób ze stażem pracy od **20 do 30 lat - 3.512 bezrobotnych (7,7%)** oraz **30 lat i więcej - 799 (1,8%)**. W mieście udział bezrobotnych z długim stażem pracy wyniósł 15,3% (na wsi 9,5%).

Według czasu pozostawania bez pracy

Z ogólnej liczby bezrobotnych zamieszkałych na wsi - **15.017 osób**, tj. **33,2%** pozostawało bez pracy ponad rok, z tego:

- **8.701 osób**, tj. **19,2%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy,
- **6.316 osób**, tj. **14,0%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

Populacja długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o **4.974 osoby**, tj. o 24,9% w porównaniu do 2008 roku.

Największy udział wśród długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (31,8%), o niskim poziomie wykształcenia - zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym (65,0%), bez stażu pracy (28,9%) lub posiadający krótki staż od 1 do 5 lat (19,9%).

Długotrwale bezrobotni stanowią wyższy udział wśród zamieszkałych na wsi (33,2%) niż w mieście (30,0%).

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych zamieszkałych na wsi przedstawiono w **Tablicach od 31 do 38 Aneksu Statystycznego**.

3.2. BEZROBOTNE KOBIETY

Na koniec grudnia 2009 roku zarejestrowanych było 41.888 kobiet, które stanowiły 50,0% ogółu bezrobotnych (w kraju 51,1%).

W porównaniu do grudnia 2008 roku zmniejszyła się populacja bezrobotnych kobiet o 775 osób (o 1,8%), zwiększyła się natomiast mężczyzn o 6.878 (o 19,6%).

Udział bezrobotnych kobiet pozostawał zróżnicowany terytorialnie, najwyższy odsetek zanotowano w powiecie jędrzejowskim (58,8%) oraz włoszczowskim (53,7%), natomiast najniższy w buskim (47,3%) i m. Kielce (47,9%).

Bezrobotne kobiety w województwie w latach 1999 - 2009

Stan na koniec roku	Liczba bezrobotnych		
	ogółem	kobiety	udział %
1999	107.472	56.982	53,0
2000	118.469	62.820	53,0
2001	131.129	67.047	51,1
2002	131.266	64.740	49,3
2003	126.538	61.699	48,8
2004	126.322	62.839	49,7
2005	117.754	60.387	51,3
2006	99.406	53.421	53,7
2007	83.339	45.985	55,2
2008	77.716	42.663	54,9
2009	83.819	41.888	50,0

W populacji bezrobotnych na przestrzeni lat 1999-2001 przeważały kobiety, natomiast w latach 2002-2004 dominowali mężczyźni. Od 2005 roku, pomimo systematycznego zmniejszania się liczby bezrobotnych kobiet, ich udział w populacji bezrobotnych pozostawał wyższy od udziału mężczyzn (o 9,8 punktu procentowego na koniec grudnia 2008 roku). Na koniec roku 2009 nastąpiło ilościowe zrównanie liczby bezrobotnych mężczyzn i kobiet, w wyniku zwiększonego napływu mężczyzn do bezrobocia.

Większość bezrobotnych kobiet (71,4%) i mężczyzn (78,3%) pracowała przed nabyciem statusu bezrobotnego. Udział bezrobotnych kobiet posiadających prawo do zasiłku wyniósł 15,3% i był niższy niż wśród mężczyzn (21,4%).

W ewidencji urzędów pracy pozostawały 8.663 kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, tj. 20,7%.

Zarejestrowane kobiety, które zostały zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły 3,3% ogółu bezrobotnych kobiet.

Liczba kobiet pozostających bez pracy powyżej roku wynosiła **15.346 osób**, tj. **36,6%** ogółu kobiet, z tego:

- **8.974 osoby**, tj. **21,4%** pozostawało bez pracy ponad 24 miesiące,
- **6.372 osoby**, tj. **15,2%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

W porównaniu do stanu z końca 2008 roku liczba długotrwale bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o **4.834 osoby**, tj. o **24,0%**.

Odsetek kobiet długotrwale pozostających bez pracy był znacznie wyższy od analogicznego wskaźnika wśród mężczyzn (26,7%).

Więcej kobiet niż mężczyzn zarejestrowanych było w większości grup wiekowych: **25-34 lata** (55,0%), **35-44 lata** (53,5%), **18-24 lata** (50,5%). Kobiety przeważały wśród bezrobotnych z **wykształceniem średnim ogólnokształcącym** (67,7%), **wyższym** (66,5%) oraz **policealnym i średnim zawodowym** (53,5%). Bezrobotne kobiety częściej niż mężczyźni **nie posiadały stażu pracy** (56,8%) lub posiadały **krótki staż do 1 roku** (55,0%) oraz staż **od 10 do 20 lat** (50,4%).

W 2009 roku zarejestrowano **56.906 kobiet** i **64.289 mężczyzn**, tj. odpowiednio **47,0%** i **53,0%** nowo zarejestrowanych.

Kobiety rejestrujące się po raz pierwszy stanowiły 19,7% ogółu nowo zarejestrowanych kobiet, natomiast po raz drugi i kolejny 80,3%.

Wyłączono z ewidencji bezrobotnych **57.681 kobiet** i **57.411 mężczyzn**, tj. odpowiednio: **50,1%** i **49,9%** ogółu wyłączonych bezrobotnych.

Do najczęstszych przyczyn wyłączenia z rejestrów należało podjęcie pracy przez **18.257 kobiet** (45,9%) i **21.539 mężczyzn** (54,1%) oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy przez **10.658 kobiet** (39,4%) i **16.376 mężczyzn** (60,6%). Na staż skierowano **13.513 kobiet** (69,6%) i **5.897 mężczyzn** (30,4%), na szkolenie - **1.729 kobiet** (33,6%) i **3.418 mężczyzn** (66,4%). Pracę społecznie użyteczną rozpoczęło **790 kobiet** (61,3%) i **498 mężczyzn** (38,7%), natomiast przygotowanie zawodowe w miejscu pracy - **647 kobiet** (83,3%) i **130 mężczyzn** (16,7%).

Sytuacja kobiet na rynku pracy, pomimo spadku liczebności i udziału tej grupy w populacji bezrobotnych, pozostaje nadal trudna. Kobiety mają większe trudności z ponownym podjęciem pracy niż mężczyźni. Również problem długotrwałego bezrobocia częściej dotyczy kobiet niż mężczyzn. Odsetek kobiet w wieku mobilnym 18-44 lata pozostających bez pracy był znacznie wyższy niż analogiczny udział wśród mężczyzn.

Dane dotyczące udziału kobiet w strukturze bezrobocia przedstawiono w **Tablicach Nr 10, 17 i 49 Aneksu Statystycznego**.

3.3. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

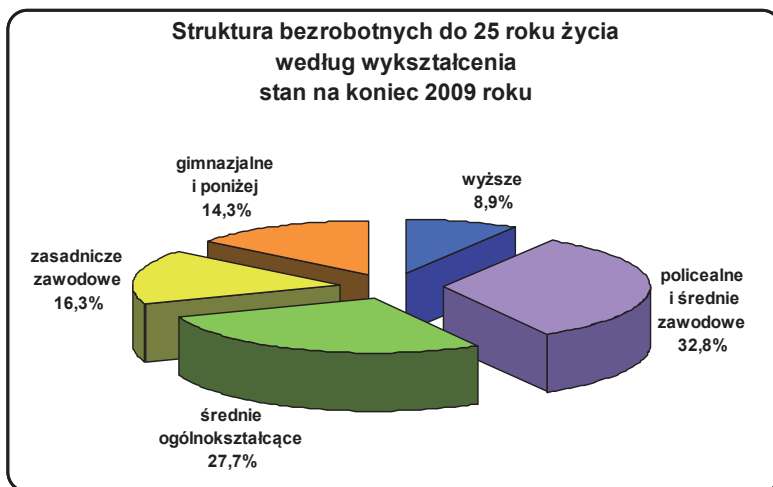
3.3.1. Bezrobotni do 25 roku życia

Na koniec grudnia 2009 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawały **18.384 osoby do 25 roku życia**, czyli **21,9%** ogółu bezrobotnych (w kraju 22,5%), w tym 9.277 kobiet, tj. 50,5%.

Odnotowano zwiększenie liczby zarejestrowanych w tej grupie wiekowej o 2.150 osób, tj. o 13,2% w porównaniu do 2008 roku.

Większość analizowanej grupy stanowili zamieszkali na wsi (63,3%). Prawo do zasiłku posiadało 1.577 bezrobotnych, tj. 8,6%.

W populacji bezrobotnej młodzieży najwyższy udział dotyczył osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (32,8%) oraz średnim ogólnokształcącym (27,7%) - łącznie 60,5%. Analogiczny odsetek wśród bezrobotnych ogółem wyniósł 36,0%. Niższy był udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej - 30,6% (wśród bezrobotnych ogółem - 52,3%). Najmniej osób posiadało wykształcenie wyższe (8,9%).

Najwięcej osób do 25 roku życia pozostawało bez pracy od 1 do 3 miesięcy - 5.457 osób (29,7%). Wśród młodzieży notuje się dwukrotnie niższy udział długotrwale bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (15,1%) w porównaniu do ogółu bezrobotnych (31,7%).

Zdecydowana większość bezrobotnej młodzieży to osoby, które wcześniej nie pracowały. Na koniec 2009 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 11.547 osób bez stażu pracy (62,8%).

W 2009 roku zarejestrowano **45.156 osób bezrobotnych** w wieku do 25 roku życia (**37,3%** napływu), w tym 23.099 kobiet (51,2%). „Napływ” do bezrobocia był wyższy o 5.985 osób (o 15,3%) w porównaniu do 2008 roku.

W grupie młodych bezrobotnych 16.103 osoby rejestrowały się po raz pierwszy (35,7%), natomiast 29.053 to osoby powracające do rejestrów po raz kolejny (64,3%).

W 2009 roku z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 39.909 osób w wieku do 25 roku życia (34,7% odpływu)**, tj. o 3,3 tys. więcej niż w 2008 roku. Większość (53,5%) stanowiły kobiety.

Przyczyny wyłączeń:

- **podjęcie pracy przez 9.948 osób**, co stanowiło **24,9%** ogółu wyłączonych, z tego:
 - praca niesubsydiowana - 8.149 osób, tj. 20,4%,
 - praca subsydiowana - 1.799 osób, tj. 4,5%.
w tym:
 - zatrudnieni w ramach prac interwencyjnych 623 osoby,
 - podejmujący pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego 505 osób,
 - podejmujący działalność gospodarczą 495 osób,
- **rozpoczęcie stażu 13.190 osób**, tj. **33,1%**,
- **nie potwierdzenie gotowości do pracy 8.639**, tj. **21,6%**,
- **odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy 1.519**, tj. **3,8%**,
- **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego 1.493**, tj. **3,7%**,
- **rozpoczęcie szkolenia 1.487**, tj. **3,7%**,
- **podjęcie nauki 803**, tj. **2,0%**,
- **rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy 223**, tj. **0,6%**,
- **inne 2.607**, tj. **6,6%**.

Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych do 25 roku życia przedstawiono w **Tablicach Nr 19, 22, 23 i 39 Aneksu Statystycznego**.

Ponadto, w ewidencji powiatowych urzędów pracy na koniec 2009 roku pozostawały **1.544 osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia**, tj. **1,8%** ogółu. Udział kobiet wyniósł 66,3%. W porównaniu do 2008 roku liczba bezrobotnych zwiększyła się o 333 osoby.

W 2009 roku **zarejestrowano 5.779 osób** z analizowanej populacji (4,8% napływu), w tym 3.948 kobiet (68,3%). Z tytułu podjęcia pracy wyłączono 1.262 osoby (23,2%), w tym 823 kobiety, czyli 65,2% analizowanej populacji.

3.3.2. Długotrwale bezrobotni

Według stanu na koniec grudnia 2009 roku zarejestrowanych było **41.082 długotrwale bezrobotnych (49,0% ogółu)** pozostających w rejestrach urzędów pracy ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat¹³. Większość stanowiły kobiety (56,8%). W odniesieniu do 2008 roku populacja ta **zmniejszyła się o 4.870 osób, tj. o 10,6%**.

W 2009 roku **zarejestrowano 40.678 osób** (33,6% napływu), w tym 54,8% stanowiły kobiety. Z ewidencji **wyłączono 45.548 osób** (39,6% odpływu), w tym 57,5% to kobiety. Najważniejszymi przyczynami wyłączenia z rejestrów było nie potwierdzenie gotowości do pracy przez 12.644 osoby (27,8%) oraz podjęcie pracy przez 12.160 osób (26,7%).

3.3.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Liczba **osób powyżej 50 roku życia** zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy na koniec grudnia 2009 roku wyniosła **16.341, tj. 19,5%**, w tym 6.271 kobiet (38,4%). W porównaniu do 2008 roku liczba bezrobotnych zwiększyła się o 903 osoby, natomiast udział zmniejszył się o 0,4 punktu procentowego.

W 2009 roku **zarejestrowano 15.852 osoby**, w tym 5.654 kobiety (35,7%), a **wyłączono 14.949 osób**, w tym 5.809 kobiet (38,9%).

Spośród wyrejestrowanych bezrobotnych - 5.061 osób podjęło pracę, czyli 33,9% odpływu, a 3.789 osób (25,3%) nie potwierdziło gotowości do pracy.

3.3.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

W końcu grudnia 2009 roku liczba bezrobotnych **bez kwalifikacji zawodowych wyniosła 18.485 osób, tj. 22,1% ogółu**, w tym 10.225 kobiet (55,3%). W odniesieniu do 2008 roku populacja ta zmniejszyła się o 1.146 osób, tj. o 5,8%.

W 2009 roku zarejestrowano **25.845 osób** z tej kategorii, tj. 21,3% napływu, w tym 14.001 kobiet (54,2%). Pracę podjęło 6.340 bezrobotnych.

3.3.5. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego

Na koniec grudnia 2009 roku zarejestrowanych było **26.271 osób bez doświadczenia zawodowego (31,3% ogółu)**, tzn. wykonujących zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub prowadzących działalność gospodarczą przez łączny okres poniżej 6 miesięcy. Udział kobiet wyniósł 55,7%.

W 2009 roku **zarejestrowano 48.286 osób**, tj. 39,8% napływu, w tym 26.015 kobiet (53,9%). Pracę podjęło 10.634 bezrobotnych.

¹³ Art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

3.3.6. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia

Na koniec grudnia 2009 roku w ewidencji bezrobotnych pozostawało **4.718 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia**, tj. **5,6%** ogółu bezrobotnych, w tym 3.880 kobiet (82,2%).

Na przestrzeni 2009 roku **zarejestrowano 5.575 osób**, w tym większość stanowiły kobiety 77,4% (4.313 osób).

3.3.7. Bezrobotni niepełnosprawni¹⁴

➤ Poziom bezrobocie

Na koniec grudnia 2009 roku w rejestrach pozostawało **3.564 bezrobotnych niepełnosprawnych**, tj. **4,3%** ogółu bezrobotnych (*w kraju - 5,0%*). Większość stanowili mężczyźni (50,8%).

W porównaniu do grudnia 2008 roku omawiana grupa bezrobotnych zwiększyła się o 800 osób (o 28,9%), a ich udział o 0,7 punktu procentowego.

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych było 1.288 osób zamieszkałych na wsi (36,1%) i 2.276 mieszkańców miast (63,9%).

Prawo do zasiłku posiadało 816 osób (22,9%), natomiast bez prawa do zasiłku pozostawało 2.748 osób (77,1%).

W 2009 roku **włączono do ewidencji osób niepełnosprawnych 5.532 bezrobotnych**. Udział kobiet wyniósł 48,6% (2.686 osób), a mężczyzn 51,4% (2.846 osób).

W tym samym okresie **wyłączono z ewidencji 4.555 bezrobotnych niepełnosprawnych**, w tym z powodu podjęcia pracy 1.581 (34,7% odpływu).

Staż rozpoczęły 384 osoby, szkolenia - 170 osób, natomiast do prac społecznie użytecznych skierowano 71 osób.

W ewidencji powiatowych urzędów pracy, poza osobami zarejestrowanymi jako bezrobotne niepełnosprawne, znajdowało się **809 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu**.

➤ Oferty pracy

Na przestrzeni 2009 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy **465 ofert pracy** dla osób niepełnosprawnych. Stanowiły one 1,2% ogólnej liczby ofert w województwie.

¹⁴ Na podstawie danych ze sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy oraz sprawozdania MPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu.

Z sektora prywatnego pochodziły 434 oferty, tj. **93,3%** wszystkich ofert. Większość propozycji zatrudnienia dotyczyła pracy subsydiowanej - 309 ofert (66,5% ogółu).

➤ **Podjęcia pracy**

W 2009 roku **pracę podjęło 1.581** niepełnosprawnych bezrobotnych. Większość podjęła zatrudnienie niesubsydiowane - 1.068 osób, tj. 67,6%, natomiast z zatrudnienia subsydiowanego skorzystało 513 osób (32,4%).

Pracę podjęło 835 mężczyzn (52,8%) i 746 kobiet (47,2%). W analizowanej grupie znacznie więcej było mieszkańców miast - 948 osób (60,0%) niż wsi - 633 osoby (40,0%).

➤ **Bezrobotni niepełnosprawni wg wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy i stopnia niepełnosprawności**

Według wieku

W końcu 2009 roku wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędach pracy najczęściej było osób w wieku **45-54 lata - 1.402**, tj. **39,3%** ogółu.

Drugą pod względem liczebności grupą byli niepełnosprawni w wieku **35-44 lata**, tj. **675 osób (18,9%)**.

Udział bezrobotnych w wieku **55-59 lat** wyniósł **16,5%** (586 osób), w wieku **25-34 lata - 14,4%** (514 osób), w wieku **18-24 lata - 8,1%** (287 osób).

Według poziomu wykształcenia

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych największy udział stanowiły osoby z **wykształceniem zasadniczym zawodowym - 34,8%** (1.241 osób) oraz **podstawowym i podstawowym nieukończonym - 27,8%** (990 osób). Łącznie udział tych dwóch grup wyniósł **62,6%** ogółu zarejestrowanych.

Kolejną pod względem liczebności grupą byli bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (**22,6%**) oraz średnim ogólnokształcącym (**9,1%**). Najmniej osób legitymowało się wykształceniem wyższym (**5,0%**) i gimnazjalnym (**0,7%**).

Według stażu pracy

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych najczęściej osób posiadało długi staż pracy od **10 do 20 lat (21,7%)** oraz od **20 do 30 lat (21,1%)**. Od **1 do 5 lat** pracowało **16,4%** ogółu.

Stażu pracy nie posiadało **12,5%** bezrobotnych niepełnosprawnych.

Według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec 2009 roku **1.372 bezrobotnych niepełnosprawnych**, tj. **38,5%** oczekiwało na pracę ponad rok, z tego:

- **748 osób**, tj. **21,0%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy,
- **624 osoby**, tj. **17,5%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

Bez pracy od **6 do 12 miesięcy** pozostawało **21,1%**, od **1 do 3 miesięcy** - **16,4%** i od **3 do 6 miesięcy** - **16,3%** ogółu.

Według stopnia niepełnosprawności

Rodzaj schorzenia jest jednym z głównych czynników decydujących o możliwości podjęcia pracy przez osobę niepełnosprawną.

W końcu 2009 roku liczba i udział bezrobotnych niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności kształtowały się następująco:

- znaczny - 62 osoby, tj. 1,7%,
- umiarkowany - 1.290, tj. 36,2%,
- lekki - 2.212, tj. 62,1%.

W porównaniu do 2008 roku zwiększyła się liczba bezrobotnych niepełnosprawnych z lekkim stopniem niepełnosprawności o 455 osób, ze stopniem umiarkowanym o 333 osoby i znacznym o 12 osób.

Największy udział wśród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby:

- w wieku 45-54 lata (**39,3%**) i 35-44 lata (**18,9%**),
- z wykształceniem zasadniczym zawodowym (**34,8%**) oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym (**27,8%**),
- pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy (**21,1%**) oraz powyżej 24 miesięcy (**21,0%**),
- z lekkim stopniem niepełnosprawności (**62,1%**).

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych niepełnosprawnych, w tym według wieku, wykształcenia, stażu i czasu pozostawania bez pracy, przedstawiono w **Tablicach Nr 40, 41, 42, 43 i 44 Aneksu Statystycznego**.

3.4. PODSUMOWANIE

- Utrzymuje się wysoki udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi - 54,0%, co wynika głównie ze struktury demograficznej województwa (54,7% ogółu ludności to mieszkańcy wsi).
- Populację bezrobotnych zamieszkałych na wsi charakteryzuje niekorzystna struktura ze względu na wiek, wykształcenie oraz czas pozostawania bez pracy, w porównaniu do mieszkańców miast:
 - osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 56,6% (w mieście 47,7%),
 - wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i niższe posiadało 57,0% (w mieście 46,8%),
 - pozostający bez pracy ponad rok stanowili 33,2% (w mieście 30,0%).
- Sytuacja kobiet na rynku pracy, pomimo spadku liczebności i udziału tej grupy w populacji bezrobotnych, pozostaje nadal trudna. W wyniku najliczniejszych w województwie zwolnień w branży odzieżowej znaczna grupa kobiet straciła pracę, a mają one większe trudności z ponownym podjęciem zatrudnienia niż mężczyźni. Również problem długotrwałego bezrobocia częściej dotyczy kobiet niż mężczyzn. Odsetek kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy był znacznie wyższy (36,6%) od analogicznego udziału wśród mężczyzn (26,7%).
- Spośród ogółu bezrobotnych kobiet prawo do zasiłku posiadało 15,3%, zaś w grupie mężczyzn udział ten był wyższy i wynosił 21,4%.
- Osoby młode do 25 roku życia stanowiły 21,9% ogółu bezrobotnych.
- Prawie co trzeci nowo zarejestrowany, jak i wyłączony z ewidencji bezrobotnych to osoba w wieku do 25 lat (odpowiednio: 37,3% napływu i 34,7% odpływu).
- Wzrosła liczba bezrobotnych niepełnosprawnych i ich udział w strukturze bezrobotnych. Na koniec 2009 roku grupa ta stanowiła 4,3% ogółu.
- Najwyższy udział w populacji bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby w wieku 45-54 lata (39,3%) z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym (62,6%), posiadające „lekki” stopień niepełnosprawności (62,1%).

4. DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Realizując zadania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy wynikające z **art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** (t.j. Dz. U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) urzędy pracy podejmowały szereg działań służących promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, w tym m.in.:

- ✓ udzielały pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informację zawodową oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy a pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników,
- ✓ inicjowały, organizowały oraz finansowały usługi i instrumenty rynku pracy.

4.1. OFERTY PRACY

W 2009 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy z terenu województwa **39.753 oferty pracy**, tj. o **7,0 tys. ofert więcej (o 21,4%)** w porównaniu do 2008 roku.

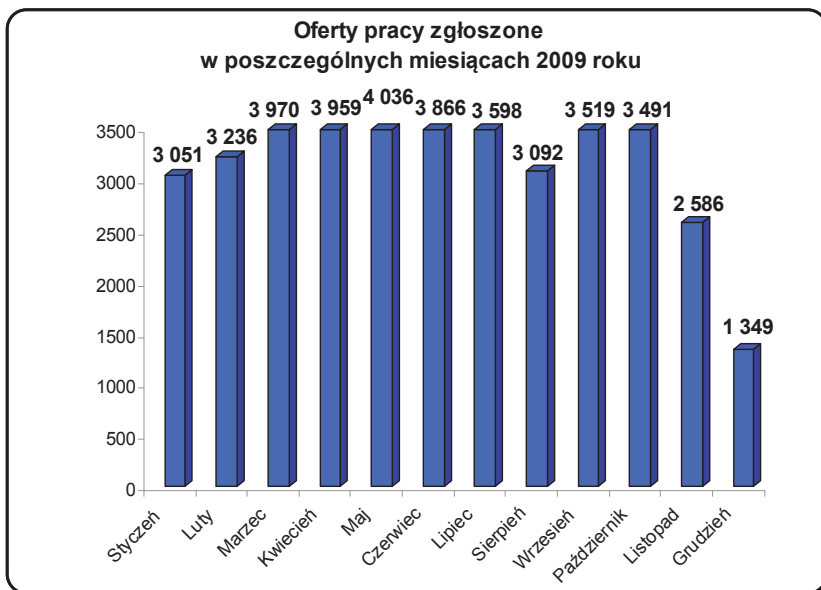
Wśród propozycji zatrudnienia, które zostały zgłoszone do urzędów **79,3% (31.530 ofert) stanowiły miejsca pracy subsydiowanej** finansowane ze środków Funduszu Pracy, PFRON, EFS (prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, miejsca przygotowania zawodowego, prace społecznie użyteczne). Subsydiowanych miejsc pracy było o 7.083 więcej niż w 2008 roku, co przyczyniło się do zwiększenia ogólnej liczby ofert pracy. Natomiast **20,7%**, czyli **8.223 oferty to miejsca pracy niesubsydiowanej** (tj. o 83 oferty mniej niż w 2008 roku).

Ponad połowa ofert pracy dotyczyła staży - 22.328 (56,2%), 1.477 ofert to prace społecznie użyteczne (3,7%), natomiast miejsca przygotowania zawodowego na stanowisku pracy stanowiły 1,8% (713).

Dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki przeznaczono 1.411 ofert (3,5%), zaś do osób niepełnosprawnych skierowano 465 ofert (1,2%).

Zakłady pracy z **sektora prywatnego** zgłosiły **61,4%** wszystkich ofert (24.405), natomiast z **publicznego** - **38,6%** (15.348).

Pod względem ilości wolnych miejsc pracy Świętokrzyskie uplasowało się na 14 miejscu, wyprzedzając województwo polskie oraz podlaskie.

W 2009 roku najwięcej ofert wpłynęło do urzędów pracy w II kwartale - 11.861 (29,8%), natomiast najmniej w IV kwartale - 7.426 (18,7%).

W porównaniu do 2008 roku wzrost popytu na pracę zanotowano we wszystkich kwartałach, odpowiednio w: I kw. - o 1.720, II kw. - o 2.216, III kw. - o 151 i IV kw. - o 2.913 propozycji zatrudnienia więcej.

Najwięcej ofert pracy pracodawcy zgłosili do urzędów pracy obejmujących zasięgiem działania powiaty: kielecki - 7.691, m. Kielce - 6.700, ostrowiecki - 3.755, skarżyski - 3.647, konecki - 2.988, staszowski - 2.661, sandomierski - 2.244 oraz starachowicki - 2.157.

Najmniej ofert pracy pracodawcy zgłosili do PUP w: Kazimierzy Wielkiej - 584 i Pińczowie - 679.

W 2009 roku na 1 ofertę pracy będącą w dyspozycji urzędów przypadają średniomiesięcznie 22 bezrobotnych (w kraju - 16).

Najwięcej bezrobotnych oczekujących na 1 ofertę pracy odnotowano w powiatach: kazimierskim i starachowickim - po 30, koneckim - 29, opatowskim - 28, włoszczowskim - 26, jędrzejowskim i pińczowskim - po 25, **najmniej** zaś w powiatach: staszowskim - 13, sandomierskim - 15, buskim, skarżyskim oraz m. Kielce - po 19.

Pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na: *

- **pracowników przy pracach prostych - 7.437 ofert pracy (20,2% ogółu)**, w tym dla robotników: gospodarczych - 4.867 ofert, pomocniczych w górnictwie i budownictwie - 997, pomocy domowych, sprzątarek i praczek - 820 oraz robotników przy pracach prostych w przemyśle - 500.

Liczba ofert pracy skierowana do omawianej grupy zawodowej w 2009 roku była ponad **półtorakrotnie wyższa** od liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych (4.875 osób).

- **pracowników usług osobistych i sprzedawców - 7.347 ofert pracy (19,9%)**, w tym dla sprzedawców - 4.379 ofert oraz pracowników: usług domowych i gastronomicznych - 1.353, usług osobistych - 746, opieki osobistej - 661 oraz usług ochrony - 163.

Na 1 miejsce pracy oczekiwał **1** nowo zarejestrowany bezrobotny.

- **pracowników biurowych - 6.734 oferty pracy (18,2%)**, w tym dla pracowników: obsługi biurowej - 4.715 ofert, ds. ewidencji materiałowej, transportu i produkcji - 634, informatorów, pracowników biur podróży, recepcjonistów i telefonistów - 392, sekretarek i operatorów maszyn biurowych - 388 oraz pracowników obrotu pieniężnego - 387.

W analizowanej grupie liczba ofert pracy była ponad **trzykrotnie wyższa** od liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych (2.176 osób).

- **techników i inny średni personel - 6.267 ofert pracy (17,0%)**, w tym dla: średniego personelu biurowego - 2.966 ofert, pracowników ds. finansowych i handlowych - 1.086, techników - 498, pracowników pomocy społecznej i pracy socjalnej - 376 oraz średniego personelu ochrony zdrowia - 311.

W grupie techników na 1 ofertę pracy przypadają **3** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **robotników przemysłowych i rzemieślników - 4.593 oferty pracy (12,4%)**, w tym dla: robotników budowlanych robót stanu surowego, robót wykończeniowych i malarzy - 1.831 ofert, mechaników maszyn i urządzeń - 535, robotników produkcji wyrobów włókienniczych i odzieży - 406, robotników w przetwórstwie spożywczym - 388, robotników obróbki drewna i stolarzy meblowych - 315 oraz formierzy odlewniczych, spawaczy, blacharzy, monterów konstrukcji metalowych - 257.

Na 1 ofertę pracy oczekiwało **6** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

* Zapotrzebowanie pracodawców na pracowników o określonych zawodach opracowano na podstawie półrocznej sprawozdawczości o rynku pracy Załącznik Nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”. Występujące różnice w liczbie ofert pracy pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPiPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 ofert pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali. Według omawianego załącznika liczba zgłoszonych ofert pracy wyniosła - 36.899.

- **specjalistów - 2.605 ofert pracy (7,1%)**, w tym dla: specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania - 658 ofert, nauczycieli - 377, specjalistów ochrony zdrowia - 331, pozostałych specjalistów szkolnictwa i wychowawców - 318, inżynierów i pokrewnych - 206.

Na 1 ofertę pracy przypadało prawie **6** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **operatorów i monterów maszyn i urządzeń - 1.566 ofert pracy (4,2%)**, w tym dla: kierowców pojazdów - 553 oferty, operatorów: pojazdów wolnobieżnych - 174 oraz maszyn i urządzeń wydobywczych - 121.

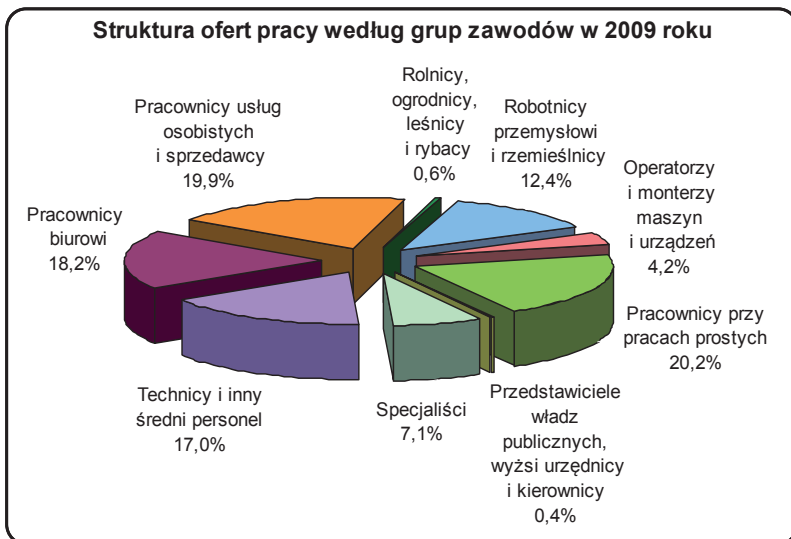
Na 1 ofertę pracy oczekiwało **2** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **rolników, ogrodników, leśników i rybaków - 216 ofert pracy (0,6%)**, w tym dla ogrodników - 171 ofert i robotników leśnych - 29.

Na 1 ofertę pracy przypadało prawie **5** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników - 134 oferty pracy (0,4%)**.

Na 1 ofertę pracy oczekiwał **1** nowo zarejestrowany bezrobotny.

Szczegółowe informacje dotyczące liczby zgłaszanych ofert pracy przedstawiono w **Tablicach Nr 7, 8, 10, 27, 28 i 45 Aneksu Statystycznego**.

4.2. AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W 2009 roku powiatowe urzędy pracy z terenu województwa świętokrzyskiego **aktywnymi programami rynku pracy objęły 36.817 bezrobotnych**, co oznacza **wzrost o 6.123 osoby**, tj. **o 19,9%** w porównaniu do 2008 roku. Wśród zaktywizowanych większość stanowiły kobiety - 57,9% (21.310 osób) oraz bezrobotni zamieszkali na wsi - 54,6% (20.108).

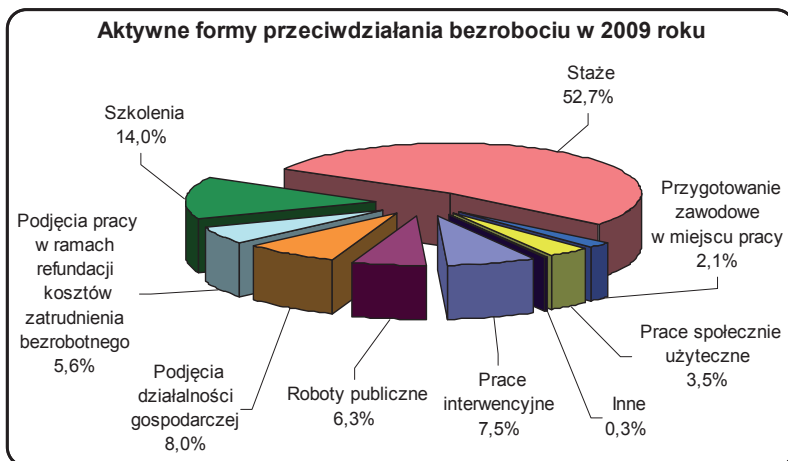
Najwięcej bezrobotnych skierowanych zostało na staż - 19.410 osób, tj. 52,7% ogółu zaktywizowanych. Szkolenia rozpoczęło 5.147 bezrobotnych, działalność gospodarczą podjęło 2.928 osób, do prac interwencyjnych skierowano 2.779 bezrobotnych, a przy robotach publicznych zatrudniono 2.327 osób. Pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego rozpoczęły 2.043 osoby, natomiast prace społecznie użyteczne - 1.288 osób. Na przygotowanie zawodowe w miejscu pracy skierowanych zostało 777 osób.

4.2.1. Realizacja aktywnych programów rynku pracy

Forma aktywizacji	2008r.	2009r.		Wzrost / spadek
	Liczba osób		Udział %	
0	1	2	3	4
Ogółem z tego:	30.694	36.817	100,0	6.123
Prace interwencyjne	2.792	2.779	7,5	- 13
Roboty publiczne	1.385	2.327	6,3	942
Podjęcia działalności gospodarczej	2.034	2.928	8,0	894
Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2.232	2.043	5,6	- 189
Szkolenia	4.960	5.147	14,0	187
Staż	10.957	19.410	52,7	8.453
Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	4.850	777	2,1	- 4.073
Prace społecznie użyteczne	1.229	1.288	3,5	59
Inne	255	118	0,3	- 137

Uwaga: Dane wykazane w tabeli są zgodne ze sprawozdaniem MPiPS-01 o rynku pracy, nie uwzględniają osób kontynuujących daną formę aktywizacji z roku poprzedzającego sprawozdanie.

Najwięcej bezrobotnych zaktywizowano w powiecie: kieleckim - 7.478 osób, m. Kielce - 4.406, skarżyskim - 3.978, ostrowieckim - 3.701, koneckim - 3.429, staszowskim - 2.471 i starachowickim - 2.049, natomiast **najmniej** w powiecie kazimierskim - 588 osób i pińczowskim - 614.

Ponadto, w 2009 roku, na wniosek kierowników Centrów Integracji Społecznej, urzędy pracy zrefundowały ze środków Funduszu Pracy kwotę wypłaconych świadczeń integracyjnych dla 164 osób w wysokości 1.112,9 tys. zł.

4.2.2. Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych

- **W ramach prac interwencyjnych zatrudniono 2.779 osób**, tj. 7,5% ogółu objętych aktywnymi programami w województwie, w tym 1.796 kobiet (64,6%) oraz 1.545 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (55,6%).

Najwięcej bezrobotnych zaktywizowano w powiatach: staszowskim - 613 osób, ostrowieckim - 462, koneckim - 329, sandomierskim - 245, kieleckim - 240, starachowickim - 195, jędrzejowskim - 181, skarżyskim - 136 i opatowskim - 132, a **najmniej** w: kazimierskim - 10, włoszczowskim - 13 i m. Kielce - 20.

Na refundację kosztów z tytułu zatrudnienia osób w ramach prac interwencyjnych z Funduszu Pracy wydatkowano **kwotę 8.902,9 tys. zł**.

- **W ramach robót publicznych zatrudniono 2.327 osób**, tj. 6,3% ogółu zaktywizowanych, czyli o 942 osoby (o 68,0%) więcej w odniesieniu do 2008 roku. Udział kobiet rozpoczynających daną formę aktywizacji wyniósł 44,7% (1.040 osób), natomiast bezrobotnych mieszkańców wsi - 61,8% (1.437).

Najwięcej bezrobotnych zatrudnionych zostało z terenu powiatów: koneckiego - 669 osób, skarżyskiego - 399, kieleckiego - 273, jędrzejowskiego - 227, ostrowieckiego - 210, m. Kielce - 153, włoszczowskiego - 146 i staszowskiego - 101.

Na terenie powiatu starachowickiego nie zanotowano podjęć pracy w ramach tej formy aktywizacji.

Na refundację kosztów z tytułu zatrudnienia osób w ramach robót publicznych z Funduszu Pracy wydatkowano **kwotę 10.885,1 tys. zł**, tj. o 80,0% więcej niż w 2008 roku.

4.2.3. Podjęcia działalności gospodarczej

- W 2009 roku wsparcie w postaci przyznania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało **2.928 bezrobotnych** (8,0% ogółu zaktywizowanych), w tym 943 kobiety (32,2%) oraz 1.289 bezrobotnych mieszkańców wsi (44,0%).

Liczba bezrobotnych zainteresowanych podejmowaniem samozatrudnienia wzrosła o 894 osoby (tj. o 44,0%) w porównaniu do 2008 roku.

Najwięcej bezrobotnych skorzystało z tej formy pomocy w powiatach: kieleckim - 563 osoby, ostrowieckim - 444, m. Kielce - 372, skarżyskim - 329, starachowickim - 287 i koneckim - 234, a **najmniej** w: kazimierskim - 49, pińczowskim - 50 i jędrzejowskim - 78.

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **48.953,9 tys. zł** i były o 80,2% wyższe niż w 2008 roku.

4.2.4. Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego

- Pracodawcy otrzymali refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy dla **2.043 skierowanych bezrobotnych** w łącznej wysokości **24.901,7 tys. zł**. Kobiety stanowiły 39,1% zaktywizowanych w ramach analizowanej formy aktywizacji (799 osób), natomiast bezrobotni zamieszkali na wsi - 48,1% (982).

Najwięcej bezrobotnych podjęło pracę z powiatów: starachowickiego - 371 osób, ostrowieckiego - 271, kieleckiego - 250, staszowskiego - 206, skarżyskiego - 205, m. Kielce - 187 i włoszczowskiego - 153.

Najmniej bezrobotnych zatrudniono w powiatach: pińczowskim - 21, kazimierskim - 24, sandomierskim - 35, opatowskim - 40 i jędrzejowskim - 46.

4.2.5. Staż u pracodawcy

- W 2009 roku do odbywania stażu u pracodawcy **zostało skierowanych 19.410 bezrobotnych**, czyli ponad połowa (**52,7%**) ogółu zaktywizowanych, tj. o 8.453 osoby (o 77,1%) więcej niż w 2008 roku. Wśród osób korzystających z tej formy aktywizacji przeważały kobiety - 69,6% (13.513 osób) oraz bezrobotni mieszkańcy wsi - 56,0% (10.870).

Ta forma aktywizacji zawodowej pozwala przeciwdziałać bezrobociu ludzi młodych do 25 roku życia oraz osób zarejestrowanych w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia. Wymienionych bezrobotnych starosta może kierować do odbycia stażu na okres do 12 miesięcy.

W związku z wejściem w życie od dnia 1 lutego 2009 roku (Dz. U. z 2009r. Nr 6, poz.33) nowelizacji *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, zgodnie z art. 53 ust. 1 starosta może skierować bezrobotnych, o których mowa w art. 49 (tj. osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wymienione w pkt. 4 uwag metodycznych), do odbycia stażu przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy.

Doświadczenie zawodowe zdobywało **najwięcej bezrobotnych** z powiatów: kieleckiego - 4.532 osoby, m. Kielce - 2.673, skarżyskiego - 2.085, ostrowieckiego - 1.585, koneckiego - 1.569, opatowskiego - 1.350 i staszowskiego - 1.050. **Najmniej** osób skierowano na staż w powiatach: pińczowskim - 235, kazimierskim - 365 i buskim - 562.

W 2009 roku udział w programie zakończyło **12.587 osób**, spośród których pracę podjęło **5.756**, tj. **45,7%**.

Bezrobotni aktywizowani byli najczęściej w następujących obszarach:

- prace sekretarskie i biurowe	4.127	spśród których zatrudniono 1.837,
- usługi (głównie gastronomiczne, fryzjerskie i kosmetyczne, hotelarskie)	2.734	- „ - 1.235,
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	2.001 osób	- „ - 878.

Wydatki z Funduszu Pracy na stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres odbywania stażu wyniosły **91.820,2 tys. zł**, tj. o 59,5% więcej niż w 2008 roku.

4.2.6. Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy

- W 2009 roku przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, pozwalające na zdobycie nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych **rozpoczęło 777 bezrobotnych**, w tym 647 kobiet (83,3%) oraz 417 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (53,7%).

Najwięcej osób rozpoczęło przygotowanie zawodowe w powiatach: skarżyskim - 284 osoby, koneckim i staszowskim - po 83 oraz kieleckim - 80, a **najmniej** w: pińczowskim - 3 osoby, ostrowieckim - 7 i jędrzejowskim - 9.

Spośród **1.730 bezrobotnych**, którzy ukończyli program przygotowania zawodowego w miejscu pracy (łącznie z osobami, które rozpoczęły udział w programie w 2008r.), **73,1%** uzyskało dalsze zatrudnienie, czyli **1.265 osób**.

Najwięcej bezrobotnych zakończyło analizowaną formę aktywizacji w następujących obszarach:

- prace sekretarskie i biurowe	457,	spośród których zatrudniono	285,
- usługi (głównie gastronomiczne, fryzjerskie i kosmetyczne, hotelarskie)	357	- „ -	293,
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	239 osób	- „ -	160.

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **8.795,2 tys. zł**.

W związku z wejściem w życie od dnia 1 lutego 2009 roku nowelizacji *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, zgodnie z art. 53a starosta inicjuje, organizuje i finansuje z Funduszu Pracy **przygotowanie zawodowe dorosłych** bezrobotnych i osób poszukujących pracy, o których mowa w art. 43 ust.1 pkt 3-7. W 2009 roku przygotowanie zawodowe dorosłych nie było realizowane przez urzędy pracy województwa świętokrzyskiego.

4.2.7. Prace społecznie użyteczne

- Do wykonywania prac społecznie użytecznych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej w 2009 roku **zostało skierowanych 1.288 bezrobotnych**, w tym 790 kobiet (61,3%) oraz 635 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (49,3%).

Najwięcej osób rozpoczęło prace społecznie użyteczne w powiatach: ostrowieckim - 234 osoby, kieleckim - 197, skarżyskim - 168, jędrzejowskim - 153, m. Kielce - 135 i włoszczowskim - 125.

W powiatach kazimierskim i staszowskim ta forma aktywizacji nie była realizowana.

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **960,5 tys. zł**.

4.2.8. Szkolenia i przekwalifikowania

Do jednej z podstawowych usług realizowanych przez powiatowe urzędy pracy należy **organizacja szkoleń**. Szkolenia to pozaszkolne zajęcia, które mają na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

W 2009 roku na szkolenia zawodowe skierowano ogółem **5.215 osób**, w tym 1.751 kobiet. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy objętych szkoleniami wyniosła 5.205, zaś osób którym przyznano rentę szkoleniową - 10.

Szkolenia ukończyło **5.061 osób**, w tym 5.036 bezrobotnych i poszukujących pracy. W trakcie lub po ukończeniu szkolenia **pracę podjęło 1.180 osób**, w tym 308 kobiet. Efektywność szkoleń zawodowych w powiatowych urzędach pracy w 2009 roku wyniosła **23,3%**.

Liczba uczestników szkoleń organizowanych w 2009 roku

Lp.	Powiat	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Liczba osób, które ukończyły szkolenie	Liczba osób, które podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	Efektywność szkoleń w %
1	Buski	319	321	57	17,8
2	Jędrzejowski	212	211	32	15,2
3	Kazimierski	102	101	14	13,9
4	Kielecki	1.351	1.323	299	22,6
5	Miasto Kielce	887	878	141	16,1
6	Konecki	395	389	134	34,4
7	Opatowski	118	115	23	20,0
8	Ostrowiecki	424	417	90	21,6
9	Pińczowski	109	108	11	10,2
10	Sandomierski	246	244	52	21,3
11	Skarżyski	364	361	107	29,6
12	Starachowicki	259	190	54	28,4
13	Staszowski	237	237	119	50,2
14	Włoszczowski	192	166	47	28,3
Ogółem:		5.215	5.061	1.180	23,3

Dane: Załącznik nr 4 do sprawozdania MPiPS-01 za 2009 rok.

Liczba korzystających ze szkoleń zwiększyła się o 181 osób w porównaniu do 2008 roku.

Najwięcej osób ukończyło kursy kierunkowe w następujących obszarach:

- usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	888,	spośród których zatrudniono	238,
- architektura i budownictwo	411	- ,, -	143,
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	375,	- ” -	55,
- rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	204,	- ” -	42,
- usługi fryzjerskie, kosmetyczne	136,	- ” -	32,
- technika i handel artykułami technicznymi	135,	- ” -	44.

Spośród organizowanych szkoleń największą efektywność zatrudnienia osiągnięto w następujących obszarach:

- ochrona własności i osób	46,7%,
- architektura i budownictwo	34,8%,
- opieka społeczna (w tym opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	33,3%,
- technika i handel artykułami technicznymi	32,6%,
- rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	27,3%,
- usługi transportowe (w tym kurs prawa jazdy)	26,8%,
- prace sekretarskie i biurowe	26,0%.

Wydatki z Funduszu Pracy na sfinansowanie szkoleń w 2009 roku wyniosły **11.391,5 tys. zł**, czyli o 54,2% więcej niż w 2008 roku.

4.2.9. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa polega na udzielaniu:

- bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia,
- pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy oraz we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników.

W 2009 roku z usług poradnictwa zawodowego prowadzonego przez doradców zawodowych powiatowych urzędów pracy skorzystało ogółem **9.888 osób**, w tym 9.451 bezrobotnych i poszukujących pracy. Kobiety stanowiły 53,4% ogółu (5.285 osób). Grupa osób objętych poradnictwem zawodowym zmniejszyła się o 1.484, tj. o 13,0% w porównaniu do 2008 roku.

Ze wszystkimi osobami przeprowadzono indywidualne rozmowy doradcze. **Poradnictwem grupowym objęto 3.047 osób**, w tym 1.776 kobiet. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy wyniosła 2.977, w tym 1.732 kobiety. W odniesieniu do 2008 roku grupa osób, które skorzystały z porady grupowej zmniejszyła się o 306 osób (o 9,1%).

Nowelizacja *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* rozszerzyła zakres usługi poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej o pomoc we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników. Urzędy pracy podejmują działania doradcze na wniosek pracodawcy. **Liczba pracodawców** korzystających z usług poradnictwa zawodowego w 2009 roku **wyniosła 396**, w tym 298 przedsiębiorstw z sektora prywatnego (75,3%). Większości pracodawcom udzielono pomocy w określeniu wymagań dotyczących stanowisk pracy (95,7%), pozostali korzystali z pomocy w doborze kandydatów do pracy (2,8%) lub z obu form pomocy (1,5%).

Badaniami testowymi objęto ogółem 238 osób, w tym 234 bezrobotnych i poszukujących pracy. W porównaniu do 2008 roku grupa badanych zwiększyła się o 73 osoby, tj. o 44,2%.

Liczba osób bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego według czasu pozostawiania bez pracy przedstawia się następująco:

- do 6 miesięcy	4.375,
- od 6 do 12	1.317,
- powyżej 12	3.678 osób.

W wyniku usług poradnictwa zawodowego uzyskano następujące efekty:

- 2.976 osób podjęło pracę, w tym 1.697 kobiet,
- 1.293 osoby skierowano na szkolenia zawodowe, w tym 408 kobiet,
- 538 osób uczestniczyło w zajęciach klubów pracy, w tym 396 kobiet.

Z indywidualnej informacji zawodowej udzielanej przez doradców zawodowych skorzystało łącznie **2.149 osób**, w tym 1.271 kobiet. Natomiast usługami **grupowej informacji zawodowej** objęto łącznie **4.124 osoby**, w tym 2.264 kobiety.

W celu doprowadzenia do podjęcia odpowiedniej pracy przez osoby bezrobotne lub poszukujące pracy, powiatowe urzędy pracy mogą przygotować dla tych osób indywidualny plan działania (IPD).

Indywidualny plan działania jest formą dwustronnych ustaleń pomiędzy urzędem pracy a osobą zarejestrowaną w urzędzie i zawiera w szczególności:

- 1) działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie,
- 2) działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy,
- 3) planowane terminy realizacji poszczególnych działań,
- 4) formy, planowaną liczbę i terminy kontaktów z pośrednikiem pracy, doradcą zawodowym lub innym pracownikiem urzędu pracy,
- 5) termin i warunki zakończenia realizacji indywidualnego planu działania.

Realizacja działań przewidzianych w tych ustaleniach powinna doprowadzić do zmiany sytuacji zawodowej osoby uczestniczącej w IPD, aby mogła aktywnie włączyć się w rynek pracy (bezrobotny) lub lepiej na nim umiejscowić (poszukujący pracy).

Przygotowanie indywidualnego planu działania dla bezrobotnego jest obowiązkowe w przypadku nieprzerwanego pozostawania bezrobotnego w rejestrze urzędu pracy przez okres co najmniej 180 dni od dnia rejestracji i musi zostać zakończone nie później niż przed upływem 210 dni od dnia rejestracji.

4.2.10. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy jest usługą świadczoną przez publiczne służby zatrudnienia od 2005 roku. Polega na przygotowaniu osób bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia, w szczególności przez:

- 1) uczestnictwo w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy według programu „Klub Pracy”,
- 2) uczestnictwo w zajęciach aktywizacyjnych,
- 3) dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

W strukturach organizacyjnych powiatowych urzędów pracy funkcjonują kluby pracy, które prowadzą zajęcia aktywizacyjne oraz szkolenia według programu określonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

W 2009 roku w **szkoleniach prowadzonych przez liderów klubów pracy** uczestniczyło **498 osób** bezrobotnych i poszukujących pracy.

Wśród uczestników szkoleń najwięcej było osób:

- w wieku 45 lat i więcej	203,
- z wykształceniem zasadniczym zawodowym	156,
- pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy	411,
- bez stażu pracy	147.

W zajęciach aktywizacyjnych prowadzonych przez urzędy pracy łącznie udział wzięło **4.988 osób**, w tym **4.727 bezrobotnych**.

Zajęcia aktywizacyjne różnią się od szkolenia w klubie pracy, zarówno zakresem tematycznym, jak i czasem trwania. Ze względu na rodzaje omawianych zagadnień oraz dostosowanie ich do bieżących oczekiwań klientów cieszą się dużym zainteresowaniem. Najczęściej dotyczą tematyki związanej z poruszaniem się po rynku pracy, m.in. wiadomości nt. zasad przygotowania dokumentów aplikacyjnych, technik rekrutacji i selekcji, metod poszukiwania pracy w kraju i za granicą. Poza tym w trakcie zajęć uczestnicy mają możliwość wykonywania praktycznych ćwiczeń doskonalących umiejętności interpersonalne.

Uczestnicy zajęć aktywizacyjnych według:

1) poziomu wykształcenia:

• wyższe	616,
• policealne i średnie zawodowe	1.225,
• średnie ogólnokształcące	589,
• zasadnicze zawodowe	1.407,
• gimnazjalne i poniżej	1.151 osób,

2) wieku:

• 18-24	1.403,
• 25-34	1.354,
• 35-44	951,
• 45 lat i więcej	1.280 osób,

3) czasu pozostawania bez pracy:

• do 6 miesięcy	1.724,
• 6 - 12	629,
• powyżej 12	2.635 osób.

4.3. PODSUMOWANIE

- Wzrosła ilość ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców do urzędów pracy o 7,0 tys., tj. o 21,4% w porównaniu do 2008 roku.
- Z sektora prywatnego pochodziło 61,4% ofert pracy, a z publicznego 38,6% (w kraju odpowiednio: 69,0% i 31,0%).
- Ponad 79% ogółu ofert stanowiły miejsca pracy subsydiowanej finansowane ze środków Funduszu Pracy, PFRON, EFS.
- Na 1 ofertę pracy będącą w dyspozycji urzędów pracy przypadało średniomiesięcznie 22 bezrobotnych (*w kraju - 16*).
- Wśród ofert pracy najwięcej propozycji zatrudnienia skierowano do pracowników: przy pracach prostych (20,2% ogółu), usług osobistych i sprzedawców (19,9%) oraz biurowych (18,2%).
- Ilość ofert pracy dla pracowników biurowych oraz pracowników przy pracach prostych znacznie przewyższała liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tych grupach.
- Aktywnymi programami rynku pracy objęto 36.817 bezrobotnych, tj. o 19,9% więcej niż w 2008 roku. Najwięcej osób zaktywizowano w ramach stażu (52,7%) i szkoleń (14,0%).
- Więcej osób bezrobotnych zainteresowanych było podjęciem własnej działalności gospodarczej.
- Z usług poradnictwa zawodowego skorzystało ogółem 9.888 osób, przy czym wszystkie objęte zostały poradnictwem indywidualnym, a 3.047 poradnictwem grupowym. Z informacji zawodowej skorzystały 6.273 osoby.
- Na szkolenia zawodowe skierowano łącznie 5.215 osób, w tym 5.205 bezrobotnych i poszukujących pracy. Szkolenia ukończyło 5.061 osób, w tym 5.036 bezrobotnych i poszukujących pracy. Efektywność szkoleń wyniosła 23,3%, co oznacza iż pracę podjęło 1.180 osób.
- Najwięcej osób ukończyło kursy związane z usługami transportowymi (w tym kursy prawa jazdy), natomiast najwyższą efektywność zatrudnienia osiągnięto po szkoleniach w obszarze ochrona własności i osób oraz architektura i budownictwo.

5. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POLITYKI RYNKU PRACY

Na mocy **art. 8 ust. 3** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.), **Wojewódzki Urząd Pracy** będący jednostką organizacyjną samorządu województwa, realizował zadania **samorządu województwa** w zakresie **polityki rynku pracy** wynikające z **art. 8 ust. 1** przedmiotowej ustawy.

5.1. WSPÓLPRACA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z SEJMIKIEM, KOMISJAMI PROBLEMOWYMI SEJMIKU I ZARZĄDEM WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Realizując zadania z zakresu polityki rynku pracy **Wojewódzki Urząd Pracy na bieżąco współpracował z organem stanowiącym i kontrolnym, stałymi komisjami problemowymi Sejmiku oraz organem wykonawczym samorządu województwa.**

Stosownie do potrzeb **organów statutowych samorządu województwa** oraz tematyki posiedzeń Sejmiku, Komisji i Zarządu **Wojewódzki Urząd Pracy przedkładał** informacje, analizy, oceny, opracowania, projekty programów, propozycje podziału środków finansowych i sprawozdania dotyczące sytuacji na rynku pracy w województwie.

Pracownicy Urzędu uczestniczący w posiedzeniach prezentowali opracowane materiały oraz stosownie do potrzeb udzielali informacji i wyjaśnień.

5.1.1. Współpraca z Sejmikiem Województwa Świętokrzyskiego

⇒ **Sejmik Województwa Świętokrzyskiego na Sesji w dniu 29 czerwca 2009r. podjął Uchwałę Nr XXVIII/474/09 w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego**, w której:

- przyjął informację przedłożoną przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego z realizacji Uchwały Nr XVI/284/08 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 2008r. w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego oraz zadań ustawowych w zakresie polityki rynku pracy,
- zobowiązał Zarząd m.in. do podejmowania działań służących promocji zatrudnienia, rozwojowi zasobów ludzkich, łagodzeniu problemów związanych z planowanymi zwolnieniami pracowników i skutków

bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej mieszkańców województwa, w szczególności poprzez programowanie zadań współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki dla Działań:

6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie:*

- 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy,
- 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie,
- 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych.

6.2 *Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia.*

8.1 *Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie:*

- 8.1.1 Wsparcie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw,
- 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie,
- 8.1.3 Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności,
- 8.1.4 Przewidywanie zmiany gospodarczej.

Ponadto, Sejmik zobowiązał Zarząd Województwa do koordynowania regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w ramach zadań zawartych w *Świętokrzyskim Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia* oraz określenia kierunków działań na 2010 rok, opracowywania analiz rynku pracy i badania popytu na pracę, w tym prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, podziału posiadanych środków Funduszu Pracy na rzecz zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych oraz koordynowania realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z „rezerwy” Funduszu Pracy, pozostającej w dyspozycji Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Sejmik zobligował również Zarząd do organizowania, koordynowania oraz świadczenia usług z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej dla bezrobotnych, poszukujących pracy, pracodawców oraz dorosłych i młodzieży, jak również realizowania zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii oraz z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.

Powyższą uchwałę w imieniu Zarządu Województwa Świętokrzyskiego na bieżąco realizuje Wojewódzki Urząd Pracy.

⇒ **Sejmik Województwa Świętokrzyskiego na Sesji w dniu 29 czerwca 2009r.** podjął Uchwałę Nr XXVIII/475/09 w sprawie wprowadzenia zmian w Statucie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach i uchwalenia jednolitego tekstu Statutu.

Nowelizacja Statutu WUP podyktowana była zmianą przepisów regulujących obszar polityki rynku pracy. Z dniem 1 lutego 2009r. weszła w życie ustawa z dnia 19 grudnia 2008r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009r. Nr 6 poz. 33).

Nowe brzmienie przepisów określających zadania samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy dot. m.in.:

- 1) zadań z zakresu udziału w sieci EURES w związku z połączeniem pośrednictwa pracy z usługami EURES,
- 2) doprecyzowania i usystematyzowania działalności w obszarze współpracy w zakresie kształcenia ustawicznego i szkolenia (dodano m.in. badanie popytu na kwalifikacje, wspieranie metodyczne działań powiatowych urzędów pracy, prowadzenie badań efektywności działań powiatowych urzędów pracy, popularyzację idei uczenia się przez całe życie), wprowadzono zapisy regulujące współdziałanie wojewódzkich urzędów pracy z organami oświatowymi, ze szkołami i szkołami wyższymi,
- 3) stworzenia podstawy prawnej do współpracy samorządu województwa z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie tworzenia rejestrów centralnych dotyczących rynku pracy,
- 4) wprowadzenia możliwości udzielania informacji o zakresie pomocy określonej w ustawie i świadczonej przez publiczne służby zatrudnienia,
- 5) określenia sposobu uruchamiania i realizacji projektów pilotażowych przez samorząd województwa oraz możliwości dofinansowania tych projektów przez ministra właściwego do spraw pracy,
- 6) zadań Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (dodano: świadczenie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej na rzecz pracodawców oraz wspomaganie powiatowych urzędów pracy w tym zakresie; udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy świadczonej przez urzędy pracy w ramach poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy).

⇒ **Sejmik Województwa Świętokrzyskiego na Sesji w dniu 30 grudnia 2009 r.** podjął uchwałę Nr XXXIII/569/09 w sprawie ustalenia „Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2010 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych”, obligując jednocześnie Zarząd Województwa Świętokrzyskiego do wykonania aktu.

W oparciu o przyjęte przez Sejmik „Kryteria...” Zarząd Województwa w dniu 17 lutego 2010r. dokonał podziału środków finansowych Funduszu Pracy, podejmując w tej sprawie Uchwałę Nr 2413/10.

Marszałek Województwa wystąpił w dniu 18 lutego 2010r. do Ministra Pracy i Polityki Społecznej o przyznanie samorządom powiatowym, ustalonych według algorytmu, środków Funduszu Pracy na 2010 rok.

Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 4 marca 2010r. przekazał – według Kryteriów określonych przez Sejmik Województwa – kwoty Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie programów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu oraz pozostałych zadań fakultatywnych.

5.1.2. Współpraca z komisjami problemowymi Sejmiku

➤ Komisja Samorządu Terytorialnego

Na posiedzeniu w **dnium 17 czerwca 2009r.:**

- pozytywnie zaopiniowała projekt Uchwały w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego,
- przyjęła informację o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim w 2009r.,
- zapoznała się z informacją dotyczącą wykorzystania środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu województwa z przeznaczeniem dla samorządów powiatowych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

➤ Komisja Zdrowia, Polityki Społecznej i Spraw Rodziny

Na posiedzeniu w **dnium 24 czerwca 2009r.** zapoznała się z:

- realizacją działań współfinansowanych z EFS w ramach PO KL, dla których WUP pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia,
- informacją o realizacji Uchwały nr XVI/284/08 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 2008r. w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego,
- działalnością agencji zatrudnienia w roku 2008.

➤ Komisja Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą

Na posiedzeniu w **dnium 24 kwietnia 2009r.:**

- przyjęła *Informację nt. realizacji działań współfinansowanych z EFS w ramach PO KL, dla których WUP pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia,*

- zaopiniowała projekt uchwały w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego.

Na posiedzeniu **w dniu 17 grudnia 2009r.:**

- zaopiniowała Kryteria podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2010r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych.

5.1.3. Współpraca z Zarządem Województwa Świętokrzyskiego

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego na bieżąco dokonywał oceny sytuacji na rynku pracy i koordynował realizację zadań ustawowych. Podejmowane **Uchwały przekazywał do wykonania Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy.**

Podjęte Uchwały dotyczyły m.in.:

- ustalenia podziału kwot środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2009 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań, ustalenia podziału kwot środków w wysokości 79.875.900,00 zł na realizację przez samorządy powiatowe w 2009 roku projektów systemowych w ramach Poddziałania 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- przyjęcia *Sprawozdania z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2008* i przyjęcia *Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2009*,
- przyjęcia „Informacji o realizacji Uchwały Nr XVI/284/08 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 2008 roku w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego i zadań w zakresie polityki rynku pracy”,
- zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach,
- udzielenia pełnomocnictwa Dyrektorowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy do realizacji Porozumienia Nr 13/grant EURES/2009 zawartego pomiędzy Województwem Świętokrzyskim a Ministrem Pracy i Polityki Społecznej.

Przedmiotem Porozumienia Nr 13/grant EURES/2009 jest realizacja na terenie województwa świętokrzyskiego działań związanych z udziałem publicznych służb zatrudnienia w sieci Europejskich Służb Zatrudnienia – EURES,

- zatwierdzenia zmian w Regulaminie Organizacyjnym Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach.

Ponadto Zarząd pozytywnie zaopiniował przedłożony przez WUP projekt uchwały Sejmiku w sprawie ustalenia „*Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2010 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych*”.

5.2. WSPÓLDZIAŁANIE WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z WOJEWÓDZKĄ RADĄ ZATRUDNIENIA

Zgodnie z **art. 22 ust. 2** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn zm.), Wojewódzka Rada Zatrudnienia jest **organem opiniodawczo - doradczym Marszałka Województwa** w sprawach **polityki rynku pracy**.

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego realizując dyspozycję **art. 23 ust. 2** ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w **dniu 15 stycznia 2009r. powołał Zarządzeniem Nr 2/2009 członków Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia III Kadencji obejmującej lata 2009 - 2012.**

Wyboru składu Rady dokonał w oparciu o kandydatury zgłoszone przez:

- Zarząd Województwa Świętokrzyskiego Forum Związków Zawodowych,
- Radę Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Województwa Świętokrzyskiego,
- Region Świętokrzyski Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”,
- Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
- Konfederację Pracodawców Polskich,
- Polską Izbę Gospodarczą Transportu Samochodowego i Spedycji,
- Świętokrzyską Izbę Rolniczą w Kielcach,
- Świętokrzyski Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”,
- Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność ”,
- Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach,
- Stowarzyszenie Forum Pracodawców w Kielcach,

- Staropolską Izbę Przemysłowo-Handlową,
- Izbę Rzemieślników i Przedsiębiorców w Kielcach,
- Komitet Nauk o Pracy i Polityce Społecznej Państwowej Akademii Nauk,
- Wojewodę Świętokrzyskiego.

Realizując dyspozycję art. 8 ust. 1 pkt 4 wyżej cytowanej ustawy **Wojewódzki Urząd Pracy** na posiedzenia Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia przedkładał m.in.: informacje, sprawozdania, analizy statystyczne, projekty programów, propozycje podziału środków, propozycje stanowisk, postulatów i wystąpień do władz centralnych.

W 2009 roku odbyły się **4 posiedzenia** Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia - podczas których zapadło **11 uchwał** i zostało wydanych **12 opinii** w sprawach dotyczących kierunków kształcenia - w dniach:

- **29 stycznia 2009r.**

Tematykę posiedzenia Rady stanowiły następujące zagadnienia:

1. Przyjęcie planu pracy Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia na rok 2009.
2. Wyrażenie opinii:
 - a) o przyjętych przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego *Kryteriach podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2009 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań,*
 - b) o realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w roku 2008 oraz zamierzeniach na rok 2009,
 - c) o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim w 2008 roku.
3. Delegowanie przedstawiciela do Naczelnej Rady Zatrudnienia.

Rada podjęła Uchwałę Nr III/1/2009 w sprawie delegowania kandydata do Naczelnej Rady Zatrudnienia oraz wyraziła Opinię Nr III/1/2009 w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie „technik obsługi turystycznej”.

- **22 czerwca 2009r.**

Przedmiotem posiedzenia było:

1. Dokonanie oceny:
 - sprawozdania z działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w roku 2008,
 - racjonalności gospodarowania środkami Funduszu Pracy w roku 2008, z uwzględnieniem:

- wykorzystania środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu województwa z przeznaczeniem dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2008 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
 - finansowania zadań fakultatywnych na bazie art.108 ust.1 *ustawy z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.*
2. Zaopiniowanie planu finansowego środków Funduszu Pracy na rok 2009.
3. Zapoznanie się z informacją o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim za I kwartał 2009 roku.

WRZ podjęła następujące Uchwały:

- Nr III/2/2009 w sprawie: oceny działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach za 2008r.,
- Nr III/3/2009 w sprawie: oceny racjonalności gospodarowania środkami Funduszu Pracy za rok 2008,
- Nr III/4/2009 w sprawie przyjęcia planu finansowego środków Funduszu Pracy na rok 2009,
- Nr III/5/2009 w sprawie: *zorganizowania dla członków WRZ szkolenia z zakresu realizacji przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.*

Ponadto Rada wydała Opinie w sprawie utworzenia nowych kierunków kształcenia:

- Nr III/2/2009 w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia na poziomie policealnym w zawodzie „ratownik medyczny”,
- Nr III/3/2009 w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie „technolog robót wykończeniowych”,
- Nr III/4/2009 w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie „ślusarz”,
- Nr III/5/2009 w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie „stolarz”,
- Nr III/6/2009 w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie „zbrojarz-betoniarz”,
- Nr III/7/2009 w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie „fryzjer”,
- Nr III/8/2009 w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie „blacharz samochodowy”,
- Nr III/9/2009 w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie „kucharz małej gastronomii”,
- Nr III/10/2009 w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie „krawiec”,

- Nr III/11/2009 w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie „piekarz”,
- Nr III/12/2009 w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie „technik farmaceutyczny”.

• **16-17 września 2009r.**

Tematykę obrad stanowiły:

1. Informacja dot.:

- półrocznego sprawozdania Rb-33 z wykonania planów finansowych funduszy celowych nie posiadających osobowości prawnej,
- realizacji zadań samorządu województwa w zakresie prowadzenia rejestru agencji zatrudnienia i rejestru instytucji szkoleniowych,
- poziomu i struktury bezrobocia w województwie świętokrzyskim za I półrocze 2009 roku.

2. Sprawozdanie z realizacji grantu EURES 2008-2009.

WRZ podjęła na posiedzeniu w dniu 16 września 2009r. następujące Uchwały:

- Nr III/6/2009 w sprawie oceny racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy za pierwsze półrocze 2009 roku,
- Nr III/7/2009 w sprawie sprawozdania z realizacji grantu EURES 2008-2009,
- Nr III/8/2009 w sprawie oceny realizacji przez WUP w Kielcach zadań samorządu województwa w zakresie prowadzenia rejestru agencji zatrudnienia i rejestru instytucji szkoleniowych.

Posiedzenie połączone było z zajęciami szkoleniowymi dla członków WRZ, których tematem były:

- realizacja zadań samorządu powiatu w obszarze polityki rynku pracy na przykładzie powiatu ostrowieckiego,
- tworzenie miejsc pracy na terenach wiejskich na przykładzie gminy Bałtów.

• **8 grudnia 2009r.**

Obrady poświęcone były:

1. Rozpatrzeniu wniosku Wojewody Świętokrzyskiego (znak: PS.IV.9119 -25/09) w sprawie zaopiniowania wojewódzkich kryteriów wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców.
2. Zapoznaniu się z informacją o stanie realizacji PO KL w zakresie działań wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy.

3. Zaopiniowaniu *Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w roku 2010 programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań* oraz propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu województwa.
4. Ocenie okresowego sprawozdania z wykonywania zadań ustawowych w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii.
5. Przyjęciu informacji o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim za III kwartał 2009 roku.

WRZ podjęła następujące Uchwały:

- Nr III/9/2009 w sprawie zaopiniowania wojewódzkich kryteriów wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców,
- Nr III/10/2009 w sprawie zaopiniowania kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2010r. programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań oraz propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu województwa,
- Nr III/11/2009 w sprawie oceny okresowego sprawozdania z wykonywania zadań ustawowych w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii.

5.3. REALIZACJA WOJEWÓDZKICH PROGRAMÓW MAJĄCYCH NA CELU TWORZENIE NOWYCH MIEJSC PRACY I LIKWIDACJĘ NEGATYWNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA

5.3.1. Określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy przez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia

Wojewódzki Urząd Pracy, bilansując efekty działań zrealizowanych na rzecz promocji zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w województwie w 2008 roku, opracował *Sprawozdanie z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2008*, które zostało przyjęte Uchwałą Nr 1666/09 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 kwietnia 2009r. We wdrażanie działań ujętych w Planie, obok publicznych służb zatrudnienia, zaangażowały się najważniejsze podmioty i instytucje działające w obszarze rynku pracy, w tym m.in. Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego, Świętokrzyski

Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty oraz Beneficjenci realizujący projekty w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Najważniejsze rezultaty *Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w roku 2008* to m.in.:

- Redukcja poziomu bezrobocia w regionie - stopa bezrobocia na koniec grudnia 2008 roku w województwie wyniosła 13,9% i była niższa od stopy bezrobocia na koniec roku 2007 o 1 punkt procentowy (*po korekcie GUS - 13,7%, spadek o 1,2 pkt.*). Liczba bezrobotnych wyniosła 77,7 tys. i była niższa o 5,6 tys. od liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w roku 2007.
- Wzrost liczby ofert pracy będących w dyspozycji powiatowych urzędów pracy. W roku 2008 do powiatowych urzędów pracy wpłynęło 32,8 tys. ofert pracy, co oznacza wzrost o 3,7 tys. ofert w stosunku do roku 2007;
- Zwiększenie o blisko 8% liczby osób objętych aktywnymi programami rynku pracy - ze wszystkim form aktywizacji zawodowej, realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w roku 2008, skorzystało łącznie 30,7 tys. osób bezrobotnych czyli o 2,3 tys. więcej niż w roku 2007.
- Rozbudowa systemu wsparcia szkoleniowo - doradczego dla podmiotów aplikujących o środki w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - z usług szkoleniowych Regionalnych Ośrodków Europejskiego Funduszu Społecznego skorzystały 582 osoby; w spotkaniach z doradcami kluczowymi i specjalistycznymi uczestniczyło 351 osób, a ponad 600 osób otrzymało informacje poprzez kontakt z Punktami Informacyjnymi ROEFS.
- Wzrost liczby nowych przedsiębiorstw powstałych dzięki udzielonym dotacjom ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz Funduszu Pracy - łączna liczba dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej od początku realizacji PO KL wyniosła 2.745, z czego 419 stanowiły dotacje w wysokości do 40 tys. złotych w ramach Działania 6.2 PO KL, natomiast 2.326 to dotacje udzielone osobom bezrobotnym przez powiatowe urzędy pracy w ramach Działania 6.1.3.
- Utworzenie 632 nowych miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach dzięki realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Całkowita wartość inwestycji, jakie zostaną podjęte w związku z realizowanymi projektami wyniosła ponad 194 mln zł.

Zgodnie z **art. 3 ust. 4** i w związku z **art. 8 ust. 1 pkt 1** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Wojewódzki Urząd Pracy opracował *Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2009*, określający kierunki i priorytety regionalnej polityki

rynku pracy oraz zamierzenia służące promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej mieszkańców województwa. Dokument określał preferowane programy regionalne, projekty lokalne oraz grupy beneficjentów planowanych działań. Zadania uwzględnione w *Planie ...* były zgodne z *Krajowym Planem Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011*.

Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2009 został przekazany do zaopiniowania jednostkom samorządu terytorialnego oraz innym podmiotom biorącym udział w kreowaniu polityki rozwoju zasobów ludzkich w województwie. Podmioty, wskazane w *Planie...* jako realizatorzy poszczególnych zadań nie zgłosiły uwag do jego założeń.

Część zadaniowa *Planu...* obejmowała instrumenty realizacyjne wynikające z programów mających kluczowe znaczenie dla polityki rozwoju zasobów ludzkich w regionie - Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Przyjęta została koncepcja otwartego katalogu działań, pozwalająca na włączanie nowych inicjatyw i przedsięwzięć stosownie do zmieniających się uwarunkowań i potrzeb regionalnego i lokalnych rynków pracy.

Kompleksowy system wsparcia obejmował realizację **54 zadań i inicjatyw** i zbudowany został wokół czterech priorytetów wypełniających najważniejsze **założenia regionalnej polityki rynku pracy na rok 2009:**

Priorytet 1 - ***Wzrost jakości kapitału ludzkiego oraz wzmocnienie potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw*** koncentrujący się na zadaniach dotyczących podnoszenia kompetencji pracowników oraz udzielenia im wsparcia w sytuacji restrukturyzacji, zmiany profilu działalności oraz w procesie budowania gospodarki opartej na wiedzy.

Priorytet 2 - ***Kompleksowe wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia, ze szczególnym uwzględnieniem grup defaworyzowanych na rynku pracy*** wyróżniający się najbardziej złożonym charakterem wsparcia skierowanego do zróżnicowanych kategorii odbiorców, których cechą wspólną jest przynależność do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Priorytet 3 - ***Rozwój przedsiębiorczości i promocja samozatrudnienia*** opisujący zaplanowane formy wsparcia szkoleniowego, doradczego i finansowego służącego poprawie kondycji MMŚP w regionie oraz prowadzącego do przyrostu liczby nowopowstających podmiotów gospodarczych.

Priorytet 4 - ***Wzmocnienie potencjału organizacyjno-kadrowego instytucji rynku pracy i dostosowanie oferty edukacyjnej szkół do potrzeb rynku pracy*** określający najważniejsze zadania na rzecz podniesienia jakości usług rynku pracy, zmiany modelu informacji o rynku pracy oraz budowy systemu edukacji otwartej - reagującej na zachodzące wokół niej zmiany, przygotowującej odbiorców usług edukacyjnych do sprawnego funkcjonowania na rynku pracy.

Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2009 przyjęty został Uchwałą Nr 1666/09 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 kwietnia 2009r.

5.3.2. Pozyskiwanie dla województwa środków Funduszu Pracy na aktywizację zawodową bezrobotnych

Wydatki z Funduszu Pracy w 2009 roku wyniosły ogółem 338.849,5 tys. zł, w tym na:

- formy aktywne 209.229,8 tys. zł, tj. 61,8%,
- formy pasywne 129.619,7 tys. zł, tj. 38,2%.

Struktura wydatków z Funduszu Pracy w 2009 roku

(w tys. zł)

Wyszczególnienie wydatków	2009 rok	Struktura wydatków (%)
0	1	2
1. Aktywne formy	209.229,8	61,8
z tego:		
- szkolenia	11.391,5	3,4
- prace interwencyjne	8.902,9	2,6
- roboty publiczne	10.885,1	3,2
- prace społecznie użyteczne	960,5	0,3
- zatrudnienie wspierane	1,9	0,0
- refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	24.901,7	7,4
- środki na podjęcie działalności gospodarczej,	48.953,9	14,5
- stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	100.757,3	29,7
z tego za okres: <i>stażu</i>	<i>91.820,2</i>	<i>27,1</i>
<i>przygotowania zawodowego</i>	<i>8.795,2</i>	<i>2,6</i>
<i>nauki</i>	<i>141,9</i>	<i>0,0</i>
- refundacja składek na ubezpieczenie społeczne	5,1	0,0
- koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia	1.827,5	0,5
- opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	15,3	0,0
- koszty badań bezrobotnych	602,0	0,2
- inne instrumenty rynku pracy	25,1	0,0
2. Pasywne formy	129.619,7	38,2
z tego:		
- zasiłki dla bezrobotnych	113.511,4	33,5
- dodatki aktywizacyjne	2.390,9	0,7
- świadczenia integracyjne	1.112,9	0,3
- składki na ubezpieczenia społeczne rolników	46,0	0,0
- pozostałe wydatki	12.558,5	3,7
OGÓŁEM	338.849,5	100,0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-02.

Podział środków Funduszu Pracy

Dokonany podział środków Funduszu Pracy, przeznaczonych na finansowanie działań na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich oraz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, uwzględniał kierunki i priorytety określone w Świętokrzyskim Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2009.

- Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2008 roku *w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie*, Minister Pracy i Polityki Społecznej, decyzją z dnia 28 stycznia 2009 roku, przyznał województwu świętokrzyskiemu na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w roku 2009 **środki Funduszu Pracy w wysokości 159.751,8 tys. zł**. W wielkości tej ujęta została kwota **79.875,9 tys. zł** będąca w dyspozycji samorządu województwa, przeznaczona na finansowanie programów regionalnych, w tym projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Na podstawie opracowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy i przyjętych przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego, w dniu 15 grudnia 2008r., ***Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2009 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych*** Zarząd Województwa, Uchwałą Nr 1515/09 z dnia 11 lutego 2009 roku, dokonał podziału kwot dla samorządów powiatowych na 2009 rok, a Marszałek Województwa wystąpił do Ministra Pracy i Polityki Społecznej z wnioskiem o przydział środków Funduszu Pracy dla poszczególnych samorządów powiatowych.

Kryteria podziału... uwzględniały skalę napływów do bezrobocia i odpływów z bezrobocia, udział bezrobotnych do 25 oraz powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych, udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi, wskaźnik efektywności instrumentów rynku pracy oraz kwoty środków Funduszu Pracy przeznaczonej w powiecie na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Decyzją z dnia 20 lutego 2009r. Minister Pracy i Polityki Społecznej przyznał samorządom powiatowym środki we wnioskowanych wysokościach.

Kwota środków Funduszu Pracy przyznana algorytmem na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu obejmowała:

A - w 50% środki przeznaczone na realizację przez samorządy powiatowe programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,

B - w 50% środki pozostające w dyspozycji samorządu województwa przeznaczone na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (projektów realizowanych w trybie systemowym przez powiatowe urzędy pracy w ramach Działania 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych”.

Wysokość przyznanych kwot w podziale na poszczególne samorządy powiatowe w roku 2009 kształtowała się następująco (w tys. zł):

Lp.	Powiat	A	B	Razem
		Środki na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	Środki przeznaczone na realizację Działania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	
1.	Busko - Zdrój	3.108,5	3.108,5	6.217,0
2.	Jędrzejów	4.051,3	4.051,3	8.102,6
3.	Kazimierza Wielka	1.612,8	1.612,8	3.225,6
4.	Kielce - miasto	8.811,8	8.811,8	17.623,7
5.	Kielce - powiat	17.377,5	17.377,5	34.755,0
6.	Końskie	7.964,6	7.964,6	15.929,3
7.	Opatów	4.234,7	4.234,7	8.469,5
8.	Ostrowiec Świętokrzyski	7.160,5	7.160,5	14.321,0
9.	Pińczów	1.249,6	1.249,6	2.499,1
10.	Sandomierz	3.981,7	3.981,7	7.963,4
11.	Skarżysko - Kamienna	6.912,4	6.912,4	13.824,9
12.	Starachowice	4.680,3	4.680,3	9.360,7
13.	Staszów	4.429,7	4.429,7	8.859,5
14.	Włoszczowa	4.299,8	4.299,8	8.599,6
RAZEM		79.875,9	79.875,9	159.751,8

* różnice w poszczególnych sumach wynikają z zaokrągleń do tys. zł

Kwoty otrzymane na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w roku 2009 były **wyższe o 30.996,5 tys. zł, tj. o 24%** w porównaniu z wysokością środków Funduszu Pracy przyznanych algorytmem w roku 2008.

5.3.3. Programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

- Na mocy uchwały nr 285/07 Zarządu Województwa z dnia 16 maja 2007r. Wojewódzki Urząd Pracy pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia dla następujących Działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:
 - **6.1 „Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie”**. Działanie to obejmuje następujące Poddziałania:
 - ✓ 6.1.1 „*Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*”,
 - ✓ 6.1.2 „*Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*”,
 - ✓ 6.1.3 „*Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*”.
 - **6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia”**.
 - **8.1 „Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie”**, Poddziałania:
 - ✓ 8.1.1 „*Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw*”,
 - ✓ 8.1.2 „*Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*”,
 - ✓ 8.1.3 „*Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności*”,
 - ✓ 8.1.4 „*Przewidywanie zmiany gospodarczej*”.

Kwota, jaką Wojewódzki Urząd Pracy dysponuje na wdrażanie powierzonych Działań w latach 2007 - 2013 wynosi **156.369.030,00 Euro**, w tym **81.636.960,00 Euro** na Działanie 6.1, **17.920.310,00 Euro** na Działanie 6.2 oraz **56.811.760,00 Euro** na Działanie 8.1.

- **W dniu 27 stycznia 2009 roku Wojewódzki Urząd Pracy ogłosił konkursy naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Działań:**
 - ✓ 6.1.2 „*Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*”,

- ✓ 8.1.1 „*Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw*”,
- ✓ 8.1.2 „*Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*”,
- ✓ 8.1.3 „*Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności*”.

Przyjmowanie wniosków o dofinansowanie projektów trwało do dnia 31 marca 2009 roku.

Liczba wniosków, jakie wpłynęły do WUP w odpowiedzi na ogłoszone konkursy wyniosła 273, w tym:

- 7 wniosków dotyczących Poddziałania 6.1.2,
- 208 wniosków na Poddziałanie 8.1.1,
- 54 wnioski w ramach Poddziałania 8.1.2,
- 4 wnioski dotyczące Poddziałania 8.1.3.

➤ **Wojewódzki Urząd Pracy w roku 2009 podpisał 61 umów o dofinansowanie projektów w trybie konkursowym, w tym w ramach Działań:**

- 6.1.2 – 7 umów o łącznej wartości 1.906.305,00 zł,
- 8.1.1 – 32 umowy o wartości 22.534.506,93 zł,
- 8.1.2 – 20 umów na kwotę 16.172.831,23 zł,
- 8.1.3 – 2 umowy o wartości 1.513.563,80 zł.

Łączna wartość umów wyłonionych do dofinansowania w trybie konkursowym wyniosła 42.441.349,26 zł. Wsparcie w ramach realizowanych w roku 2009 projektów otrzymało ponad 21,5 tys. mieszkańców regionu, w tym:

- **12 tys. bezrobotnych**, którzy skorzystali z projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy,
- **3,9 tys. pracujących osób dorosłych**, chcących podwyższyć kwalifikacje,
- **2,4 tys. pracowników przedsiębiorstw**,
- **3 tys. osób odchodzących z rolnictwa**.

➤ **Najbardziej popularne kierunki szkoleń, zrealizowanych w ramach projektów konkursowych:**

a) Szkolenia i kursy dające kwalifikacje w najbardziej popularnych, poszukiwanych na rynku zawodach usługowych:

- szkolenia dla spawaczy i spawalników, obejmujące znajomość różnorodnych, nowoczesnych technik spawalniczych stosowanych w tym zawodzie,
- kursy dla operatorów maszyn i urządzeń budowlanych: koparko-ładowarek, maszyn drogowych, suwnic, żurawi przenośnych, wózków widłowych,
- kursy branży kosmetycznej, wizażu, fryzjerskie,
- szkolenia pracowników ochrony osób i mienia,
- szkolenia branży spożywczo - gastronomicznej: cukiernik, rzeźnik - wędliniarz, piekarz, kelner,
- kursy w branży turystyczno - hotelarskiej,
- kursy dla kierowców samochodów ciężarowych oraz w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych,
- kursy dla opiekunów osób starszych,
- kursy w zakresie nowoczesnych technologii wykończeniowych w budownictwie, dla dekarzy, monterów instalacji i urządzeń sanitarnych,
- szkolenia dla sprzedawców, magazynierów, obsługi kas fiskalnych, etc.,

b) Projekty dające kwalifikacje o charakterze specjalistycznym:

- szkolenia dla specjalistów w zakresie pozyskiwania środków i realizacji projektów unijnych,
- marketing turystyczny i obsługa ruchu turystycznego,
- zaawansowane szkolenia dla księgowych, pracowników działów kadr i rozwoju zasobów ludzkich,
- specjalistyczne szkolenia dla inżynierów w zakresie m.in. obsługi programu AUTOCAD,
- zarządzanie finansami przedsiębiorstw, szkolenia dla menadżerów, specjalistów ds. zarządzania zmianą gospodarczą w zakresie efektywnych form pracy i wynagradzania,
- szkolenia dla audytorów wewnętrznych,
- szkolenia dla specjalistów z zakresu komunikacji interpersonalnej, mentoringu, zarządzania innowacją i menadżerów odpowiedzialnych za planowanie rozwoju firm,
- profesjonalne szkolenia informatyczne, w tym dla administratorów sieci komputerowych i grafików komputerowych,
- szkolenia dla kosztorysantów budowlanych oraz w zakresie zarządzania jakością, audytu cieplnego budynków, wydawania świadectw energetycznych,
- szkolenia dla specjalistów w zakresie zamówień publicznych,
- szkolenia w zakresie zarządzania kryzysowego.

- Pod względem wykorzystania alokacji środków na koniec IV kwartału 2009 roku w ramach Priorytetu VIII „*Regionalne Kadry Gospodarki*”, w którym wiodącą rolę odgrywa Wojewódzki Urząd Pracy, Województwo Świętokrzyskie znajdowało się na I miejscu wśród wszystkich regionów, natomiast w zakresie poziomu kontraktacji środków oraz rozliczania wniosków o płatność w ramach Priorytetu VI - „*Rynek Pracy otwarty dla wszystkich*” - na trzeciej pozycji w kraju (zgodnie z informacją dotyczącą monitorowania zasady n+3, przekazaną przez Instytucję Zarządzającą PO KL).
- Równolegle wszystkie powiatowe urzędy pracy realizowały projekty systemowe w ramach Poddziałania 6.1.3 „*Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*”. Wojewódzki Urząd Pracy podpisał z 13 urzędami aneksy do umów, a z nowopowstałym w 2009 roku Miejskim Urzędem Pracy w Kielcach - pierwszą umowę na realizację projektu w trybie systemowym. Łączna wartość zawartych umów i aneksów wyniosła **81.215.541,02 zł**.
- Projekty realizowane przez powiatowe urzędy pracy w trybie systemowym obejmowały realizację usług i instrumentów rynku pracy przewidzianych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj.:
 - *szkoleń,*
 - *staży,*
 - *przygotowania zawodowego,*
 - *prac interwencyjnych,*
 - *przyznawania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej (w tym pomocy prawnej i konsultacji w tym zakresie),*
 - *doposażenia i wyposażenia stanowisk pracy dla skierowanych osób bezrobotnych do pracodawców.*

Projekty kierowane były wyłącznie do osób zarejestrowanych jako bezrobotne, zwłaszcza osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

- W październiku 2009 roku Wojewódzki Urząd Pracy ogłosił konkurs zamknięty na dofinansowanie projektów w ramach Priorytetu VIII *Regionalne kadry gospodarki* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, obejmujących realizację projektów **innowacyjnych - testujących**, zgodnych z tematem „**Metody utrzymania aktywności zawodowej pracowników w grupie wiekowej 50 +**”.

Nabór prowadzony był w terminie od 20.10.2009r. do 20.11.2009r. W odpowiedzi na konkurs do WUP wpłynęło łącznie 6 wniosków. Kwota na realizację projektów w ramach konkursu wyniosła **1.500.000,00 zł**. Do realizacji przyjęto 1 projekt o wartości 1.114.710,00 zł.

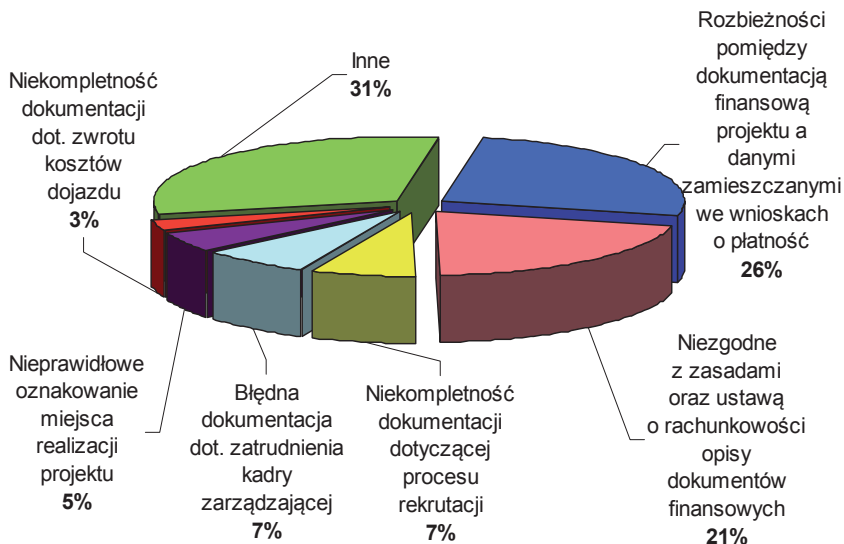
- **W roku 2009 nastąpiło rozpoczęcie realizacji projektu systemowego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w ramach Poddziałania 8.1.4 „Przewidywanie zmiany gospodarczej”.** Projekt pt. „*Od diagnozy do prognozy – potrzeby gospodarcze a jakość kapitału ludzkiego w województwie świętokrzyskim*” obejmuje przygotowanie następujących raportów:
- *Raport nt. kierunków rozwojowych i planów inwestycyjnych przedsiębiorców,*
 - *Analiza obecnej oferty edukacyjnej, kierunków kształcenia i planów rozwojowych szkół wyższych w regionie,*
 - *Raport nt. kierunków kształcenia i planów rozwojowych szkół ponadgimnazjalnych w regionie Świętokrzyskim,*
 - *Analiza oferty szkoleniowej na świętokrzyskim rynku pracy,*
 - *Określenie stanu kompetencji i potrzeb rozwojowych studentów szkół wyższych w regionie,*
 - *Określenie stanu kompetencji, potrzeb rozwojowych oraz ścieżki rozwoju zawodowego osób bezrobotnych w regionie,*
 - *Określenie stanu kompetencji i potrzeb rozwojowych pracowników,*
 - *Diagnoza przyczyn i motywów wewnętrznej i zagranicznej migracji zarobkowej oraz charakteru mobilności regionalnej pracowników,*
 - *Raport nt. planów inwestycyjnych oraz potencjału rozwojowego JST oraz ich przewidywanego popytu na kompetencje pracowników,*
 - *Raport końcowy podsumowujący wyniki przeprowadzonych badań i analiz oraz wskazujący na pożądaną kierunki zmian i rozwoju zasobów ludzkich.*

Wartość projektu wynosi 972.218,00 zł.

- **Wojewódzki Urząd Pracy realizuje bieżące zadania w zakresie kontroli prawidłowości realizacji podpisanych umów, rozliczania wniosków o płatność, monitorowania oraz promocji i informacji.** Ogółem w roku 2009 przeprowadzono 66 kontroli projektów na miejscu ich realizacji oraz 50 wizyt monitoringowych. Oznacza to pełne osiągnięcie wskaźników dotyczących liczby projektów poddawanych kontroli, ujętych w Rocznym Planie Kontroli na rok 2009.

W ramach ww. kontroli Zespoły kontrolujące stwierdziły **ponad 390 uchybień i/lub nieprawidłowości.**

NAJCZĘŚCIEJ STWIERDZANE NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Wojewódzki Urząd Pracy realizuje ponadto zadania związane z rozliczaniem wniosków Beneficjentów o płatność w ramach podpisanych umów. **W 2009 roku do WUP wpłynęło łącznie 1.347 wniosków o płatność.** Do końca grudnia 2009 roku Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zatwierdziło wnioski na kwotę 178 mln zł.

- **Zgodnie z obowiązującym systemem realizacji PO KL Wojewódzki Urząd Pracy w roku 2009 opracował Plany Działań 6.1, 6.2 oraz 8.1 na rok 2010,** które zostały zatwierdzone przez Instytucję Zarządzającą - Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w grudniu 2009 roku.

5.3.4. Koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy.

W roku 2009, zgodnie z wytycznymi Ministra Pracy i Polityki Społecznej, samorządy powiatowe mogły ubiegać się o dodatkowe środki Funduszu Pracy z 10% „rezerwy” Ministra na realizację:

- programów i działań na rzecz osób bezrobotnych, zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, związanych z trudnościami gospodarczymi lub niewypłacalnością pracodawcy w warunkach kryzysu finansowego,
 - programów zwiększających aktywność zawodową osób w wieku do 30 lat,
 - programów zwiększających aktywność zawodową osób w wieku do 45/50 plus,
 - programów związanych z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości,
 - programów związanych z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe oraz inne zdarzenia nieprzewidywalne.
- Wnioski o przyznanie dodatkowych środków złożyły wszystkie samorządy powiatowe. Każdorazowo były one opiniowane przez Wojewódzki Urząd Pracy i przekazywane do MPiPS. Pozyskano w ten sposób dodatkowe środki Funduszu Pracy w łącznej wysokości **34.883,4 tys. zł.**
- We wrześniu 2009r. Minister Pracy i Polityki Społecznej podjął decyzję o zwiększeniu „rezerwy” na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej i przeznaczył dla województwa świętokrzyskiego **dotatkową kwotę 14.599,2 tys. zł.** Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził rozpoznanie potrzeb samorządów powiatowych w zakresie pozyskania dodatkowych środków Funduszu Pracy na finansowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w ostatnim kwartale 2009 roku. Na podstawie zgłoszonego przez powiaty zapotrzebowania Marszałek Województwa złożył do Ministra **wniosek o przyznanie środków w wysokości przekraczającej przewidziany limit – 16.126,5 tys. zł i uzyskał jego akceptację.**

- W roku 2009 Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zapewniło samorządom powiatowym stałą dostępność środków Funduszu Pracy stanowiących „rezerwę” Ministra z przeznaczeniem na finansowanie lokalnych projektów aktywizacji zawodowej. Świadczy o tym fakt, iż jeszcze w dniu 8 grudnia 2009r. Minister Pracy i Polityki Społecznej wydał decyzje przyznające powiatom: skarżyskiemu i staszowskiemu dodatkowe środki w wysokości odpowiednio: 800,0 tys. zł i 250,0 tys. zł.

Łącznie województwo w roku 2009 z „rezerwy” Ministra pozyskało dodatkowe środki Funduszu Pracy w wysokości 51.009,9 tys. zł.

Podział dodatkowo pozyskanych kwot według poszczególnych powiatów przedstawia się następująco:

Lp.	Powiat	Dodatkowe środki z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację w 2009r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tys. zł)
1.	Busko - Zdrój	960,3
2.	Jędrzejów	2.033,0
3.	Kazimierza Wielka	585,8
4.	Kielce - miasto	6.333,3
5.	Kielce - powiat	6.011,1
6.	Końskie	3.259,2
7.	Opatów	2.185,0
8.	Ostrowiec Świętokrzyski	4.403,0
9.	Pińczów	531,4
10.	Sandomierz	2.229,3
11.	Skarżysko - Kamienna	10.074,1
12.	Starachowice	5.970,9
13.	Staszów	6.253,5
14.	Włoszczowa	180,0
RAZEM		51.009,9

Ogółem województwo świętokrzyskie w roku 2009, w ramach przyznanego algorytmu oraz dodatkowo pozyskanych środków z „rezerwy” Ministra, dysponowało kwotą 210.761,7 tys. zł, tj. wyższą w stosunku do roku 2008 o 52.364,0 tys. zł (o 33%).

Łączne kwoty środków Funduszu Pracy, będących w dyspozycji samorządów powiatowych w roku 2009, kształtują się następująco:

Lp.	Powiat	Środki Funduszu Pracy (w tys. zł):			Razem
		na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	na realizację Działania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej	
1.	Busko - Zdrój	3.108,5	3.108,5	960,3	7.177,3
2.	Jędrzejów	4.051,3	4.051,3	2.033,0	10.135,6
3.	Kazimierza Wielka	1.612,8	1.612,8	585,8	3.811,4
4.	Kielce - miasto	8.811,8	8.811,8	6.333,3	23.957,0
5.	Kielce - powiat	17.377,5	17.377,5	6.011,1	40.766,1
6.	Końskie	7.964,6	7.964,6	3.259,2	19.188,4
7.	Opatów	4.234,7	4.234,7	2.185,0	10.654,4
8.	Ostrowiec Świętokrzyski	7.160,5	7.160,5	4.403,0	18.724,0
9.	Pińczów	1.249,6	1.249,6	531,4	3.030,7
10.	Sandomierz	3.981,7	3.981,7	2.229,3	10.193,0
11.	Skarżysko - Kamienna	6.912,4	6.912,4	10.074,1	23.899,0
12.	Starachowice	4.680,3	4.680,3	5.970,9	15.331,6
13.	Staszów	4.429,7	4.429,7	6.253,5	15.113,0
14.	Włoszczowa	4.299,8	4.299,8	180,0	8.779,6
RAZEM		79.875,9	79.875,9	51.009,9	210.761,7

* różnice w poszczególnych sumach wynikają z zaokrągleń do tys. zł

Wykorzystując środki Funduszu Pracy samorządy powiatowe w 2009 roku objęły wszystkimi formami wsparcia łącznie **36.817 osób bezrobotnych** w ramach:

- programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
- projektów realizowanych w ramach działania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- lokalnych projektów przeciwdziałania bezrobociu, realizowanych ze środków Funduszu Pracy z rezerwy Ministra.

5.3.5. Inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązywanie lub łagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Wojewódzki Urząd Pracy, wśród typów projektów przewidzianych do realizacji w roku 2009, ujętych w Planie Działania 8.1.2 „Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, umieścił następujące rodzaje projektów ukierunkowanych na łagodzenie skutków zwolnień grupowych:

- wsparcie dla pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i modernizacyjne, realizowane w formie tworzenia i wdrażania programów zwolnień monitorowanych (*outplacement*), w tym szkoleń i doradztwa zawodowego,
- podnoszenie świadomości pracowników i kadr zarządzających modernizowanych firm w zakresie możliwości i potrzeby realizacji projektów wspierających procesy zmian poprzez szkolenia i doradztwo,
- szkolenia i doradztwo dla przedsiębiorców wspomagające proces zmiany profilu działalności przedsiębiorstwa.

W odpowiedzi na konkurs ogłoszony w roku 2009 w ramach Poddziałania 8.1.2 PO KL do Wojewódzkiego Urzędu Pracy wpłynęło łącznie 6 wniosków o dofinansowanie projektów. W wyniku oceny formalnej i merytorycznej 5 wniosków zostało odrzuconych, natomiast jeden Beneficjent zrezygnował z podpisania umowy na realizację projektu.

Nowelizacja Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, która nastąpiła w czerwcu 2009 roku, uwzględniła możliwość realizacji nowych typów projektów w ramach Poddziałania 8.1.2 PO KL, ukierunkowanych na wsparcie pracodawców przechodzących procesy restrukturyzacyjne i modernizacyjne. Jednak z uwagi na fakt, iż nabór wniosków o dofinansowanie projektów w ramach konkursów ogłoszonych przez Wojewódzki Urząd Pracy został zakończony z dniem 31 marca 2009 roku, nowe typy projektów nie mogły być realizowane.

5.4. ORGANIZOWANIE I KOORDYNOWANIE ORAZ ŚWIADCZENIE USŁUG PORADNICTWA ZAWODOWEGO I INFORMACJI ZAWODOWEJ, A TAKŻE ICH ROZWIJANIE NA TERENIE WOJEWÓDZTWA

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy usługi poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, na mocy **art. 8 ust. 1 pkt 11 i 12 oraz ust. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**, prowadzone są przez **Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej**.

Realizacja ich odbywa się zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 2 marca 2007r. w sprawie standardów usług rynku pracy (Dz. U. Nr 47, poz. 314)* oraz *Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 2 marca 2007r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy (Dz. U. Nr 47, poz. 315)*.

Centrum ukierunkowane jest na różne grupy klientów w związku ze swoją otwartą formułą usług z zakresu informacji zawodowej, pomocy psychologicznej, poradnictwa zawodowego i edukacyjnego. Z pomocy Centrum korzystają osoby bezrobotne, zagrożone bezrobociem, poszukujące pracy oraz młodzież ucząca się.

1. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa

- **Z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w 2009 roku skorzystało 2.936 osób. Informacji zawodowej udzielono 2.871 osobom, a z usług poradnictwa zawodowego skorzystało 35.**

W ramach usług klienci korzystali z zasobów informacyjnych w postaci m.in. programów multimedialnych, pozycji książkowych i broszur. Przede wszystkim poszukiwane były informacje o zawodach, możliwościach kształcenia, zatrudnienia, a także wskazówki dotyczące właściwego przygotowania się do wejścia na rynek pracy. Ponadto osoby zainteresowane miały możliwość skorzystania z pomocy doradcy zawodowego i psychologa w zakresie podejmowania decyzji zawodowych. Do dyspozycji korzystających z usług Centrum była sala informacyjna ze stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu. Dzięki temu klienci mieli możliwość korzystania z poczty elektronicznej oraz elektronicznych baz danych, służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej systematycznie gromadzi, opracowuje i upowszechnia informacje zawodowe na terenie województwa.

Znaczna liczba udzielonych informacji zawodowych wynika z aktywnego uczestnictwa pracowników Wydziału w licznych giełdach i targach pracy, a także w organizowanych we wszystkich powiatowych miastach regionu

Piknikach Rodzinych w ramach Dni Województwa Świętokrzyskiego.

Cykl trzynastu imprez zorganizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego oraz poszczególne starostwa powiatowe miał na celu promocję regionu oraz działań placówek i instytucji podległych Samorządowi Województwa. W ramach realizowanych zadań ustawowych dotyczących udzielania informacji o możliwościach i zakresie pomocy świadczonej przez publiczne służby zatrudnienia Wojewódzki Urząd Pracy zaangażował się w organizację tego przedsięwzięcia poprzez utworzenie stoiska promocyjnego, na którym prezentowane były publikacje dotyczące bieżącej sytuacji na lokalnym rynku pracy, informatory i broszury na temat możliwości kształcenia w systemie szkolnym i kursowym oraz ulotki tematyczne promujące usługi publicznych służb zatrudnienia. Doradcy zawodowi udzielali informacji o poszukiwanych w województwie zawodach i specjalnościach, wymaganiach i oczekiwaniach pracodawców oraz udzielali wskazówek, jak przygotować profesjonalne dokumenty aplikacyjne.

- W związku z realizacją zadania w zakresie upowszechniania informacji zawodowych na terenie województwa w 2009r. Wydział opracował pod względem merytorycznym dziewięć tematycznych ulotek, które zostały przekazane do powiatowych urzędów pracy. Materiały te wykorzystywane są przez doradców zawodowych i liderów Klubów Pracy w trakcie porad indywidualnych i grupowych oraz zajęć aktywizacyjnych.

Wydział przygotował również poradnik dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy pn. „*Aktywny na rynku pracy*”, którego wydanie jest zaplanowane na 2010 rok. Publikacja stanowi kompendium wiedzy niezbędnej osobom w aktywnym poszukiwaniu pracy.

Ponadto informacje dotyczące możliwości skorzystania z pomocy doradcy zawodowego i uczestnictwa w zajęciach aktywizacyjnych wraz z aktualnym terminarzem spotkań grupowych zamieszczone są na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w zakładce CliPKZ.

Na stronie tej dostępna jest również pełna oferta usług skierowanych do pracodawców. Dotyczy ona pomocy udzielanej przez doradców zawodowych pracodawcom zainteresowanym przeprowadzeniem rekrutacji i selekcji pracowników, a także restrukturyzującym zatrudnienie w swojej firmie.

2. Zajęcia aktywizacyjne

Zgodnie z **art. 8 ust. 8 pkt 3** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej prowadzą zajęcia aktywizujące na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy.

- **W 2009 roku z zajęć aktywizacyjnych skorzystało 30 osób.** Celem zajęć było przygotowanie uczestników do samodzielnego poszukiwania zatrudnienia. Podczas zajęć omówiono zagadnienia dot. m.in.: metod poszukiwania pracy, właściwego przygotowania życiorysu zawodowego i listu motywacyjnego, autoprezentacji podczas rozmowy z pracodawcą oraz zakładania własnej działalności gospodarczej.

W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Skarżysku -Kamiennej doradcy zawodowi z Wojewódzkiego Urzędu Pracy przeprowadzili zajęcia aktywizacyjne dla 24 osób bezrobotnych z powiatu skarżyskiego. Podczas warsztatów poruszono zagadnienia dot. sytuacji na rynku pracy w kraju, zasad sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej.

3. Współpraca z partnerami rynku pracy

- W ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, ogłoszonego w dniach 5-11 października przez Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej, Wojewódzki Urząd Pracy wraz z Kuratorium Oświaty, Świętokrzyskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli oraz Świętokrzyską Wojewódzką Komendą OHP zorganizował **konferencję pn. „Poradnictwo zawodowe - różnorodność obszarów działań doradczych”**.

Patronat nad konferencją objęli **Bożentyna Palka-Koruba - Wojewoda Świętokrzyski** oraz **Adam Jarubas - Marszałek Województwa Świętokrzyskiego**.

Jako prelegentów pozyskano autorytety w dziedzinie poradnictwa zawodowego. Przedstawiciele Krajowego Narodowego Forum Doradztwa Kariery - dr Czesław Noworol oraz Włodzimierz Trzeciak - szeroko omówili zagadnienie całożyciowego doradztwa kariery, a także nowe trendy pojawiające się w poradnictwie zawodowym. Doradca Zarządu Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan - dr Jacek Męcina - przedstawił wyzwania zarządzania zasobami ludzkimi w perspektywie rynku pracy i prawa pracy.

Podczas konferencji swoim doświadczeniem i spostrzeżeniami dotyczącymi realizowanych zadań podzielili się także wieloletni praktycy i specjaliści zajmujący się problematyką poradnictwa zawodowego i rynku pracy w województwie.

W konferencji, w której uczestniczyło łącznie **280 osób**, udział wzięli: przedstawiciele samorządów województwa i powiatów, pracownicy publicznych służb zatrudnienia, dyrektorzy i kadra pedagogiczna szkół, przedstawiciele uczelni wyższych oraz instytucji i partnerów rynku pracy.

➤ Powiatowe Urzędy Pracy

Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował dla doradców zawodowych i liderów klubów pracy powiatowych urzędów pracy:

- Spotkanie informacyjne dotyczące wymiany bieżących doświadczeń w prowadzeniu poradnictwa zawodowego i pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy. Część spotkania, przeprowadzona przez Firmę Szkoleniowo-Doradczą FPL Sp. z o.o. z Łodzi, poświęcona została prezentacji autorskich testów wykorzystywanych w poradnictwie zawodowym. Łącznie w spotkaniu uczestniczyło 29 pracowników powiatowych urzędów pracy.
- Szkolenie na temat elastycznych form zatrudnienia, którego zasadniczą część poprowadził Zastępca Głównego Inspektora Pracy. Łącznie w szkoleniu uczestniczyło 31 osób.
- Szkolenie pn. „Pomysł na biznes - doradztwo z zakresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej” przeprowadzone przez Krakowskie Centrum Dialogu Społecznego, w którym uczestniczyło 14 pracowników powiatowych urzędów pracy.
- Szkolenie pn. „Zawodownawstwo - istota i cele” przeprowadzone przez Europejskie Centrum Kształcenia „Eureka” z Lublina. Uczestniczyło w nim 16 osób.

W ramach współdziałania z powiatowymi urzędami pracy, w zakresie wynikającym z **art. 8 ust. 8 pkt 5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**, organizowane były spotkania z doradcami zawodowymi, podczas których omawiano kwestie związane z opracowywaniem i realizowaniem dla bezrobotnych i poszukujących pracy indywidualnych planów działań (IPD). Zaproponowano prowadzenie cyklicznych konsultacji dotyczących procedury realizacji IPD oraz pomocy psychologicznej w określeniu predyspozycji zawodowych.

W odpowiedzi na pismo Powiatowego Urzędu Pracy w Skarżysku-Kam. zaopiniowano przesłaną do konsultacji procedurę realizacji Indywidualnego Planu Działania dla osób bezrobotnych. Po dokonaniu szczegółowej analizy opracowanych przez Urząd dokumentów na spotkaniu w siedzibie PUP w Skarżysku-Kam. przekazano uwagi merytorycznym pracownikom.

Ponadto pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyli w giełdach i targach pracy organizowanych przez powiatowe urzędy pracy, podczas których udzielali informacji związanych z ofertą kursów i szkoleń, usługami rynku pracy, formami pomocy świadczonej przez publiczne służby zatrudnienia oraz możliwościami dofinansowania działalności gospodarczej.

W 2009 roku Wydział Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej zorganizował stoisko informacyjno-promocyjne podczas:

- XII Ogólnopolskich Targów Pracy zorganizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach w dniu 06.04.2009r.,
- Giełdy Pracy w Skarżysku-Kam. zorganizowanej przez Powiatowy Urząd Pracy w dniu 20.05.2009r.,
- XIX Giełdy Pracy dla Młodzieży zorganizowanej przez Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach w dniu 29.09.2009r.,
- Akademickiej Giełdy Pracy zorganizowanej w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery przez Miejski Urząd Pracy w Kielcach w dniu 06.10.2009r.,
- Giełdy Pracy zorganizowanej przez PUP w Skarżysku-Kam. w dniu 21.10.2009r.

Pracodawcom obecnym na targach przedstawiono pełną ofertę usług WUP w zakresie doboru kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy, wspierania rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników oraz działań outplacementowych w przypadku ewentualnych zwolnień grupowych.

➤ **Szkoły ponadgimnazjalne**

W ramach współpracy z placówkami oświatowymi doradcy zawodowi prowadzili orientację zawodową dla młodzieży uczącej się ze szkół ponadgimnazjalnych naszego województwa. Podczas zajęć warsztatowych poruszano zagadnienia związane z wyborem zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej. Ponadto młodzież miała okazję określić własne zainteresowania i preferencje zawodowe. Dużo miejsca poświęcono przedstawieniu nowych trendów na regionalnym i krajowym rynku pracy. Łącznie w zajęciach uczestniczyło 274 uczniów.

W październiku 2009r. podczas Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery – pracownicy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przeprowadzili warsztaty dotyczące wyboru drogi zawodowej dla dwóch grup młodzieży uczącej się ze szkół ponadgimnazjalnych z Daleszyc i Łopuszna.

➤ **Szkoły wyższe**

W zakresie świadczenia i rozwijania usług poradnictwa zawodowego Wojewódzki Urząd Pracy współdziała ze szkołami wyższymi, Akademickimi biurami Karier oraz organizacjami studenckimi.

W ramach Projektu „**AIESec dla Społeczeństwa**” doradcy zawodowi przeprowadzili dla grupy studentów zajęcia warsztatowe pn. „Autoprezentacja w rozmowie kwalifikacyjnej” oraz „Kreatywność Twoją szansą na rynku pracy”.

W listopadzie i grudniu 2009r. studentki II roku pedagogiki pracy z doradztwem zawodowym Uniwersytetu Humanistyczno - Przyrodniczego Jana Kochanowskiego odbywały praktykę zawodową w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Kielcach. Organizację i opiekę merytoryczną powierzono doradcom zawodowym z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Podczas praktyki studentki zapoznały się z profesjonalnymi działaniami w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej oraz tworzeniem indywidualnego warsztatu pracy doradcy zawodowego z uwzględnieniem doboru metod, technik i narzędzi stosowanych w pracy doradczej.

➤ **Świętokrzyska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy**

Kontynuowana była współpraca z Centrum Edukacji i Pracy działającym przy Świętokrzyskiej Wojewódzkiej Komendzie OHP w zakresie wymiany informacji oraz promowania usług świadczonych przez Centrum poprzez uczestnictwo doradców zawodowych w zorganizowanych przez ŚWK OHP Ogólnopolskich „Jesiennych Targach Pracy” w Wyższej Szkole Umiejętności w Kielcach. Młodzieży odwiedzającej targi udostępniono kompleksową informację dotyczącą zasad poruszania się po rynku pracy w formie różnorodnych publikacji.

➤ **Współpraca z pracodawcami**

W dniu 23 stycznia 2009r. Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował **seminarium szkoleniowe nt. „Instytucjonalne wsparcie dla pracowników zwalnianych z przyczyn dotyczących zakładów pracy”**, w którym uczestniczyli przedstawiciele Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia i powiatowych rad zatrudnienia, Państwowej Inspekcji Pracy, Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz reprezentanci organizacji związków zawodowych i organizacji pracodawców. Pracownik Wydziału przedstawił prezentację nt. zakresu pomocy dla zwalnianych pracowników dot. wsparcia psychologicznego, pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego, szkoleń i innych form wsparcia udzielanych przez publiczne służby zatrudnienia.

W przedsiębiorstwie RR Donnelley Kielce S.A., które w lutym 2009r. przeprowadzało zwolnienia grupowe pracowników, doradcy zawodowi z Centrum w ramach dyżuru udzielili porad indywidualnych zainteresowanym osobom, dotyczących możliwości przekwalifikowania oraz pozyskania dofinansowania własnej działalności gospodarczej. Osoby te zostały również objęte wsparciem psychologicznym.

W związku z planowanym do końca 2010r. rozformowaniem niektórych wojskowych komend uzupełnień w województwie świętokrzyskim został podpisany list intencyjny pomiędzy **Wojewódzkim Sztabem Wojskowym w Kielcach**, Wojskową Komendą Uzupełnień Kielce-Bukówka a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Kielcach. Na jego mocy WUP zobowiązał się do świadczenia

usług poradnictwa zawodowego na rzecz zwalnianych pracowników z planowanych do likwidacji instytucji.

Ponadto opracowano, wydano i rozdystrybuowano podczas giełd i targów pracy ulotkę informacyjną pn. „Oferta dla pracodawców - rekrutacja i selekcja kandydatów do pracy”.

➤ **Organizacje pozarządowe**

Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował spotkanie informacyjne dla trzynastu członków **Akcji Katolickiej i Świętokrzyskiego Centrum Aktywizacji Zatrudnienia Kobiet** pn. „Poradnictwo zawodowe w urzędach pracy oraz informacja o projektach realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”.

Doradcy zawodowi wzięli również udział w zorganizowanej przez **Parafialny Oddział Akcji Katolickiej przy Parafii św. Józefa Robotnika w Kielcach** Giełdzie Pracy, podczas której udzielali informacji z zakresu metod poszukiwania pracy oraz usług świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia.

➤ **Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli**

Od kilku lat Wojewódzki Urząd Pracy współpracuje ze Świętokrzyskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli. W 2009r. po raz kolejny doradca zawodowy uczestniczył w pracach Komisji Oceniającej Wnioski w ramach VII edycji **konkursu „Moje wymarzone miejsce pracy”**, a także wziął udział w konferencji otwierającej Konkurs i przedstawił prezentację nt. rynku pracy w województwie świętokrzyskim. Dla uczestników Konkursu przeprowadzono w siedzibie WUP zajęcia pn. „Moja droga do zawodu”, z których skorzystało 59 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz nauczyciele i pedagodzy.

➤ **NSZZ „Solidarność” – Region Świętokrzyski**

W roku 2009 kontynuowano współpracę z NSZZ „Solidarność” – Region Świętokrzyski. Podczas seminarium szkoleniowego, zorganizowanego przez WUP, dotyczącego działań outplacementowych podejmowanych przez instytucje i partnerów rynku pracy Przewodniczący Zarządu Regionu Świętokrzyskiego NSZZ „Solidarność” Waldemar Bartosz przybliżył praktyczne sposoby wykorzystania form wsparcia dla pracowników w sytuacji rozwiązywania stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy.

W ramach projektu „Praca, kwalifikacje, rodzina - lepsza przyszłość!” NSZZ „Solidarność” zorganizował konferencję, podczas której doradca zawodowy z Wojewódzkiego Urzędu Pracy wygłosił prelekcję pn. „Elastyczne formy zatrudnienia jako forma ograniczenia bezrobocia”. Ponadto prezentacje

swoje wygłosili przedstawiciele Państwowej Inspekcji Pracy oraz pracownicy naukowcy Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego. W konferencji udział wzięły m.in. organizacje pracodawców oraz związki zawodowe.

Przedstawiono znaczenie elastycznych form zatrudnienia i organizacji pracy oraz wpływu, jaki wywierają one na wzrost adaptacyjności przedsiębiorstw i godzenie życia zawodowego i prywatnego.

➤ **Współpraca z mediami**

Pracownicy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej uczestniczyli w dwóch audycjach radiowych, z których jedna poświęcona była przedstawieniu usług informacji i poradnictwa zawodowego świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia, a druga promowała elastyczne formy zatrudnienia poprzez ukazanie korzyści wynikających z ich stosowania zarówno dla pracodawców, jak i pracowników. Ponadto pracownicy pełnili dyżury telefoniczne udzielając informacji zainteresowanym słuchaczom.

5.5. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ DLA BEZROBOTNYCH

Realizacja działań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wynikała z **art. 8 ust. 1 pkt. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** oraz postanowień **Uchwały Nr XXVIII/474/09 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2009 roku.**

Podstawowymi aktami prawnymi koordynującymi sferę zabezpieczenia społecznego w ramach Unii Europejskiej są:

- **rozporządzenie Rady EWG nr 1408/71** z 14.06.1971r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin przemieszczających się w granicach Wspólnoty (Dz. Urz. WE L. 149 z 5.07.1971 z późn. zm.),
- **rozporządzenie (wykonawcze) Rady EWG Nr 574/72** z dnia 21.03.1972r. ustalające sposób wykonywania rozporządzenia Nr 1408/71.

Krajowe przepisy koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego określają przede wszystkim:

- **ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** (t.j. Dz. U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.),

- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009r. w sprawie *szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, dodatku szkoleniowego, stypendium i dodatku aktywizacyjnego* (Dz. U. z 2009r., Nr 136, poz.1118).

Obowiązkiem bezpośrednio związanym ze **swobodnym przepływem osób**, który przyjęła Polska po wstąpieniu do Unii Europejskiej, jest przestrzeganie i realizacja zadań dotyczących **koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego** w zakresie świadczeń dla bezrobotnych z państw Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (UE/EOG).

1. Podstawowe zasady koordynacji

Celem przepisów wspólnotowych jest skoordynowanie krajowych systemów ubezpieczeń na wypadek bezrobocia. Oznacza to, iż na poziomie Wspólnoty funkcjonują przepisy, których zasadniczym celem jest umożliwienie obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej korzystania z podstawowej swobody, tj. **prawa do wolnego przepływu osób w obrębie Unii Europejskiej**.

Koordynacja systemów zabezpieczeń społecznych opiera się na czterech głównych zasadach:

- równego traktowania,
- stosowania ustawodawstwa tylko jednego państwa członkowskiego,
- sumowania okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania,
- zachowania praw nabytych.

Wojewódzki Urząd Pracy realizuje zadania Samorządu Województwa wynikające z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, a **w szczególności**:

- pełni funkcję instytucji właściwej,
- przyjmuje i rozpatruje wnioski bezrobotnych o wydanie odpowiednich zaświadczeń w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia (formularze E 301, E 302, E 303),
- wydaje decyzje w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia dla osób bezrobotnych z krajów Unii Europejskiej.

2. Obowiązujące formularze z serii E 300 stosowane w koordynacji

Formularz E 301 - dotyczy okresów zaliczanych przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych. Zasada sumowania okresów zatrudnienia i ubezpieczenia umożliwi uzyskanie świadczeń z tytułu bezrobocia obywatelowi Unii Europejskiej/ Europejskiego Obszaru Gospodarczego (UE/EOG), który

posiada okresy zatrudnienia i ubezpieczenia w dwóch lub więcej państwach członkowskich. **Potwierdzeniu na formularzu E 301 podlegają tylko okresy zatrudnienia i ubezpieczenia, nie uwzględnia się natomiast okresów prowadzenia działalności na własny rachunek.**

Okresy zatrudnienia i ubezpieczenia potwierdzane są przez **instytucję właściwą danego kraju**, w Polsce jest to **właściwy miejscowo wojewódzki urząd pracy.**

Prawo do zasiłku dla osób bezrobotnych przysługuje na podstawie ustawodawstwa kraju ostatniego zatrudnienia, bądź kraju ojczystego, do którego powraca osoba bezrobotna. Osoba zainteresowana występuje z wnioskiem o wydanie formularza E 301 do instytucji właściwej w kraju, w którym była ostatnio zatrudniona.

Formularz E 302 - dotyczy członków rodziny osoby bezrobotnej, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu zasiłku dla bezrobotnych. Formularz ten wydawany jest do państw, których ustawodawstwo uzależnia wysokość świadczeń z tytułu bezrobocia od liczby członków rodziny pozostającej na utrzymaniu osoby bezrobotnej. Formularz E 302 **ważny jest przez okres 12 miesięcy** od daty wydania.

Formularz E 303 - dotyczy transferu zasiłku dla bezrobotnych. Osoby zamieszkujące w jednym z państw członkowskich mają prawo szukać pracy na terenie całego obszaru UE/EOG. Jeśli jest to bezrobotny z prawem do zasiłku, będzie mu przysługiwało prawo do kontynuacji wypłaty zasiłku w wysokości netto ustalonej w Polsce, wypłacanego w państwie, w którym aktualnie poszukuje pracy w przeliczeniu na jego walutę. Prawo to zachowa **maksymalnie przez 3 miesiące.**

W celu wyjazdu w poszukiwaniu pracy do krajów UE/EOG należy złożyć w wojewódzkim urzędzie pracy, właściwym dla miejsca zamieszkania, **wniosek o wydanie zaświadczenia E 303** i podać dokładną datę wyjazdu oraz kraj docelowy. Od daty wyjazdu określonej w formularzu E 303 zainteresowany ma tylko **7 dni na podróż do wybranego państwa i zarejestrowanie się** w tamtejszym urzędzie pracy. Osoby bezrobotne, w kraju w którym poszukują pracy, **są tak samo traktowane jak rodzimi bezrobotni i zobowiązane do przestrzegania tych samych praw.**

Jeżeli zainteresowany znajdzie pracę, zostaje automatycznie objęty ustawodawstwem danego państwa. Jeśli nie, to aby

zachować swoje prawo do zasiłku w Polsce, musi wrócić do kraju przed upływem 3-miesięcznego okresu i zgłosić się w swoim urzędzie pracy. Wtedy wypłata zasiłku w Polsce zostanie wznowiona, aż do końca przysługującego okresu. **Z transferu zasiłku można skorzystać tylko jeden raz między dwoma okresami uprawniającymi do zasiłku.** Osoba bezrobotna udająca się za granicę w celu poszukiwania pracy powinna pobrać z Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ), potwierdzającą prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych.

W roku 2009 Wojewódzki Urząd Pracy realizując zadania z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wydał:

- **724 decyzje przyznające zasiłek dla obywateli polskich, z uwzględnieniem zatrudnienia na formularzu E 301 w krajach UE/EOG** (dotyczy to Polaków powracających z takich państw jak: Słowacja - 1, Słowenia - 1, Szwajcaria - 2, Austria -3, Cypr - 3, Belgia -5, Finlandia - 5, Szwecja - 7, Francja - 10, Hiszpania - 12, Norwegia - 12, Islandia - 18, Dania - 22, Włochy - 26, Czechy - 27, Niemcy - 27, Holandia - 45, Irlandia - 46, Wielka Brytania - 452), w roku 2008 wydano 405 decyzji przyznających prawo do zasiłku,
- **44 decyzje odmawiające przyznania prawa do zasiłku dla osób bezrobotnych powracających z obszaru UE/EOG** w związku z niespełnieniem warunków przewidzianych w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Belgia - 1, Cypr - 1, Czechy - 1, Finlandia - 1, Hiszpania - 1, Norwegia - 1, Słowacja - 1, Szwecja - 1, Dania - 2, Włochy - 2, Niemcy - 4, Irlandia - 6, Holandia - 7, Wielka Brytania - 15), w roku 2008 wydano 10 decyzji odmownych,

wydano także:

- **188 decyzji przyznających prawo do zasiłku transferowego** obywatelom Polski na podstawie przedłożonych formularzy E 303, wystawionych przez zagraniczne instytucje właściwe (Irlandia -143, Norwegia - 18, Wielka Brytania - 8, Islandia - 7, Finlandia - 4, Hiszpania - 2, Włochy - 1, Niemcy - 1, Francja - 1, Dania - 1, Czechy - 1, Austria - 1), w roku 2008 wydano 56 decyzji przyznających prawo do transferu zasiłku,
- **141 formularzy E 301 dla obywateli polskich wyjeżdżających do krajów UE/EOG**, w roku 2008 wydano 60 formularzy E 301,

- **26 formularzy E 302 dla obywateli polskich starających się o zasiłek w jednym z krajów UE/EOG**, w roku 2008 nie wydano żadnego formularza E 302,
- **6 formularzy E 303 uprawniających polskich obywateli do zasiłku transferowego** (kraj: Czechy - 1, Hiszpania - 1, Irlandia -1, Norwegia - 1, Portugalia - 1, Wielka Brytania - 1), w roku 2008 wydano 5 formularzy.

Pracownicy zajmujący się *koordynacją* brali udział w **Targach i Gieldach Pracy** oraz uroczystościach samorządowych, gdzie udzielali informacji oraz przekazywali ulotki i publikacje nt. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W ramach codziennych kontaktów telefonicznych lub wizyt interesantów w Urzędzie **pracownicy udzielili ponad 3 tys. porad indywidualnych** - w zakresie uzyskania formularzy E 301, E 302, E 303, informacji nt. warunków życia i pracy, ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, podatków oraz instytucji właściwych z zakresu bezrobocia. Ponadto udzielano informacji o adresach placówek dyplomatycznych w krajach Unii Europejskiej. Rozdawano również ulotki tematyczne.

W dniu 22.10.2009r. zostało zorganizowane spotkanie dla pracowników Miejskiego i Powiatowych Urzędów Pracy z województwa świętokrzyskiego realizujących zadania z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Spotkanie miało na celu przekazanie informacji nt. zagadnień z koordynacji oraz usprawnienie współpracy pomiędzy ww. Urzędami a Wojewódzkim Urzędem Pracy.

W ramach popularyzacji zagadnień z zakresu koordynacji udzielono wywiadów do lokalnej prasy (Echo Dnia), uczestniczono w tematycznych audycjach radiowych (Polskie Radio Kielce). Na bieżąco aktualizowana była strona internetowa Urzędu.

Wojewódzki Urząd Pracy w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego współpracuje z takimi instytucjami jak:

- **Narodowy Fundusz Zdrowia – Oddział Wojewódzki** - przesyłając informację o osobach z krajów UE/EOG podlegających ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu pobierania w Polsce zasiłku transferowego (formularz E 303/3),
- **Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej** – Departament Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego, **pełniące rolę Instytucji Łącznikowej** - przesyłając rozliczenie pobranego zasiłku transferowego przez osoby bezrobotne - obywateli krajów UE/EOG (formularz E 303/4), a także pisma w przypadku trudności w uzyskaniu formularza E 301 z instytucji właściwych,

- **instytucje właściwe państw członkowskich** - wysyłanie formularzy E 303/2, E 303/4, E 303/5 a także informacji dotyczących uzyskania formularza E 301,
- **Miejski i Powiatowe Urzędy Pracy** - przesyłając wydane postanowienia i decyzje celem realizacji,
- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** - uzyskanie informacji o okresach ubezpieczenia i opłatach składek na Fundusz Pracy osoby wnioskującej o wydanie formularza E 301,
- **pracodawcy** - uzyskanie potwierdzenia okresu zatrudnienia dotyczącego osoby wnioskującej o wydanie formularza E 301,
- **Urzędy Skarbowe** - uzyskanie informacji o dochodach członków rodziny osoby wnioskującej o wydanie formularza E 302,
- **wojewódzkie urzędy pracy** - przekazywanie spraw zgodnie z art. 65 § 1 kpa,
- **Solvit** - przekazanie dokumentacji celem ostatecznego załatwienia, w przypadku trudności w uzyskaniu formularza E 301.

5.6. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PRAWA SWOBODNEGO PRZEPLYWU PRACOWNIKÓW MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Realizacja działań w zakresie prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii wynikała z **art. 8 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** oraz postanowień **Uchwały Nr XXVIII/474/09 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2009 roku.**

Wymiana informacji na temat rynków pracy w krajach Unii Europejskiej poprzez Europejskie Służby Zatrudnienia EURES

Program EURES został utworzony na mocy Decyzji Komisji Europejskiej z dnia 23 grudnia 2002 roku wprowadzającej rozporządzenie Rady (EWG) nr 1612/68 dotyczące obsadzania wolnych miejsc pracy i podań o pracę C (2002) 5236 (2003/8/EC). Funkcjonowanie struktur EURES warunkuje także **status EURES**, stanowiący przez EUROPEJSKIE BIURO KOORDYNACJI zgodnie z art. 21 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1612/68.

Działania EURES obejmują w szczególności pośrednictwo pracy oraz doradztwo z zakresu warunków życia i pracy oraz sytuacji na rynku pracy w krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Działania EURES polegają na udzielaniu pomocy osobom bezrobotnym, poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia, a pracodawcom w pozyskaniu pracowników o określonych kwalifikacjach zawodowych oraz informowanie o sytuacji na rynkach pracy w krajach Unii Europejskiej (obecnie 27 państw) i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Islandia, Liechtenstein, Norwegia) oraz Szwajcarii.

Sieć EURES składa się i działa w oparciu o dwa główne komponenty:

- **sieć ludzką**; posiadającą własną strukturę organizacyjną na poziomie europejskim i krajów członkowskich EURES,
- **sieć informatyczną**; istotą EURES jest zarządzany na poziomie europejskim **Europejski Portal Mobilności Zawodowej**; najważniejszy portal UE dotyczący mobilności na rynku pracy, oferujący dostęp do ofert pracy w krajach Unii; adres strony: www.eures.europa.eu .

Kadra EURES

W województwie usługi EURES świadczą publiczne służby zatrudnienia: Wojewódzki Urząd Pracy we współpracy z Miejskim i Powiatowymi Urzędami Pracy. W ramach tych jednostek zatrudnionych było **17 pracowników** pełniących funkcje:

- **Kierownika Linowego, Doradcy EURES, Asystenta EURES** w Wojewódzkim Urzędzie Pracy,
- **14 pośredników pracy** realizujących zadania EURES - w Miejskim Urzędzie Pracy w Kielcach oraz wszystkich Powiatowych Urzędach Pracy województwa świętokrzyskiego.

Sposób działania EURES

Każda osoba zainteresowana uzyskaniem zatrudnienia poprzez EURES w innym kraju Unii Europejskiej może uzyskać informacje o zagranicznych ofertach pracy:

- bezpośrednio przez Internet, wchodząc na stronę internetową EURES: www.eures.europa.eu zawierającą bazę danych o wolnych miejscach pracy. Oferty umieszczane w ramach sieci EURES są weryfikowane pod względem wiarygodności i na bieżąco aktualizowane,
- biorąc udział w rekrutacjach, których realizacją zajmują się doradcy, asystenci EURES oraz pośrednicy pracy realizujący zadania EURES zatrudnieni w urzędach pracy.

Realizacja działań EURES

Funkcjonowanie Europejskich Służb Zatrudnienia oparte jest na realizacji działań promocyjnych i doradczych dot. mobilności zawodowej w Unii Europejskiej

w ramach **grantów EURES** zatwierdzanych przez Komisję Europejską. Realizując założenia ujęte w grantach Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził w 2009 roku **3 szkolenia** dla pracowników publicznych służb zatrudnienia (kadra Wojewódzkiego, Miejskiego oraz Powiatowych Urzędów Pracy). Celem szkoleń było nabycie przez kadre EURES wiedzy nt. budowania pozytywnego wizerunku sieci EURES oraz prezentacja zagadnień EURES, celów marketingowych i omówienie planowanych działań na lata 2009-2010.

W 2009 roku z usług sieci EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy skorzystało około **5.200 osób** (w tym poradnictwo indywidualne i na odległość oraz spotkania grupowe).

Przeprowadzono **4 spotkania** z osobami poszukującymi pracy oraz studentami i absolwentami („*Rynek pracy w Polsce i Unii Europejskiej*”); „*Poszukiwanie pracy za granicą (EURES)*”; „*Absolwent na rynku pracy*” oraz spotkanie z osobami bezrobotnymi w Powiatowym Urzędzie Pracy w Skarżysku-Kamiennej). Celem spotkań było zapoznanie uczestników z funkcjonowaniem Europejskich Służb Zatrudnienia EURES; zagadnieniem i możliwościami mobilności zawodowej w krajach UE, koordynacją systemów zabezpieczeń społecznych, warunkami życia i pracy w krajach UE oraz funkcjonującymi portalami prac sezonowych z Europie.

Ponadto osoby uczestniczące w ww. działaniach uzyskały wiedzę nt. sytuacji na lokalnych rynkach pracy, wymagań pracodawców odnośnie potencjalnych pracowników, dostępnych ofert pracy, wypełniania i przygotowania odpowiednich dokumentów aplikacyjnych niezbędnych w procesach rekrutacyjnych realizowanych w krajach Unii Europejskiej.

W ramach prowadzenia inicjatyw mających na celu budowanie kreatywnego marketingu społecznego kadra EURES skontaktowała się (poradnictwo na odległość, korespondencja) ponad **220 razy z instytucjami zewnętrznymi** w tym: Akademickimi biurami Karier, Gminnymi Centrami Informacji oraz organizacjami pozarządowymi.

Opracowano i podpisano „**Deklarację o współpracy w ramach sektora absolwentów**” z wyższymi uczelniami z województwa świętokrzyskiego. Deklaracja dotyczyła nawiązania współpracy oraz zintensyfikowania działań informacyjnych i promocyjnych EURES skierowanych do sektora absolwentów, jako ważnego odbiorcy usług sieci EURES.

Doradca EURES uczestniczył w **posiedzeniu Zarządu Izby Rzemieślników i Przedsiębiorców** w Mniowie w dniu **19.06.2009r.** Celem udziału w spotkaniu było przekazanie odpowiedniej wiedzy na temat mobilności na europejskim rynku pracy przedstawicielom: związków zawodowych, władz lokalnych i regionalnych, organizacji pracodawców i innych organizacji pozarządowych.

Dodatkowo opublikowano artykuł promocyjny pt. „**Bądź mobilnym pracodawcą razem z EURES**” w dzienniku Gazeta Wyborcza w dniu 9 marca 2009r.

W okresie **styczeń - grudzień 2009 roku** w ramach **132 ofert pracy** nadesłanych w ramach sieci EURES dostępne były **1.683 stanowiska pracy**. Realizując powyższe oferty wysłano do pracodawców w krajach Unii Europejskiej **77 podań o pracę**. W przypadku „ofert otwartych” (które stanowiły **66%** wszystkich nadesłanych ofert pracy EURES) osoby zainteresowane przesyłały dokumenty aplikacyjne bezpośrednio do pracodawców.

Oferty pracy pochodziły głównie z: Wielkiej Brytanii, Holandii, Cypru, Norwegii i Niemiec. Rekrutacje skierowane były przede wszystkim do osób poszukujących pracy w zawodach: pracownicy hoteli i obsługi gastronomicznej, wykwalifikowani inżynierowie, opiekunowie do osób starszych, pracownicy sezonowi, pracownicy branży maszynowej (spawacze, tokarze, frezerzy) i operatorzy sprzętu oraz pracownicy przetwórstwa mięsnego. Oferty skierowane były do osób posługujących się głównie językiem angielskim w minimum podstawowym stopniu i posiadających kwalifikacje zawodowe poparte udokumentowanym stażem pracy.

Promując **Europejskie Służby Zatrudnienia** oraz ideę mobilności zawodowej w Europie kadra EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyła w:

- **XII Ogólnopolskich Targach Pracy** zorganizowanych przez Miejski i Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach oraz Targi Kielce w dniu 6 kwietnia 2009r.,
- **Parafialnej Geldzie Pracy** zorganizowanej przez Akcję Katolicką w dniu 28 kwietnia 2009r.,
- **Targach - Praca Kariera Rozwój** zorganizowanych przez Targi Kielce oraz Międzynarodową Organizację Studencką AIESEC Kielce na Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym w Kielcach w dniu 6 maja 2009r.,
- dwóch **Gieldach Pracy** zorganizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Skarżysku-Kamiennej w dniu 20 maja 2009r. oraz 21 października 2009r.,
- **VI Internetowej Geldzie Pracy** zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Handlową im. B. Markowskiego w Kielcach wraz z Wojewódzkim Urzędem Pracy i Powiatowym Urzędem Pracy w Kielcach w dniach 14–16 września 2009r.,
- **konferencji nt. „15-lecie Europejskich Służb Zatrudnienia EURES”** oraz w **Dniu Otwartym EURES** zorganizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku w dniach 18-19 września 2009r.,
- **Jesiennych Targach Pracy** zorganizowanych przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w imieniu Świętokrzyskiej Wojewódzkiej Komendy OHP w Kielcach oraz Wyższą Szkołę Umiejętności im. Stanisława Staszica w Kielcach w dniu 22 września 2009r.,

- **XIX Gieldzie Pracy dla Młodzieży** zorganizowanej przez Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach oraz Wyższą Szkołę Ekonomii i Prawa w Kielcach w dniu 29 września 2009r.,
- dwóch **Gieldach Pracy dla Osób Niepełnosprawnych** zorganizowanych przez Polską Organizację Pracodawców Osób Niepełnosprawnych w siedzibie Wyższej Szkoły Handlowej w Kielcach w dniu 4 listopada 2009r. oraz 16 grudnia 2009r.,
- **Targach Pracy** zorganizowanych przez Agencję Rozwoju Lokalnego i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Św. w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Św. w dniu 24 listopada 2009r.

Ponadto kadra EURES uczestniczyła również w Pikniku Samorządowym zorganizowanym przez Samorząd Województwa w dniu 30.05.2010r. w Parku Miejskim w Kielcach, a także w dniach 4-27.09.2009r. w cyklu spotkań w poszczególnych powiatach z okazji X-lecia Województwa - promujących **Dni Województwa Świętokrzyskiego**.

W ramach tych działań zorganizowano stanowisko EURES, udostępniono oferty pracy, materiały informacyjne nt. warunków życia i pracy w krajach UE, Europejskich Służb Zatrudnienia oraz koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w krajach UE/EOG. Ponadto osoby mogły uzyskać informacje dotyczące sposobów poszukiwania pracy, m.in. ulotki, broszury dotyczące planowania kariery zawodowej, metod poszukiwania pracy, sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej.

W wymienionych lokalnych inicjatywach brało udział około **15 tys. osób**, w tym osoby poszukujące pracy, bezrobotni oraz młodzież i studenci.

Ponadto doradca EURES wziął udział w cyklu gield pracy „**Work Abroad Tour 2009**” w Szwecji w **dniach 9-12 luty 2009r.** Udzielono ponad 90 porad osobom zainteresowanym pracą w Polsce. Przeprowadzono 2 prezentacje z informacjami na temat warunków życia i pracy w Polsce w bloku tematycznym: „**Living and working in Europe**”.

Doradca EURES brał również udział w **Europejskich Targach Pracy** w Poznaniu w dniach **26-28 października 2009r.**, w trakcie których udzielał informacji m.in. na temat poszukiwania pracy w Norwegii oraz pomagał w tłumaczeniach na stanowisku EURES Norwegia.

Wydział Obsługi Rynku Pracy we współpracy z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP, w ramach działań promocyjnych i informacyjnych, cyklicznie organizował spotkania informacyjne dotyczące warunków życia i pracy w krajach Unii Europejskiej, redagowania dokumentów aplikacyjnych, jak również korzystania z bazy ofert pracy EURES. Ponadto osoby zainteresowane dostępem do ofert pracy znajdujących się na Europejskim Portalu Mobilności Zawodowej, a także złożeniem aplikacji CV mogły skorzystać

z pomocy doradcy EURES oraz internetu znajdującego się w sali komputerowej Urzędu.

Osoby zainteresowane podjęciem pracy, uzyskaniem informacji na temat wolnych miejsc pracy w krajach Unii mogą zgłaszać się do doradcy i asystenta EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy - *Wydział Obsługi Rynku Pracy* lub do pośredników pracy zajmujących się zadaniami z zakresu EURES w każdym miejskim/powiatowym urzędzie pracy województwa świętokrzyskiego. Możliwy jest także kontakt przez pocztę elektroniczną e-mail.

Informacje dotyczące funkcjonowania EURES w województwie świętokrzyskim, a także aktualnej bazy ofert pracy znajdują się na stronie internetowej <http://www.wup.kielce.pl/eures>

Zainteresowane osoby mogą skorzystać również z następujących stron EURES:

- <http://www.eures.europa.eu>
- <http://www.eures.praca.gov.pl>

5.7. REALIZACJA INNYCH ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z MIĘDZYNARODOWYM PRZEPŁYWEM PRACOWNIKÓW

Obywatele polscy mogą podejmować pracę za granicą u pracodawców zagranicznych w trybie i na zasadach obowiązujących w kraju zatrudnienia oraz określonych w umowach międzyrządowych.

Wakacyjne zatrudnienie studentów

Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził nabór i wstępną kwalifikację osób zainteresowanych pracą wakacyjną w Niemczech, którzy znajdują zatrudnienie głównie w rolnictwie, hotelarstwie, gastronomii, przy sprzątanii budynków oraz w niewielkim stopniu w przemyśle.

Nabór ten przeprowadzony został pod koniec 2009 roku, natomiast zatrudnienie przypada na okres wakacyjny roku następnego.

O wakacyjne zatrudnienie u pracodawców niemieckich ubiegali się studenci/uczniowie:

- studiów wyższych dziennych, zaocznych i wieczorowych,
- szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem szkół ogólnokształcących),
- w wieku od 18 do 35 lat,
- posiadający dobrą lub bardzo dobrą znajomość języka niemieckiego (wymagany minimum 3-letni okres nauki języka niemieckiego),
- deklarujący gotowość pracy, przez co najmniej 2 miesiące w okresie wakacji.

Wojewódzki Urząd Pracy zakwalifikował **18 osób** zainteresowanych pracą wakacyjną w Niemczech.

Zaliczenie zatrudnienia za granicą

Wojewódzki Urząd Pracy, zgodnie z art. 89 ust. 1 *ustawy z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, na podstawie posiadanej lub otrzymanej od zainteresowanych dokumentacji, wydaje zaświadczenia zaliczające okres pracy za granicą u pracodawców zagranicznych do okresów pracy w Polsce w zakresie uprawnień pracowniczych.

W okresie **od 01.01.2009r. do 31.12.2009r.** wydano **11 zaświadczeń** zaliczających okresy pracy obywateli polskich w byłej NRD i CSRS.

5.8. PROWADZENIE REJESTRU AGENCJI ZATRUDNIENIA

Wojewódzki Urząd Pracy, działając w imieniu Marszałka Województwa, na mocy **art. 8 ust. 1 pkt 17** oraz **art. 18** *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 stycznia 2009r. *w sprawie agencji zatrudnienia* (Dz. U. z 2009r. Nr 17, poz. 91) **prowadzi od dnia 1 listopada 2005r. rejestr agencji zatrudnienia.**

Podstawę prawną do prowadzenia agencji zatrudnienia, jako regulowanej działalności gospodarczej, stanowią przepisy *ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej* (t.j. Dz.U. z 2007r., Nr 155, poz. 1095 z późn. zm.) oraz *ustawy z dnia 9 lipca 2003r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych* (Dz. U. z 2003r. Nr 166 poz. 1608 z późn. zm.).

Wpisowi do Rejestru podlega działalność gospodarcza polegająca na świadczeniu usług w zakresie:

- pośrednictwa pracy,
- doradztwa personalnego,
- poradnictwa zawodowego,
- pracy tymczasowej.

Rodzaje agencji zatrudnienia i zakres ich działania

- **Agencje pośrednictwa pracy:**
 - zajmują się pośrednictwem pracy na terenie Polski oraz pośrednictwem do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych,
 - udzielają pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy, w tym również nie zarejestrowanym w urzędzie pracy, w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia a pracodawcom w znalezieniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach.
- **Agencje doradztwa personalnego** świadczą dla pracodawców usługi w zakresie:
 - prowadzenia analizy zatrudnienia,

- określania kwalifikacji pracowników i ich predyspozycji zawodowych oraz innych cech niezbędnych do wykonywania określonej pracy,
 - wskazywania źródeł i metod pozyskania kandydatów na określone stanowiska pracy,
 - weryfikacji kandydatów pod względem oczekiwanych kwalifikacji i predyspozycji.
- **Agencje poradnictwa zawodowego** świadczą usługi polegające w szczególności na:
 - udzielaniu pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia,
 - udzielaniu informacji zawodowych,
 - udzielaniu pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych.
 - **Agencje pracy tymczasowej** kierują pracowników do pracodawcy użytkownika w celu wykonywania pracy tymczasowej.

Zgodnie z **art. 85 ust. 2 pkt 7** ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* agencja zatrudnienia od osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia:

- **może pobierać opłaty z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicę**, tj. kosztów poniesionych na: dojazd i powrót osoby skierowanej, wydanie wizy, badania lekarskie i tłumaczenia dokumentów (pod warunkiem wyszczególnienia tych opłat w umowie zawartej z osobą kierowaną do pracy za granicą). Z tytułu prowadzonej przez agencje działalności dozwolone jest również pobieranie opłat od pracodawców.
- **nie może, m.in. pobierać opłat od osób poszukujących zatrudnienia z tytułu: przedpłat, kaucji, wynajmu lokalu, opłat eksploatacyjnych, wynagrodzenia pracowników, wyjazdów pracowników agencji, rekrutacji, usług pocztowo-telekomunikacyjnych, druków, reklam i ogłoszeń prasowych.**

Podstawą legalnej działalności agencji zatrudnienia jest uzyskanie wpisu do rejestru prowadzonego przez Marszałka Województwa. Podmiot ubiegający się po raz pierwszy o wpis do rejestru otrzymuje **certyfiakat**.

Agencja zatrudnienia ma również obowiązek przedstawić do dnia 31 stycznia każdego roku informację o działalności agencji za rok poprzedni.

Marszałek Województwa przekazuje w formie elektronicznej ministrowi właściwemu ds. pracy **zbiorczą informację** o działalności agencji zatrudnienia w terminie **do 31 marca**.

Wojewódzki Urząd Pracy wykreśla agencję zatrudnienia z rejestru na wniosek bądź na skutek likwidacji podmiotu, nie wykazania działalności, w nadesłanej do dnia 31 stycznia każdego roku informacji o funkcjonowaniu agencji, naruszenia przepisów o prowadzeniu agencji zatrudnienia oraz w przypadku złożenia przez podmiot oświadczenia lub informacji niezgodnych z prawdą.

W 2009r. roku **wpisano** do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia (KRAZ) **7 nowych agencji**, **wykreślono** również **7**.

Na koniec 2009r. do KRAZ wpisanych było **38 agencji zatrudnienia** z terenu województwa świętokrzyskiego.

Liczba agencji zatrudnienia w województwie świętokrzyskim wg powiatów stan na 31.12.2009r.

POWIAT	Agencje pośrednictwa pracy w kraju	Agencje pośrednictwa pracy za granicą	Agencje doradztwa personalnego	Agencje poradnictwa zawodowego	Agencje pracy tymczasowej
Buski	1	2	1	1	-
Jędrzejowski	-	-	-	-	-
Kazimierski	-	-	-	-	-
Kielecki	1	1	-	-	1
m. Kielce	14	9	9	8	7
Konecki	1	1	0	0	0
Opatowski	-	-	-	-	-
Ostrowiecki	3	-	1	1	2
Pińczowski	1	1	-	-	1
Sandomierski	2	1	1	1	-
Skarżyski	1	-	-	-	-
Starachowicki	3	4	2	2	4
Staszowski	-	-	-	-	-
Włoszczowski	1	1	-	-	-
OGÓLEM:	28	20	14	13	15

W 2009r. za pośrednictwem agencji zatrudnienia **668 osób podjęło zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.**

Z przedłożonych sprawozdań dotyczących działalności wynika, że **agencje pośrednictwa pracy za granicą skierowały najwięcej osób do pracy:** we Włoszech - **458**, do Niemiec - **416**, Holandii - **145** i Francji - **76**.

Łącznie do pracy za granicą agencje zatrudnienia skierowały 1.132 osoby, w tym 668 kobiet.

Współpracowano również z Państwową Inspekcją Pracy w sprawach dotyczących przestrzegania przepisów regulujących działalność agencji zatrudnienia.

W ramach popularyzacji informacji dotyczących agencji zatrudnienia wydano ulotkę informacyjną „*Jak i gdzie szukać pracy – agencje zatrudnienia*”.

Wojewódzki Urząd Pracy udziela także informacji o agencjach zatrudnienia działających na terenie województwa świętokrzyskiego, jak również całego kraju, wszystkim osobom zainteresowanym, a także dokonuje aktualizacji KRAZ.

Wykaz agencji zatrudnienia, posiadających wpis do rejestru znajduje się w Krajowym Rejestrze Agencji Zatrudnienia, który jest dostępny na stronie internetowej www.kraz.praca.gov.pl. **Rejestr agencji zatrudnienia jest jawny i dostępny dla wszystkich osób zainteresowanych.**

Ponadto wykaz agencji zatrudnienia zarejestrowanych na terenie województwa świętokrzyskiego dostępny jest także na stronie internetowej: www.wup.kielce.pl.

5.9. PROWADZENIE REJESTRU INSTYTUCJI SZKOLENIOWYCH

Wojewódzki Urząd Pracy, na mocy **art. 8 ust. 1 pkt 13** oraz **art. 20 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004r. w sprawie rejestru instytucji szkoleniowych (Dz. U. Nr 236, poz. 2365) prowadzi od dnia 1 grudnia 2004r. Rejestr Instytucji Szkoleniowych (RIS).**

Każda instytucja szkoleniowa oferująca szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy może uzyskać zlecenie finansowane ze środków publicznych po wpisie do RIS.

Rejestr ułatwia służbom zatrudnienia poszukiwanie wykonawców usług szkoleniowych, dostosowywanie ofert programowych instytucji szkoleniowych do potrzeb rynku pracy oraz pozwala na racjonalne wydatkowanie środków publicznych przeznaczonych na szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy. Natomiast osobom, które są zainteresowane podniesieniem swoich kwalifikacji zawodowych umożliwi orientację na rynku ofert szkoleniowych.

Elektroniczna forma rejestru prowadzona na stronie internetowej (www.ris.praca.gov.pl) pozwala na dostęp do informacji z zakresu instytucji szkoleniowych nieograniczonej liczbie odbiorców.

W 2009 roku do Rejestru zostało wpisanych **50 nowych instytucji szkoleniowych**, natomiast **wykreślono - 30**. Łącznie w elektronicznym Rejestrze Instytucji Szkoleniowych na dzień 31.12.2009r. na terenie województwa świętokrzyskiego zarejestrowanych było **221 instytucji szkoleniowych**.

W ramach popularyzacji informacji dotyczących instytucji szkoleniowych wydano **ulotkę informacyjną** oraz opracowano **informator** o ofertach szkoleniowych wszystkich instytucji z terenu województwa świętokrzyskiego zarejestrowanych w RIS.

Ponadto na stronie internetowej (www.wup.kielce.pl) na bieżąco uzupełniano wykaz aktualnie działających instytucji szkoleniowych oraz zamieszczano bieżące informacje dotyczące RIS.

5.10. OPRACOWYWANIE ANALIZ RYNKU PRACY I BADANIE POPYTU NA PRACĘ ORAZ WSPÓLDZIAŁANIE Z ORGANAMI OŚWIATOWYMI, SZKOŁAMI I SZKOŁAMI WYŻSZYMI W HARMONIZOWANIU KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO Z POTRZEBAMI RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy na mocy **art. 8 ust. 1 pkt 3, 13 i 16 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** oraz postanowień **Uchwały Nr XXVIII/474/09 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2009 roku**:

- opracowuje analizy i informacje o sytuacji na rynku pracy województwa,
 - prowadzi badanie popytu na pracę, w tym monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
 - współpracuje z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży,
 - współdziała z właściwymi organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy,
 - upowszechnia opracowania analityczno-statystyczne i bieżące informacje o sytuacji na wojewódzkim rynku pracy.
- Realizując powyższe zadania Wojewódzki Urząd Pracy **opracował, wydał i upowszechnił następujące materiały i publikacje:**
- **„Informacja o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie”** (comiesięczna),
 - **„Informacja nt. zgłoszeń zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy, dokonanych zwolnień oraz zwolnień monitorowanych”** (comiesięczna),
 - **„Analiza i ocena sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2008 roku”**,
 - **„Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2008 roku”**,

- „*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie świętokrzyskim*” w 2008 roku i I półroczu 2009 roku,
- „*Bezrobotni zamieszkali na wsi w województwie świętokrzyskim w 2008 roku*”,
- *Biuletyn Informacyjny nr 3* dotyczący realizacji działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Opracowane materiały, zawierające analizę zjawisk dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy, pozwalają na formułowanie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia i szkolenia bezrobotnych.

Prognozowanie zmian zachodzących w strukturze zawodów i kwalifikacji na regionalnym rynku pracy oraz badanie oczekiwań pracodawców umożliwia samorządom, uczelniom i instytucjom szkoleniowym planowanie **kierunków kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym, jak również określanie obszarów szkoleń i przekwalifikowań** zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Publikacje są pomocnym źródłem informacji przy wydawaniu opinii przez Wojewódzką Radę Zatrudnienia w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, szkolenia zawodowego i zatrudnienia w regionie oraz w pracach Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego.

Biuletyny są kierowane do wszystkich podmiotów i instytucji, samorządów lokalnych i partnerów podejmujących działania zmierzające do ograniczania bezrobocia, jak również jednostek zainteresowanych udziałem w projektach finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Publikacje były przekazywane: samorządowi województwa, Województwie Świętokrzyskiemu, samorządom powiatowym (Starostom, Naczelnikom Wydziałów Oświaty, Dyrektorom Powiatowych Urzędów Pracy) oraz Kuratorium Oświaty, szkołom wyższym, instytucjom szkoleniowym, bibliotekom, organizacjom pracodawców, innym partnerom rynku pracy, jak również mediom (Radio Kielce, telewizja regionalna, prasa: Echo Dnia, Rzeczpospolita, Gazeta Wyborcza).

Opracowania analityczno - statystyczne oraz informacje o poziomie i strukturze bezrobocia są dostępne na stronie internetowej WUP www.wup.kielce.pl.

Na posiedzenia WRZ oraz konferencje tematyczne przygotowywane były również **prezentacje** o poziomie i strukturze bezrobocia, które dotyczyły m.in.:

- informacji o poziomie i strukturze bezrobocia w powiatach,
- poziomie i strukturze bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych,

- zmian na rynku pracy w branży budowlanej,
- relacji między rynkiem pracy i szkolnictwem zawodowym,
- rynku pracy Unii Europejskiej w perspektywie do 2020 roku.

Ponadto sporządzono i przekazano na posiedzenie WRZ „*Informację o bezrobotnych i ofertach pracy w zawodach w latach 2006-2008 i w I półroczu 2009 roku*”, która posłużyła wydaniu opinii dla Wojewody Świętokrzyskiego w celu ustalenia kryteriów wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców (zgodnie z art. 10 ust. 3 *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*).

➤ Wojewódzki Urząd Pracy w ramach współpracy z:

• samorządami powiatowymi

- zgromadził informacje z poszczególnych powiatów dotyczące uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne w roku szkolnym 2008/2009, które zostały zaprezentowane w materiale analityczno - statystycznym „*Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2008 roku*”.

Publikacja zawiera zbiorcze zestawienia dla powiatów i województwa, według szkół i kierunków kształcenia, z określeniem planów uczniów w zakresie dalszej nauki lub podejmowania pracy.

- upowszechnił **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie oraz materiały dotyczące młodzieży, bezrobotnych zamieszkałych na wsi, poziomu i struktury zawodowej bezrobotnych oraz zawodów deficytowych i nadwyżkowych.**

Celem opracowań była pomoc samorządom powiatowym w planowaniu kierunków kształcenia zgodnie z potrzebami występującymi na lokalnych rynkach pracy oraz wszystkim, którzy zajmują się kreowaniem efektywnej polityki kształcenia i zatrudnienia.

• uczelniami wyższymi

- zebrał dane o studentach rozpoczynających i kończących naukę w roku akademickim 2008/2009 (według kierunków kształcenia) z 15 uczelni wyższych, które zostały ujęte w opracowaniu „*Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2008 roku*”.

- upowszechnił publikacje dotyczące **sytuacji na rynku pracy w zakresie bezrobocia i monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.**

Celem opracowań była pomoc uczelniom w skorelowaniu kształcenia z polityką zatrudnienia.

- **Kuratorium Oświaty**

- upowszechnił **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz publikacje dotyczące **młodzieży, bezrobotnych zamieszkałych na wsi, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy oraz monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych**. Ponadto informował na bieżąco o **stanie i strukturze bezrobocia w województwie**.

Przedstawiona w opracowaniach struktura kształcenia uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne i studentów szkół wyższych oraz zmiany w strukturze zawodowej bezrobotnych są pomocne w planowaniu kierunków kształcenia.

- **powiatowymi urzędami pracy**

- **opracował i wydał**, na podstawie sporządzanej sprawozdawczości, **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz publikacje dotyczące **młodzieży, bezrobotnych zamieszkałych na wsi, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych**.

Materiały analityczno - statystyczne przekazane do powiatowych urzędów pracy zawierają dane w układzie terytorialnym w zakresie struktury kształcenia uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów szkół wyższych, struktury zawodowej bezrobotnych i zgłaszanego przez pracodawców zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy.

- **samorządami gminnymi**

- przekazał dla Gminnych Centrów Informacji **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz **materiały** dotyczące **młodzieży, bezrobotnych zamieszkałych na wsi, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy oraz monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych**. Prezentowane w opracowaniach działania powiatowych urzędów pracy w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia i zadania realizowane przez samorząd województwa w zakresie polityki rynku pracy służą rozwijaniu działalności informacyjnej na rzecz aktywizacji zawodowej społeczności lokalnych.

- **Wojewódzki Urząd Pracy** w ramach Poddziałania 8.1.4 „Przewidywanie zmiany gospodarczej” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki **podpisał umowę na realizację projektu badawczego pt. „Od diagnozy do prognozy – potrzeby gospodarcze a jakość kapitału ludzkiego w województwie świętokrzyskim”**. Przedsięwzięcie to, obejmujące swym zasięgiem cały regionalny rynek pracy, ma na celu dostarczenie szczegółowych danych, m.in. na temat stanu kompetencji, potrzeb rozwojowych oraz ścieżki rozwoju zawodowego osób bezrobotnych oraz pracowników w regionie, kierunków rozwojowych i planów inwestycyjnych przedsiębiorstw, jak również planów

inwestycyjnych oraz potencjału rozwojowego JST oraz ich przewidywanego popytu na kompetencje pracowników.

- W ramach prowadzenia analiz skuteczności oddziaływania na rynek pracy szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży opracowana została „*Analiza efektywności poszczególnych form aktywizacji*” wraz ze stosowną prezentacją pokazującą zmiany wskaźników efektywności w poszczególnych powiatowych urzędach pracy w latach 2007-2008 na tle województwa i kraju.

5.11. WSPÓŁDZIAŁANIE Z PARTNERAMI RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy współdziałał z szeregiem instytucji i organizacji realizujących zadania w obszarze rynku pracy.

1. Kierownictwo i pracownicy Urzędu uczestniczyli w wielu posiedzeniach, naradach i spotkaniach organizowanych m.in. przez:

- **Ministerstwo Rozwoju Regionalnego**
 - cykliczne spotkania dla kadry kierowniczej Instytucji Pośredniczącej poświęcone wdrażaniu PO KL: 29-30 stycznia 2009r., 18 marca 2009r., 7 maja 2009r., 9-10 lipca 2009r.,
 - konferencja pn. „*Efekty i wyzwania Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce*”, 10-11 grudnia 2009r.,
- **Wojewódzką Komisją Dialogu Społecznego**
 - posiedzenia poświęcone sytuacji na rynku pracy w województwie oraz konsekwencjom społecznym kryzysu gospodarczego, 27 lutego 2009r., 23 marca 2009r.,
 - posiedzenie, którego tematyką było szkolnictwo zawodowe, 28 września 2009r.,
- **Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej**
 - roczna narada służbowa kadry kierowniczej PSP i działaczy Związku OSP RP woj. świętokrzyskiego, 13 lutego 2009r.,
- **Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o.**
 - konferencja MAK - Metropolia Akademicka Kielce, 20 maja 2009r.,
- **Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty i Instytut Wspierania Rozwoju Oświaty w Tarnobrzegu**
 - Międzywojewódzka Konferencja Szkolnictwa Zawodowego, 8 czerwca 2009r.,

- **Świętokrzyską Wojewódzką Komendę OHP**
 - Jesienne Targi Pracy, 22 września 2009r.,
- **Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych Lewiatan**
 - konferencja poświęcona raportowi „*Flexicurity - diagnoza na dziś, działanie na jutro*”, 2 października 2009r.,
- **Narodowy Bank Polski**
 - spotkanie nt. „Polska wobec światowego kryzysu gospodarczego”, z udziałem świętokrzyskich przedsiębiorców, połączone z wykładem prof. dr hab. Witolda Kozińskiego, 17 listopada 2009r.,
- **Ambasadę Królestwa Danii w Warszawie**
 - uroczysta inauguracja portalu *workinfo.dk*, 2 grudnia 2009r.

2. Kierownictwo Wojewódzkiego Urzędu Pracy czynnie uczestniczyło w posiedzeniach Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy.

W 2009 roku odbyło się sześć Konwentów, w dniach: 26-28 stycznia, 22-24 kwietnia, 8-9 czerwca, 20-22 września, 3-4 listopada, 10 grudnia.

Dyrektorzy WUP, na okres od dnia 9 czerwca 2009r. do 28 lutego 2010r., powierzyli Panu Andrzejowi Lato, Dyrektorowi WUP w Kielcach, pełnienie funkcji Przewodniczącego Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy.

Przewodniczący Konwentu Dyrektorów WUP koordynował współpracę Wojewódzkich Urzędów Pracy z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwem Rozwoju Regionalnego. Podejmował inicjatywy i prowadził konsultacje mające na celu, m.in. nowelizację przepisów prawnych regulujących obszar polityki rynku pracy oraz bieżącą interpretację wytycznych dot. wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Konwent, pod przewodnictwem Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach, przygotował i przekazał do właściwych resortów **5 stanowisk** w następujących kwestiach:

- wprowadzenia zmian w zapisach obowiązujących uregulowań prawnych i nadania Kierownikom Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej uprawnień doradcy zawodowego,
- wprowadzenia zmian w zapisach obowiązujących uregulowań prawnych pozwalających na pokrywanie ze środków FP kosztów komunikowania się w sprawach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- przyznania środków Funduszu Pracy na pokrycie wydatków osobowych związanych z zatrudnianiem pracowników Regionalnych Obserwatoriów Rynku Pracy,

- przywrócenia możliwości realizacji przez samorząd województwa programów regionalnych i wprowadzenia stosownej zmiany w *ustawie o promocji ...*,
- ustanowienia Dnia Pracownika Publicznych Służb Zatrudnienia.

Wystosował także wystąpienia w sprawach:

- zorganizowania spotkania roboczego dla przedstawicieli Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Urzędów Marszałkowskich, Wojewódzkich Urzędów Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, celem omówienia realizacji zadań z zakresu łagodzenia skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców,
- podsumowania przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego realizacji Zintegrowanego Programu Operacyjnego (ZPORR),
- zorganizowania przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wizyt studyjnych w krajach Unii Europejskiej dla osób odpowiedzialnych za nadzór nad wdrażaniem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL).

Ponadto zgłosił uwagi do aktów prawnych i projektów aktów prawnych, tj. ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (t.j. Dz.U. z 2008, Nr 69, poz. 415 z późn. zm.), ustawy z dnia 1 lipca 2009r. *o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców* (Dz.U. Nr 125, poz. 1035) oraz projektu Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia ... *w sprawie standardów usług rynku pracy*.

3. Kierownictwo Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyło również:

- w inauguracjach roku akademickiego kieleckich wyższych uczelni,
- w Ogólnopolskich Targach Edukacji i Pracy,
- w Giełdach Pracy dla Młodzieży.

4. Przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy brali udział w pracach:

- Zespołu Oceny Merytoryczno - Technicznej projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, działającego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego,
- Świętokrzyskiej Grupy Roboczej ds. Przeciwdziałania i Zwalczania Nieprawidłowości w zakresie wykorzystania funduszy unijnych,
- Świętokrzyskiego Komitetu Monitorującego Kontrakt Wojewódzki,

- Krajowych Grupach Roboczych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w zakresie Informacji i Promocji, Równości Szans Kobiet i Mężczyzn, Obsługi Finansowej, Sprawozdawczości, Kontroli, Pomocy Technicznej.

Udział w pracach ww. grup ma na celu bieżącą weryfikację efektywności obowiązujących procedur jak również koordynowanie działań w zakresie projektowania zmian ze szczebla regionów.

5. Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował seminarium szkoleniowe nt. „Instytucjonalnego wsparcia dla pracowników zwalnianych z przyczyn dotyczących zakładów pracy”, które odbyło się w dniu 23 stycznia 2009r. w siedzibie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej.

W obliczu trudnej sytuacji gospodarczej kraju, wychodząc naprzeciw potrzebom rynku pracy i w celu przeciwdziałania pojawiającym się zagrożeniom zwolnień grupowych - mając na względzie realizację zadań wynikających z dyspozycji art. 8 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (t.j. Dz.U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) - Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował seminarium szkoleniowe nt. „Instytucjonalnego wsparcia dla pracowników zwalnianych z przyczyn dotyczących zakładów pracy”.

W seminarium uczestniczyli starostowie świętokrzyskich powiatów, członkowie Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia, przewodniczący powiatowych rad zatrudnienia, przedstawiciele organizacji związków zawodowych, organizacji pracodawców oraz Okręgowego Inspektoratu Pracy w Kielcach i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Seminarium umożliwiło przeprowadzenie efektywnego dialogu społecznego oraz poszerzenie wiedzy jego uczestników o formalno-prawnych aspektach i możliwościach form wsparcia pracowników, w związku z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

6. W celu promocji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz przedstawienia szczegółowych zasad realizacji projektów WUP zorganizował 3 spotkania informacyjno – szkoleniowe dla Beneficjentów w ramach Działań wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy, pełniący rolę Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia:

- dwa szkolenia dla kadry zarządzającej i pracowników powiatowych urzędów pracy, 7 stycznia 2009r. oraz w dn. 30 września - 1 października 2009r.,
- spotkanie informacyjne dla Beneficjentów działań konkursowych, 27 maja 2009r.

W ramach spotkań informacyjnych zaprezentowano szczegółowe procedury prawidłowej realizacji projektów w zakresie: monitorowania i obsługi finansowej, zasad prowadzenia kontroli ze zwróceniem szczególnej uwagi na najczęściej występujące nieprawidłowości, równości szans kobiet i mężczyzn oraz informacji i promocji wdrażanych przedsięwzięć.

7. Pracownicy Urzędu aktywnie uczestniczyli w konferencjach i spotkaniach informacyjnych organizowanych przez partnerów rynku pracy. Promocji działań WUP w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki służyły prezentacje i wystąpienia przedstawicieli Urzędu w ramach m.in.:

- seminarium pt. „*Institutionalne wsparcie dla pracowników zwalnianych z przyczyn zakładu pracy*” zorganizowanego przez Starostwo Powiatowe w Skarżysku - Kamiennej, 10 marca 2009r.,
- konferencji z udziałem środowisk pracodawców i przedsiębiorców w ramach projektu „*Wschód Biznesu*”, zorganizowanej przez Podkarpacką Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, 12 sierpnia 2009r.,
- warsztatu „*Nowe szanse*” z udziałem organizacji pozarządowych i samorządów lokalnych powiatu ostrowieckiego, zorganizowanego przez Agencję Rozwoju Lokalnego w Ostrowcu Świętokrzyskim, 15 maja 2009r.

8. Pracownicy WUP przeprowadzili warsztaty pisania projektów dla przedstawicieli organizacji pozarządowych uczestniczących w III Kongresie Stowarzyszeń Województwa Świętokrzyskiego, organizowanym przez Urząd Marszałkowski w dniu 27 kwietnia 2009 roku.

9. Kontynuowano współpracę z instytucjami partnerskimi w zakresie włączenia przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki do katalogu działań ujętych w *Świętokrzyskim Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia*.

Aktywne współdziałanie w tym zakresie podjęły, m.in. Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego, Świętokrzyska Komenda Wojewódzka Ochotniczych Hufców Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, powiatowe urzędy pracy.

10. W ramach stałych kontaktów z organizacjami związków zawodowych i organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i urzędami działającymi w obszarze rynku pracy – Wojewódzki Urząd Pracy współpracował m.in. z:

- Radą Województwa Świętokrzyskiego OPZZ,
- Zarządem Regionalnym NSZZ „Solidarność”,

- Zarząd Wojewódzkim Forum Związków Zawodowych,
- Wojewódzkim Związkiem Rolników, Kólek i Organizacji Rolniczych,
- Zarząd Wojewódzkim ZZR „Samoobrona”,
- Pełnomocnikiem Rady Krajowej NSZZ RI „Solidarność”,
- Zarząd Okręgowym Związku Pracowników Rolnictwa RP,
- Zarząd Świętokrzyskiego Związku Pracodawców Prywatnych,
- Forum Gospodarczym Województwa Świętokrzyskiego,
- Konfederacją Pracodawców Prywatnych,
- Kielecką Lożą Business Center Club,
- Izbą Rzemieślników i Przedsiębiorców w Kielcach,
- Konwentem Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Świętokrzyskiego,
- Staropolską Izbą Przemysłowo – Handlową,
- Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Kielcach,
- Świętokrzyską Izbą Rolniczą,
- Świętokrzyską Wojewódzką Komendą OHP,
- Wojewódzkim Sztabem Wojskowym,
- Cechem Rzemieślników i Przedsiębiorców w Staszowie,
- Wyższą Szkołą Handlową w Kielcach,
- Szkołą Zarządzania Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- Szkołą Zarządzania i Marketingu Sp. z o.o. w Kielcach,
- Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Księgowych Oddział w Kielcach.

11. Współpraca z Winnickim Obwodowym Centrum Pracy

W ramach realizacji umowy o współpracy międzyregionalnej zawartej między Województwem Świętokrzyskim i Obwodem Winnickim oraz „*Deklaracji o współpracy pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Kielcach i Winnickim Obwodowym Centrum Pracy*” w dniach **5-9 kwietnia 2009r.** w województwie świętokrzyskim przebywała delegacja publicznych służb zatrudnienia obwodu winnickiego. Głównym celem wizyty był udział delegacji w XII Ogólnopolskich Targach Pracy, które odbywały się w Kielcach w dniu 6 kwietnia 2009r. Przedstawiciele ukraińskich służb zatrudnienia mieli również możliwość zapoznania się z działaniami samorządów powiatowych na rzecz walki z bezrobociem.

W dniach **20-24 lipca 2009 r.** na zaproszenie Winnickiego Obwodowego Centrum Pracy przebywała na Ukrainie delegacja publicznych służb zatrudnienia województwa świętokrzyskiego. W czasie wizyty członkowie

delegacji zapoznali się z działalnością pracodawców okręgu winnickiego oraz spotkali się z władzami samorządowymi.

12. Współdziałanie ze środkami społecznej informacji

- Wojewódzki Urząd Pracy współpracował z mediami w zakresie popularyzacji problematyki rynku pracy.

W ramach bieżących kontaktów z dziennikarzami regionalnych gazet, rozgłośni radiowych, oddziału telewizji publicznej i sieci kablowych Wojewódzki Urząd Pracy:

- przekazywał redakcjom okresowe informacje o sytuacji na rynku pracy województwa,
 - udostępniał dziennikarzom opracowane przez Wojewódzki Urząd Pracy materiały dotyczące rynku pracy,
 - Kierownictwo i pracownicy Urzędu udzielali wywiadów radiowych i wypowiedzi dla potrzeb regionalnych gazet o sytuacji na rynku pracy oraz podejmowanych działaniach na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy,
 - prowadzono stałą popularyzację działań w ramach realizacji doradztwa zawodowego oraz funkcjonowania sieci Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES).
- W ramach realizacji zadań mających na celu promocję i informację o Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki (PO KL) pracownicy Stanowiska ds. Promocji i Informacji Europejskiego Funduszu Społecznego, podejmowali następujące inicjatywy i działania:
 - brali udział w pracach **Regionalnej Informacyjnej Grupy Roboczej**;
 - współpracowali z **Regionalnymi Ośrodkami EFS (ROEFS)** w Kielcach i Ostrowcu Świętokrzyskim w zakresie, m.in.: przekazywania bieżących potrzeb szkoleniowych dla Beneficjentów Działań wdrażanych przez WUP; redagowania i wzajemnej dystrybucji materiałów promocyjno – informacyjnych; udziału przedstawicieli ROEFS w konferencjach i spotkaniach informacyjnych organizowanych przez WUP celem podniesienia efektywności działań promocyjno – informacyjnych; przedstawiciel Stanowiska ds. Promocji i Informacji WUP uczestniczył ponadto w *Spotkaniu koordynującym współpracę Regionalnych Ośrodków EFS ściany wschodniej* (Łomża, listopad 2009);
 - opublikowali **kolejny numer Biuletynu Informacyjnego w ramach PO KL**, na łamach którego m.in. przedstawiono dobre praktyki, czyli najciekawsze i najefektywniejsze przedsięwzięcia zrealizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, poruszono tematykę związaną

z praktycznym stosowaniem standardu minimum w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn, podsumowano dotychczasowe efekty wdrażanych Działań;

- wydali **nową serię ulotek informacyjnych**, tematycznie ukierunkowanych do poszczególnych grup docelowych;
- prowadzili **Punkt Informacyjny PO KL**. Działalność Punktu koncentruje się przede wszystkim na bieżącym informowaniu o aktualnym stanie realizacji projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Punkt Informacyjny prowadzi ponadto **bieżącą współpracę z mediami**, czego rezultatem były opublikowane artykuły prasowe oraz informacje w ramach audycji radiowo – telewizyjnych dotyczące wsparcia dla mieszkańców województwa w ramach Działań wdrażanych przez WUP (m.in. na łamach Gazety Prawnej, Gazety Wyborczej, Echa Dnia, Ludowca Świętokrzyskiego, Polskiego Radia Kielce, TVP Kielce). Przeprowadzono również odrębną **kampanię medialną promującą realizowane projekty** w ramach współpracy z Radiem Planeta FM (lipiec, grudzień 2009), Polskim Radiem Kielce (grudzień 2009) oraz Redakcją Echa Dnia (październik 2009);
- brali udział w licznych imprezach targowo – wystawienniczych organizowanych w regionie. Na przestrzeni roku 2009 Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował **własne stoisko promocyjno – informacyjne** w ramach m.in. Ogólnopolskich Targów Pracy (Centrum Targowe Kielce, kwiecień 2009), II Forum Funduszy Unijnych (Warszawa, maj 2009), Giełdy Pracy dla Niepełnosprawnych (WSH Kielce, listopad 2009). Zaprezentowali również pełną ofertę wsparcia w ramach PO KL podczas **obchodów Dni Województwa Świętokrzyskiego** we wszystkich powiatach regionu (wrzesień 2009).

➤ **Wojewódzki Urząd Pracy upowszechniał w regionalnych mediach informacje o:**

- naborze studentów do praktyk wakacyjnych w Niemczech,
- zasadach obowiązujących w zakresie podejmowania pracy przez obywateli polskich poza granicami kraju oraz warunkach życia i pracy w krajach Unii Europejskiej,
- ofertach pracy za granicą,
- działalności prowadzonej przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, całorocznej ofercie szkoleń i warsztatów oraz sposobach aktywnego poszukiwania pracy,
- konkursach dla realizatorów działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

5.12. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE SŁUŻBY ZASTĘPCZEJ

Na podstawie *ustawy o służbie zastępczej* z dnia 28.11.2003r. (art. 4 ust. 1, Dz. U. z 2003r. Nr 223, poz. 2217 z późn. zm.) Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy z upoważnienia Marszałka Województwa Świętokrzyskiego realizował zadania w zakresie służby zastępczej.

Poborowi przeznaczeni do odbycia zasadniczej służby wojskowej, których przekonania religijne lub zasady moralne pozostają w sprzeczności z obowiązkami żołnierza odbywającego służbę wojskową, mogli wykonywać obowiązek służby wojskowej określony ustawą z dnia 21.11.1967r. *o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej* w ramach służby zastępczej.

Służba zastępcza polegała na wykonywaniu prac na rzecz ochrony środowiska, ochrony przeciwpożarowej, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, opieki nad osobami niepełnosprawnymi albo bezdomnymi, administracji publicznej i wymiaru sprawiedliwości.

Służba zastępcza organizowana była w państwowych i samorządowych jednostkach organizacyjnych, publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz organizacjach pożytku publicznego.

Czas trwania służby zastępczej wynosił 18 miesięcy, natomiast w przypadku absolwentów szkoły wyższej 6 miesięcy. Po odbyciu służby zastępczej poborowi byli przenoszeni do rezerwy w trybie określonym w przepisach *ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej*.

Komisja Wojewódzka do spraw Służby Zastępczej w Kielcach, powołana w 2004 roku przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, wydawała orzeczenia o przeznaczeniu do służby zastępczej.

Zadaniem Komisji było rozpatrywanie wniosków złożonych przez poborowych ubiegających się o przeznaczenie do odbycia służby zastępczej.

Poborowy, który został skierowany do odbycia zasadniczej służby wojskowej albo przeszkolenia wojskowego mógł złożyć wniosek o przeznaczenie do służby zastępczej do Komisji Wojewódzkiej za pośrednictwem właściwego wojskowego komendanta uzupełnień najpóźniej w dniu doręczenia mu karty powołania.

Obsługę Komisji Wojewódzkiej w sprawach organizacyjnych oraz administracyjnych wykonywał Wojewódzki Urząd Pracy.

W 2009 roku do Komisji nie wpłynął żaden wniosek.

Na przestrzeni 2009r. służbę zastępczą odbywało ogółem 30 poborowych w 17 zakładach pracy województwa świętokrzyskiego, działających na rzecz:

- ochrony przeciwpożarowej 11 podmiotów,
- ochrony zdrowia 3 podmioty,
- administracji publicznej 3 podmioty.

W ramach realizowanych zadań w 2009 roku Wojewódzki Urząd Pracy:

1) współpracował z:

- podmiotami, u których była odbywana służba zastępcza,
- wojskowymi komendami uzupełnień,
- Świętokrzyskim Urzędem Wojewódzkim,
- innymi wojewódzkimi urzędami pracy w zakresie służby zastępczej,
- Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej,

2) przyjmował comiesięczne wnioski od pracodawców, u których poborowi odbywali służbę zastępczą w sprawie refundacji wypłaconych poborowym świadczeń pieniężnych z tytułu pełnienia służby oraz dokonywał refundacji tych należności - ogółem przyjęto **173 noty księgowo** wraz z kompletem załączników.

W dniu 05.08.2008r. Rada Ministrów przyjęła „Program profesjonalizacji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2008-2010”. Jednym z założeń jest zawieszenie obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej, co jest równoznaczne z zawieszeniem możliwości pełnienia (zamiast niej) służby zastępczej. Zgodnie z ww. Programem, ostatnie wcielenie do zasadniczej służby wojskowej nastąpiło w grudniu 2008r., również ostatni poborowi do odbycia służby zastępczej zostali skierowani w grudniu 2008r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 9 stycznia 2009r. *o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (Dz. U. z dnia 2009r. Nr 22, poz. 120) do rezerwy przeniesiony został każdy, kto podlegał kwalifikacji na zasadach obowiązujących do dnia wejścia cyt. ustawy, tj. 11.02.2009r. i nie odbywał służby zastępczej. **Konsekwencją tego przepisu było przeniesienie do rezerwy przez wojskowych komendantów uzupełnień wszystkich osób, które zostały przeznaczone do służby zastępczej, ale w momencie wejścia ustawy jej nie odbywały** (w województwie świętokrzyskim takich osób było 40).

W dniu 30.12.2009r. z odbywania służby zastępczej zostało zwolnionych ostatnich 10 poborowych, którzy na ten dzień odbywali służbę zastępczą. Zwolnienie poborowych wynikało z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. *o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2009r. Nr 161, poz. 1278).

5.13. WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ UZNAJĄCYCH PRZEDSIĘBIORCĘ ZA ZNAJDUJĄCEGO SIĘ W TRUDNYCH WARUNKACH FINASOWYCH

Na podstawie art. 16 ustawy z dnia 1 lipca 2009r. *o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców* (Dz. U. z 2009r. Nr 125, poz. 1035) **Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy**, z upoważnienia Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, **wydaje zaświadczenia uznające przedsiębiorcę za znajdującego się w trudnych warunkach finansowych** po stwierdzeniu, że przedsiębiorca spełnia warunki określone w ww. ustawie.

Dotyczy to, m.in.: spadku obrotów gospodarczych w sprzedaży, minimum o 25 proc., liczonego w ujęciu ilościowym lub wartościowym w ciągu 3 kolejnych miesięcy po 1 lipca 2008r., w porównaniu do tych samych 3 miesięcy w okresie od 1 lipca 2007r. do 30 czerwca 2008r., nie zalegania w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Pracy, a także czy przedsiębiorca opracował program naprawczy, uprawdopodobniający poprawę kondycji finansowej.

Przedsiębiorca, który spełnia wszystkie wymagania może starać się o pomoc finansową z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych po przedłożeniu Kierownikowi Biura Terenowego FGŚP odpowiedniego wniosku wraz z dokumentami, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24.08.2009r. *w sprawie przyznawania i wypłaty świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przedsiębiorcom w przejściowych trudnościach finansowych* (Dz. U. z 2009r. Nr 135, poz. 1112). Następnie komplet dokumentów przesyłany jest do Wojewódzkiego Urzędu Pracy, który przeprowadza dokładną analizę złożonych dokumentów.

W 2009r. wpłynął 1 wniosek przedsiębiorcy w przejściowych trudnościach finansowych. Po przeanalizowaniu złożonych w tej sprawie dokumentów **wydano odpowiednie zaświadczenie.**

Wojewódzki Urząd Pracy, w celu zwrócenia uwagi partnerów rynku pracy na prowadzenie działań mających na celu przeciwdziałanie zwolnieniom pracowników, zwłaszcza zwolnieniom grupowym, a także utrzymanie obecnego stanu zatrudnienia i miejsc pracy - zorganizował w dn. 23.01.2009r. seminarium szkoleniowe pn. *„Instytucjonalne wsparcie dla pracowników zwalnianych z przyczyn dotyczących zakładów pracy”* (więcej informacji na str. 134).

Powyższa tematyka została pogłębiona w trakcie obrad **Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego Województwa Świętokrzyskiego** w dniach 27.02.2009r. i 23.03.2009r., podczas których analizowano, m.in. sytuację na rynku pracy, stan funkcjonowania przedsiębiorstw oraz społeczne skutki zjawiska spowolnienia gospodarczego w województwie świętokrzyskim.

Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy przedstawił aktualną sytuację na rynku pracy w województwie świętokrzyskim. Poinformował o stopie i poziomie bezrobocia oraz scharakteryzował sektor osób pracujących. Zwrócił również uwagę na tematykę dotyczącą zwolnień pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a także wskazał, które czynniki osłabiają, a które wzmacniają odporność polskiej gospodarki na kryzys ekonomiczny.

Ponadto w trakcie posiedzeń WKDS omówiono wypracowany przez **Trójstronną Komisję ds. Społeczno-Gospodarczych** dokument pod nazwą „*Pakiet Działań Antykryzysowych*”.

Na bazie ww. dokumentu w 2009 roku zostały przyjęte akty prawne, m.in. ustawa z dnia 1 lipca 2009r. *o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców*, umożliwiające przetrwanie w sytuacji kryzysu gospodarczego wielu zagrożonym przedsiębiorstwom.

W ramach popularyzacji powyższej tematyki opracowano materiał dotyczący łagodzenia skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców pod nazwą „**Pakiet Antykryzysowy**”, który został zamieszczony na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

5.14. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE SYSTEMU AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy audyt wewnętrzny wdrożony został w roku 2004 wraz z powierzeniem Urzędowi roli Instytucji Wdrażającej działania finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Audyt wewnętrzny podlega bezpośrednio Dyrektorowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy, który zapewnia organizacyjną odrębność wykonywanych przez niego zadań.

System audytu wewnętrznego Urzędu działa na podstawie ustawy o finansach publicznych, zgodnie z ustalonymi normami etyki zawodowej, powszechnie uznawanymi standardami audytu wewnętrznego, w tym w szczególności Standardami Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego, opracowanymi przez Instytut Auditorów Wewnętrznych oraz w oparciu o obowiązujące przepisy prawa polskiego i wspólnotowego.

Audyt wewnętrzny przeprowadza się na podstawie rocznego planu audytu opartego na analizie ryzyka.

W wyniku przeprowadzonej, na etapie planowania rocznego, analizy ryzyka w zakresie działania Urzędu wyodrębnione zostały jako **obszary audytu** z jednej strony **działania wynikające z realizacji podstawowych zadań Urzędu**, a z drugiej obszary dotyczące **realizacji zadań związanych z okresem programowania środków Unii Europejskiej 2004 -2006 oraz 2007-2013.**

Do podstawowych zadań zrealizowanych w 2009 roku przez audytora wewnętrznego należały:

- *opracowanie i przedstawienie Dyrektorowi Urzędu oraz Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego rocznego sprawozdania z realizacji zadań audytowych w roku 2008,*
- *przeprowadzenie zadań audytowych w zakresie wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy Działań 6.1, 6.2, 8.1 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 oraz realizacja zadania w zakresie świadczenia usług w ramach Europejskich Służb Zatrudnienia EURES,*
- *przygotowanie sprawozdań z przeprowadzonych zadań audytowych,*
- *opracowanie i przesłanie do Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczącej sprawozdań półrocznych z realizacji zadań audytowych, dotyczących obszarów związanych z SPO RZL i ZPORR,*
- *przeprowadzenie czynności sprawdzających w zakresie wdrożenia, przez komórki audytowane, rekomendacji wynikających z przeprowadzonych działań audytorskich,*
- *przygotowanie w porozumieniu z Dyrektorem Urzędu planu audytu wewnętrznego na rok 2010 i przekazanie kopii do Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczącej oraz Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego.*

5.15. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE ORGANIZOWANIA, PROWADZENIA I FINANSOWANIA SZKOLEŃ KADRY PUBLICZNYCH SŁUŻB ZATRUDNIENIA

1. Realizując postanowienie art. 8 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy organizowanie, prowadzenie i finansowanie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował i sfinansował następujące szkolenia dla kadry publicznych służb zatrudnienia:

- *szkolenia wspólne dla pracowników Wojewódzkiego oraz Powiatowych Urzędów Pracy*
 - 15 - 19.06.2009r. - „Pomysł na biznes-doradztwo z zakresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej”,
 - 25 - 26.06.2009r. - „Budowanie pozytywnego wizerunku sieci Europejskich Służb Zatrudnienia „Eures” oraz doradców Eures, przy wykorzystaniu narzędzi Public Relations”,
 - 23 - 25.09.2009r. - „Zawodownawstwo - istota i cele”,
 - 17.12.2009r. - „Elastyczne formy zatrudnienia”.

- *szkolenia / seminaria / spotkania robocze dla pracowników Powiatowych Urzędów Pracy*
 - 7.01.2009r. - spotkanie poświęcone omówieniu realizacji projektów systemowych w ramach Poddziałania 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych” oraz konkursowych w ramach Poddziałania 6.1.2 „Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie”,
 - 3.04.2009r. - spotkanie informacyjne dot. wymiany bieżących doświadczeń w prowadzeniu informacji i poradnictwa zawodowego,
 - 30.09.-1.10.2009r. - seminarium nt. stanu wdrażania Działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w roku 2009 oraz zamierzeń w zakresie realizacji Planów Działań na rok 2010 ze szczególnym uwzględnieniem Poddziałania 6.1.2 i 6.1.3,
 - 22.10.2009r. - szkolenie z zakresu stosowania przepisów koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
 - 27.11.2009r. - szkolenie „EURES - planowanie i koordynacja działań w ramach grantu EURES na lata 2009 - 2010”.

2. Pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy zostali skierowani:

- **na ponad 120 różnorodnych form podnoszenia kwalifikacji** (szkolenia, narady, konferencje, warsztaty oraz spotkania grup roboczych), których organizatorami były zarówno urzędy administracji publicznej, instytuty i uczelnie, jak również profesjonalne instytucje szkoleniowe. Obszar tematyczny obejmował zagadnienia bezpośrednio związane z realizacją zadań poszczególnych komórek organizacyjnych. Pracownicy mieli możliwość zdobycia nowych wiadomości, poszerzenia posiadanej wiedzy merytorycznej oraz wymiany doświadczeń zawodowych, m.in. w zakresie:
 - nowych regulacji prawnych dot. prowadzenia rejestru agencji zatrudnienia,
 - stosowania przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
 - systemu świadczenia usług zatrudnienia,
 - realizacji zadań EURES,
 - zasad równości szans kobiet i mężczyzn w ramach PO KL,
 - wdrażania, realizacji i kontroli projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PO KL,

- funkcjonowania służby zastępczej w 2009r. w świetle zmian w ustawie o powszechnym obowiązku obrony RP,
- budżetu zadaniowego oraz naruszenia dyscypliny finansów publicznych,
- inwentaryzacji w jednostkach organizacyjnych sektora finansów publicznych,
- ustawy o finansach publicznych,
- wydatków strukturalnych oraz zasad sporządzania sprawozdania RbWS,
- ochrony danych osobowych,
- prawa zamówień publicznych,
- prawa pracy, w tym wynagradzania pracowników samorządowych,
- kompetencji i odpowiedzialności prawnej urzędnika administracji publicznej,
- okresowego szkolenia z zakresu BHP (dla służby BHP, osób kierujących pracownikami oraz pracowników administracyjno – biurowych),
- użytkowania programu do obsługi sprawozdawczości o rynku pracy KONTROLN,
- tworzenia prezentacji przy użyciu środowiska MS Power Point, obsługi oprogramowania biurowego - MS Office.

➤ **do udziału w zagranicznych spotkaniach i wizytach studyjnych:**

- **9-12.02.2009r. Eskilstuna, Vasteras (Szwecja)** – cykl giełd pracy „Work Abroad Tour 2009r.”. Celem wizyty było:
 - promowanie rynku pracy w Polsce oraz usług EURES, jako efektywnego narzędzia poszukiwania pracy,
 - zdobycie wiadomości w zakresie pobudzania mobilności zawodowej w Europie,
 - pogłębienie wiedzy na temat systemów zatrudnienia w UE/EOG oraz ich wpływu na mobilność pracowniczą,
 - pozyskanie przez pracodawców osób zainteresowanych podjęciem zatrudnienia.
- **10-13.03.2009r. – Campobasso (Włochy)** – projekt rekrutacyjny. Celem spotkania było:
 - efektywne przeprowadzenie międzynarodowych rekrutacji w ramach EURES,
 - spotkanie z lokalnymi władzami i organizacjami,

- prowadzenie prezentacji nt. warunków życia i pracy w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki rynku pracy w woj. świętokrzyskim,
 - wizyty w instytucjach wykonujących zadania publicznych służb zatrudnienia i spotkania z miejscowymi pracodawcami.
- **15-19.11.2009r. Paryż (Francja)** – wizyta studyjna w IB Racine pełniącej rolę Instytucji Wdrażającej dla projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej we Francji. Celem wizyty było przedstawienie specyfiki oraz zasad realizacji projektów innowacyjnych i projektów współpracy ponadnarodowej.
- **do udziału w kursach językowych i studiach podyplomowych, dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:**
- kursy języka angielskiego - **3 pracowników**,
 - studia podyplomowe podjęło **2 pracowników** (kontynuuje jedna osoba na kierunku „Podyplomowe Studia Unii Europejskiej i Administracji Publicznej w UE”).

5.16. PODSUMOWANIE

Wydatki z Funduszu Pracy

- Województwo świętokrzyskie na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2009 roku dysponowało kwotą **159.751,8 tys. zł**, przyznaną algorytmem, z czego 79.875,9 tys. zł przeznaczono na finansowanie programów regionalnych w tym projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Dodatkowe środki Funduszu Pracy pozyskane z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej wyniosły **51.009,9 tys. zł**.
- Ogółem w 2009 roku województwo dysponowało środkami Funduszu Pracy w wysokości **210.761,7 tys. zł**, tj. **o 52.364,0 tys. zł (o 33%) wyższymi** w stosunku do 2008 roku.

Wojewódzkie programy rynku pracy

- Wojewódzki Urząd Pracy, pełni rolę Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia dla następujących Działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:
 - 6.1 „*Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*”,
 - 6.2 „*Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia*”,
 - 8.1 „*Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*”.

Kwota, jaką Wojewódzki Urząd Pracy dysponuje na wdrażanie powierzonych Działań w latach 2007 - 2013 wynosi **156.369.030,00 Euro**. W 2009 roku podpisano **61 umów** na realizację projektów w łącznej wysokości **42.441,3 tys. zł**. Projekty te umożliwiły objęcie wsparciem **ponad 21,5 tys. mieszkańców** regionu, w tym: 12 tys. bezrobotnych, którzy skorzystali z projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy; 3,9 tys. pracujących osób dorosłych; 2,4 pracowników przedsiębiorstw i 3 tys. osób odchodzących z rolnictwa.

Poradnictwo zawodowe

- W ramach usług informacji zawodowej osoby bezrobotne, poszukujące pracy oraz młodzież ucząca się korzystały z zasobów informacyjnych niezbędnych w procesie rozwoju kariery zawodowej, zwłaszcza z zakresu edukacji, zatrudnienia oraz rynku pracy.

- W trakcie porad grupowych i indywidualnych udzielano klientom pomocy w wyborze zawodu, zmianie kwalifikacji, podjęciu lub zmianie zatrudnienia poprzez stosowanie różnorodnych form wsparcia.
- Dla kadry powiatowych urzędów pracy - doradców zawodowych i liderów klubów pracy zorganizowano i przeprowadzono zajęcia informacyjno - szkoleniowe.
- Współpracowano w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej z partnerami rynku pracy oraz organizacjami pozarządowymi.

Europejskie Służby Zatrudnienia EURES

- Funkcjonowanie Europejskich Służb Zatrudnienia oparte jest na realizacji działań promocyjnych i doradczych dot. mobilności zawodowej w Unii Europejskiej w ramach grantów EURES zatwierdzanych przez Komisję Europejską. Realizując założenia ujęte w grantach Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził w 2009 roku **3 szkolenia** dla pracowników publicznych służb zatrudnienia (kadra Wojewódzkiego, Miejskiego oraz Powiatowych Urzędów Pracy). Celem szkoleń było nabycie przez kadre EURES wiedzy nt. budowania pozytywnego wizerunku sieci EURES oraz prezentacja zagadnień EURES, celów marketingowych i omówienie planowanych działań na lata 2009-2010.
- W 2009 roku z usług sieci EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy skorzystało około **5,2 tys. osób** (w tym z poradnictwa indywidualnego i na odległość oraz spotkań grupowych). Przeprowadzono **4 spotkania** z osobami poszukującymi pracy oraz studentami i absolwentami („Rynek pracy w Polsce i Unii Europejskiej”, „Poszukiwanie pracy za granicą (EURES)”, „Absolwent na rynku pracy” oraz spotkanie z osobami bezrobotnymi w Powiatowym Urzędzie Pracy w Skarżysku-Kam.). Celem spotkań było zapoznanie uczestników z funkcjonowaniem Europejskich Służb Zatrudnienia EURES; zagadnieniem i możliwościami mobilności zawodowej w krajach UE, koordynacją systemów zabezpieczeń społecznych, warunkami życia i pracy w krajach UE oraz funkcjonującymi portalami prac sezonowych w Europie. Ponadto osoby uczestniczące w ww. działaniach uzyskały wiedzę nt. sytuacji na lokalnych rynkach pracy, wymagań pracodawców odnośnie potencjalnych pracowników, dostępnych ofert pracy, wypełniania i przygotowania odpowiednich dokumentów aplikacyjnych niezbędnych w procesach rekrutacyjnych realizowanych w krajach Unii Europejskiej.

- W ramach prowadzenia inicjatyw mających na celu budowanie kreatywnego marketingu społecznego kadra EURES skontaktowała się (poradnictwo na odległość, korespondencja) **ponad 220 razy z instytucjami zewnętrznymi**, w tym: Akademickimi biurami karier, Gminnymi Centrami Informacji oraz organizacjami pozarządowymi. Opracowano i podpisano **„Deklarację o współpracy w ramach sektora absolwentów”** z wyższymi uczelniami województwa świętokrzyskiego, która dotyczyła nawiązania współpracy oraz zintensyfikowania działań informacyjnych i promocyjnych EURES skierowanych do grupy absolwentów, jako ważnego odbiorcy usług sieci EURES. Doradca EURES uczestniczył w posiedzeniu **Zarządu Izby Rzemieślników i Przedsiębiorców** w Mniowie w czerwcu 2009r., celem przekazania odpowiedniej wiedzy na temat mobilności na europejskim rynku pracy przedstawicielom: związków zawodowych, władz lokalnych i regionalnych, organizacji pracodawców i innych organizacji pozarządowych.
- Promując Europejskie Służby Zatrudnienia EURES oraz idee mobilności zawodowej w Europie kadra EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyła w **lokalnych giełdach / targach pracy** (XII Ogólnopolskich Targach Pracy, Parafialnej Giełdzie Pracy, Targach - Praca Kariera Rozwój, w dwóch Giełdach Pracy w Skarżysku-Kam., VI Internetowej Giełdzie Pracy, Jesiennych Targach Pracy, XIX Giełdzie Pracy dla Młodzieży, Giełdzie Pracy dla Osób Niepełnosprawnych, Targach Pracy w Ostrowcu Św.) oraz zorganizowanej przez WUP w Gdańsku **konferencji** nt. „15-lecie Europejskich Służb Zatrudnienia EURES”.
- **W 2009 roku** w ramach **132 ofert pracy** nadesłanych w ramach sieci EURES dostępne były **1.683 stanowiska pracy**. Realizując powyższe oferty wysłano do pracodawców w krajach Unii Europejskiej **77 podań o pracę**. W przypadku „ofert otwartych” osoby zainteresowane przesyłały dokumenty aplikacyjne bezpośrednio do pracodawców. Oferty pracy pochodziły głównie z: Wielkiej Brytanii, Holandii, Cypru, Norwegii i Niemiec. Rekrutacje skierowane były przede wszystkim do osób poszukujących pracy w zawodach: pracownicy hoteli i obsługi gastronomicznej, wykwalifikowani inżynierowie, opiekunowie do osób starszych, pracownicy sezonowi, pracownicy branży maszynowej (spawacze, tokarze, frezerzy) i operatorzy sprzętu oraz pracownicy przetwórstwa mięsnego. Oferty skierowane były do osób posługujących się głównie językiem angielskim w minimum podstawowym stopniu i posiadających kwalifikacje zawodowe poparte udokumentowanym stażem pracy.

Współpraca z partnerami rynku pracy

- Współdziałano z administracją samorządową, rządową, uczelniami wyższymi oraz instytucjami szkoleniowymi w planowaniu i podejmowaniu przedsięwzięć w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy.
- Współpracowano z instytucjami i organizacjami (zrzeszeniami pracodawców, związkami zawodowymi, społeczno - zawodowymi organizacjami rolników) realizującymi zadania w obszarze rynku pracy.
- Popularyzowano problematykę rynku pracy na łamach regionalnych gazet, poprzez audycje radiowe, programy emitowane w telewizji publicznej i kablowej oraz podczas licznych konferencji i imprez targowo-wystawienniczych.

6. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ ŚWIĘTOKRZYSKĄ WOJEWÓDZKĄ KOMENDĘ OHP

6.1. ZATRUDNIENIE OBYWATELI POLSKICH ZA GRANICĄ¹⁵

Zgodnie z decyzją Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20.11.2006r., **zadania wynikające z umów i uzgodnień bilateralnych o wzajemnym zatrudnianiu obywateli od 1 stycznia 2007r. przejęła Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy** (Biuro Programów Europejskich i Współpracy Międzynarodowej), wykonująca je za pośrednictwem Wojewódzkich Komend OHP.

Wyjazdy do krajów, z którymi zostały zawarte umowy bilateralne, realizowane są w dwóch formach:

1) Praca sezonowa

Większość Polaków zainteresowanych pracą w Niemczech znajduje zatrudnienie przy niewymagających kwalifikacji pracach sezonowych:

- ✓ w rolnictwie, ogrodnictwie, produkcji rolnej i gospodarce leśnej (zatrudnienie do 4 miesięcy w roku kalendarzowym),
- ✓ w hotelarstwie i gastronomii (praca do 6 miesięcy w roku kalendarzowym),
- ✓ w sektorze usług wystawienniczych i organizacji objazdowych imprez widowiskowych bądź kiermaszowych (do 9 miesięcy w roku kalendarzowym).

Centralne Biuro Pośrednictwa Pracy (Zentralstelle für Arbeitsvermittlung - ZAV) w Bonn przesyła oferty pracy w języku niemieckim do Komendy Głównej OHP. Pracownicy Biura KG OHP tłumaczą oferty i przesyłają je do Wojewódzkich Komend lub Centrów Edukacji i Pracy Młodzieży (CEiPM).

CEiPM przyjmują podania osób zainteresowanych podjęciem pracy sezonowej oraz prowadzą bazy danych kandydatów.

W przypadku zatrudnienia sezonowego umowy nie określają formalnych wymogów kwalifikacyjnych, jednakże z dotychczasowych doświadczeń wynika, że pracodawcy preferują osoby w wieku nie przekraczającym 35 lat, sprawne fizycznie, posiadające elementarną znajomość języka obcego. Wymogi są zależne od konkretnych ofert pracy i oczekiwań pracodawców.

Zatrudnienie sezonowe nie jest limitowane. Uzależnione jest natomiast od stopnia zapotrzebowania na polskich pracowników zgłaszanych przez pracodawców w poszczególnych krajach.

¹⁵ Źródło: Świętokrzyska Wojewódzka Komenda OHP.

2) Staże zawodowe (pracownik - gość)

Celem wyjazdów w charakterze „pracowników - gości” jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych i językowych.

Wymogi stawiane kandydatom:

- wiek do 40 lat,
- zgodność oferty pracy niemieckiego pracodawcy z doświadczeniem zawodowym, bądź wykształceniem kandydata.

Stażyści mogą pracować za granicą od 12 do 18 miesięcy. Zatrudnienie jest limitowane i wynosi rocznie:

- we Francji i Niemczech 1.000,
- w Belgii 250,
- w Szwajcarii 150,
- w Hiszpanii 50,
- w Luksemburgu 30 osób.

Z danych Świątokrzyskiej Wojewódzkiej Komendy OHP wynika, iż **w 2009 roku pracą za granicą zainteresowanych było 332 kandydatów** (w 2008r. - 477 osób), z tego w:

- o Niemczech 191,
- o Hiszpanii 141 osób.

Zmniejszyło się zainteresowanie pracą głównie w Niemczech (spadek o 170 osób), natomiast wzrosło w Hiszpanii (o 38 osób) w porównaniu do 2008 roku.

Dokumenty **125 osób** spełniających kryteria pracodawców zagranicznych (w 2008r. - 262 osoby) przesłane zostały do Komendy Głównej OHP i dotyczyły pracy w:

- o Niemczech 43 (praca sezonowa 39, pomoc domowa 0, pracownicy goście 4),
- o Hiszpanii 82 osoby (praca sezonowa).

Ilość otrzymanych umów o pracę obrazuje poniższa tabela:

<i>KRAJ</i>	<i>ZAWÓD</i>	<i>ILOŚĆ KANDYDATÓW</i>
NIEMCY	Rolnictwo, gastronomia (praca sezonowa)	17
	Pomoce domowe	22
	Pracownicy goście	3
HISZPANIA	Zbiór truskawek (praca sezonowa)	59
RAZEM		101

Należy zaznaczyć, że w 2009 roku ofert pracy do Niemiec było bardzo niewiele, do Francji w ogóle, jedynie Hiszpania proponowała pracę przy zbiorach truskawek.

3) Praktyki zawodowe

OHP w porozumieniu z Centralnym Biurem Pośrednictwa Pracy w Bonn (ZAV) realizuje program organizacji praktyk u pracodawców niemieckich dla uczniów i studentów. Głównym celem tego programu jest umożliwienie młodzieży rozwoju w ramach integracji europejskiej oraz wspierania mobilności.

Organizacja praktyk zawodowych dotyczy:

- o uczniów szkół rolniczych (grupy z opiekunem),
- o uczniów szkół hotelarskich (indywidualne praktyki uczniów),
- o studentów kierunków studiów dziennych turystycznych i nauk rolniczych (indywidualne praktyki studentów).

Praktyki odbywają się wyłącznie w okresach wakacji i okresie zimowym, i nie mogą trwać dłużej niż 3 m-ce i krócej niż 4 tygodnie w roku kalendarzowym.

W związku z rozszerzeniem porozumienia z ZAV dotyczącego możliwości odbywania praktyk zawodowych uczniów szkół zawodowych hotelarskich i techników rolniczych, w 2009 roku Świętokrzyska Wojewódzka Komenda OHP dokonała naboru uczniów z wymienionych typów szkół z terenu województwa świętokrzyskiego.

Chęć wyjazdu zgłosiło 42 uczniów szkół rolniczych oraz 50 uczniów szkół hotelarskich. Jednak nikt nie otrzymał umowy o pracę, ponieważ strona niemiecka wycofała się w ostatniej chwili tłumacząc się brakiem ofert pracy spowodowanym kryzysem gospodarczym.

7. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ ADMINISTRACJĘ RZĄDOWĄ W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM

7.1. ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW¹⁶

Zgodnie z art. 87 i 88 oraz 88a-88k ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, organem właściwym do wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców jest Wojewoda.

Istotne znaczenie dla uproszczenia procedury zatrudniania cudzoziemców mają obowiązujące od dnia 1 lutego 2009 roku zmiany polegające, m.in. na zniesieniu dwustopniowej procedury ubiegania się o zezwolenie na pracę, tj. zniesieniu obowiązku uzyskiwania przyrzeczeń wydania zezwolenia na pracę.

W 2009 roku wpłynęły **373 wnioski** o wydanie zezwoleń na pracę cudzoziemców od podmiotów powierzających pracę na terytorium RP.

W ramach zatrudnienia indywidualnego udzielono 17 przyrzeczeń wydania zezwoleń na pracę cudzoziemców (do czasu obowiązywania stosownych przepisów) oraz **wydano 386 zezwoleń**. W jednym przypadku odmówiono wydania zezwolenia na pracę.

Zatrudnieni obcokrajowcy pochodzili z 23 krajów. Większość wydanych zezwoleń na pracę uzyskały osoby z krajów europejskich - 236 (najwięcej z Ukrainy 222). Pozostali to mieszkańcy Azji - 131 (w tym 77 obywateli Chin), Afryki - 11, Ameryki Południowej - 5 i Ameryki Północnej - 3.

W Polsce cudzoziemcy najczęściej podejmowali pracę jako robotnicy wykwalifikowani (299 osób) oraz przedstawiciele kadry kierowniczej, doradcy i eksperci (64 osoby).

Według sekcji PKD najwięcej cudzoziemców zatrudniono w handlu hurtowym i detalicznym - 143 osoby, w przetwórstwie przemysłowym - 115, najmniej w ochronie zdrowia i pomocy społecznej - 1.

Cudzoziemcy najczęściej podejmowali pracę w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 250 pracowników (239 osób), do 9 pracowników (80) oraz od 10 do 49 pracowników (47).

Zezwolenia na pracę wydawane były najczęściej na okres powyżej 3 miesięcy (381), natomiast na okres do 3 miesięcy wydano 5 zezwoleń.

Ponadto, wpłynęło **299 wniosków** o wydanie zezwoleń na pracę cudzoziemców oddelegowanych przez pracodawcę zagranicznego **w celu realizacji usługi eksportowej**. Wydano **393 zezwolenia** na pracę cudzoziemców (391 dla obywateli Tajlandii i 2 dla obywateli Chorwacji) na stanowiska robotnicze w przetwórstwie przemysłowym.

¹⁶ Źródło: Świętokrzyski Urząd Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej.

7.2. KONTROLA LEGALNOŚCI ZATRUDNIENIA¹⁷

Zgodnie z *ustawą z dnia 13 kwietnia 2007r. o Państwowej Inspekcji Pracy* (Dz. U. z 2007r., Nr 89, poz. 589, z późn. zm.) **zadania w zakresie kontroli legalności zatrudnienia, od 1 lipca 2007 roku, realizuje Państwowa Inspekcja Pracy.**

I. Kontrola legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich

W 2009 roku inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Kielcach przeprowadzili **748 kontroli** legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych:

- skierowano do pracodawców wystąpienia zawierające 488 wniosków o usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- ukarano mandatami 42 pracodawców, przedsiębiorców i osoby występujące w imieniu pracodawcy,
- skierowano 23 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego - w stosunku do 20 pracodawców i osób występujących w imieniu pracodawcy oraz 3 w stosunku do bezrobotnych,
- zastosowano środki wychowawcze - ostrzeżenia w stosunku do 9 pracodawców, przedsiębiorców i osób występujących w imieniu pracodawcy oraz 123 bezrobotnych.

W 2009 roku inspektorzy pracy, w ramach realizacji zadań w obszarze legalności zatrudnienia, skierowali 4 zawiadomienia do prokuratury. Trzy dotyczyły utrudniania wykonywania czynności służbowych osobie uprawnionej do kontroli w zakresie inspekcji pracy oraz znieważenia funkcjonariusza publicznego w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, natomiast jedno uporczywego naruszania praw pracowniczych i przepisów prawa o ubezpieczeniach społecznych.

¹⁷ Źródło: Okręgowy Inspektorat Pracy w Kielcach.

Współdziałanie z innymi organami

Lp.	Wyszczególnienie organu	Forma współdziałania		
		Kontrola wspólna	Kontrola na wniosek organu	Liczba powiadomień
1	Starosta/Prezydent Miasta (w miastach na prawach powiatu)	-	-	87
2	Powiatowy Urząd Pracy	-	3	2
3	Wojewódzki Urząd Pracy	-	2	1
4	ZUS	-	-	12
5	US/UKS	-	3	4
6	Policja	15	8	6
7	Prokuratura	-	1	1
8	Straż Graniczna	2	-	-
9	Inne	2	-	1

Efekty działań kontrolnych

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość	Wartość (zł)
1	Legalizacja zatrudnienia ogółem	213	x
	- w tym zawarte umowy o pracę	134	x
2	Opłacone zaległe składki na Fundusz Pracy	282	47.986,00
3	Opłacone zaległe składki na ubezpieczenie społeczne	56	83.128,00
4	Decyzje o pozbawieniu statusu bezrobotnego	66	x
	- w tym bezrobotnego z prawem do zasiłku	6	x
5	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków, świadczeń, itp.	24	3.881,79
	Ogółem	X	134.995,79

II. Kontrola legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej oraz wykonywania pracy przez cudzoziemców

W 2009 roku inspektorzy pracy przeprowadzili 30 kontroli w zakresie kontroli legalności zatrudnienia oraz wykonywania innej pracy zarobkowej przez cudzoziemców.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych podjęto następujące działania:

- wydano 6 decyzji nakazowych oraz skierowano do pracodawców 7 wniosków o usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,

- ukarano mandatem 1 pracodawcę,
- zastosowano 1 środek wychowawczy - ostrzeżenia w stosunku do pracodawcy,
- skierowano 2 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego - w stosunku do 1 pracodawcy i 1 cudzoziemca w związku ze stwierdzonym wykonywaniem pracy bez wymaganego zezwolenia.

Współdziałanie z innymi organami

Lp.	Wyszczególnienie organu	Forma współdziałania		
		Kontrola wspólna	Kontrola na wniosek organu	Liczba powiadomień
1	Wojewoda	-	-	1
2	ZUS	-	-	1
3	Straż Graniczna	3	-	-

Efekty działań kontrolnych

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób	Wartość (zł)
1	Legalizacja zatrudnienia ogółem	0	x
	- w tym zawarte umowy o pracę	0	x
2	Opłacone zaległe składki na Fundusz Pracy	3	315,00
3	Opłacone zaległe składki na ubezpieczenie społeczne	0	0,00
4	Decyzje o uchyleniu zezwolenia na pracę cudzoziemca	0	x
5	Decyzje o zobowiązaniu cudzoziemca do opuszczenia Polski lub o wydaleniu cudzoziemca	0	x
	Ogółem	x	315,00

7.3. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 13 LIPCA 2006r. O OCHRONIE ROSZCZEŃ PRACOWNICZYCH W RAZIE NIEWYPŁACALNOŚCI PRACODAWCY¹⁸ (Dz. U. Nr 158, poz. 1121 z późn. zm.)

W 2009 roku do Biura Terenowego FGŚP w Kielcach wpłynęło łącznie **60 wniosków**, z czego 41 stanowiły wnioski indywidualne złożone przez wnioskodawców indywidualnych, pozostałe 19 to wykazy zbiorcze i uzupełniające składane przez pracodawców, likwidatorów lub syndyków.

¹⁸ Źródło: Biuro Terenowe Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w Kielcach.

W porównaniu do 2008 roku ilość złożonych wniosków nieznacznie wzrosła.

Rodzaj i ilość złożonych wniosków w latach 2008 - 2009

Rodzaj wniosków	2008 rok	2009 rok
Wnioski indywidualne	39	41
Wykazy, w tym:	13	19
- wykaz zbiorczy	5	4
- wykaz uzupełniający	8	15
Razem	52	60

Ilość pracodawców i osób, którym wypłacono świadczenia

Lata	Ilość pracodawców	Ilość osób, którym wypłacono świadczenia	Liczba świadczeń objętych wypłatą	Kwota wypłacona (w tys. zł)
2008	4	219	396	743,3
2009	8	707	2.154	3.602,8
Razem	12	926	2.550	4.346,1

W oparciu o złożone wnioski i wykazy w **2009 roku** dokonano łącznie wypłaty na kwotę **3.602,8 tys. zł**, dla 707 osób, które były zatrudnione u 8 pracodawców.

Przedsiębiorstwa korzystające ze środków FGŚP wg wielkości

Lata	Firmy małe zatrudniające do 20 osób	Firmy średnie zatrudniające od 21 do 100 osób	Firmy duże zatrudniające pow. 100 osób	Łącznie
2008	-	4	-	4
2009	1	6	1	8
Razem	1	10	1	12

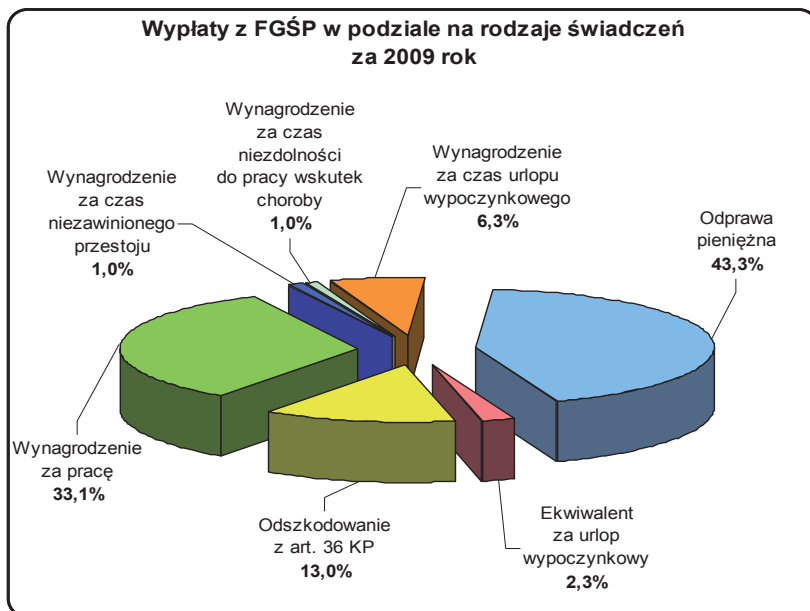
W **2009 roku** z ogólnej liczby pracodawców, których pracownicy skorzystali ze środków Funduszu, większość (6 przedsiębiorców) należała do tzw. firm średnich, zatrudniających od 21 do 100 osób.

Kwoty wypłaconych świadczeń z wyszczególnieniem tytułu należności

Tytuły należności pracowniczych	2008 rok		2009 rok	
	Kwota (w tys. zł)	Liczba świadczeń	Kwota (w tys. zł)	Liczba świadczeń
Wynagrodzenie za pracę	295,7	122	1.112,9	449
Wynagrodzenie za czas niezawinionego przestoju	-	-	34,5	31
Wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wskutek choroby	8,0	14	35,3	73
Wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego	18,3	33	212,6	279
Odprawa pieniężna	313,3	69	1.457,8	319
Ekwiwalent za urlop wypoczynkowy	14,7	17	76,4	120
Odszkodowanie z art. 36 ¹ § 1 KP	40,9	12	436,4	109
Składki ZUS	52,4	129	236,9	460
RAZEM	743,3	396	3.602,8	1.840

Z wypłaconych ogółem w 2009r. świadczeń na kwotę 3.602,8 tys. zł największy procent stanowiły odprawy pieniężne przysługujące na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników - 43,3%. Wynagrodzenia za pracę zaś stanowiły 33,1%, natomiast odszkodowania, o których mowa w art. 36¹ § 1 Kodeksu Pracy - 13,0%.

W ogólnej kwocie wypłaconych świadczeń ze środków Funduszu najmniejszy procent stanowiły wypłaty z tytułu wynagrodzenia za czas niezawinionego przez pracownika przestoju, za czas niewykonywania pracy i za czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy (1,0%) oraz wynagrodzenia za czas niezdolności wskutek choroby, o którym mowa w art. 92 Kodeksu Pracy (1,0%).

W 2009r. spośród **41 złożonych do Funduszu wniosków indywidualnych** Biuro Terenowe Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w Kielcach:

- 6 wniosków rozpatrzyło pozytywnie,
- 6 wniosków przesłało do realizacji wg właściwości miejscowej do innych Biur Terenowych,
- 24 wnioski rozpatrzyło negatywnie.

Ponadto 4 wnioski pozostały do rozpatrzenia w 2010r., a 1 wniosek złożony został przed terminem.

Łącznie w 2009r. odmówiono wypłaty ze środków Funduszu świadczeń na kwotę 175.726,75 zł.

Z rozpatrzonych negatywnie 24 wniosków - 15 odmów obejmujących roszczenia pracownicze na kwotę 126.587,70 zł spowodowanych było przekroczeniem terminu prawa materialnego do złożenia wniosków dot. świadczeń zaległych - art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń w razie niewypłacalności pracodawcy (62,5% wszystkich odmów).

Natomiast 37,5% (9 wniosków) stanowiły odmowy obejmujące roszczenia pracownicze na kwotę 49.139,05 zł z powodu braku niewypłacalności pracodawcy w świetle przepisów ustawy o ochronie roszczeń (...).

**Przyczyny i wartość udzielonych odmów wypłaty świadczeń
w związku ze złożonymi wnioskami indywidualnymi**

Lp.	Przyczyny udzielonych odmów (wg kategorii przyczyn)	Ilość wniosków	Łączna wartość udzielonych odmów w tys. zł
1	Brak przesłanek niewypłacalności pracodawcy w świetle przepisów ustawy	9	49,14
2	Przekroczenie terminu do złożenia wniosków o wypłatę świadczeń	15	126,59
RAZEM		24	175,73

**7.4. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 1 LIPCA 2009r.
O ŁAGODZENIU SKUTKÓW KRYZYSU EKONOMICZNEGO
DLA PRACOWNIKÓW I PRZEDSIĘBIORCÓW¹⁹**
(Dz. U. Nr 125, poz. 1035)

W 2009 roku do BT FGŚP w Kielcach wpłynęły **wnioski od 2 pracodawców** o uznanie ich za przedsiębiorców w przejściowych trudnościach finansowych, tj.:

- przedsiębiorcy ze Skarżyska-Kam., zatrudniającego 32 osoby (branża odzieżowa),
- przedsiębiorcy z Kielc, zatrudniającego 15 pracowników (branża budowlana).

Liczba i rodzaj wnioskowanych świadczeń

Lp.	Data wpływu wniosku	Ilość pracowników, którzy podlegają obniżeniu czasu pracy	Ilość osób wyrażających zgodę na przestój ekonomiczny	Rodzaj wnioskowanych świadczeń w ujęciu wartościowym (w tys. zł)			
				z tytułu przestoju ekonomicznego	z tytułu obniżonego wymiaru czasu pracy	z tytułu składki na ubezpieczenia społeczne	kwota wnioskowana ogółem
1	18.09.09r.	--	32	107,81	--	16,54	124,35
2	29.12.09r.	15	--	--	36,23	5,74	41,96
Razem		15	32	107,81	36,23	22,28	166,31

Wniosek przedsiębiorcy ze Skarżyska - Kam. dotyczył **wypłaty świadczeń z tytułu przestoju ekonomicznego dla 32 pracowników na łączną kwotę 124.351,86 zł** (z czego kwota 107.812,50 zł przeznaczona była na wypłatę świadczeń z tytułu przestoju ekonomicznego, a kwota w wysokości 16.539,36 zł

¹⁹ Źródło: Biuro Terenowe Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w Kielcach.

na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należne od pracodawcy).

Natomiast drugi wniosek, przedsiębiorcy z Kielc, dotyczył **wypłaty świadczeń na częściowe zrekompensowanie obniżenia wymiaru czasu pracy dla 15 pracowników na łączną kwotę 41.963,04 zł** (kwota 36.225,00 zł na świadczenie z tytułu obniżenia wymiaru czasu pracy, a kwota 5.738,04 zł na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należne od pracodawcy). Wniosek pozostał do rozpatrzenia w 2010 roku.

Liczba i rodzaj wypłaconych świadczeń w 2009r.

Ilość przedsiębiorców	Ilość pracowników, którzy skorzystali ze świadczeń	Rodzaj otrzymanych świadczeń w ujęciu wartościowym (w tys. zł)			
		z tytułu przestoju ekonomicznego	z tytułu obniżonego wymiaru czasu pracy	z tytułu składki na ubezpieczenia społeczne	kwota ogółem
1	31	49,29	0,00	7,56	56,85

W związku z uzyskaniem przez przedsiębiorcę ze Skarżyska - Kam, od Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, zaświadczenia o uznaniu go za przedsiębiorcę w przejściowych trudnościach finansowych, BT FGŚP w Kielcach dokonało w 2009r. **częściowej wypłaty świadczeń** na zaspokojenie wynagrodzeń pracowniczych za czas przestoju ekonomicznego (oraz z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne) w łącznej wysokości **56.847,65 zł dla 31 pracowników**. Realizacja dalszych wypłat przewidziana jest w 2010 roku.

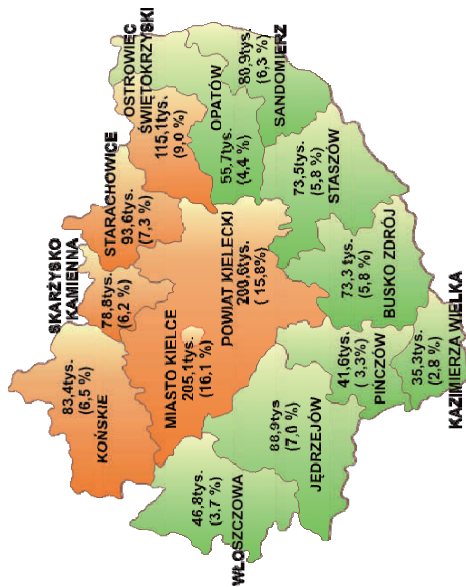
Najczęstsze problemy zgłaszane przez przedsiębiorców, które uniemożliwiły im skorzystanie z pakietu antykryzysowego to:

- 1) zbyt wysoki wskaźnik spadku sprzedaży (min. 25% w ciągu 3 kolejnych miesięcy po 1 lipca 2008r., w porównaniu do tych samych 3 miesięcy w okresie od 1 lipca 2007r. do 30 czerwca 2008r.),
- 2) konieczność opracowania programu naprawczego (na rok od miesiąca po złożeniu wniosku),
- 3) zakaz zwalniania pracowników po otrzymaniu dopłat (max 6 m-cy),
- 4) obowiązek zwrotu całości otrzymanej pomocy, w przypadku zwolnienia pracownika,
- 5) konieczność dostarczenia dużej ilości dokumentów,
- 6) konieczność braku zobowiązań wobec ZUS i US.

Jak wynika z powyższego niezbędnym warunkiem zwiększenia zainteresowania firm pakietem antykryzysowym winny być zmiany w obowiązującej ustawie, tj. złagodzenie wymogów jakie ustawa nakłada na przedsiębiorców.

Charakterystyka województwa świętokrzyskiego

Ludność (w tys.) według stanu na 31.12.2008 roku

Terytorium: 13 powiatów ziemskich
i 1 powiat grodzki (Kielce);
102 gminy

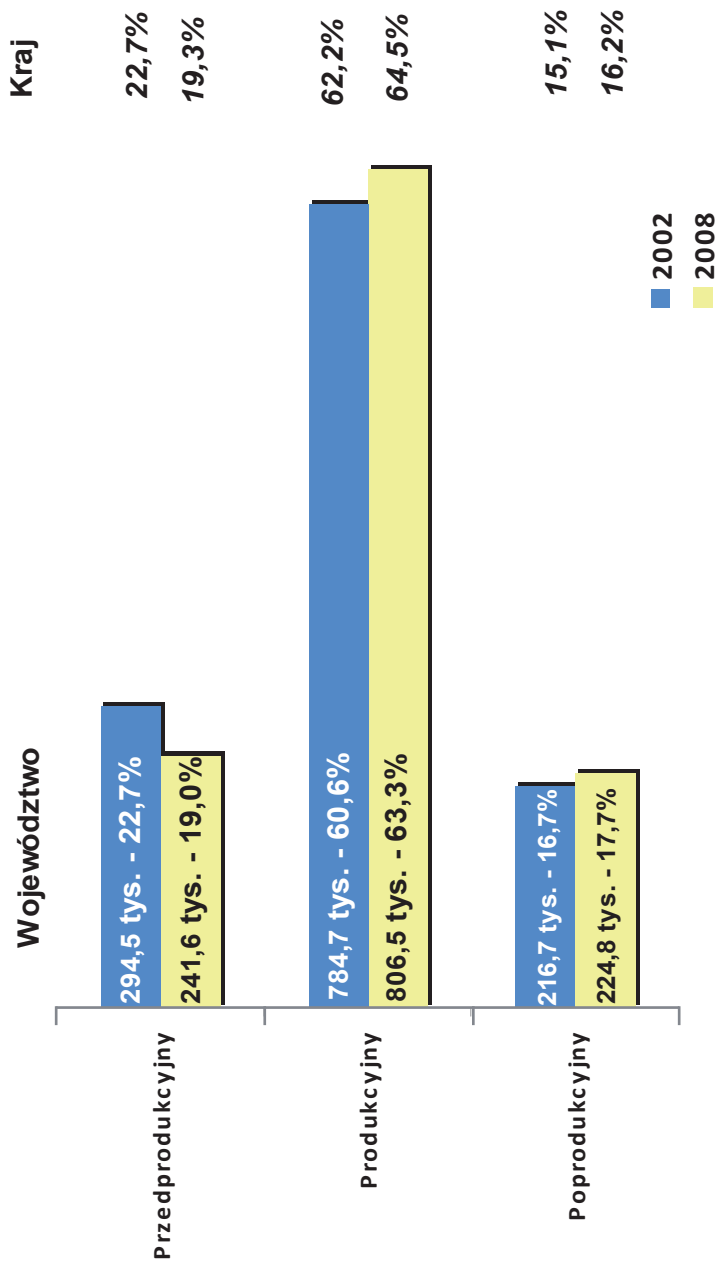
• powierzchnia	11.710 km ²	3,7%	15 miejsce w kraju
• liczba ludności	1.272,8 tys.	3,3%	13 miejsce w kraju
• ludność miejska	576,2 tys.	45,3%	w kraju 61,1%
• ludność wiejska	696,6 tys.	54,7%	w kraju 38,9%
• kobiety	653,1 tys.	51,3%	w kraju 51,7%

Podział na podregiony dla potrzeb rynku pracy obowiązuje od stycznia 2008 roku

Podregion kielecki (powiaty: kielecki, konecki, ostrowiecki, skarżyski, starachowicki oraz m. Kielce)

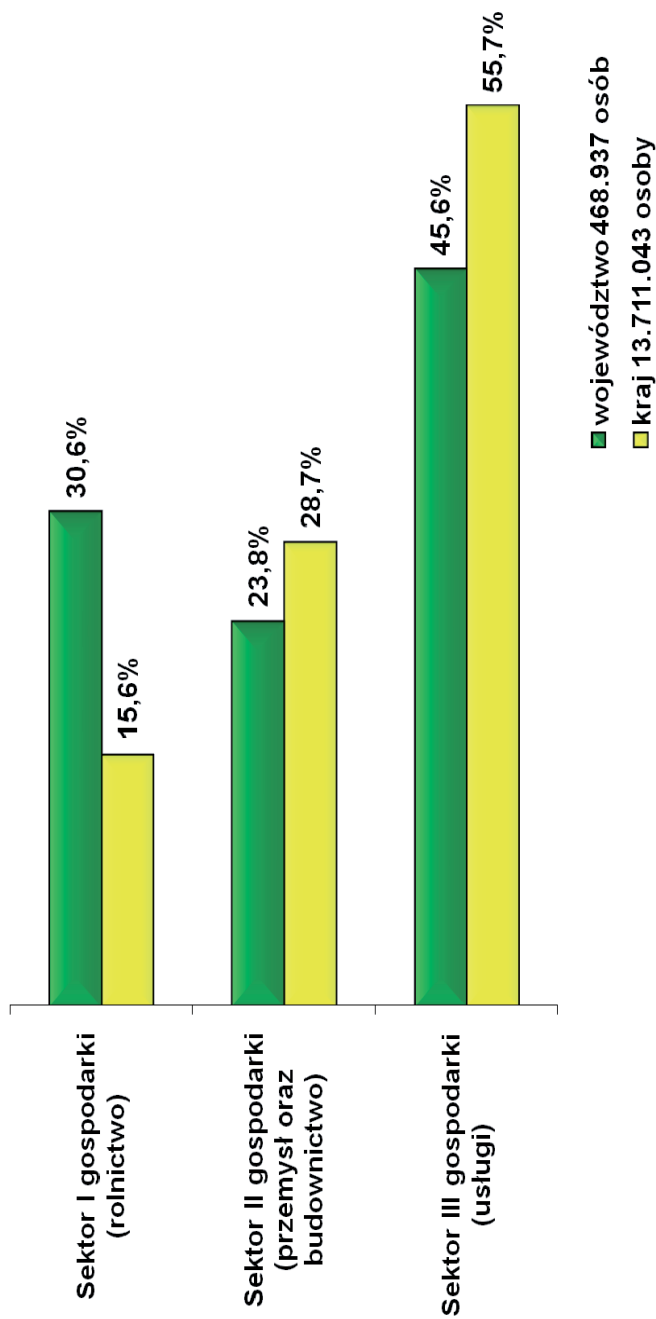
Podregion sandomiersko - jędrzejowski (powiaty: buski, jędrzejowski, kazimierski, opatowski, pińczowski, sandomierski, staszowski oraz włoszczowski)

Wykres 1. Ludność województwa świętokrzyskiego według wieku

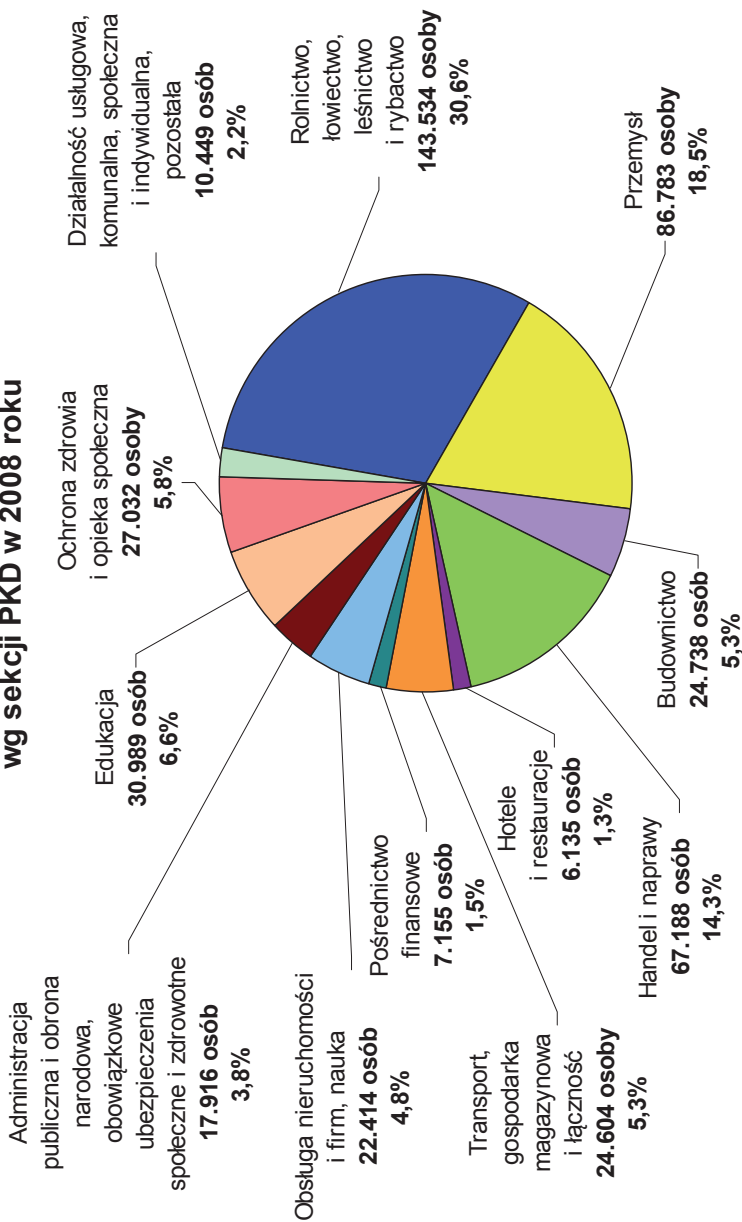
Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach

**Wykres 2. Pracujący według sektorów w województwie i kraju
w 2008 roku**

Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach

Wykres 3. Pracujący w województwie świętokrzyskim wg sekcji PKD w 2008 roku

Źródło: Roczne Tablice Wynikowe, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, Wrzesień 2009r.

**Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
w woj. świętokrzyskim w latach 1999 - 2009**

Rok	Ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny
1999	143 902	33 965	109 937
2000	129 859	29 579	100 280
2001	122 724	26 124	96 600
2002	108 065	23 209	84 856
2003	103 220	20 415	82 805
2004	101 791	17 678	84 113
2005	103 267	17 159	86 108
2006	106 100	15 036	91 064
2007	111 772	14 961	96 811
2008	116 637	14 999	101 638
2009	113 340	15 722	97 618
Spadek 2009 do 1999	-30 562	-18 243	-12 319
%	-21,2%	-53,7%	-11,2%
Wzrost / spadek do 2008	-3 297	723	-4 020
%	-2,8%	4,8%	-4,0%

* Źródło: „Komunikat o sytuacji społeczno - gospodarczej województwa świętokrzyskiego”,
Grudzień 1999 - 2009, Urząd Statystyczny w Kielcach.

**TABLICA 2. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY
W LATACH 1999 - 2009**

1999 rok	88 zakładów pracy zwolniło	5.940 osób,
z tego:		
	43 zakłady z sektora publicznego zwolniły	3.978 osób,
	45 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.962 osoby.
2000 rok	102 zakłady pracy zwolniły	4.333 osoby,
z tego:		
	35 zakładów z sektora publicznego zwolniło	1.613 osób,
	67 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	2.720 osób.
2001 rok	146 zakładów pracy zwolniło	6.126 osób,
z tego:		
	42 zakłady z sektora publicznego zwolniły	2.674 osoby,
	104 zakłady z sektora prywatnego zwolniły	3.452 osoby.
2002 rok	101 zakładów pracy zwolniło	5.476 osób,
z tego:		
	28 zakładów z sektora publicznego zwolniło	3.180 osób,
	73 zakłady z sektora prywatnego zwolniły	2.296 osób.
2003 rok	99 zakładów pracy zwolniło	3.144 osoby,
z tego:		
	48 zakładów z sektora publicznego zwolniło	1.174 osoby,
	51 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.970 osób.
2004 rok	44 zakłady pracy zwolniły	1.161 osób,
z tego:		
	18 zakładów z sektora publicznego zwolniło	348 osób,
	26 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	813 osób.
2005 rok	25 zakładów pracy zwolniło	1.170 osób,
z tego:		
	6 zakładów z sektora publicznego zwolniło	69 osób,
	19 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.101 osób.
2006 rok	14 zakładów pracy zwolniło	511 osób,
z tego:		
	2 zakłady z sektora publicznego zwolniły	32 osoby,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	479 osób.
2007 rok	14 zakładów pracy zwolniło	733 osoby,
z tego:		
	2 zakłady z sektora publicznego zwolniły	52 osoby,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	681 osób.
2008 rok	19 zakładów pracy zwolniło	806 osób,
z tego:		
	6 zakładów z sektora publicznego zwolniło	29 osób,
	13 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	777 osób.
2009 rok	43 zakłady pracy zwolniły	2.356 osób,
z tego:		
	12 zakładów z sektora publicznego zwolniło	162 osoby,
	31 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	2.194 osoby.

TABLICA 3. JEDNOSTKI OSÓB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ I POZOSTAŁE JEDNOSTKI GOSPODARKI NARODOWEJ

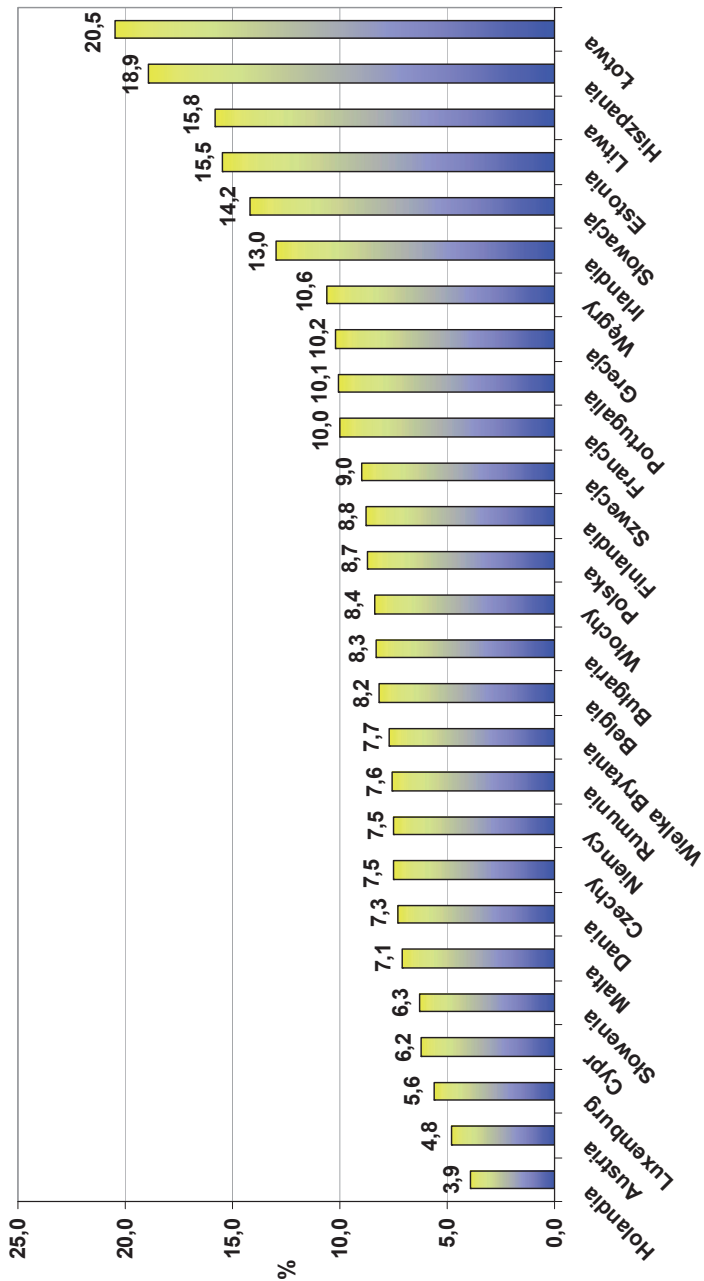
Sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności	Ogółem	z tego:	
		jednostki osób fizycznych	pozostałe jednostki*
31.12.2009r.			
OGÓŁEM	105 678	84 315	21 363
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1 803	1 389	414
Rybacktwo	16	9	7
Górnictwo	113	58	55
Przetwórstwo przemysłowe	9 875	7 798	2 077
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	162	39	123
Budownictwo	13 406	12 078	1 328
Handel i naprawy	37 649	32 742	4 907
Hotele i restauracje	2 793	2 289	504
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	7 417	6 812	605
Pośrednictwo finansowe	3 537	3 318	219
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi zw. z prow. działalności gospodarczej	12 540	9 120	3 420
Administracja publiczna i obrona narodowa	1 280	3	1 277
Edukacja	2 793	1 098	1 695
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	4 929	4 245	684
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	7 361	3 315	4 046
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	2	2	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	2	0	2

* Pozostałe jednostki - osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej.

TABLICA 4. JEDNOSTKI OSÓB PRAWNYCH I JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE NIE MAJĄCE OSOBOWOŚCI PRAWNEJ

Wyszczególnienie	31.12.2009r.
Ogółem z tego	21 363
Sektor publiczny	3 316
własność państwowa	259
własność samorządowa	2 647
własność mieszana	410
Sektor prywatny	18 047
własność krajowa	16 516
własność zagraniczna	399
własność mieszana	1 132

Wykres 4. Zharmonizowana stopa bezrobocia w krajach Unii Europejskiej za grudzień 2009 roku

Dane Eurostatu z kwietnia 2010r.

Unia Europejska (27 państw)

- 9,4%

Stopa bezrobocia po wejściu Polski do UE

- stan na koniec maja 2004r. - 19,5%

**TABLICA 5. LICZBA BEZROBOTNYCH W LATACH 2008 - 2009
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Liczba bezrobotnych w tys. osób	
	31 grudnia 2008r.	31 grudnia 2009r.
Dolnośląskie	113,9	146,3
Kujawsko - Pomorskie	110,3	134,1
Lubelskie	101,6	117,2
Lubuskie	46,3	61,1
Łódzkie	99,2	128,1
Małopolskie	97,8	130,0
Mazowieckie	178,0	224,5
Opolskie	35,7	47,1
Podkarpackie	115,6	141,9
Podlaskie	45,8	61,2
Pomorskie	67,8	100,3
Śląskie	122,7	168,4
Świętokrzyskie	77,7	83,8
Warmińsko - Mazurskie	87,4	109,2
Wielkopolskie	91,4	133,6
Zachodniopomorskie	82,5	105,9
KRAJ	1 473,8 *	1 892,7 *

* ze względu na elektroniczną technikę zaokrągleń, w rubrykach nie zachodzą zgodności matematyczne.

**TABLICA 6. STOPA BEZROBOCIA W LATACH 2007 - 2009
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Stopa bezrobocia na koniec grudnia:			Wzrost / spadek w porównaniu do:	
	2007r.*	2008r.*	2009r.	2007r.	2008r.
0	1	2	3	4	5
Dolnośląskie	11,4	10,0	12,5	1,1	2,5
Kujawsko - Pomorskie	14,9	13,3	15,8	0,9	2,5
Lubelskie	13,0	11,2	12,8	-0,2	1,6
Lubuskie	14,0	12,5	15,9	1,9	3,4
Łódzkie	11,2	9,2	11,6	0,4	2,4
Małopolskie	8,7	7,5	9,7	1,0	2,2
Mazowieckie	9,0	7,3	9,0	0,0	1,7
Opolskie	11,9	9,8	12,6	0,7	2,8
Podkarpackie	14,2	13,0	15,5	1,3	2,5
Podlaskie	10,4	9,7	12,6	2,2	2,9
Pomorskie	10,7	8,4	12,0	1,3	3,6
Śląskie	9,2	6,9	9,2	0,0	2,3
Świętokrzyskie	14,9	13,7	14,7	-0,2	1,0
Warmińsko - Mazurskie	18,7	16,8	20,2	1,5	3,4
Wielkopolskie	7,8	6,4	9,1	1,3	2,7
Zachodniopomorskie	16,4	13,3	16,5	0,1	3,2
KRAJ	11,2	9,5	11,9	0,7	2,4

* Stopa bezrobocia po korekcie.

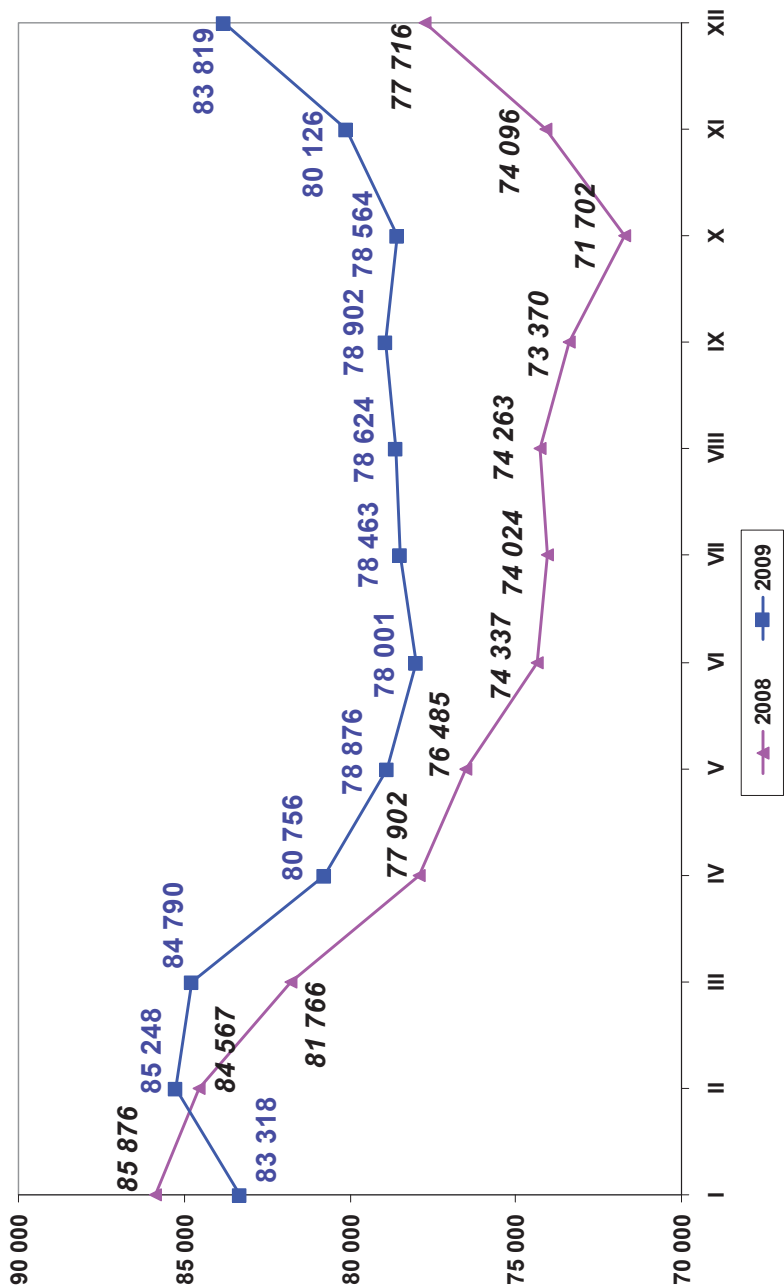
**TABLICA 7. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE W LATACH 2008 - 2009
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Oferty pracy zgłoszone w roku: (w tys.)	
	2008r.	2009r.
Dolnośląskie	95,6	77,2
Kujawsko - Pomorskie	65,0	56,4
Lubelskie	52,9	47,2
Lubuskie	47,0	44,9
Łódzkie	78,6	62,9
Małopolskie	73,8	64,1
Mazowieckie	126,5	92,3
Opolskie	39,3	33,3
Podkarpackie	51,0	47,3
Podlaskie	26,5	22,9
Pomorskie	86,7	52,4
Śląskie	159,6	106,3
Świętokrzyskie	32,8	39,8
Warmińsko - Mazurskie	52,4	46,3
Wielkopolskie	85,9	63,2
Zachodniopomorskie	69,1	46,2
KRAJ	1 142,7	902,6

**TABLICA 8. ŚREDNIA LICZBA BEZROBOTNYCH PRZYPADAJĄCYCH
NA 1 OFERTĘ PRACY W LATACH 2002 - 2009
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Średnia liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy							
	2002r.	2003r.	2004r.	2005r.	2006r.	2007r.	2008r.	2009r.
Dolnośląskie	69	48	41	31	20	12	8	12
Kujawsko - Pomorskie	61	48	46	36	25	16	18	21
Lubelskie	70	52	49	40	32	24	21	24
Lubuskie	45	35	32	28	17	12	10	12
Łódzkie	46	38	38	31	21	14	12	15
Małopolskie	62	45	36	32	20	12	10	16
Mazowieckie	63	53	49	42	28	19	13	19
Opolskie	62	42	45	41	24	12	9	9
Podkarpackie	75	51	48	44	35	27	24	28
Podlaskie	72	47	45	38	27	21	19	24
Pomorskie	46	39	36	28	17	11	7	13
Śląskie	68	44	31	24	18	10	6	9
Świętokrzyskie	92	58	68	56	46	33	28	22
Warmińsko - Mazurskie	68	47	47	38	29	23	20	24
Wielkopolskie	52	40	33	29	19	12	10	16
Zachodniopomorskie	68	51	40	32	23	16	13	19
KRAJ	61	46	40	33	23	15	12	16

Wykres 5. Liczba bezrobotnych w latach 2008 - 2009

**TABLICA 9. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ORAZ STOPA BEZROBOCIA
W LATACH 2008 - 2009 WEDŁUG POWIATÓW**

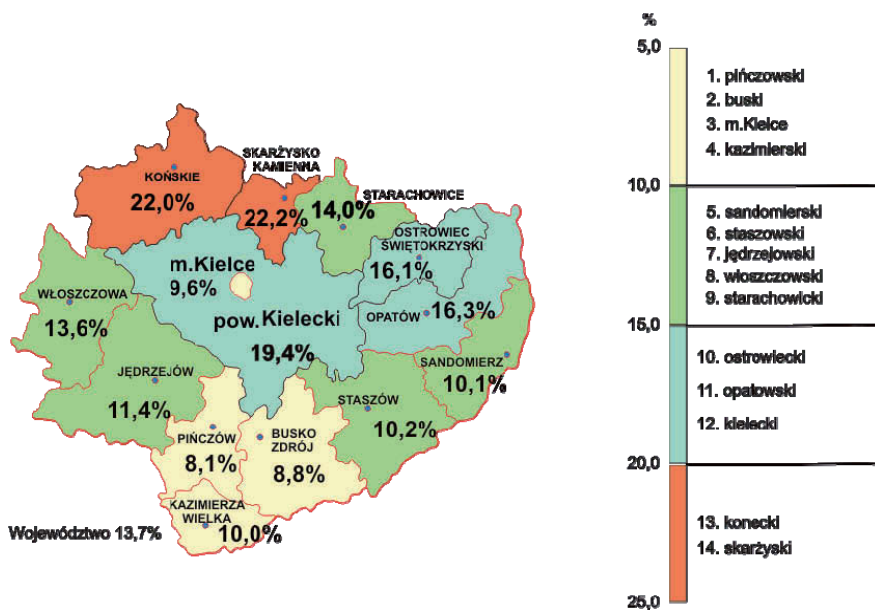
Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni zarejestrowani			Stopa bezrobocia w % (wskaźnik liczby bezrobotnych do liczby czynnych zawodowo)		
	2008 rok	2009 rok	Wzrost / spadek	2008 rok*	2009 rok	Wzrost / spadek
WOJEWÓDZTWO	77 716	83 819	6 103	13,7	14,7	1,0
Buski	3 212	3 213	1	8,8	8,9	0,1
Jędrzejowski	4 285	4 637	352	11,4	12,2	0,8
Kazimierski	1 684	1 918	234	10,0	11,3	1,3
Kielecki	14 298	13 612	-686	19,4	18,7	-0,7
m. Kielce	10 469	11 285	816	9,6	10,3	0,7
Konecki	7 973	7 074	-899	22,0	20,1	-1,9
Opatowski	4 490	5 458	968	16,3	19,2	2,9
Ostrowiecki	7 331	9 454	2 123	16,1	19,9	3,8
Pińczowski	1 576	1 622	46	8,1	8,4	0,3
Sandomierski	3 875	4 356	481	10,1	11,2	1,1
Skarżyski	6 567	7 267	700	22,2	24,1	1,9
Starachowicki	5 357	6 974	1 617	14,0	17,5	3,5
Staszowski	3 586	3 924	338	10,2	11,1	0,9
Włoszczowski	3 013	3 025	12	13,6	13,6	0,0

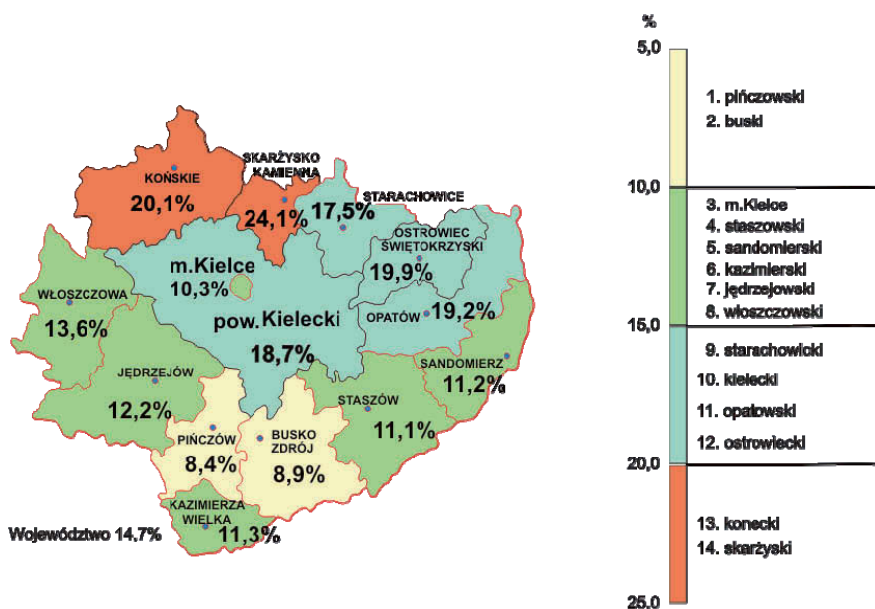
* Korekta stopy bezrobocia.

STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG POWIATÓW

stan na 31.12.2008r.

stan na 31.12.2009r.

**TABLICA 10. BEZROBOTNI, OFERTY PRACY, PODJĘCIA PRACY ORAZ PODMIOTY GOSPODARCZE
W WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIM W LATACH 1999 - 2009**

WYSZCZEGÓLNIENIE	01.01.1999r.		1999r.	2000r.	2001r.	2002r.	2003r.	2004r.	2005r.	2006r.	2007r.	2008r.	2009r.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Liczba bezrobotnych ogółem: (stan na koniec okresu sprawozdawczego)	84 824	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716	83 819	
w tym: kobiety	47 877	56 982	62 820	67 047	64 740	61 699	62 839	60 387	53 421	45 985	42 663	41 888	
(% udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych)	56,4	53,0	53,0	51,1	49,3	48,8	49,7	51,3	53,7	55,2	54,9	50,0	
zamieszkali na wsi	47 960	59 636	65 319	71 466	71 310	69 086	69 190	64 856	55 190	46 792	43 725	45 298	
(% udział zamieszkalych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych)	56,5	55,5	55,1	54,5	54,3	54,6	54,8	55,1	55,5	56,1	56,3	54,0	
Oferty pracy zgłoszone w okresie sprawozdawczym		19 664	19 183	13 398	16 445	25 762	20 988	24 318	27 251	29 052	32 753	39 753	
Podjęcia pracy		41 970	42 315	40 283	46 606	48 724	49 782	49 704	53 428	48 678	41 958	39 796	
Podmioty gospodarcze	73 870	81 112	89 129	95 598	99 538	103 652	103 116	104 416	106 312	106 904	108 399	105 678	

TABLICA 11. LICZBA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIM W LATACH 1999 - 2009

Stan w końcu miesiąca

rok miesiąc		Liczba bezrobotnych											
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
	styczeń	93 121	112 296	123 558	136 224	135 216	131 608	128 989	121 149	101 465	85 876	83 318	
	luty	97 419	114 382	125 406	137 604	135 798	132 192	128 934	120 623	100 418	84 567	85 248	
	marzec	99 616	114 377	126 162	136 734	135 386	131 996	127 432	118 672	96 699	81 766	84 790	
	kwiecień	97 917	112 638	125 258	133 782	131 095	128 914	122 601	113 496	92 001	77 902	80 756	
	maj	95 664	110 667	123 236	126 533	126 948	126 413	119 417	109 048	87 776	76 485	78 876	
	czerwiec	96 434	109 753	122 761	127 788	125 043	125 481	117 449	104 870	85 083	74 337	78 001	
	lipiec	98 387	110 797	123 152	128 326	125 299	124 587	116 095	103 286	84 133	74 024	78 463	
	sierpień	98 109	111 160	123 593	127 800	123 949	124 038	116 439	102 652	83 671	74 263	78 624	
	wrzesień	100 120	111 651	123 347	127 532	121 970	122 969	115 322	101 243	82 427	73 370	78 902	
	październik	99 591	111 957	123 162	127 362	121 276	121 292	112 967	98 120	80 108	71 702	78 564	
	listopad	102 911	114 392	127 061	128 852	123 473	122 720	114 503	97 530	80 504	74 096	80 126	
	grudzień	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716	83 819	

TABLICA 12. POZIOM BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W LATACH 1999 - 2009

Powiaty	Liczba bezrobotnych w roku:										
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Buski	4 056	4 600	4 904	4 573	4 488	4 446	4 327	3 808	3 219	3 212	3 213
Jędrzejowski	5 857	6 531	7 410	7 540	6 962	6 953	6 948	5 713	4 532	4 285	4 637
Kazimierski	1 655	1 878	2 133	2 234	2 290	2 394	2 188	2 079	1 819	1 684	1 918
Kielce z tego:	30 341	33 947	38 489	39 732	38 140	38 105	35 487	29 484	25 037	24 767	
- kielecki	-	19 515	21 868	22 440	21 574	21 378	20 132	16 797	14 296	14 298	13 612
- m. Kielce	-	14 432	16 621	17 292	16 566	16 727	15 355	12 687	10 741	10 469	11 285
Konecki	10 679	11 882	12 847	12 911	12 553	12 428	11 401	9 794	8 326	7 973	7 074
Opatowski	4 797	5 094	5 495	5 440	5 500	5 634	5 461	5 103	4 546	4 490	5 458
Ostrowiecki	10 876	12 384	14 316	14 260	14 075	13 551	12 132	10 446	8 645	7 331	9 454
Pińczowski	2 621	2 927	3 335	3 146	3 167	3 186	3 048	2 351	1 776	1 576	1 622
Sandomierski	6 422	6 723	7 034	6 942	6 772	6 722	6 446	5 467	4 826	3 875	4 356
Skarżyski	7 424	8 671	9 849	10 331	10 394	10 717	9 962	8 789	7 844	6 567	7 267
Starachowicki	11 491	11 809	12 120	11 461	10 455	10 291	9 459	7 099	5 268	5 357	6 974
Staszowski	6 557	6 978	7 439	6 951	6 089	6 375	5 906	5 237	4 328	3 586	3 924
Włoszczowski	4 696	5 045	5 758	5 745	5 653	5 520	4 989	4 036	3 173	3 013	3 025
WOJEWÓDZTWO	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716	83 819

TABLICA 13. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI W 2009 ROKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kwartaly				w %
		I	II	III	IV	
		w liczbach bezwzględnych				
2009r.						
Nowo zarejestrowani bezrobotni - "napływ"	121 195	30 054	27 287	31 178	32 676	100,0
z tego powracający do rejestracji :						
- po raz pierwszy	23 851	4 844	7 059	7 045	4 903	19,7
- po raz kolejny (od 1990r.)	97 344	25 210	20 228	24 133	27 773	80,3
w tym powracający do rejestracji :						
- po pracach interwencyjnych	1 198	270	170	422	336	1,0
- po robotach publicznych	1 047	137	31	261	618	0,9
- po stażu	14 558	2 306	2 107	4 371	5 774	12,0
- po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	2 508	1 394	587	527	0	2,1
- po szkoleniu	6 191	268	2 482	1 175	2 266	5,1
- po pracach społecznie użytecznych	1 156	97	203	238	618	1,0
Wyrejestrowani bezrobotni - "odpływ"	115 092	22 980	34 076	30 277	27 759	100,0
z powodu :						
- podjęcia pracy	39 796	7 486	11 502	10 755	10 053	34,6
z tego :						
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	29 601	6 021	8 259	7 869	7 452	25,7
w tym: <i>pracy sezonowej</i>	800	88	349	227	136	0,7
- <i>pracy subsydiowanej</i>	10 195	1 465	3 243	2 886	2 601	8,9
w tym:						
- <i>prac interwencyjnych</i>	2 779	774	844	584	577	2,4
- <i>robót publicznych</i>	2 327	145	1 157	776	249	2,0
- <i>podjęcia działalności gospodarczej</i>	2 928	300	1 005	759	864	2,6
- <i>podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego</i>	2 043	208	211	734	890	1,8
- <i>inne</i>	118	38	26	33	21	0,1
- <i>rozpoczęcia szkolenia</i>	5 147	447	2 273	1 361	1 066	4,5
- <i>rozpoczęcia stażu</i>	19 410	4 304	6 213	4 856	4 037	16,9
- <i>rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy</i>	777	777	0	0	0	0,7
- <i>rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej</i>	1 288	267	560	218	243	1,1
- <i>rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej</i>	164	39	29	42	54	0,1
- <i>odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy</i>	3 954	597	1 160	1 142	1 055	3,4
- <i>nie potwierdzenia gotowości do pracy</i>	27 034	5 178	7 485	7 705	6 666	23,5
- <i>dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego</i>	5 989	1 226	1 798	1 708	1 257	5,2
- <i>podjęcia nauki</i>	823	10	3	154	656	0,7
- <i>ukończenia 60/65 lat</i>	173	54	38	45	36	0,2
- <i>nabycia praw emerytalnych lub rentowych</i>	611	122	206	142	141	0,5
- <i>nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego</i>	441	101	108	130	102	0,4
- <i>z innych przyczyn</i>	9 485	2 372	2 701	2 019	2 393	8,2

TABLICA 14. BEZROBOTNI, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009r.				
	ogółem	kwartały			
		I	II	III	IV
Ogółem	39 796	7 486	11 502	10 755	10 053
kobiety	18 257	3 911	4 361	5 112	4 873
mężczyźni	21 539	3 575	7 141	5 643	5 180
z tego z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę:					
- osoby poprzednio pracujące	32 018	5 868	9 681	8 658	7 811
w tym:					
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	832	92	184	298	258
- osoby dotychczas niepracujące	7 778	1 618	1 821	2 097	2 242
		w %			
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
kobiety	45,9	52,2	37,9	47,5	48,5
mężczyźni	54,1	47,8	62,1	52,5	51,5
z tego z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę:					
- osoby poprzednio pracujące	80,5	78,4	84,2	80,5	77,7
w tym:					
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2,1	1,2	1,6	2,8	2,6
- osoby dotychczas niepracujące	19,5	21,6	15,8	19,5	22,3

Tablica 15. Podjęcia pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej

Podjęcia pracy	2009 rok	Udział %
Praca subsydiowana	10 195	25,6
z tego:		
<i>prace interwencyjne</i>	2 779	7,0
<i>roboty publiczne</i>	2 327	5,8
<i>podjęcia działalności gospodarczej</i>	2 928	7,4
<i>podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego</i>	2 043	5,1
<i>inne</i>	118	0,3
Praca niesubsydiowana	29 601	74,4
Ogółem	39 796	100,0

**TABLICA 16. "NAPŁYW" I "ODPŁYW" BEZROBOTNYCH, W TYM OSOBY
KTÓRE PODJĘŁY PRACĘ WEDŁUG POWIATÓW**

Powiat	Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ)	Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ)	w tym osoby, które podjęły pracę	Wskaźnik płynności ryнку pracy (3:1)* 100%
	2009r.			
0	1	2	3	4
WOJEWÓDZTWO	121 195	115 092	39 796	32,8
Buski	4 632	4 631	1 592	34,4
Jędrzejowski	5 677	5 325	2 176	38,3
Kazimierski	1 937	1 703	479	24,7
Kielecki	20 172	20 858	5 861	29,1
m. Kielce	17 023	16 207	4 383	25,7
Konecki	10 341	11 240	4 243	41,0
Opatowski	5 755	4 787	1 357	23,6
Ostrowiecki	14 379	12 256	4 513	31,4
Pińczowski	2 119	2 073	714	33,7
Sandomierski	6 139	5 658	1 924	31,3
Skarżyski	10 978	10 278	4 021	36,6
Starachowicki	10 265	8 648	4 227	41,2
Staszowski	7 267	6 929	2 702	37,2
Włoszczowski	4 511	4 499	1 604	35,6

TABLICA 17. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
Stan w końcu okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008 rok	2009 rok	Wzrost / spadek w 2009r.	w % 2009=100
Ogółem	77 716	83 819	6 103	7,9
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	56 455	62 739	6 284	11,1
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1 473	2 195	722	49,0
- osoby dotychczas niepracujące	21 261	21 080	-181	-0,9
Kobiety	42 663	41 888	-775	-1,8
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	29 742	29 921	179	0,6
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1 052	1 364	312	29,7
- osoby dotychczas niepracujące	12 921	11 967	-954	-7,4
Mężczyźni	35 053	41 931	6 878	19,6
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	26 713	32 818	6 105	22,9
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	421	831	410	97,4
- osoby dotychczas niepracujące	8 340	9 113	773	9,3

TABLICA 18. BEZROBOTNI Z PRAWEM I BEZ PRAWA DO ZASIŁKU WEDŁUG POWIATÓW

Lp.	Powiat	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wg stanu na koniec		Procentowy udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2009r.		Liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku		Procentowy udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2009r.	
		2008 roku	2009 roku			2008 roku	2009 roku		
		1	2	3	4	5	6		
0									
1	Buski	343	387	12,0	2 869	88,0			
2	Jędrzejowski	435	527	11,4	3 850	88,6			
3	Kazimierski	81	118	6,2	1 603	93,8			
4	Kielecki	2 100	2 995	22,0	12 198	78,0			
5	m.Kielce	973	1 520	13,5	9 496	86,5			
6	Konecki	1 636	2 051	29,0	6 337	71,0			
7	Opatowski	442	766	14,0	4 048	86,0			
8	Ostrowiecki	1 439	2 343	24,8	5 892	75,2			
9	Pińczowski	161	204	12,6	1 415	87,4			
10	Sandomierski	352	315	7,2	3 523	92,8			
11	Skarżyski	1 188	1 598	22,0	5 379	78,0			
12	Starachowicki	1 587	1 491	21,4	3 770	78,6			
13	Staszowski	538	731	18,6	3 048	81,4			
14	Włoszczowski	438	337	11,1	2 575	88,9			
	Woj. świętokrzyskie	11 713	15 383	18,4	66 003	81,6			
	Kraj	271 269	380 007	20,1	1 202 483	79,9			

TABLICA 19. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2008r.		stan na 31.12.2009r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	77 716	100,0	83 819	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	16 234	20,9	18 384	21,9
25 - 34	23 058	29,6	25 615	30,6
35 - 44	14 607	18,8	15 483	18,5
45 - 54	17 547	22,6	17 345	20,7
55 - 59	5 350	6,9	5 814	6,9
60 lat i więcej	920	1,2	1 178	1,4

TABLICA 20. BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2008r.		stan na 31.12.2009r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	77 716	100,0	83 819	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	8 096	10,4	9 795	11,7
- policealnym i średnim zawodowym	19 111	24,6	20 730	24,7
- średnim ogólnokształcącym	8 599	11,1	9 448	11,3
- zasadniczym zawodowym	22 768	29,3	24 708	29,5
- gimnazjalnym i poniżej	19 142	24,6	19 138	22,8

TABLICA 21. BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2008r.		stan na 31.12.2009r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	77 716	100,0	83 819	100,0
z tego ze stażem pracy:				
do 1 roku	10 907	14,0	11 850	14,1
1 - 5	15 573	20,0	18 070	21,6
5 - 10	10 151	13,1	10 826	12,9
10 - 20	11 115	14,3	11 796	14,1
20 - 30	7 236	9,3	8 137	9,7
30 lat i więcej	1 473	1,9	2 060	2,5
bez stażu	21 261	27,4	21 080	25,1

**TABLICA 22. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU,
WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na 31.12.2009 roku							
Ogółem	83 819	8 086	17 477	15 348	16 356	11 580	14 972
Wiek w latach							
18 - 24	18 384	2 182	5 457	4 573	3 389	1 959	824
25 - 34	25 615	2 502	5 374	4 775	5 252	3 711	4 001
35 - 44	15 483	1 468	2 775	2 658	3 151	2 260	3 171
45 - 54	17 345	1 451	2 868	2 524	3 360	2 604	4 538
55 - 59	5 814	401	886	704	1 037	867	1 919
60 i więcej	1 178	82	117	114	167	179	519
Wykształcenie							
- wyższe	9 795	1 003	2 381	2 217	1 860	1 283	1 051
- policealne i średnie zawod.	20 730	1 874	4 515	3 981	4 196	2 864	3 300
- średnie ogólnokształcące	9 448	940	2 325	1 905	1 840	1 226	1 212
- zasadnicze zawodowe	24 708	2 473	4 765	4 301	4 870	3 505	4 794
- gimnazjalne i poniżej	19 138	1 796	3 491	2 944	3 590	2 702	4 615
Staż pracy							
do 1 roku	11 850	1 328	2 719	2 264	2 056	1 562	1 921
1 - 5	18 070	1 859	3 866	3 332	3 803	2 505	2 705
5 - 10	10 826	1 009	2 073	1 881	2 266	1 634	1 963
10 - 20	11 796	1 089	2 072	1 839	2 417	1 766	2 613
20 - 30	8 137	720	1 435	1 214	1 805	1 268	1 695
30 lat i więcej	2 060	215	417	440	485	237	266
bez stażu	21 080	1 866	4 895	4 378	3 524	2 608	3 809

TABLICA 24. POZIOM WYKSZTAŁCENIA BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Wykształcenie		Powiaty											WOJEWÓDZTWO RAZEM		
		Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielec	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski		Starachowicki	Staszowski
RAZEM	2008r.	3 212	4 285	1 684	14 298	10 469	7 973	4 490	7 331	1 576	3 875	6 567	5 357	3 586	3 013
	2009r.	3 213	4 637	1 918	13 612	11 285	7 074	5 458	9 454	1 622	4 356	7 267	6 974	3 924	3 025
wyższe	Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	2008r.	322	478	104	1 209	1 926	502	297	713	212	541	621	499	421	251
policealne i średnie zawodowe	2009r.	391	582	127	1 320	2 272	590	409	1 056	221	641	730	684	480	292
	Udział % w bezrobot. ogółem	11,7	12,6	6,6	9,7	20,1	8,3	7,5	11,2	13,6	14,7	10,0	9,8	12,2	9,7
średnie ogólnokształcące	2008r.	909	1 243	554	3 230	2 811	1 666	847	1 673	453	967	1 826	1 385	858	689
	2009r.	916	1 290	642	3 202	2 831	1 576	1 025	2 264	483	1 107	2 034	1 700	950	710
zasadnicze zawodowe	Udział % w bezrobot. ogółem	24,7	27,8	33,5	23,5	25,1	22,3	18,8	23,9	29,8	25,4	28,0	24,4	24,2	23,5
	2008r.	314	441	178	1 391	1 258	835	623	803	221	329	679	633	487	407
gimnazjalne i poniżej	2009r.	336	538	235	1 377	1 342	689	821	1 071	253	400	741	752	515	378
	Udział % w bezrobot. ogółem	11,3	11,6	12,3	10,1	11,9	9,7	15,0	11,3	15,6	9,2	10,2	10,8	13,1	12,5
zasadnicze zawodowe	2008r.	924	1 089	453	4 393	2 336	2 672	1 520	2 142	400	1 169	2 077	1 684	1 089	820
	2009r.	920	1 178	511	4 122	2 542	2 402	1 910	2 792	382	1 257	2 271	2 295	1 279	847
gimnazjalne i poniżej	Udział % w bezrobot. ogółem	29,5	25,4	26,6	30,3	22,5	34,0	35,0	29,5	23,6	28,9	31,3	32,9	32,6	28,0
	2008r.	743	1 034	395	4 075	2 138	2 298	1 203	2 000	290	869	1 364	1 156	731	846
gimnazjalne i poniżej	2009r.	650	1 049	403	3 591	2 298	1 817	1 293	2 271	283	951	1 491	1 543	700	798
	Udział % w bezrobot. ogółem	22,8	22,6	21,0	26,4	20,4	25,7	23,7	24,0	17,4	21,8	20,5	22,1	17,8	26,4

TABLICA 25. STAŻ PRACY BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW
stan na koniec roku

Staż pracy w latach	WOJEWÓDZTWO RAZEM											Włoszczowski		
	Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielec	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski		Starachowicki	Staszowski
2008r.	3 212	4 285	1 684	14 298	10 469	7 973	4 490	7 331	1 576	3 875	6 567	5 357	3 586	3 013
2009r.	3 213	4 637	1 918	13 612	11 285	7 074	5 458	9 454	1 622	4 356	7 267	6 974	3 924	3 025
Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2008r.	10 907	421	655	1 896	1 641	965	536	1 111	246	595	856	709	562	524
2009r.	11 850	419	711	1 929	1 739	840	631	1 369	278	691	1 009	867	624	524
Udział % w bezrobot. ogółem	14,1	13,0	15,3	11,4	14,2	15,4	11,9	11,6	17,1	15,9	13,9	12,4	15,9	17,3
2008r.	15 573	654	972	2 634	1 804	1 775	928	1 621	269	751	1 305	1 125	831	634
2009r.	18 070	687	1 100	3 448	2 203	1 706	1 135	2 122	340	862	1 496	1 581	965	680
Udział % w bezrobot. ogółem	21,6	21,4	23,7	18,0	19,5	24,1	20,8	22,4	21,0	19,8	20,6	22,7	24,6	22,5
2008r.	10 151	329	456	1 39	1 325	1 328	480	873	140	357	970	1 012	496	366
2009r.	10 826	329	493	1 885	1 426	1 224	506	1 135	140	373	979	1 243	529	407
Udział % w bezrobot. ogółem	12,9	10,2	10,6	8,2	13,8	12,6	17,3	12,0	8,6	8,6	13,5	17,8	13,5	13,5
2008r.	11 115	381	543	1 36	1 472	1 415	438	1 184	200	406	1 165	1 007	439	354
2009r.	11 796	371	560	1 40	1 559	1 231	518	1 480	185	447	1 221	1 311	500	372
Udział % w bezrobot. ogółem	14,1	11,5	12,1	7,3	14,0	17,4	9,5	15,7	11,4	10,3	16,8	18,8	12,7	12,3
2008r.	7 236	218	329	73	1 101	811	257	850	118	224	831	712	241	223
2009r.	8 137	210	347	89	1 150	752	410	1 114	129	231	929	899	309	235
Udział % w bezrobot. ogółem	9,7	6,5	7,5	4,6	11,8	10,6	7,5	11,8	8,0	5,3	12,8	12,9	7,9	7,8
2008r.	1 473	61	71	17	197	324	114	41	186	30	45	140	112	67
2009r.	2 060	68	119	22	257	414	146	107	267	39	62	241	180	53
Udział % w bezrobot. ogółem	2,5	2,1	2,6	1,1	1,9	2,1	2,0	2,8	2,4	1,4	3,3	2,6	2,2	1,8
2008r.	21 261	1 148	1 259	859	4 615	2 655	1 810	1 506	573	1 497	1 300	680	950	844
2009r.	21 080	1 129	1 307	946	3 642	2 611	1 175	1 967	511	1 690	1 392	893	912	754
Udział % w bezrobot. ogółem	25,1	35,1	28,2	49,3	26,8	23,1	16,6	39,4	31,5	38,8	19,2	12,8	23,2	24,9

TABLICA 26. CZAS OCZEKIWANIA BEZROBOTNYCH NA PRACĘ WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	Powiaty										RAZEM			
	Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielec	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski		Skarżyski	Starachowicki	Staszowski
2008r.	3 212	4 285	1 684	14 298	10 469	7 973	4 490	7 331	1 576	3 875	6 567	5 357	3 586	3 013
RAZEM	3 213	4 637	1 918	13 612	11 285	7 074	5 458	9 454	1 622	4 356	7 267	6 974	3 924	3 025
Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2008r.	285	377	97	1 003	833	659	307	880	186	431	601	569	504	294
2009r.	402	429	150	1 308	1 147	636	454	1 077	161	366	663	536	472	285
Udział % w bezrobot. ogółem	12,5	9,3	7,8	9,6	10,2	9,0	8,3	11,4	9,9	8,4	9,1	7,7	12,0	9,4
2008r.	633	729	257	2 303	1 928	1 206	990	1 521	289	846	1 525	1 320	942	427
2009r.	805	976	323	2 984	2 433	1 397	1 134	1 779	312	925	1 349	1 362	1 133	565
Udział % w bezrobot. ogółem	25,1	21,0	16,8	21,9	21,6	19,7	20,8	18,8	19,2	21,2	18,6	19,5	28,9	18,7
2008r.	507	614	240	1 845	1 320	956	517	1 234	287	580	1 081	1 006	540	384
2009r.	689	717	306	2 391	1 938	1 263	838	1 919	400	803	1 366	1 275	958	485
Udział % w bezrobot. ogółem	21,4	15,5	16,0	17,6	17,2	17,9	15,4	20,3	24,7	18,4	18,8	18,3	24,4	16,0
2008r.	415	522	227	2 056	1 462	1 286	516	1 175	229	531	961	817	436	443
2009r.	465	722	299	2 427	2 300	1 533	759	2 270	206	905	1 614	1 632	672	552
Udział % w bezrobot. ogółem	14,5	15,6	15,6	17,8	20,4	21,7	13,9	24,0	12,7	20,8	22,2	23,4	17,1	18,2
2008r.	412	555	233	2 439	2 050	1 277	571	987	200	483	828	765	386	321
2009r.	304	611	287	1 681	1 380	1 065	784	1 287	280	659	1 173	1 236	390	443
Udział % w bezrobot. ogółem	9,5	13,2	15,0	12,3	12,2	15,1	14,4	13,6	17,3	15,1	16,1	17,7	9,9	14,6
2008r.	960	1 488	630	4 652	2 876	2 589	1 589	1 534	385	1 004	1 571	880	778	1 144
2009r.	548	1 182	553	2 821	2 087	1 180	1 489	1 122	263	698	1 102	933	299	695
Udział % w bezrobot. ogółem	17,9	25,5	28,8	20,7	18,5	16,7	27,3	11,9	16,2	16,0	15,2	13,4	7,6	23,0

**TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2008 I 2009 ROKU
ORAZ ILOŚĆ OFERT PRACY WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani			Oferty pracy zgłoszone *	
		w 2008r.	w 2009r.		w 2008r.	w 2009r.
		ogółem	ogółem	kobiety		
0		1	2	3	4	5
	Ogółem	99 710	121 195	56 906	31 861	36 899
	Bez zawodu	28 589	34 794	17 612	0	0
	Bezrobotni posiadający zawód	71 121	86 401	39 294	31 861	36 899
"0"	SIŁY ZBROJNE	2	2	0	0	0
011	Żołnierze zawodowi	2	2	0	0	0
"1"	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	108	115	43	54	134
111	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	0	1	0	0	0
121	Dyrektorzy generalni, wykonawczy, prezesi i ich zastępcy	22	26	6	4	9
122	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej	12	15	6	14	15
123	Kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych	33	34	11	17	40
131	Kierownicy małych przedsiębiorstw	41	39	20	19	70
"2"	SPECJALIŚCI	12 758	15 041	10 154	2 203	2 605
211	Fizycy, chemicy i pokrewni	193	257	198	35	48
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	36	42	35	26	36
213	Informatycy	342	438	91	59	76
214	Inżynierowie i pokrewni	1 499	1 928	716	165	206
221	Specjaliści nauk biologicznych	130	171	145	13	44
222	Specjaliści nauk rolniczych i pokrewni	271	357	217	17	29
223	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych)	595	662	543	261	331
224	Pielęgniarki i położne	332	389	381	55	116
231	Nauczyciele szkół wyższych	7	11	6	1	1
232	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	1 219	1 406	962	126	68
233	Nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli	376	436	404	247	290
234	Nauczyciele szkół specjalnych	16	20	20	22	18
235	Pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy	326	346	307	238	318
241	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	3 921	4 495	3 174	661	658
242	Prawnicy	253	340	184	24	45
243	Archiwiści, bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	83	102	85	79	100
244	Specjaliści nauk społecznych i pokrewnych	2 458	2 809	2 149	85	127
245	Specjaliści kultury i sztuki	108	145	99	38	62
246	Duchowni	0	1	0	0	0
247	Specjaliści administracji publicznej	593	686	438	51	32
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	18 813	21 263	10 072	5 241	6 267
311	Technicy	8 019	9 534	1 896	370	498
312	Techniczny personel obsługi komputerów i pokrewni	380	602	153	116	183
313	Operatorzy sprzętu optycznego i elektronicznego	46	52	18	23	30

**TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2008 i 2009 ROKU
ORAZ IŁOŚĆ OFERT PRACY WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani			Oferty pracy zgłoszone *	
		w 2008r.	w 2009r.		w 2008r.	w 2009r.
		ogółem	ogółem	kobiety		
0	1	2	3	4	5	
314	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	19	22	0	2	3
315	Inspektorzy bezpieczeństwa i jakości	122	121	56	71	73
321	Technicy nauk biologicznych i rolniczych	3 109	3 363	2 143	59	68
322	Średni personel ochrony zdrowia	451	507	411	251	311
331	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	26	32	14	72	69
341	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych	5 534	5 825	4 455	901	1 086
342	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi	70	90	48	49	85
343	Średni personel biurowy	586	635	520	2 549	2 966
344	Urzędnicy do spraw podatków, ceł i pokrewni	11	12	8	36	68
345	Policjanci, funkcjonariusze Służby Więziennej i ochrony państwa	10	22	1	20	6
346	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	255	232	205	366	376
347	Pracownicy działalności artystycznej, rozrywki i sportu	142	181	113	163	228
348	Pracownicy archiwów, bibliotek i informacji naukowej	33	33	31	193	217
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	1 719	2 176	1 478	5 668	6 734
411	Sekretarki i operatorzy maszyn biurowych	54	70	67	311	388
412	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	132	138	125	163	172
413	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej, transportu i produkcji	400	595	163	643	634
414	Pracownicy poczty i pokrewni	31	32	14	19	46
419	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	821	959	792	3 866	4 715
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	119	162	128	346	387
422	Informatorzy, pracownicy biur podróży, recepcjoniści i telefoniści	162	220	189	320	392
"5"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	8 012	9 670	8 002	6 148	7 347
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	29	34	19	26	45
512	Pracownicy usług domowych i gastronomicznych	2 283	2 728	1 998	1 044	1 353
513	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	191	199	180	531	661
514	Pozostali pracownicy usług osobistych	1 412	1 687	1 611	562	746
515	Pracownicy usług ochrony	249	339	40	254	163
522	Sprzedawcy i demonstratorzy	3 848	4 683	4 154	3 731	4 379
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	838	1 005	559	280	216
611	Rolnicy produkcji roślinnej	253	303	166	1	8
612	Hodowcy zwierząt i pokrewni	30	27	16	0	3
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	170	192	111	0	2
621	Ogrodnicy	226	280	199	240	171
631	Robotnicy leśni i pokrewni	113	121	23	38	29
632	Rybacy śródlądowi	3	10	0	1	3
633	Rybacy morscy	0	1	0	0	0
641	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	43	71	44	0	0

**TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2008 I 2009 ROKU
ORAZ ILOŚĆ OFERT PRACY WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani			Oferty pracy zgłoszone *	
		w 2008r.	w 2009r.		w 2008r.	w 2009r.
		ogółem	ogółem	kobiety		
0		1	2	3	4	5
"7"	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	22 656	29 253	6 369	4 023	4 593
711	Górnicy i robotnicy obróbki kamienia	204	242	1	46	136
712	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	2 589	3 369	35	716	911
713	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	1 436	2 035	57	425	710
714	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	711	906	81	214	210
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	954	1 486	47	345	257
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	3 562	4 700	466	316	218
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	4 654	5 833	211	416	535
724	Elektrycy	1 742	2 189	88	223	206
725	Monterzy elektroniki i pokrewni	212	277	11	26	26
731	Robotnicy produkcji wyrobów precyzyjnych z metalu i materiałów pokrewnych	197	196	96	9	15
732	Ceramicy, szklarze i pokrewni	292	349	236	24	17
733	Wytwórcy wyrobów galanteryjnych, pamiątkarskich i pokrewni	6	12	9	0	3
734	Robotnicy poligraficzni i pokrewni	87	122	47	52	223
741	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym	1 937	2 307	985	292	388
742	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	838	1 187	128	409	315
743	Robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni	2 817	3 612	3 501	463	406
744	Robotnicy obróbki skóry	418	431	370	47	17
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 247	3 001	540	1 705	1 566
811	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i pokrewni	48	86	5	91	121
812	Operatorzy maszyn i urządzeń hutniczych i pokrewni	140	196	28	115	75
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni	40	67	16	21	10
814	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	25	47	19	104	78
815	Operatorzy urządzeń przemysłu chemicznego	38	42	19	8	23
816	Operatorzy urządzeń energetycznych i pokrewni	140	147	5	60	51
817	Operatorzy zautomatyzowanych linii produkcyjnych i robotów przemysłowych w przemyśle elektromaszynowym	0	1	0	3	0
821	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z metali i minerałów	274	406	83	132	83
822	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	7	1	0	11	2
823	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	21	42	14	64	59

**TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2008 i 2009 ROKU
ORAZ ILOŚĆ OFERT PRACY WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani			Oferty pracy zgłoszone *	
		w 2008r.	w 2009r.		w 2008r.	w 2009r.
		ogółem	ogółem	kobiety		
0		1	2	3	4	5
824	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	8	12	3	25	17
825	Operatorzy maszyn poligraficznych i papierniczo-przetwórczych	48	66	18	59	79
826	Operatorzy maszyn w przemyśle włókienniczym	19	48	34	35	12
827	Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	188	226	165	16	41
828	Monterzy	323	355	54	65	92
829	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	32	72	11	80	92
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	88	124	28	58	0
832	Kierowcy pojazdów	597	765	3	619	553
833	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	207	290	35	138	174
834	Marynarze i pokrewni	4	8	0	1	4
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	3 968	4 875	2 077	6 539	7 437
911	Sprzedawcy uliczni i pokrewni	5	5	4	1	1
912	Czyszciele butów i inni świadczący usługi na ulicach	3	3	0	1	0
913	Pomoce domowe, sprzątaczk i praczk	997	1 090	946	849	820
914	Gospodarze budynków, zmywacze szyb i pokrewni	762	975	386	4 167	4 867
915	Gońcy, багаżowi, portierzy i pokrewni	240	237	73	183	174
916	Ładowacze nieczystości i pokrewni	222	247	69	18	37
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	23	30	15	5	11
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	861	1 210	76	712	997
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	701	883	469	542	500
933	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	154	195	39	61	30

(*) Liczba ofert pracy zgłoszonych w ciągu 2008 i 2009 roku wykazana została zgodnie ze sprawozdawczością półroczną Załącznik Nr 3 "Bezrobotni oraz oferty pracy według grup zawodów i specjalności".

Występujące różnice pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPiPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 ofert pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2008 I 2009 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec:			
		2008 roku		2009 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
	Ogółem	77 716	42 663	83 819	41 888
	Bez zawodu	19 223	10 818	19 706	10 283
	Bezrobotni posiadający zawód	58 493	31 845	64 113	31 605
"0"	SIŁY ZBROJNE	0	0	2	0
011	Żołnierze zawodowi	0	0	2	0
"1"	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	92	42	93	33
111	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	0	0	0	0
121	Dyrektorzy generalni, wykonawczy, prezesi i ich zastępcy	22	4	16	3
122	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej	10	5	14	5
123	Kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych	25	9	30	9
131	Kierownicy małych przedsiębiorstw	35	24	33	16
"2"	SPECJALIŚCI	7 165	5 201	8 145	5 588
211	Fizycy, chemicy i pokrewni	109	81	136	104
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	18	16	23	15
213	Informatycy	155	28	232	42
214	Inżynierowie i pokrewni	726	267	954	310
221	Specjaliści nauk biologicznych	59	52	79	68
222	Specjaliści nauk rolniczych i pokrewni	162	94	214	130
223	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych)	224	187	249	208
224	Pielęgniarki i położne	255	251	214	212
231	Nauczyciele szkół wyższych	3	2	8	5
232	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	649	461	738	505
233	Nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli	344	321	314	291
234	Nauczyciele szkół specjalnych	8	6	9	8
235	Pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy	217	191	204	176
241	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	2 480	1 935	2 727	2 019
242	Prawnicy	121	61	162	82
243	Archiwiści, bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	61	53	63	57
244	Specjaliści nauk społecznych i pokrewnych	1 234	966	1 411	1 084
245	Specjaliści kultury i sztuki	50	34	63	42
246	Duchowni	0	0	1	0
247	Specjaliści administracji publicznej	290	195	344	230
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	14 253	8 514	14 869	8 080
311	Technicy	5 768	1 695	6 401	1 607
312	Techniczny personel obsługi komputerów i pokrewni	232	101	306	99
313	Operatorzy sprzętu optycznego i elektronicznego	48	22	41	16

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2008 i 2009 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec:			
		2008 roku		2009 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
314	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	13	2	13	1
315	Inspektorzy bezpieczeństwa i jakości	102	61	116	62
321	Technicy nauk biologicznych i rolniczych	2 565	1 947	2 575	1 815
322	Średni personel ochrony zdrowia	276	237	269	234
331	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	23	15	31	15
341	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych	4 381	3 727	4 239	3 511
342	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi	45	32	60	44
343	Średni personel biurowy	460	410	499	434
344	Urzędnicy do spraw podatków, ceł i pokrewni	6	5	6	6
345	Policjanci, funkcjonariusze Służby Więziennej i ochrony państwa	9	0	12	1
346	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	175	154	167	148
347	Pracownicy działalności artystycznej, rozrywki i sportu	126	84	118	73
348	Pracownicy archiwów, bibliotek i informacji naukowej	24	22	16	14
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	1 702	1 354	1 822	1 335
411	Sekretarki i operatorzy maszyn biurowych	52	50	67	66
412	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	158	144	134	126
413	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej, transportu i produkcji	356	164	481	180
414	Pracownicy poczty i pokrewni	34	15	42	14
419	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	843	750	801	692
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	110	100	126	108
422	Informatorzy, pracownicy biur podróży, recepcjoniści i telefoniści	149	131	171	149
"5"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	7 654	6 949	7 868	6 844
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	28	12	26	13
512	Pracownicy usług domowych i gastronomicznych	2 269	1 987	2 263	1 855
513	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	235	221	204	187
514	Pozostali pracownicy usług osobistych	1 078	1 056	1 078	1 042
515	Pracownicy usług ochrony	156	30	224	35
522	Sprzedawcy i demonstratorzy	3 888	3 643	4 073	3 712
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 122	737	1 065	649
611	Rolnicy produkcji roślinnej	347	225	317	186
612	Hodowcy zwierząt i pokrewni	42	28	34	22
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	247	174	213	135
621	Ogrodnicy	304	245	311	235

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2008 i 2009 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec:			
		2008 roku		2009 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
631	Robotnicy leśni i pokrewni	126	27	127	28
632	Rybacy śródlądowi	3	0	4	0
633	Rybacy morscy	0	0	1	0
641	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	53	38	58	43
"7"	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	20 246	6 256	23 206	6 303
711	Górnicy i robotnicy obróbki kamienia	190	2	208	2
712	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	2 246	47	2 663	39
713	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	1 160	29	1 460	42
714	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	674	106	754	100
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	785	58	1 040	53
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	3 363	538	3 862	503
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	3 707	243	4 255	218
724	Elektrycy	1 397	127	1 654	114
725	Monterzy elektronicy i pokrewni	150	14	188	14
731	Robotnicy produkcji wyrobów precyzyjnych z metalu i materiałów pokrewnych	208	139	184	108
732	Ceramicy, szklarze i pokrewni	328	262	321	229
733	Wytwórcy wyrobów galanteryjnych, pamiątkarskich i pokrewni	6	6	13	11
734	Robotnicy poligraficzni i pokrewni	70	40	90	47
741	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym	1 651	944	1 802	927
742	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	591	117	807	131
743	Robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni	3 216	3 139	3 452	3 369
744	Robotnicy obróbki skóry	504	445	453	396
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 086	610	2 391	578
811	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i pokrewni	49	9	55	5
812	Operatorzy maszyn i urządzeń hutniczych i pokrewni	107	30	153	30
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni	45	18	58	20
814	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	28	17	41	19
815	Operatorzy urządzeń przemysłu chemicznego	31	13	35	13
816	Operatorzy urządzeń energetycznych i pokrewni	114	8	119	5

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2008 i 2009 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec:			
		2008 roku		2009 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
817	Operatorzy zautomatyzowanych linii produkcyjnych i robotów przemysłowych w przemyśle elektromaszynowym	0	0	0	0
821	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z metali i minerałów	226	78	271	74
822	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	5	0	3	0
823	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	29	14	40	16
824	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	5	1	8	2
825	Operatorzy maszyn poligraficznych i papierniczo-przetwórczych	48	20	60	24
826	Operatorzy maszyn w przemyśle włókienniczym	27	26	39	32
827	Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	261	236	237	200
828	Monterzy	258	76	287	64
829	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	20	5	42	9
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	77	30	99	27
832	Kierowcy pojazdów	507	2	568	3
833	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	246	27	273	35
834	Marynarze i pokrewni	3	0	3	0
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	4 173	2 182	4 652	2 195
911	Sprzedawcy uliczni i pokrewni	6	5	4	3
912	Czyszciele butów i inni świadczący usługi na ulicach	1	0	3	0
913	Pomoce domowe, sprzątaczk i praczki	1 153	1 076	1 124	1 031
914	Gospodarze budynków, zmywacze szyb i pokrewni	727	321	903	378
915	Gońcy, багаżowi, portierzy i pokrewni	250	94	259	88
916	Ładowacze nieczystości i pokrewni	292	111	293	90
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	26	14	27	14
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	813	72	1 024	70
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	767	455	842	484
933	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	138	34	173	37

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2009 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujący się w 2009r.		na koniec grudnia 2009 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
	0	1	2	3	4
	OGÓLEM	19 199	11 108	5 079	2 673
	BEZ ZAWODU	9 626	5 620	2 207	1 151
	BEZROBOTNI POSIADAJĄCY ZAWÓD	9 573	5 488	2 872	1 522
"1"	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	2	1	1	0
123	Kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych	1	0	1	0
131	Kierownicy małych przedsiębiorstw	1	1	0	0
"2"	SPECJALIŚCI	4 871	3 346	1 194	785
211	Fizycy, chemicy i pokrewni	126	103	36	31
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	16	15	4	3
213	Informatycy	173	39	50	9
214	Inżynierowie i pokrewni	777	352	215	96
221	Specjaliści nauk biologicznych	87	75	20	17
222	Specjaliści nauk rolniczych i pokrewni	142	89	41	28
223	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych)	322	270	73	61
224	Pielęgniarki i położne	75	69	18	18
231	Nauczyciele szkół wyższych	2	0	1	0
232	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	406	307	86	62
233	Nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli	70	64	15	15
234	Nauczyciele szkół specjalnych	4	4	0	0
235	Pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy	93	85	17	15
241	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	1 085	776	275	190
242	Prawnicy	145	82	45	24
243	Archiwiści, bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	27	21	4	4
244	Specjaliści nauk społecznych i pokrewnych	1 042	823	231	174
245	Specjaliści kultury i sztuki	46	36	11	10
247	Specjaliści administracji publicznej	233	136	52	28
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	2 548	1 218	831	398
311	Technicy	871	122	283	43
312	Techniczny personel obsługi komputerów i pokrewni	158	21	54	4
313	Operatorzy sprzętu optycznego i elektronicznego	1	1	0	0
315	Inspektorzy bezpieczeństwa i jakości	8	2	5	1
321	Technicy nauk biologicznych i rolniczych	463	283	166	97
322	Średni personel ochrony zdrowia	198	161	50	46
341	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych	692	503	230	174
342	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi	16	7	9	6
343	Średni personel biurowy	72	59	26	21

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2009 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujący się w 2009r.		na koniec grudnia 2009 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
346	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	30	28	5	5
347	Pracownicy działalności artystycznej, rozrywki i sportu	31	23	3	1
348	Pracownicy archiwów, bibliotek i informacji naukowej	8	8	0	0
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	103	84	32	25
411	Sekretarki i operatorzy maszyn biurowych	2	2	2	2
412	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	4	3	1	1
413	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej, transportu i produkcji	9	1	3	1
419	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	54	48	18	15
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	11	11	3	3
422	Informatorzy, pracownicy biur podróży, recepcjoniści i telefoniści	23	19	5	3
"5"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	934	719	338	260
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	6	5	1	1
512	Pracownicy usług domowych i gastronomicznych	319	185	133	77
513	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	3	3	2	1
514	Pozostali pracownicy usług osobistych	359	339	107	102
515	Pracownicy usług ochrony	23	2	9	2
522	Sprzedawcy i demonstratorzy	224	185	86	77
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	10	3	3	2
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	1	0	0	0
621	Ogrodnicy	9	3	3	2
"7"	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1 043	107	438	42
711	Górnicy i robotnicy obróbki kamienia	4	0	3	0
712	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	98	0	47	0
713	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	117	1	50	0
714	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	40	1	15	0
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	49	0	25	0
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	43	2	18	0
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	255	0	108	0
724	Elektrycy	155	1	60	0

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2009 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujący się w 2009r.		na koniec grudnia 2009 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
725	Monterzy elektronicy i pokrewni	19	0	9	0
734	Robotnicy poligraficzni i pokrewni	11	3	4	2
741	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym	168	66	63	23
742	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	52	3	20	1
743	Robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni	31	29	15	15
744	Robotnicy obróbki skóry	1	1	1	1
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	41	3	13	3
811	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i pokrewni	2	0	1	0
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni	1	0	0	0
814	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	1	0	0	0
816	Operatorzy urządzeń energetycznych i pokrewni	4	0	1	0
821	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z metali i minerałów	14	0	6	0
825	Operatorzy maszyn poligraficznych i papierniczo-przetwórczych	1	0	1	0
826	Operatorzy maszyn w przemyśle włókienniczym	1	1	2	2
827	Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	2	1	0	0
828	Monterzy	6	0	0	0
829	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	3	1	1	1
832	Kierowcy pojazdów	2	0	0	0
833	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	4	0	1	0
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	21	7	22	7
913	Pomoce domowe, sprzątaczk i praczki	3	3	2	2
914	Gospodarze budynków, zmywacze szyb i pokrewni	1	0	5	2
915	Gońcy, багаżowi, portierzy i pokrewni	2	0	2	0
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	0	0	1	1
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	6	0	6	0
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	8	4	5	2
933	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	1	0	1	0

TABLICA 31. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI "NAPŁYW" I "ODPŁYW"

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kwartaly				w %
		I	II	III	IV	
		w liczbach bezwzględnych				
2009r.						
Nowo zarejestrowani bezrobotni - "napływ"	62 484	14 665	13 863	16 232	17 724	100,0
z tego powracający do rejestracji :						
- po raz pierwszy	12 819	2 491	3 767	3 851	2 710	20,5
- po raz kolejny (od 1990r.)	49 665	12 174	10 096	12 381	15 014	79,5
w tym powracający do rejestracji :						
- po pracach interwencyjnych	646	125	105	246	170	1,0
- po robotach publicznych	614	83	17	149	365	1,0
- po stażu	8 045	1 060	1 214	2 421	3 350	12,9
- po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 315	702	306	307	0	2,1
- po szkoleniu	3 840	155	1 526	714	1 445	6,1
- po pracach społecznie użytecznych	574	30	60	152	332	0,9
Wyrejestrowani bezrobotni - "odpływ"	60 911	11 849	18 887	15 791	14 384	100,0
z powodu :						
- podjęcia pracy	20 585	3 758	6 215	5 497	5 115	33,8
z tego :						
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	15 294	3 041	4 406	3 992	3 855	25,1
w tym: pracy sezonowej	527	58	246	139	84	0,9
- <i>pracy subsydiowanej</i>	5 291	717	1 809	1 505	1 260	8,7
w tym:						
- prac interwencyjnych	1 545	418	461	359	307	2,5
- robót publicznych	1 437	66	752	460	159	2,4
- podjęcia działalności gospodarczej	1 289	115	468	333	373	2,1
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	982	103	122	343	414	1,6
- inne	38	15	6	10	7	0,1
- rozpoczęcia szkolenia	2 895	249	1 308	832	506	4,8
- rozpoczęcia stażu	10 870	2 427	3 431	2 613	2 399	17,8
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	417	417	0	0	0	0,7
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	635	135	319	106	75	1,0
- rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	24	1	6	4	13	0,0
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	2 478	452	754	651	621	4,1
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	14 109	2 602	4 179	4 020	3 308	23,2
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 687	807	1 136	994	750	6,1
- podjęcia nauki	415	5	2	86	322	0,7
- ukończenia 60/65 lat	79	20	21	26	12	0,1
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	262	58	91	53	60	0,4
- nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	209	49	48	73	39	0,3
- z innych przyczyn	4 246	869	1 377	836	1 164	7,0

**TABLICA 32. REJESTROWANE BEZROBOCIE NA WSI W 2009 ROKU
"NAPŁYW", "ODPŁYW" ORAZ PODJĘCIA PRACY**

Okresy	Bezrobotni nowo zarejestrowani "napływ"	w tym kobiety	Bezrobotni wyrejestrowani "odpływ"	w tym		Wskaźnik płynności ryнку pracy (5:1)* 100%
				kobiety	podjęcia pracy	
0	1	2	3	4	5	6
<i>Ogółem</i>	121 195	56 906	115 092	57 681	39 795	32,8
<i>Miasta</i>	58 711	27 308	54 181	26 626	19 210	32,7
Wieś	62 484	29 598	60 911	31 055	20 585	32,9
I kwartał	14 665	6 195	11 849	6 790	3 758	25,6
styczeń	6 202	2 649	3 351	2 017	1 163	18,8
luty	4 348	1 764	3 647	2 184	1 117	25,7
marzec	4 115	1 782	4 851	2 589	1 478	35,9
II kwartał	13 863	6 692	18 887	8 734	6 215	44,8
kwiecień	3 996	1 863	6 988	3 212	2 532	63,4
maj	4 931	2 273	6 237	2 700	2 082	42,2
czerwiec	4 936	2 556	5 662	2 822	1 601	32,4
III kwartał	16 232	8 653	15 791	8 030	5 497	33,9
lipiec	5 661	2 978	5 372	2 715	1 699	30,0
sierpień	4 378	2 366	4 396	2 119	1 531	35,0
wrzesień	6 193	3 309	6 023	3 196	2 267	36,6
IV kwartał	17 724	8 058	14 384	7 501	5 115	28,9
październik	6 185	2 993	6 137	3 121	2 075	33,5
listopad	5 511	2 346	4 543	2 351	1 527	27,7
grudzień	6 028	2 719	3 704	2 029	1 513	25,1

TABLICA 33. REJESTROWANE BEZROBOCIE NA WSI WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	Bezrobotni nowo zarejestrowani na wsi (napływ) w 2009r.	Bezrobotni wyrejestrowani na wsi (odpływ) w 2009r.	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi - stan na koniec:			
			31.12.2008r.		31.12.2009r.	
			liczba bezrobotnych	udział % do ogółu bezrobot.	liczba bezrobotnych	udział % do ogółu bezrobot.
Buski	3 320	3 315	2 374	73,9	2 379	74,0
Jędrzejowski	3 412	3 186	2 672	62,4	2 898	62,5
Kazimierski	1 315	1 157	1 233	73,2	1 391	72,5
Kielecki	18 849	19 533	13 162	92,1	12 478	91,7
Konecki	6 977	7 796	5 715	71,7	4 896	69,2
Opatowski	4 247	3 526	3 483	77,6	4 204	77,0
Ostrowiecki	4 246	3 629	2 292	31,3	2 909	30,8
Pińczowski	1 231	1 225	1 000	63,5	1 006	62,0
Sandomierski	3 792	3 522	2 553	65,9	2 823	64,8
Skarżyski	3 364	3 141	2 221	33,8	2 444	33,6
Starachowicki	3 805	3 186	2 197	41,0	2 816	40,4
Staszowski	4 614	4 418	2 438	68,0	2 634	67,1
Włoszczowski	3 312	3 277	2 385	79,2	2 420	80,0
RAZEM	62 484	60 911	43 725	56,3	45 298	54,0

TABLICA 34. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI OGÓŁEM, W TYM ZAMIESZKALI NA WSI

Powiaty	Liczba bezrobotnych wg stanu na 31.12.2009r.		
	OGÓŁEM	w tym zamieszkali na wsi	
		osoby	udział %
Kielecki	13 612	12 478	91,7
Włoszczowski	3 025	2 420	80,0
Opatowski	5 458	4 204	77,0
Buski	3 213	2 379	74,0
Kazimierski	1 918	1 391	72,5
Konecki	7 074	4 896	69,2
Staszowski	3 924	2 634	67,1
Sandomierski	4 356	2 823	64,8
Jędrzejowski	4 637	2 898	62,5
Pińczowski	1 622	1 006	62,0
WOJEWÓDZTWO	83 819	45 298	54,0
POLSKA	1 892 680	832 914	44,0
Starachowicki	6 974	2 816	40,4
Skarżyski	7 267	2 444	33,6
Ostrowiecki	9 454	2 909	30,8
Miasto Kielce	11 285	0	0,0

TABLICA 35. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2008 roku		koniec 2009 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	43 725	100,0	45 298	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	10 579	24,2	11 643	25,7
25 - 34	13 289	30,4	13 999	30,9
35 - 44	8 233	18,8	8 377	18,5
45 - 54	8 665	19,8	8 227	18,2
55 - 59	2 499	5,7	2 521	5,5
60 lat i więcej	460	1,1	531	1,2

TABLICA 36. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2008 roku		koniec 2009 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	43 725	100,0	45 298	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	3 402	7,8	3 978	8,8
- policealnym i średnim zawodowym	10 136	23,2	10 828	23,9
- średnim ogólnokształcącym	4 385	10,0	4 670	10,3
- zasadniczym zawodowym	13 865	31,7	14 536	32,1
- gimnazjalnym i poniżej	11 937	27,3	11 286	24,9

TABLICA 37. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2008 roku		koniec 2009 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	43 725	100,0	45 298	100,0
z tego ze stażem pracy:				
do 1 roku	6 035	13,8	6 313	13,9
1 - 5	8 944	20,5	9 955	22,0
5 - 10	5 599	12,8	5 810	12,8
10 - 20	5 748	13,1	5 881	13,0
20 - 30	3 162	7,2	3 512	7,7
30 lat i więcej	594	1,4	799	1,8
bez stażu	13 643	31,2	13 028	28,8

**TABLICA 38. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG WIEKU,
WYKSZTAŁCENIA I STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na 31.12.2009 roku							
Ogółem	45 298	4 307	9 574	8 145	8 255	6 316	8 701
Wiek w latach							
18 - 24	11 643	1 321	3 369	2 822	2 146	1 353	632
25 - 34	13 999	1 294	2 878	2 412	2 633	2 108	2 674
35 - 44	8 377	797	1 505	1 375	1 565	1 194	1 941
45 - 54	8 227	681	1 367	1 196	1 457	1 188	2 338
55 - 59	2 521	176	401	288	392	397	867
60 i więcej	531	38	54	52	62	76	249
Wykształcenie							
- wyższe	3 978	383	972	871	736	575	441
- policealne i średnie zawod.	10 828	1 019	2 496	2 155	2 072	1 482	1 604
- średnie ogólnokształcące	4 670	458	1 241	949	871	612	539
- zasadnicze zawodowe	14 536	1 450	2 868	2 513	2 640	2 042	3 023
- gimnazjalne i poniżej	11 286	997	1 997	1 657	1 936	1 605	3 094
Staż pracy							
do 1 roku	6 313	664	1 396	1 200	1 065	865	1 123
1 - 5	9 955	1 033	2 220	1 757	1 963	1 376	1 606
5 - 10	5 810	564	1 160	968	1 144	861	1 113
10 - 20	5 881	554	1 025	891	1 128	899	1 384
20 - 30	3 512	335	687	537	696	534	723
30 lat i więcej	799	83	164	177	183	102	90
bez stażu	13 028	1 074	2 922	2 615	2 076	1 679	2 662

**TABLICA 39. BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA ZAREJESTROWANI "NAPŁYW"
I WYREJESTROWANI "ODPŁYW" W 2009 ROKU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	udział %
	2009 rok	
Nowo zarejestrowani bezrobotni "napływ"	45 156	100,0
z tego powracający do rejestracji :		
- po raz pierwszy	16 103	35,7
- po raz kolejny (od 1990r.)	29 053	64,3
w tym powracający do rejestracji :		
- po pracach interwencyjnych	239	0,5
- po robotach publicznych	68	0,2
- po stażu	10 447	23,1
- po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	647	1,4
- po szkoleniu	1 651	3,7
- po pracach społecznie użytecznych	43	0,1
Wyrejestrowani bezrobotni "odpływ"	39 909	100,0
z powodu :		
- podjęcia pracy	9 948	24,9
z tego :		
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	8 149	20,4
w tym: pracy sezonowej	185	0,5
- <i>pracy subsydiowanej</i>	1 799	4,5
w tym:		
- prac interwencyjnych	623	1,6
- robót publicznych	166	0,4
- podjęcie działalności gospodarczej	495	1,2
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	505	1,3
- inne	10	0,0
- rozpoczęcia szkolenia	1 487	3,7
- rozpoczęcia stażu	13 190	33,1
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	223	0,6
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	71	0,2
- rozpoczęcie uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	15	0,0
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	1 519	3,8
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	8 639	21,6
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1 493	3,7
- podjęcia nauki	803	2,0
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych	110	0,3
- z innych przyczyn	2 411	6,1

TABLICA 40. NIEPEŁNOSPRAWNI ZAREJESTROWANI NA KONIEC 2008 I 2009 ROKU

Lp.	Powiat	Bezrobotni niepełnosprawni						Udział [w %] bezrobotnych niepełnospr. w ogólnej liczbie bezrobotnych	Niepełnosprawni poszukujący pracy na koniec 2009 roku	
		stan na koniec 2008 roku		stan na koniec 2009 roku		ogółem	kobiety		ogółem	kobiety
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety					
		1	2	3	4	5	6		7	
	0									
1	Buski	69	32	79	38	35	2,5	13		
2	Jędrzejowski	98	49	131	73	53	2,8	14		
3	Kazimierski	17	6	25	12	8	1,3	4		
4	Kielecki	330	171	410	212	116	3,0	43		
5	m. Kielce	709	345	820	392	192	7,3	97		
6	Konecki	171	74	221	106	41	3,1	15		
7	Opatowski	68	33	91	49	25	1,7	12		
8	Ostrowiecki	537	260	785	377	118	8,3	46		
9	Pińczowski	56	30	85	40	8	5,2	5		
10	Sandomierski	55	27	79	38	20	1,8	7		
11	Skarżyski	213	89	254	125	79	3,5	37		
12	Starachowski	265	127	352	163	58	5,0	23		
13	Staszowski	135	80	181	104	23	4,6	11		
14	Włoszczowski	41	18	51	26	33	1,7	11		
	Razem	2 764	1 341	3 564	1 755	809	4,3	338		

TABLICA 41. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2009r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	3 564	100,0	809	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	287	8,1	40	4,9
25 - 34	514	14,4	146	18,0
35 - 44	675	18,9	142	17,6
45 - 54	1 402	39,3	245	30,3
55 - 59	586	16,5	163	20,2
60 lat i więcej	100	2,8	73	9,0

TABLICA 42. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2009r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	3 564	100,0	809	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	180	5,0	88	10,9
- policealnym i średnim zawodowym	804	22,6	209	25,8
- średnim ogólnokształcącym	323	9,1	58	7,2
- zasadniczym zawodowym	1 241	34,8	249	30,8
- gimnazjalnym	26	0,7	6	0,7
- podstawowym i podstawowym nieukończonym	990	27,8	199	24,6

TABLICA 43. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2009r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	3 564	100,0	809	100,0
z tego ze stażem pracy:				
do 1 roku	380	10,7	88	10,9
1 - 5	583	16,4	100	12,3
5 - 10	455	12,8	79	9,8
10 - 20	774	21,7	120	14,8
20 - 30	752	21,1	80	9,9
30 lat i więcej	173	4,8	17	2,1
bez stażu	447	12,5	325	40,2

**TABLICA 44. BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI ZAREJESTROWANI
WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na koniec 31.12.2009r.							
Ogółem	3 564	274	585	582	751	624	748
Wiek w latach							
18 - 24	287	40	81	57	67	32	10
25 - 34	514	46	87	110	100	95	76
35 - 44	675	58	118	117	141	123	118
45 - 54	1 402	99	215	209	299	231	349
55 - 59	586	27	74	79	125	112	169
60 i więcej	100	4	10	10	19	31	26
Wykształcenie							
- wyższe	180	21	34	38	34	34	19
- policealne i średnie zawod.	804	54	130	143	179	134	164
- średnie ogólnokształcące	323	26	73	45	65	58	56
- zasadnicze zawodowe	1 241	96	195	207	263	226	254
- gimnazjalne	26	2	6	6	7	4	1
- podstawowe i podstawowe nieukończone	990	75	147	143	203	168	254
Staż pracy							
do 1 roku	380	33	57	71	56	67	96
1 - 5	583	51	104	89	121	104	114
5 - 10	455	36	76	64	87	88	104
10 - 20	774	50	123	130	153	140	178
20 - 30	752	51	118	120	197	127	139
30 lat i więcej	173	17	30	35	51	23	17
bez stażu	447	36	77	73	86	75	100

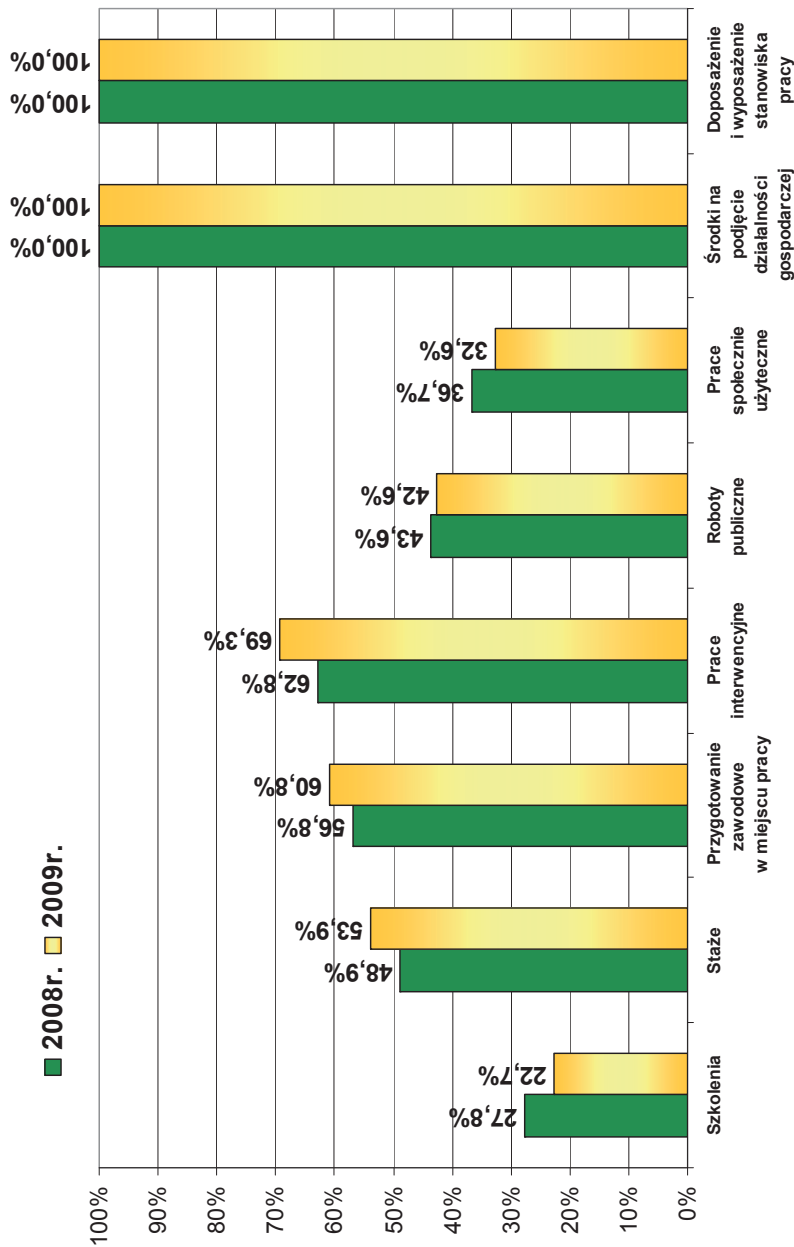
TABLICA 45. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE W 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Lp.	Powiaty	2009 rok												w tym oferty:			
		Styczeń	Luży	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Pazdziernik	Listopad	Grudzień	Ogółem	pracy subsydiowanej	z sektora prywatnego	% do ogółu
		ilość															
1.	Buski	167	125	190	167	167	230	103	148	76	55	70	96	1 594	889	1 212	76,0
2.	Jędrzejowski	45	155	170	387	187	115	108	176	157	175	145	40	1 860	1 526	926	49,8
3.	Kazimierski	51	68	62	88	49	61	84	44	15	37	10	15	584	464	341	58,4
4.	Kielecki	727	814	767	638	618	446	788	484	555	773	592	489	7 691	5 919	4 932	64,1
5.	m. Kielce	345	507	606	636	584	712	692	635	823	543	499	118	6 700	4 659	5 225	78,0
6.	Konecki	222	130	160	331	324	403	351	203	271	291	205	97	2 988	2 815	1 288	43,1
7.	Opatowski	107	58	284	266	236	363	96	116	246	34	28	27	1 861	1 719	899	48,3
8.	Ostrowiecki	281	251	328	314	541	493	375	166	315	446	137	108	3 755	3 348	2 270	60,5
9.	Pińczowski	46	107	85	40	123	42	33	36	69	63	22	13	679	463	424	62,4
10.	Sandomierski	93	313	200	198	190	211	202	258	182	209	153	35	2 244	1 686	1 365	60,8
11.	Skarżyski	440	160	390	338	499	274	280	246	326	332	261	101	3 647	3 487	1 935	53,1
12.	Starachowicki	160	270	234	128	212	174	156	200	119	255	196	53	2 157	1 451	1 481	68,7
13.	Staszowski	253	173	328	300	185	160	214	277	282	190	183	116	2 661	1 829	1 324	49,8
14.	Włoszczowski	114	105	166	128	121	182	116	103	83	88	85	41	1 332	1 275	783	58,8
	Ogółem	3 051	3 236	3 970	3 959	4 036	3 866	3 598	3 092	3 519	3 491	2 586	1 349	39 753	31 530	24 405	61,4

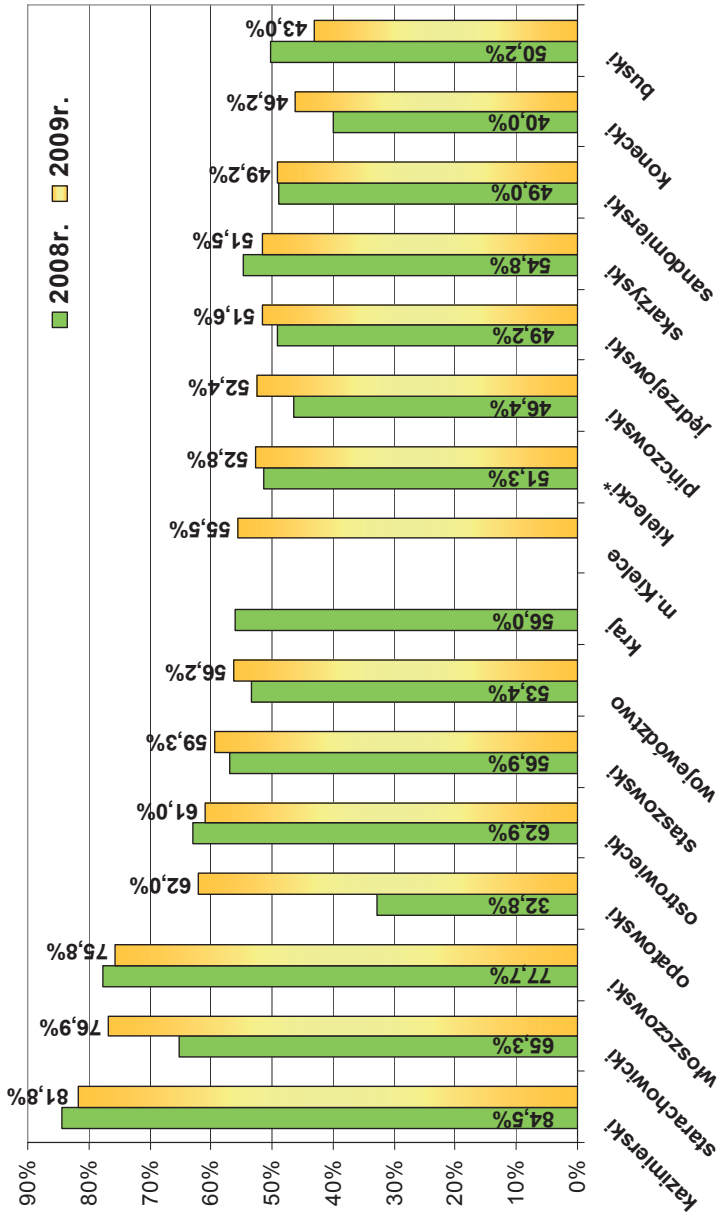
TABLICA 46. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Lp.	POWIATY	Aktywne formy ogółem	Osoby, które podjęły pracę:							Osoby, które rozpoczęły:				
			prace interwencyjne	roboty publiczne	podjęcia działalności gospodarczej	w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	inne	szkolenie	staż	przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	pracę społecznie użyteczną			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
1	Buski	1 233	92	11	99	97	1	313	562	35	23			
2	Jędrzejowski	1 727	181	227	78	46	9	211	813	9	153			
3	Kazimierski	588	10	20	49	24	0	101	365	19	0			
4	Kielecki	7 478	240	273	563	250	1	1 342	4 532	80	197			
5	m. Kielce	4 406	20	153	372	187	4	846	2 673	16	135			
6	Konecki	3 429	329	669	234	137	0	390	1 569	83	18			
7	Opatowski	1 882	132	15	81	40	0	118	1 350	59	87			
8	Ostrowiecki	3 701	462	210	444	271	65	423	1 585	7	234			
9	Pińczowski	614	111	20	50	21	0	109	235	3	65			
10	Sandomierski	1 685	245	83	87	35	2	245	920	44	24			
11	Skarżyski	3 978	136	399	329	205	10	362	2 085	284	168			
12	Starachowicki	2 049	195	0	287	371	13	259	853	12	59			
13	Staszowski	2 471	613	101	171	206	11	236	1 050	83	0			
14	Włoszczowski	1 576	13	146	84	153	2	192	818	43	125			
WOJEWÓDZTWO		36 817	2 779	2 327	2 928	2 043	118	5 147	19 410	777	1 288			

Wykres 6. Efektywność poszczególnych form aktywizacji zawodowej realizowanych w województwie świętokrzyskim w latach 2008 - 2009

Wykres 7. Efektywność zatrudnienia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w latach 2008 - 2009

* Efektywność w 2008 roku wykazana łącznie dla m. Kielce i powiatu kieleckiego. Od stycznia 2009 roku m. Kielce obsługuje Miejski Urząd Pracy w Kielcach.

**TABLICA 47. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW
NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA
I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ**

Rok	Środki przyznane algorytmem	Dodatkowe środki przyznane z rezerwy Ministra	Pozostałe środki	RAZEM
2002	24 059 500	-	-	24 059 500
2003	45 931 000	1 071 400	18 710 900 *	65 713 300
2004	48 114 100	2 297 400	4 143 900 *	54 555 400
2005	72 181 200	8 681 300	-	80 862 500
2006	79 637 600	14 154 200	-	93 791 800
2007	101 979 700	13 863 100	-	115 842 800
2008	128 755 300	29 642 400	-	158 397 700
2009	159 751 800	51 009 900	-	210 761 700
RAZEM	660 410 200	120 719 700	22 854 800	803 984 700

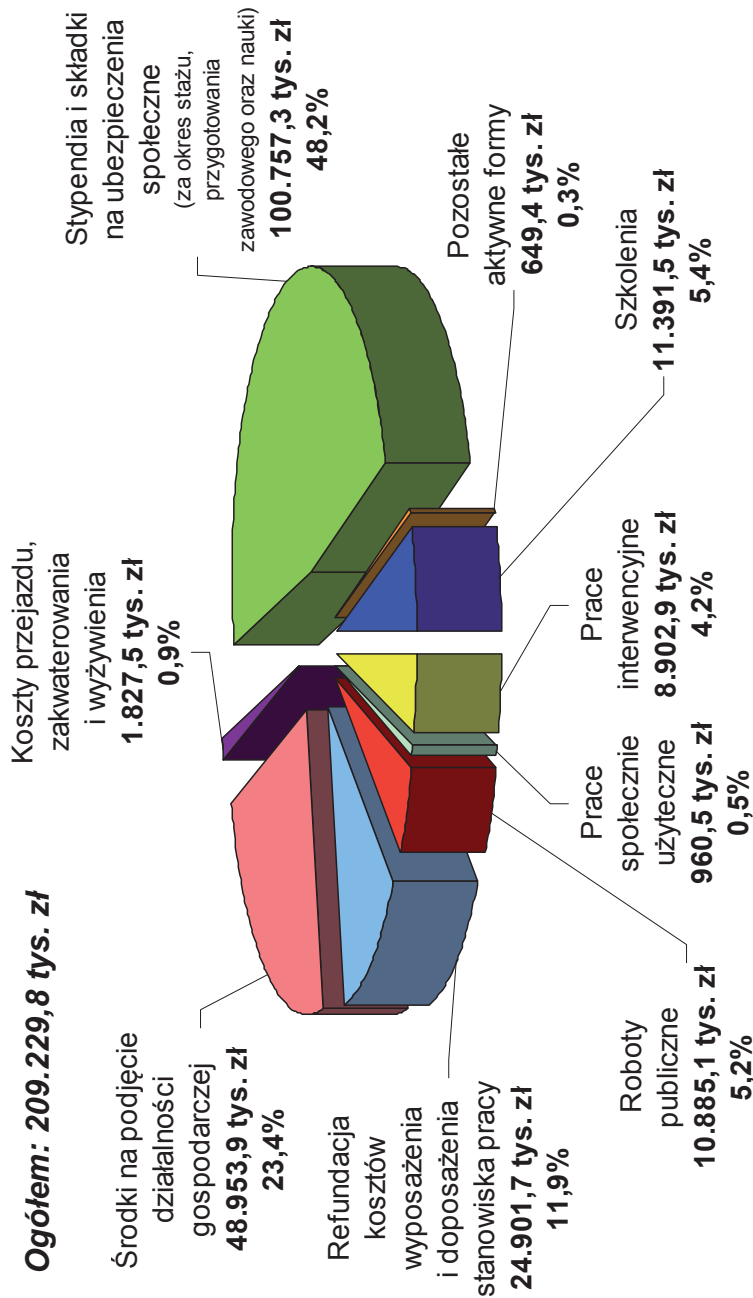
* Dodatkowe środki przekazane przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa na konto Funduszu Pracy.

TABLICA 48. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY PONIESIONE NA AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2009 ROKU WG POWIATÓW

Wyszczególnienie	POWIATY												Razem		
	Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielce	M. Kielce	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski	Starachowicki		Staszowski	Włoszczowski
Aktywne formy ogółem	7 216,4	10 131,7	3 801,7	40 790,9	23 048,0	19 005,1	10 422,6	18 695,5	3 030,6	10 075,8	23 903,5	15 268,4	15 088,5	8 751,1	209 229,80
Koszty szkoleń	713,5	578,6	234,2	3 085,0	1 600,0	793,3	318,4	1 015,5	139,8	510,1	824,3	559,5	572,0	467,3	11 391,50
Prace interwencyjne	470,1	610,1	33,4	835,8	43,4	1 250,3	476,6	1 124,9	402,2	774,8	473,4	501,7	1 845,1	61,1	8 902,90
Roboty publiczne	80,1	1 483,0	152,3	1 187,2	486,7	3 033,9	168,4	708,5	121,8	322,9	2 041,9	0,0	514,8	613,6	10 885,10
Prace społecznie użyteczne	24,8	156,0	0,0	197,9	28,6	15,1	58,1	105,2	44,3	27,6	109,7	71,2	0,0	122,0	960,50
Zatrudnienie wspierane	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,90
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	1 026,1	688,3	385,3	3 056,5	3 475,1	1 579,4	474,9	3 862,9	148,8	558,4	2 486,9	3 149,7	2 456,6	1 592,8	24 901,70
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	1 682,2	1 288,7	935,6	9 873,5	6 662,1	4 296,7	1 418,5	5 123,9	793,8	1 540,1	5 868,2	5 104,7	2 948,3	1 437,6	48 953,90
Stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne z tego:	3 135,2	5 066,1	1 975,0	22 387,1	10 723,6	7 854,3	7 480,3	6 643,1	1 325,4	5 850,2	11 812,2	5 730,7	6 424,5	4 369,6	100 757,30
- za okres szlazu zawodowego	2 853,2	4 684,2	1 854,3	21 163,3	10 630,2	6 785,2	6 616,3	6 474,6	1 261,1	5 053,5	9 463,2	5 426,8	5 687,0	3 667,3	91 820,20
- za okres przygotowania zawodowego	237,7	379,2	109,9	1 173,4	88,6	1 062,3	868,7	161,3	63,7	795,6	2 332,0	301,0	730,7	501,1	8 795,20
- za okres nauki	44,3	2,7	10,8	30,4	4,8	6,8	5,3	7,2	0,6	1,1	17,0	2,9	6,8	1,2	141,90
Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,10
Koszty przejazdu zakwaterowania i wyżywienia	66,6	256,3	66,4	201,4	9,2	65,9	21,9	59,7	39,2	444,3	165,7	91,9	302,8	36,2	1 827,50
Opielka nad dzieckiem lub osobą zależną	1,3	0,0	0,0	0,0	3,6	0,0	0,0	1,7	0,4	1,1	6,9	0,2	0,1	0,0	15,30
Koszty badań bezrobotnych	36,5	24,6	39,5	1,7	33,3	106,7	5,5	47,7	14,9	45,8	112,2	58,8	23,9	50,9	602,00
Inne instrumenty rynku pracy	0,0	0,0	0,0	4,8	12,4	4,4	0,0	0,5	0,0	0,5	2,1	0,0	0,4	0,0	25,10

w tys. zł

Wykres 8. Struktura wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2009 roku

TABLICA 49. PODSTAWOWE DANE O BEZROBOCIU W MIASTACH I GMINACH WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Stan na 31.12.2008r. i na 31.12.2009r.

POWIATY	Miasto lub gmina		liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
BUSKI	Busko-Zdrój	1 582	1 582	770	731	24	48	168	202	1 121	1 163	684	433	
	Gnojno	184	179	107	93	1	1	9	6	152	150	79	57	
	Nowy Korczyn	225	222	115	111	2	1	18	16	172	175	101	59	
	Pacanów	261	270	126	129	2	2	20	24	208	221	112	69	
	Solec-Zdrój	212	196	121	98	1	0	10	19	167	160	90	51	
	Stąpnica	341	346	162	146	3	7	64	64	285	278	128	79	
	Tuczępy	159	177	81	85	2	5	31	34	128	149	63	40	
	Wiślica	248	241	129	127	4	3	23	22	189	194	115	64	
	RAZEM	3 212	3 213	1 611	1 520	39	67	343	387	2 422	2 490	1 372	852	
	JĘDRZEJOWSKI	Jędrzejów	1 516	1 621	933	884	109	94	174	206	1 046	1 163	700	635
Sędziszów		672	777	482	512	56	58	53	66	484	581	345	286	
Imielno		207	203	128	120	10	7	22	15	163	164	108	107	
Małogoszcz		614	683	441	442	40	40	61	85	443	496	295	252	
Nagłowice		259	263	158	148	14	8	25	19	204	204	101	70	
Oksa		189	215	122	126	9	8	15	19	154	175	80	72	
Stupia Jędrz.		172	159	117	99	6	9	10	14	146	125	76	62	
Sobków		351	379	230	212	22	33	47	73	264	282	176	133	
Wodzisław		305	337	191	185	16	13	28	30	232	267	162	146	
RAZEM		4 637	4 637	2 802	2 728	282	270	435	527	3 136	3 457	2 043	1 793	
KAZIMIERSKI	Kazimierza W.	930	1 073	509	537	16	28	50	86	708	829	446	430	
	Skalbierz	304	342	190	184	6	8	9	12	246	272	182	175	
	Bejsce	162	193	91	97	0	1	7	5	142	169	78	86	
	Czarnocin	145	162	71	76	3	3	8	5	121	142	80	75	
	Opatowiec	143	148	65	71	1	1	7	10	115	125	77	74	
	RAZEM	1 684	1 918	926	965	26	41	81	118	1 332	1 537	863	840	

TABLICA 49

POWIATY	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata			pozostający bez pracy > 12 m-cy	
	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
M. KIELCE	10 469	11 285	5 442	5 402	108	155	973	1 520	6 399	7 178	4 926	3 467	
	663	593	363	311	2	3	94	140	531	481	322	164	
	818	813	413	368	10	6	111	162	629	625	369	236	
	1 194	1 309	664	667	41	72	213	252	779	879	608	646	
	1 003	946	476	434	7	6	185	225	678	635	572	459	
	1 215	1 101	649	480	18	11	173	259	899	822	594	301	
	907	859	479	397	3	4	118	197	665	648	471	241	
	513	370	233	157	2	1	53	70	404	286	256	85	
	661	632	380	331	23	32	88	120	463	454	347	182	
	510	507	269	229	12	6	78	139	351	361	242	118	
	618	601	341	317	5	5	103	154	443	433	276	160	
	1 047	1 040	592	538	5	4	138	163	765	749	573	513	
	655	654	371	321	3	2	98	149	469	496	291	171	
	846	696	481	338	3	3	98	130	595	497	423	175	
	1 045	1 013	534	489	9	6	164	246	748	753	484	255	
	364	367	163	154	4	3	57	73	255	270	205	173	
	491	472	255	211	4	8	38	66	343	334	237	196	
	393	383	217	198	3	1	70	113	275	263	162	72	
	573	562	321	275	6	4	82	149	429	421	274	166	
	792	694	427	318	5	6	139	188	493	448	395	189	
RAZEM	14 298	13 612	7 628	6 533	165	183	2 100	2 995	10 214	9 855	7 091	4 502	
Końskie	3 135	2 923	1 797	1 440	43	63	699	902	2 054	1 991	1 465	944	
Stąporków	2 092	1 944	1 228	971	14	8	399	504	1 311	1 278	900	525	
Falków	411	311	253	136	2	3	58	96	260	234	242	90	
Gowarczów	504	433	300	213	3	1	113	128	323	291	263	158	
Radoszyce	904	733	514	377	7	9	163	184	630	524	529	285	
Ruda Maleniecka	336	287	178	138	3	6	99	108	196	178	166	95	
Stupia Konecka	178	139	83	59	1	1	31	32	135	116	91	45	
Smyków	413	304	249	140	0	1	74	97	296	225	210	103	
RAZEM	7 973	7 074	4 602	3 474	73	92	1 636	2 051	5 205	4 837	3 866	2 245	
KONECKI													

TABLICA 49

POWIATY	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy		
		31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	0													
OPATOWSKI	Opatów	987	1 253	467	621	6	79	106	202	730	932	435	474	
	Ożarów	893	1 086	503	561	3	7	76	145	658	832	456	466	
	Beckowice	344	422	158	212	1	27	29	63	291	351	138	136	
	Iwanińska	742	955	330	449	1	48	93	158	578	744	353	395	
	Lipnik	551	608	261	276	5	13	50	63	401	450	316	332	
	Sadowie	248	314	127	166	2	8	19	52	197	253	117	115	
	Tarłów	424	476	226	243	3	5	45	46	305	347	208	206	
	Wojciechowice	301	344	142	179	1	5	24	37	238	273	137	149	
	RAZEM	4 490	5 458	2 214	2 707	22	192	442	766	3 398	4 182	2 160	2 273	
	OSTROWIECKI	Ostrowiec Sw.	4 546	5 929	2 562	3 184	161	302	886	1 479	3 002	4 047	1 520	1 499
Cmielów		558	681	290	340	16	22	105	150	399	490	201	173	
Kunów		756	1 002	408	487	17	57	167	271	506	697	251	253	
Bałtów		240	278	132	137	5	7	50	67	179	198	72	57	
Bodzechów		889	1 168	470	603	25	62	172	287	590	836	357	336	
Wasniów		342	396	181	199	5	14	59	89	278	335	120	91	
RAZEM		7 331	9 454	4 043	4 950	229	464	1 439	2 343	4 954	6 603	2 521	2 409	
PIŃCZOWSKI		Pińczów	856	924	515	461	4	1	93	138	606	667	265	245
		Działoszycy	237	228	118	99	1	0	11	26	168	171	134	121
		Kije	180	178	117	115	1	0	23	19	133	126	72	76
	Michałów	184	167	121	117	1	1	22	13	157	141	67	63	
	Złotia	119	125	58	66	0	0	12	8	99	111	47	38	
	RAZEM	1 576	1 622	929	858	7	2	161	204	1 163	1 216	585	543	
	SANDOMIERSKI	Sandomierz	1 080	1 238	547	588	20	21	121	122	734	860	389	347
		Dwikazy	210	510	210	267	8	8	38	31	314	391	160	151
		Klimontów	589	641	277	310	13	8	43	41	473	524	233	232
		Koprzywnica	370	431	201	203	8	5	37	19	313	369	146	148
Łonów		320	370	181	199	7	8	38	37	263	294	123	109	
Obrazów		298	303	153	147	1	4	23	15	244	252	121	95	
Samborzec		378	393	189	196	3	6	24	19	315	337	158	122	
Wilczyce		165	196	87	96	2	4	12	10	150	163	75	69	
Zawichost		231	274	128	130	3	2	16	21	171	208	82	84	
RAZEM		3 875	4 356	1 973	2 136	65	66	352	315	2 977	3 398	1 487	1 357	

TABLICA 49

POWIATY	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy		
	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08	31.12.09	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
SKARŻYSKI	Skarżysko-Kam.	3 574	3 947	1 904	1 908	76	132	643	868	2 253	2 516	1 126	
	Skarż. Kościelne	670	702	342	341	13	35	146	166	450	473	208	
	Suchedniów	955	1 068	498	499	20	40	162	238	631	717	411	
	Blizyn	953	1 050	550	561	12	35	156	218	635	677	390	
	Łączna	415	500	226	239	11	17	81	108	284	365	203	
	RAZEM	6 567	7 267	3 520	3 454	132	259	1 188	1 598	4 253	4 748	2 399	2 275
	STARACHOWICKI	Starachowice	2 986	3 924	1 677	1 929	136	192	859	860	1 830	2 482	890
		Brody	727	941	442	480	43	38	232	187	502	665	249
		Mirzec	459	594	271	286	29	31	150	124	337	438	136
		Pawłów	757	902	475	469	42	35	236	186	592	706	220
Wąchock		428	613	241	290	28	36	110	134	272	426	150	
RAZEM		5 357	6 974	3 106	3 454	278	332	1 587	1 491	3 533	4 717	1 645	2 169
Staszów		1 174	1 320	678	684	10	30	181	269	874	993	352	217
STASZOWSKI	Polaniec	614	613	416	341	3	6	92	111	464	454	188	
	Osiek	519	505	310	272	2	5	55	84	402	403	195	
	Rytwiany	344	400	232	207	4	11	47	77	252	297	110	
	Bogoria	383	450	210	220	7	4	56	62	308	370	156	
	Lubnice	152	190	82	90	1	1	16	18	134	173	40	
	Oleśnica	225	245	111	98	1	1	67	80	185	197	64	
	Szydłów	175	201	91	76	0	1	24	30	146	175	59	
	RAZEM	3 586	3 924	2 130	1 988	28	59	538	731	2 765	3 062	1 164	689
	Włoszczowa	1 204	1 163	692	610	7	7	191	127	835	830	528	385
	WŁOSZCZOWSKI	Kluczewsko	363	378	213	209	3	2	46	49	267	281	183
Krasocin		749	765	470	454	5	2	90	84	549	568	407	
Moskorzew		208	215	103	101	0	0	25	17	157	158	108	
Radków		122	133	65	64	1	0	12	9	92	102	67	
Secemin		367	371	194	187	3	2	74	51	248	263	172	
RAZEM		3 013	3 025	1 737	1 625	19	13	438	337	2 148	2 202	1 465	1 138
OGÓLEM WOJEWÓDZTWO	77 716	83 819	42 663	41 888	1 473	2 195	11 713	15 383	53 899	59 482	33 587	26 552	

ADRESY URZĘDÓW PRACY WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KIELCACH

ul. Witosa 86, tel. 41 36 41 600, fax 41 36 41 666

- **MIEJSKI URZĄD PRACY W KIELCACH**
ul. Szymanowskiego 6, tel. 41 340 60 55, fax 41 340 60 80;
zasięgiem działania obejmuje miasto Kielce.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W BUSKU - ZDROJU**
ul. Różana 2, tel. 41 378 80 55, tel./ fax 41 378 30 54;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Busko - Zdrój, Gnojno, Nowy Korczyn, Pacanów,
Solec - Zdrój, Stopnica, Tuczępy, Wiślica.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W JĘDRZEJOWIE**
ul. Okrzei 49B, tel. 41 386 54 92, tel./ fax 41 386 38 93;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Jędrzejów, Imielno, Małogoszcz, Nagłowice, Oksa,
Sędziszów, Słupia Jędrzejowska, Sobków, Wodzisław.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KAZIMIERZY WIELKIEJ**
ul. Partyzantów 29, tel. 41 352 29 91, fax 41 352 20 14;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Kazimierza Wielka, Bejsce, Czarnocin, Opatowiec,
Skalbmierz.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KIELCACH**
ul. Kolberga 4, tel. centr. 41 367 11 00, fax 41 367 11 99;
zasięgiem działania **obejmuje**: Bieliny, Bodzentyn, Chęciny, Chmielnik, Daleszyce,
Górno, Łągów, Łopuszno, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Morawica, Nowa Słupia,
Piekoszów, Pierzchnica, Raków, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn, Zagnańsk.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KOŃSKICH**
ul. Spółdzielcza 3, tel. 41 372 63 63, tel./ fax 41 372 67 01;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Końskie, Fałków, Gowarczów, Radoszyce,
Ruda Maleniecka, Słupia Konecka, Smyków, Stąporków.
Powiatowy Urząd Pracy w Końskich posiada filię:
- w Stąporkowie, ul. Piłsudskiego 132a, tel. 41 374 03 90, fax 41 374 11 53.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W OPATOWIE**
ul. Partyzantów 13, tel. 15 868 03 00, fax 15 868 03 13;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Opatów, Baćkowice, Iwaniska, Lipnik, Ożarów, Sadowie, Tarłów, Wojciechowice.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM**
Al. 3-go Maja 36, tel. 41 265 42 08/09, 41 265 44 57, fax 41 263 33 40;
zasięgiem działania obejmuje miasto Ostrowiec Św. i gminy: Baltów, Bodzechów, Ćmielów, Kunów, Waśniów.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W PIŃCZOWIE**
ul. Złota 7, tel. 41 357 26 40, fax 41 357 52 88;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Pińczów, Działoszyce, Kije, Michałów, Złota.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W SANDOMIERZU**
ul. Mickiewicza 34, tel. 15 644 14 45/46, 15 644 14 49/50, fax 15 644 15 05;
zasięgiem działania obejmuje miasto Sandomierz i gminy: Dwikozy, Klimontów, Koprzywnica, Łoniów, Obrazów, Samborzec, Wilczyce, Zawichost.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W SKARŻYSKU - KAMIENNEJ**
ul. 1-go Maja 105, tel. 41 251 73 00, fax 41 251 73 06;
zasięgiem działania obejmuje miasto Skarżysko-Kam. i gminy: Skarżysko Kościelne, Bliżyn, Łączna, Suchedniów.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W STARACHOWICACH**
ul. Radomska 76, tel. 41 273 62 00, fax 41 273 62 60;
zasięgiem działania obejmuje miasto Starachowice i gminy: Brody, Mirzec, Pawłów, Wąchock.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W STASZOWIE**
ul. Szkolna 4, tel. 15 864 38 85, 15 864 26 76, fax 15 864 25 06;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Staszów, Bogoria, Łubnice, Oleśnica, Osiek, Połaniec, Rytwiany, Szydłów.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY WE WŁOSZCZOWIE**
ul. Strażacka 11, tel. 41 394 35 40, tel./ fax 41 394 37 65;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Włoszczowa, Kluczewsko, Krasocin, Moskorzew, Radków, Secemin.

